

DEĞER A.Ş.

*Uluslararası Finansal Raporlama
Standartları'na Göre Hazırlanmış
Örnek Konsolide Finansal Tablolar
Aralık 2019*

Bu yayın kurgusal olarak payları halka açık olan Değer A.Ş.’nin örnek yıllık mali tablolarını içermektedir ve bu tür bir işletmenin 31 Mayıs 2019 olan yayım tarihi itibarıyla yayımlanmış raporlama gerekliliği olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (UFRS) göre hazırlanmıştır. Destekleyici ilave açıklamalar ayrıca eklenmiştir. Bu finansal tabloların hazırlanması amacıyla, Değer A.Ş.’nin paylarının kurgu Borsa A.Ş.’de işlem gördüğü ve konsolide edilen bir işletmeler topluluğunda ana ortaklık olduğu varsayılmıştır.

Değer A.Ş. 2019 finansal tabloları sadece örnek teşkil etmesi amacıyla hazırlanmıştır ve ilgili finansal raporlama standartları, belirli yetki alanlarına göre uygulanabilir olan diğer raporlama gereklilikleri ve düzenlemeleri göz önüne alınarak uygulanmalıdır.

UFRS DANIŞMANLIĞI HİZMETLERİ

PwC Türkiye

Bu içerik yalnızca genel bilgi amaçlı hazırlanmıştır, profesyonel danışmanların görüşleri yerine kullanılmamalıdır.

PwC Hakkında

PwC kurumlara ve bireylere aradıkları değeri yaratmaları için yardım eder. 158 ülkede, kaliteli denetim, vergi ve danışmanlık hizmeti sunmaya adanmış 250.000’den fazla çalışandan oluşan bir işletmeler ağıdır. Daha fazlası için lütfen www.pwc.com ve www.pwc.com.tr adreslerini ziyaret edin.

Değer A.Ş.

UFRS'ye göre hazırlanmış örnek konsolide finansal tablolar

Aralık 2019

Finansal Tablolar	6
Gelir tablosu	9
Kapsamlı gelir tablosu	10
Bilanço	17
Özkaynak değişim tablosu	21
Nakit akış tablosu	24

Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar	27
Cari raporlama dönemine ilişkin önemli değişiklikler	29

Rakamlar nasıl hesaplandı	30
Bölgümlere göre raporlama	31
Gelir tablosu	36
Bilanço	52
Nakit akışları	113

Risk	116
Önemli muhasebe tahminleri, değürlendirmeler ve hatalar	117
Finansal risk yönetimi	120
Sermaye Yönetimi	140

Grubun yapısı	143
İşletme birleşmesi	144
Durdurulan faaliyet	147
Diğüer işletmelerdeki yatırımlar	150

Bilanço dışı kalemler	157
Şarta bağüyükümlölükler ve varlıklar	158
Taahhütler	159
Bilanço tarihinden sonraki olaylar	160

Diğüer bilgiler	162
İlişkili taraflarla yapılan işlemler	163
Pay bazülı ödemeler	167
Pay başına kar	172
Finansal varlıkların ve yükümlölüklerin netleştirilmesi	175
Teminat olarak göüsterilen varlıklar	177
Muhasebe politikaları	178
Muhasebe politikalarındaki değüşiklikler	195

Bağımsız Denetim Raporu	200
--	------------

Ekler	201
------------------------------	------------

Giriş

Bu yayın kurgusal olarak payları halka açık olan Değer A.Ş.'nin örnek yıllık mali tablolarını içermektedir. İşletmenin finansal tabloları 31 Mayıs 2019 tarihinde yayımlanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (UFRS'ye) göre hazırlanmıştır ve 1 Ocak 2019 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık finansal raporlama dönemleri için geçerlidir.

Bu yayımda üretim yapan, hizmet sağlayan ve yatırım amaçlı gayrimenkullere sahip kurumsal bir işletme olarak Değer A.Ş. için gerçekçi bir mali tablo seti hazırlanmak istenmiştir. Ancak bu yayın bir referans kaynağı olduğu için önemlilik ilkesi dikkate alınarak herhangi bir dipnot açıklaması kaldırılmamıştır. Bunun yerine, mümkün olduğu kadar çok senaryoya göre örnek dipnotlar dahil edilmiştir. Bu yayında kullanılan rakamlar tamamen gösterim amaçlıdır ve yayın içerisinde tutarlılık göstermeyebilir.

Yeni açıklama gereklilikleri ve muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Çoğu işletme bu yıl UFRS 16 Kiralamalar'ın uygulanması ile birlikte açıklamalarında değişiklik yapmak durumunda kalacaktır. Bu yayın, bu standardın uygulanmasının bir kurumsal işletmeyi nasıl etkileyebileceğini göstermektedir. **Dipnot 26**, muhasebe politikasındaki değişikliklerin etkisini açıklayan örnek açıklamalar sunmaktadır. Yeni kiralamalar standardına ilişkin açıklamalar dipnot 8 (b) ve dipnot 8 (c)'de gösterilmiştir. Yeni veya revize edilmiş açıklamaları referans sütunundaki gölgelendirmelere bakarak bulabilirsiniz.

Örnek açıklamaların derlenmesinde, UFRS 16'in uygulanmasına ilişkin olarak bir takım varsayımlar yapılmıştır. Özellikle Değer A.Ş.:

- basitleştirilmiş geçiş yaklaşımını uygulamış ve karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenlememiştir.,
- yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılayan kullanım hakkı varlığına sahip değildir,
- kiraya veren olarak herhangi bir finansal kiralama sözleşmesine sahip değildir, ve.
- operasyonel kiralama kapsamında kiraya veren olarak sahip olunan varlıklarla ilgili herhangi bir düzenleme yapmak zorunda kalmamıştır.

Yapılan belirli varsayımlar için lütfen **dipnot 26**'daki anlatıma bakınız.

Buna ek olarak, geçen yıl yeni olan ve bu nedenle karşılaştırmalı bilgilerin gerekli olmadığı finansal araçlar açıklamalarının bir kısmına karşılaştırmalı bilgiler eklenmiştir. (Dipnot 7 ve dipnot 12'ye bakınız). Ayrıca mevcut açıklamalara birkaç iyileştirme yapılmıştır.

UFRS 16'nın uygulanması ile ilgili olmayan ve 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan diğer standartlara ilişkin açıklamalar **Ek D**'de yer almaktadır. Bu değişikliklerin hiçbirinin DEĞER AŞ'nin muhasebe politikalarında bir değişiklik yapılmasını gerektirmediği varsayılmıştır. Fakat bu varsayım tüm işletmeler için geçerli olmayacaktır. Raporlanan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan bir politika değişikliği olduğunda, bu da ayrıca **dipnot 26**'da açıklanmalıdır.

UMSK, 2018 Mart ayında, Yönetim Kurulu ve Yorumlama Komitesinin yeni açıklamalarda bulunmasında hemen kullanılacak olan *Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve* yayınlar, finansal tablo düzenleyenler sadece 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren yeni kavramsal çerçeveyi kullanmaya başlayacaktır. Bu nedenle bu yayında mevcut kavramsal çerçeveye kullanılmaya devam edilmiştir.

Standartların erken uygulanması

Değer A.Ş. genel olarak var olan uygulamaya açıklık getiren önemli değişiklikler içermeyen standartları erken uygulamayı seçmektedir. Bu, UMSK tarafından iyileştirme programının bir parçası olarak yayınlanan standartları veya önemlilik tanımına ilişkin olarak UMS 1 ve UMS 8'de yapılan değişiklikleri de içermektedir.

UFRS gereği, erken uygulanmayan ve işletme üzerinde önemli etkileri olması beklenen standartların ve yorumların etkileri, muhasebe politikaları dipnotu **25 (a)**'da açıklanmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi ve sonrasındaki yıllık raporlama dönemleri ile ilgili yapılan tüm açıklamaların bir özeti **Ek D**'de yer almaktadır. Yayınımızın en son yayımlandığı tarihten itibaren yapılan tüm güncellemeler için lütfen www.pwc.com/ifrs adresine bakınız.

Bu yayının kullanım kılavuzu

Her açıklama zorunluluğunun kaynağı referanslar sütununda verilmiştir. Bu sütundaki gölgelendirme bu yıl ilk kez geçerli olan güncellenmiş veya yeni gereklilikleri göstermektedir. Ayrıca bu yayında (i) bazı daha zorlayıcı alanlar, (ii) Değer A.Ş.'ye uygun olmadığı için verilmeyen dipnot açıklamaların listesi, (iii) ilave açıklama örnekleri gibi yorumlar bulunmaktadır.

Ekler, işletme faaliyetleri ve finansal durum gözden geçirmesi (yönetimin açıklamaları), gelir tablosu, kapsamlı gelir tablosu ve nakit akış tablosuna ilişkin alternatif sunum formatları ve sektör özellikli açıklamaları içermektedir.

1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geçerli ve ilk kez uygulanacak tüm standartların özeti **Ek D**'dedir.

Değer A.Ş. halihazırda UFRS bazlı konsolide finansal tablolar hazırladığı için, UFRS 1 “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın ilk kez uygulanması” standardı geçerli değildir. UFRS’yi ilk kez uygulayanlar için rehberlik **Muhasebe Uygulama Kılavuzumuzun 2. Bölümü’nde** mevcuttur.

Örnek açıklamalar finansal tabloların sunulmasının kabul edilebilir tek şekli değildir. UFRS’de saptanan belirli açıklama gerekliliklerini karşılaması kaydıyla alternatif sunumlar kabul edilebilir.

Değer A.Ş. eğer ‘gerçek’ bir işletme olsaydı, bu yayındaki bazı dipnot ve açıklamalar önemsiz olacaktı. Bu yayının amacı, uygulamada en sık karşılaşılan senaryoları kapsayan geniş kapsamlı örnek açıklamaları sağlamaktır. İşletmenin temelini oluşturan hikaye sadece bu açıklamaların çerçevesini sağlar ve açıklanan tutarlar sadece örnek amaçlıdır. Özel durumlarda, ilgili olmadıkları veya önemli olmadıkları durumlarda açıklamalara yer verilmemelidir. UMS 1 Finansal tabloların sunumu ve zorunlu olmayan *UFRS Uygulama Bildirimi 2 - Önemlilik değerlendirmelerinin yapılması* standartları ile önemlilik değerlendirmesine ilişkin rehberlik sunulmuştur.

Finansal tablo hazırlayanlar ayrıca bu yayımda örneklenmemiş olan ek açıklama gerektirebilen yerel yasal ve düzenleyici gereklilikleri d ayrıca göz önünde bulundurmaları.

Biçim

Finansal raporların okunmasının çok karmaşık hale geldiği ve zor olduğu ayrıca finansal raporlamanın iletişimden ziyade kurallara uygunluğa odaklanma eğilimi gösterdiği konusunda genel bir görüş vardır. Aynı zamanda, finansal tablo okuyucularının ihtiyaç duyduklarını bulmak için bilgileri gözden geçirme toleransı düşmeye devam etmektedir. Buna ayak uydurmakta başarısız olan işletmelerin itibarı üzerinde etkileri bulunmaktadır. Yapılan küresel çaplı bir çalışma ile analistlerin büyük bir kısmının raporlamanın kalitesinin yönetimin kalitesi ile ilgili görüşlerini direkt etkilediğini belirtmesi bu trendi doğrulamıştır.

İşletmelerin finansal raporlarını daha uygun hale getirebilmeleri için neler yapabileceğini göstermek amacıyla son bir kaç yıldır küresel olarak hızlı artan en iyi uygulamaların bazılarını yansıtmak üzere bu yayımdaki finansal raporu kolaylaştırılmıştır. Özellikle;

- Bilgiler açıkça finansal performansın hikayesini anlatmak ve kritik bilgileri daha belirgin ve kolay bulmak üzere düzenlenmiştir.
- İşletmenin performansının anlaşılması için önemli olan ek bilgiler dahil edilmiştir. Örneğin, gerekli bir açıklama olmasa da, finansal tabloları ilk dipnotu olarak önemli işlem ve olayların bir özetini ekledik.

İşletmeye özgü ve önemli muhasebe politikaları, ilgili diğer bilgiler ile birlikte, genellikle “Rakamlar nasıl hesaplandı?” bölümünde sunulmuştur. Diğer muhasebe politikalarını **Dipnot 25’de** listelerken, tam ve eksiksiz olmak amaçlanmıştır. İşletmeler kendi bireysel durumlarını göz önünde bulundurmalı ve sadece kendi finansal tabloları ile ilgili politikaları dahil etmelidir.

Finansal raporların yapısı, işletmeye özgü koşulları ve finansal tablo okuyucularının muhtemel önceliklerini yansıtmalıdır. “Herkes uyan tek bir format” yaklaşımı bulunmamaktadır ve işletmeler kendilerine neyin daha uygun olacağını belirlemek için yatırımcılarıyla iletişim kurmalıdır. Bu yayımda kullanılan yapı, bir şablon olarak kullanılmak için değil, bir fikir sağlamak amacı ile hazırlanmıştır. Tüm işletmeler için mutlak uygun olmayabilir.

Özellikli işletmeler ve sektör özellikli gereklilikler

Değer A.Ş. özellikli sektörler için gerekli dipnot açıklama örneklerini göstermez. Ancak **Ek C UFRS 6 Maden Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi**, UMS 41 *Tarımsal Faaliyetler* standartlarının gerekliliklerine ilişkin açıklama ve örnekleri içerir.

- Örnek UFRS Örnek finansal tablolar - *Yatırım Fonları*
- Örnek konsolide UFRS finansal tablolar - *Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller*
- Örnek UFRS finansal tablolar - *Özel Sermaye Fonu*
- *Bankalar için UFRS 9 - Örnek açıklamalar.*
- Örnek konsolide UFRS finansal tablolar - *Sigorta*

PwC Manual of Accounting - UFRS

UFRS'nin uygulanmasına ilişkin daha fazla bilgi için lütfen [Inform.pwc.com](http://inform.pwc.com) sitesinden erişilebilen **PwC Manual of Accounting**'e bakınız (link sadece kayıtlı kullanıcılar için çalışmaktadır). Her bölüm, her bir muhasebe standardının belirli yönleri hakkında yararlı rehberlik sağlayan sık sorulan sorulara sahiptir.

Değer A.Ş.

Yıllık Finansal Tablolar - 31 Aralık 2019 ¹⁻¹¹

Finansal tablolar

Konsolide kar veya zarar tablosu	9
Konsolide kapsamlı gelir tablosu	10
Konsolide bilanço	17
Konsolide özkaynak değişim tablosu	21
Konsolide nakit akış tablosu	24
Konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar	26

Bu finansal tablolar, grubu oluşturan Değer A.Ş. (İşletme) ve bağlı ortaklıklarının (birlikte ‘Grup’) finansal tablolarıdır. Önemli bağlı ortaklıkların listesi **dipnot 16**’da verilmiştir.

Bu finansal tablolar Türk Lirası cinsinden sunulmuştur. (TL).

Değer A.Ş., Türkiye’de kurulmuştur ve burada faaliyet göstermekte olan bir anonim şirkettir. İşletmenin faaliyet gösterdiği kayıtlı adresi ve faaliyetlerinin ana merkezi:

Akaretler Beşiktaş İstanbul’dur

Bu finansal tablolar 23 Şubat 2020 tarihinde üst yönetim tarafından onaylanmıştır. Üst yönetim bu finansal tabloları değiştirme ve yeniden yayımlama gücüne sahiptir.

Tüm basın açıklamaları, finansal raporlar ve diğer bilgilere internet sitemizin ‘Paydarların Merkezi’ bölümünden ulaşılabilir: www.degeras.com.tr

Finansal Tablolar

Finansal tabloların sunumunda kullanılan muhasebe politikaları ve dipnot açıklamaları

UMS1(10)

1. UMS 1 ‘Finansal Tabloların Sunumu’na göre, tam bir finansal tablo seti aşağıdakilerden oluşur:
 - (a) Dönem sonuna ait bir finansal durum tablosu
 - (b) Döneme ait kar veya zarar tablosu ve kapsamlı gelir tablosu
 - (c) Döneme ait özkaynak değişim tablosu
 - (d) Döneme ait nakit akış tablosu
 - (e) Önemli muhasebe politikaları ve diğer açıklamaları içeren dipnotlar ve
 - (f) İşletmenin bir muhasebe politikasını geriye dönük olarak uygulaması, finansal tablolarındaki kalemleri geriye dönük olarak yeniden düzenlemesi ya da finansal tablolarındaki kalemleri yeniden sınıflandırması halinde, en erken karşılaştırılabilir dönemin başlangıcındaki finansal durum tablosu.

UMS1(10)

2. Finansal tabloların başlıklarında kullanılan isimler zorunlu değildir ve bir işletme eğer tercih ederse finansal durum tablosunu ‘bilanço’ olarak, kar veya zarar tablosunu ise ‘gelir tablosu’ olarak sunmayı tercih edebilir.

Karşılaştırmalı bilgiler

UMS1(38)

3. Bir UFRS’nin aksine izin verdiği ya da gerektirdiği durumlar dışında, finansal tablolardaki tüm rakamlar bir önceki dönem ile karşılaştırmalı olarak verilir. Cari dönem finansal tabloların anlaşılmasıyla ilgili olduğu durumlarda, açıklayıcı ve betimleyici kısımlar için karşılaştırmalı bilgiler dahil edilmelidir.

UMS1(38B)

4. Bazı durumlarda, geçmiş dönemdeki finansal tablolarda yer verilen açıklayıcı bilgiler cari dönemde de geçerliliğini korumaktadır. Örneğin, hemen bir önceki raporlama döneminin sonunda sonucu belirsiz olan ve henüz çözülmemiş yasal bir anlaşmazlığın detayları cari dönemde açıklanmıştır. Kullanıcılar, hemen önceki raporlama döneminin sonunda bir belirsizliğin ve bu belirsizliğin gidermek için dönem içerisinde atılan adımların var olduğuna dair verilen bilgilerden fayda sağlarlar.

Üç dönem bilançonun sunumunu gerektiren özel durumlar

UMS1(40A),(40B)

5. Eğer bir işletme
 - (a) Bir muhasebe politikasını geriye dönük olarak uygular, finansal tablolarındaki kalemleri geriye dönük olarak yeniden düzenler ya da finansal tablolarındaki kalemleri yeniden sınıflandırır ve,
 - (b) Geriye dönük uygulama, yeniden düzenleme veya yeniden sınıflandırmanın önceki dönemde sunulan bilançonun açılış rakamlarına önemli bir etkisi varsa,karşılaştırılabilir en erken dönemin başından itibaren en az üç bilanço (finansal durum tablosu) sunmak zorundadır (örneğin 31 Aralık 2019 raporlaması için 1 Ocak 2018).

UMS1(40D)

6. Bir işletmenin önceki dönemler için ilave karşılaştırmalı bilgi verip vermediğine bakılmaksızın üçüncü bilançonun tarihi bir önceki dönemin başlangıcı olmalıdır.

UMS1(40C)
UMS8
UMS1(41)

7. Bir işletme üçüncü bilançoğu dahil etmek durumunda kaldığında UMS 1 paragraf 41 ve UMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar* paragraf 8’e uygun olarak, muhasebe politikaları ile ilgili değişikliği, diğer yeniden düzenlemeleri ve yeniden sınıflandırmaları açıklamalıdır. Fakat, işletmenin ilişkili dipnotlarda ek karşılaştırmaları dahil etmesine gerek yoktur. Bu durum UMS 1 paragraf 38C ve 38D’de izin verildiği şekilde bir işletmenin ek karşılaştırmalı bilgi sunmasını seçmesi ile çelişmektedir.

Tutarlılık

UMS1(45)

8. Aşağıdaki koşullar oluşmadığı sürece, kalemlerin finansal tablolardaki sunuluşu ve kalemlerin sınıflandırılması bir dönemden diğer döneme tutarlı olarak yapılmalıdır:
 - (a) UMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar” standardının muhasebe politikalarının seçimi ve uygulanması kriterlerine göre, başka bir sunuluş ve sınıflandırmanın daha uygun olacağının açık bir biçimde ortaya olduğu durumlarda (örneğin, işletmenin faaliyetlerinin yapısında veya finansal tablolarını gözden geçirme yapısında bir değişiklik) veya
 - (b) UFRS’nin sunuş ile ilgili bir değişiklik gerektirmesi durumunda.

Finansal Tablolar

Önemlilik

9. Bireysel ya da grup olarak kalemlerin ana finansal tablolarda ayrı olarak mı yoksa dipnotlarda mı sunulacağını belirlenmesi bu kalemlerin önemliliğine bağlıdır. Önemlilik kalemin tutarına ve içeriğine göre belirlenir. Belirleyici faktör bireysel ya da toplu olarak bir kalemin ihmal edilmesi veya yanlış raporlanması durumunda finansal tablo okuyucularının ekonomik kararlarını etkileyebilecek olmasıdır. Özel durumlarda, bir kalemin veya toplu olarak kalemlerin, niteliği ya da tutarı belirleyici faktördür. Finansal tablo hazırlayanlar genellikle ihtiyatlı olma eğilimindedirler ve az yerine çok fazla açıklama yaparlar. Ancak UMSK çok fazla önemsiz bilginin faydalı bilgiye gölge düşürdüğünü ve bundan kaçınılması gerektiğini vurgular. Önemlilik değerlendirmesine ilişkin daha fazla rehberlik, zorunlu olmayan *UFRS Uygulama Bildirimi 2 - Önemlilik Değerlendirmelerinin Yapılması* ile sağlanmıştır.

Ekteki dipnotlar temel finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

10. Değer A.Ş. bir alt yazı ile temel finansal tabloların ilgili olduğu dipnotları ile birlikte okunması gerektiğini finansal tablo okuyucularına hatırlatır. Ancak bu zorunlu bir uygulama değildir ve bu konuda farklı uygulamalar mevcuttur.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

11. Aşağıdaki zorunluluklara Değer A.Ş. için geçerli olmaması sebebiyle bu yayında yer verilmemiştir:

Kalem	Dipnotun niteliği
İlave karşılaştırmalı bilgi (örnek, üçüncü kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosu)	İlgili dipnotlara karşılaştırmalı bilgiler eklenir
Bireysel finansal tablolar	Neden hazırlandığı, önemli yatırımların listesi ve bu yatırımların muhasebeleştirilmelerine ilişkin hangi muhasebe politikalarının uygulandığı açıklanır
Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında istisnai durumlar	Söz konusu istisnai durumun kullanıldığı ve konsolide finansal tablolar hazırlayan işletmeler ilgili hangi raporlayan işletmeyi içerdikleri de dahil detaylı bilgiler açıklanır.
Yabancı para çevrimi	Eğer raporlama para birimi fonksiyonel para biriminden farklı ise, ya da fonksiyonel para biriminde bir değişiklik olduysa bu durumun açıklanması ve açıkça ana ortaklığın fonksiyonel veya raporlama para birimi dışında bir para birimi kullanılıp kullanılmadığına ilişkin ek bilgiler verilir.
Raporlama döneminin bir yıldan daha uzun ya da kısa olması	Kapsanan dönem, farklı dönemlerin kullanılması ve rakamların tam olarak karşılaştırılabilir olmamasının sebebinin açıklaması yapılır.

UMS1(10)(b),(10A)

UMS1(51)(c),(e)
UMS1(113)

Konsolide kar veya zarar tablosu 1-10, 12, 14, 22-25, 28-37

		Dipnot	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
	Sürdürülen faaliyetler			
UMS1(82)(a)	Müşteri sözleşmelerinden hasılat	3	197.659	161.604
UMS1(99), UMS2(36)(d)	Satışların maliyeti		(76.992)	(65.159)
	Sağlanan hizmetlerin maliyeti		(25.447)	(18.288)
	Brüt kar		95.220	78.157
UMS1(99)	Dağıtım maliyetleri		(35.794)	(29.435)
UMS1(99)	Genel yönetim giderleri		(17.897)	(14.719)
UMS1(82)(ba)	Finansal ve sözleşme varlıklarında net değer düşüklüğü ¹⁻²	12(c)	(849)	(595)
	Diğer gelirler	5(a)	11.348	12.033
	Diğer gelirler/(giderler) - net	5(b)	4.593	(671)
	Faaliyet karı¹¹		56.621	44.770
	Finansman gelirleri ³	5(d)	1.616	905
UMS1(82)(b)	Finansman giderleri	5(d)	(7.491)	(6.355)
	Finansman giderleri - net		(5.875)	(5.450)
UMS1(82)(c)	Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştirak ve iş ortaklıklarının karlarından paylar ^{13,14}	16(e)	340	355
	Vergi öncesi kar		51.086	39.675
UMS1(82)(d) UMS12(77)	Vergi gideri	6	(16.182)	(11.592)
	Sürdürülen faaliyetlerden elde edilen net dönem karı		34.904	28.083
UFRS5(33)(a) UMS1(82)(ea)	Durdurulan faaliyetlerden elde edilen kar (Ana ortaklık payları) ¹⁵	15	727	399
UMS1(81A)(a)	Net dönem karı		35.631	28.482
UMS1(81B)(a)	Net dönem karının dağılımı:			
	Ana ortaklık sahiplerine isabet eden dönem karı		32.626	26.164
	Kontrol gücü olmayan paylara isabet eden dönem karı		3.005	2.318
			35.631	28.482
			Kuruş	Kuruş
UMS33(66)	Ana ortaklığa ait sürdürülen faaliyetlerden adi pay başına kar^{16,17}:			
	Adi pay başına kar	22	57,1	47,6
	Seyreltilmiş pay başına kar	22	56,0	47,3
UMS33(66)	Ana ortaklığa ait adi pay başına kar:			
	Adi pay başına kar	22	58,4	48,3
	Seyreltilmiş pay başına kar	22	57,3	48,0
	* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi dipnot 11(b)'de ve muhasebe politikasındaki değişikliklerin yeniden düzenlenmesinin etkisi dipnot 26'da açıklanmıştır.			
Zorunlu olmayan açıklama	Ekteki dipnotlar yukarıdaki konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.			

UMS1(10)(b),(10A)

Konsolide kapsamlı gelir tablosu

UMS1(113)

UMS1(81A)(a)

Dönem karı

2019
Dipnotlar
'000 TL2018
Yeniden
Düzenlenmiş*
'000 TL

28.482

Diğer kapsamlı gelirler 18-20,26-27

UMS1(82A)(a)(ii)

Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar

UMS1(82A),(7)(da)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştirak ve iş ortaklıklarının karlarından paylar 19

9(c)

126

(228)

UMS1(82A)

9(c)

20

15

UMS1(82A),(7)(c)
UMS21(32)
UFRS5(38)

Yabancı yatırımların yabancı para çevrimi ile ilgili kur farkları Durdurulan faaliyetlerin yabancı para çevrimi ile ilgili kur farkları21

9(c)

(617)

185

15

170

58

UMS1(82A),(7)(e)

Nakit akış riskinden korunma karları

12(a)

326

1.423

UMS1(82A),(7)(g),(h)

Finansal riskten korunma maliyetleri

12(a)

(88)

73

UMS1(82A),(7)(e)

Kar veya zarara sınıflandırılan finansal riskten korunma karları

12(a)

(155)

(195)

UMS1(82A),(7)(c)
UFRS9(6.5.13)

Net yatırım riskinden korunma karları

9(c)

190

-

UMS1(91)

Bu kalemlere ilişkin vergi etkisi

9(c)

(68)

(326)

UMS1(82A)(a)(i)

Kar veya zarara yeniden sınıflandırılmayacaklar

UMS1(82A),(7)(a)

Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları

9(c)

7.243

5.840

UMS1(82A),(7)(d)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak yatırımlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştirak ve iş ortaklıklarının karlarından paylar 19

9(c)

632

(1.230)

UMS1(82A)

9(c)

300

100

UMS1(82A),(7)(b)
UMS19(120)(c)

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçümleri

9(c)

119

(910)

UMS1(91)

Bu kalemlere ilişkin vergi etkisi

9(c)

(2.489)

(1.140)

UMS1(81A)(b)

Diğer kapsamlı gelirler, vergi sonrası

5.709

3.665

UMS1(81A)(c)

Toplam kapsamlı gelir

41.340

32.147

UMS1(81B)(b)

Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:

Ana ortaklık paylarına isabet eden kapsamlı gelir

38.434

29.571

Kontrol gücü olmayan paylara isabet eden kapsamlı gelir

2.906

2.576

41.340

32.147

Ana ortaklığa ait toplam kapsamlı gelirin dağılımı:

Sürdürülen faaliyetlerden

37.549

29.114

UFRS5(33)(d)

Durdurulan faaliyetlerden

885

457

38.434

29.571

105

* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi dipnot 11(b)'de ve muhasebe politikasındaki değişiklikler sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi dipnot 26'da açıklanmıştır.

Zorunlu olmayan
açıklama

Yukarıdaki konsolide kapsamlı gelir tablosu dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

Finansal tablolarda belirtilen ayrı satırların açıklanması

1. UFRS 9 Finansal Araçlar standardının yürürlüğe girmesiyle birlikte, UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu'nda yapılan değişiklik, şimdi aşağıdaki kalemlerin kar veya zarar tablosunda ayrı gösterilmesini gerektirmektedir,

UMS1(82)(a)	a)	Diğer gelirlerden ayrı olarak, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri *
UMS1(82)(aa)	b)	İtfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal varlıkların finansal durum tablosu dışı bırakılmasından doğan kar ve zararlar *
UMS1(82)(ba)	c)	Değer düşüklüğü zararlarının veya karlarının terse çevrilmesi dahil, UFRS 9'un 5.5 maddesi uyarınca belirlenen değer düşüklüğü zararları,
UMS1(82)(ca)	d)	İtfa edilmiş maliyet değerinden ölçülen finansal varlıkların gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak yeniden sınıflandırılması sonucu oluşan kar ve zararlar *,
UMS1(82)(cb)	e)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan kategorisine yeniden sınıflandırılması sonucu diğer kapsamlı gelirden yeniden sınıflandırılan kar ve zararlar *
UFRS15(Ek A)	*	DEĞER A.Ş. için önemli ya da uygulanabilir olmadığı için sunulmamaktadırlar. DEĞER A.Ş. etkin faiz oranı yöntemine göre faizleri muhasebeleştirirken, faiz gelirin'in işletmenin olağan faaliyetlerinin bir parçası olmadığı, aksine tesadüfi bir fayda sağlamasından dolayı, bu faiz gelirini hasılat olarak değerlendirmemektedir.

UMS1(29),(30),(30A)
UFRS UB2(40)-(55)

2. Önemlilik durumuna bağlı olarak, bu kalemlerin her zaman temel finansal tablolarda ayrı olarak sunulması gerekli olmayabilir. Fakat benzer olmayan içerik veya işleve sahip olan kalemler, yalnızca önemli olmadıkları durumlarda birleştirilebilirler. Önemlilik değerlendirmesine ilişkin daha fazla rehberlik, zorunlu olmayan *UFRS Uygulama Bildirimi 2 - Önemlilik değerlendirmelerinin verilmesi* ile sağlanmıştır.

Finansman geliri ve gideri

3. UMS 1 işletmelerin finansman maliyetlerinin kar veya zarar tablosunda sunulmasını zorunlu kılar, fakat finansman gelirinin ayrıca sunulmasını gerektirmez. Finansman gelirinin sınıflanması bu tür kalemler için işletmenin muhasebe politikasına bağlıdır. Detaylar için **dipnot 5**'teki açıklamalara bakınız.

İlave kalemler

4. Kapsamlı gelir tablosu ve kar veya zarar tablosunda ilave kalemlerin, ara toplamaların ve başlıkların olması işletmenin finansal performansını daha iyi açıklayacağı düşünülüyorsa (geçerli olduğunda) eklenebilir. Örneğin, maliyetler fonksiyonlarına göre sınıflandırıldığında brüt karın bir ara toplamı (satışlardan elde edilen hasılat ve satışların maliyet farkı) eklenebilir.
5. Yukarıda bahsi geçen ara toplamalar çok dikkatle kullanılmalıdır. *Finansal Raporlamaya İlişkin Çerçeve* 'ye göre sunulan bilgi, sunulma amacına uygun ve alakalı bir şekilde yansıtılmalıdır, yani eksiksiz, tarafsız ve hatasız olmalıdır. Dolayısıyla UMS 1'e ilişkin bu esneklik sadece finansal tablo okuyucularının işletmenin performansını daha iyi anlamalarına yardımcı olacaksa kullanılmalıdır. UFRS'ye (yasal ölçümler) göre açıklanması gereken tutarlara gölge düşürmek için kullanılamaz.
6. UMS 1 ilave ara toplamaların nasıl olması gerektiğini özel olarak açıklar:
- (a) UFRS'ye uygun olarak muhasebeleşen ve ölçülen kalemlerden oluşmalıdır,
- (b) Açık ve anlaşılır şekilde isimlendirilmeli ve sunulmalıdır,
- (c) Dönemler arasında tutarlı olmalıdır,
- (d) Zorunlu olan ara toplam ve toplamardan daha öncelikli gösterilemez.

UMS1(85)

Kavramsal Çerçeve
(QC4),(QC12)

UMS1(85A)

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

7. Faiz ve vergi öncesi kar ("FVÖK") kar veya zarar tablosunda gösterilebilecek uygun bir ara başlık olabilir. Bu satır genellikle işletme ve finansman faaliyetleri sonucu oluşan vergi öncesi karı ayrıştırır. Buna karşın, faiz, vergi ve amortisman öncesi kar (FVAÖK) ile ilgili ara toplam ancak işletmelerin giderlerini niteliğine göre sunması durumunda ve FVAÖK'in 'gerçek' kar olduğunu ima ederek veya finansal tablo okuyucusunun Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (GKGMİ) performansını kolayca belirleyememesi için kar veya zarar tablosunu aşırı kalabalıklaştırarak ara toplamı GKGMİ rakamlarından uzaklaştırmadığı sürece eklenebilir.
8. İşletme, giderlerini fonksiyonlarına göre sınıfladığında faaliyet karına ulaşmak için amortisman ve itfa paylarını ayrıca göstermesi mümkün olmayacaktır, çünkü amortisman ve itfa payları bir gider tipidir, operasyonun bir fonksiyonu değildir. Bu durumda FVAÖK sadece ilave bir kutuda bilgi amaçlı olarak, bir alt yazı olarak, dipnotta ya da operasyonlarla ilgili gözden geçirmeler kısmında açıklanabilir.
9. Bir işletmenin alternatif performans ölçütleri açıklaması durumunda, bunlara UFRS performans ölçütlerinden daha fazla önem verilmemelidir. Bu, performans ölçütlerinin finansal tabloların dipnotlarına dahil edilerek veya temel finansal tablolarına alt yazı olarak eklenerek yapılabilir. Bir işletmenin böyle bir ölçütü birincil finansal tabloların ön yüzünde sunması durumunda, bu ölçüt açıkça tanımlanmalıdır. Yönetim, açıklamaların genel yeterliliğini ve bir sunumun bir bütün olarak finansal tablolar bağlamında yanıltıcı olup olmadığını belirlemelidir. Bu yargı UMS 1'in 122. paragrafına göre önemli bir yargı olarak raporda açıklanabilir.
10. Finansal raporları hazırlayanlar aynı zamanda bu ilave ara toplam ve uygun olduğu hallerde finansal raporlardaki GKGMİ dışı performans ölçütlerinin açıklanması ile ilgili yerel kanun koyucuların görüşlerini de dikkate almalıdırlar. **EK A** bu ölçümlerin kullanılmasına ilişkin rehberlik içermektedir.

Faaliyet karı

11. Bir işletme faaliyetlerinden doğan sonuçları için bir ara toplam eklemeyi seçebilir. Buna izin verilmesinin yanı sıra, açıklanan miktarın normalde 'faaliyet' olarak nitelendirilebilecek faaliyetleri temsil ettiğine dikkat edilmelidir. Faaliyet niteliğinde olduğu açık olan kalemlerin, örneğin borçlanma araçları değer düşüklüğü, giderlerin yeniden yapılandırılma ya da yer değiştirme giderleri, nadiren ya da alışılmadık seviyede olmaları sebebiyle dışarıda tutulmamalıdır. Benzer olarak, nakit çıkışı yaratmadığı gerekçesiyle kalemler de (örneğin amortisman ya da itfa payı) dışarıda tutulamaz. Genel bir kural olarak faaliyet karı, 'diğer giderler' den sonra, yani finansman giderleri ve özkaynak yöntemi kullanılarak değerlendirilen yatırımlara ilişkin paylar hariç olmak üzere gelen bir ara toplam olmalıdır,

Kalemlerin yeniden sıralanması

12. İşletmeler performansa ilişkin unsurlarını açıklamanın gerekli olduğu zamanlarda satır öğelerini yeniden sıralamalı ve bu öğelerin açıklamalarını değiştirmelidir. Ancak, bütünde yine işletmeler 'adil sunum' ilkesini kural olarak benimsemeli ve iyi bir neden olmadıkça bunu yapmamalıdırlar. Örneğin, finansman maliyetlerinin vergi öncesi kardan önceki son kalem olarak sunulması ve böylece finansman faaliyetlerinin finanse edilen faaliyetlerden ayrılması genel kabul görür.
13. Bir başka örnek ise iştiraklere ve iş ortaklıklarına ilişkin kar paylarının gösterilmesidir. Normalde bu kalem finansman faaliyetlerinden sonra gösterilir. Ancak bazı durumlarda bu kalemin finansman faaliyetlerinden önce gösterildiği durumlar mümkün olabilir. Bu durum iştirak ya da iş ortaklığının grubun operasyonlarının ve stratejilerinin ayrılmaz bir parçası olması durumunda uygun olabilir. Bu gibi durumlarda, 'finansman giderleri öncesi kar' şeklinde ara toplam eklenmesi veya faaliyet karına iştiraklerden ve iş ortaklıklarından elde edilen kar paylarının dahil edilmesi (açıklandığı hallerde) uygun olabilir.
14. Ancak, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştirakler ya da iş ortaklıklarındaki yatırımlardan kar payları hasılatın bir parçası olarak sunulmamalıdır. İşletmenin kendi hasılatı ile iştirakin hasılatını kombine etmek, işletmenin yatırımını ayrıca tek bir satırda sunduğu bilanço uygulaması ile tutarsız olacaktır. Bu uygulama, işletmenin müşterek faaliyetlerindeki hasılatı kendi hasılatı ile kombine ettiği muhasebeden farklıdır. Bir işletme özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirdiği yatırımları ile faaliyetlerinin önemli bir bölümünü yönetiyor ve kapsamlı gelir tablosu okuyucusuna bunu vurgulamak istiyorsa, dipnotlara bir referans vererek ya da bir alt yazı ilave ederek ek finansal bilgi vermeyi seçebilir.

UMS1(BC56)

UMS1(86)

UMS1(82)(c),
UFRS15(Bk A)
Kavramsal Çerçeve
(4.29)

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

Durdurulan faaliyetlere ilişkin sonuçlar

UFRS5(33)(a),(b)
UMS1(82)(ea)

15. İşletmeler, (i) durdurulan faaliyetlerden vergi sonrası kar ya da zarar ve (ii) durdurulan faaliyetlerin satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerinin ölçülmesinde veya elden çıkarılmasında muhasebeleştirilen vergi sonrası kar ya da zarar toplamını tek bir tutar olarak kapsamlı gelir tablosunda (veya ayrı gelir tablosunda) sunmalılar. UFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler Standardı paragraf 33 e göre ayrıca bu tek satıra ait analizin yapılması gerekmektedir. Bu analiz, finansal tablo dipnotlarında ya da kapsamlı gelir tablosunda (ayrı kar veya zarar tablosunda) sunulabilir. Değer A.Ş. örneğinde bu bilgi **dipnot 15**'te açıklanmıştır. Eğer kar veya zarar tablosunda sunulduysa, devam eden operasyonlardan ayrı olarak - durdurulan faaliyetler içerisinde ayrı bir bölümde gösterilmelidir. Bu analiz, satış amaçlı elden tutulan varlıklar olarak sınıflandırılmak için gerekli kısıtları sağlayan ve elden çıkarılacak varlık grubu olan yeni iktisap edilen bağlı ortaklıklar için zorunlu değildir (**UFRS 5 paragraf 11**)

Pay başına kar

UMS33(73)

16. İşletmelerin alternatif kar ölçümlerine dayanarak yaptıkları paybaşına kar açıklamalarına izin verilirken, bu bilgi sadece finansal tabloların dipnotlarında sunulmalıdır (bkz **dipnot 22**).

UMS33(68)

17. Eğer bir işletmenin durdurulan faaliyet varsa, adi pay başına kar tutarlarını ve seyreltilmiş pay başına kar rakamlarını kapsamlı gelir tablosunda ya da dipnotlarda sunar. Değer A.Ş. örneğinde bu bilgi **dipnot 22**'de sunulmuştur.

Diğer kapsamlı gelirin unsurları

UMS1(7)

18. Diğer kapsamlı gelirin unsurları, diğer UFRS'ler tarafından gerekli kılındığında ya da izin verildiğinde kar ya da zararda muhasebeleştirilmeyen gelir ya da gider (yeniden sınıflandırma düzeltmeleri de dahil olmak üzere, bkz paragraf 27) kalemlerini kapsar. Ve şunlardan oluşur:

- (a) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin yeniden değerlendirme artış ya da azalışları
- (b) Net tanımlanmış fayda yükümlülüklerinin / (varlıklarının) yeniden ölçümleri
- (c) Yabancı ülkelerde yatırım yapılan işletmelere ait finansal tabloların çevrilmesinden kaynaklanan kar ve zararlar
- (d) Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülen finansal varlıkların yeniden ölçümünde ortaya çıkan kar ya da zararlar
- (e) Nakit akış riskinden korunma muhasebesindeki riskten korunma araçlarındaki kar ve zararların etkin kısmı
- (f) Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak tanımlanmış belirli yükümlülükler için, yükümlülüklerin kredi riskindeki değişikliklerine atfedilebilen gerçeğe uygun değer değişimi,
- (g) Opsiyonların zaman değerinde meydana gelen değişimler, vadeli işlem sözleşmelerinin vade bileşeninin değerindeki değişimler ve finansal araçların döviz bazlı fiyat farkından kaynaklı değişimler, bunların ilgili araçların finansal riskten korunma aracı olarak tanımlanmasına dahil edilmediği durumlarda,
- (h) Yatırımcının özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlarındaki diğer kapsamlı gelir payları
- (i) Diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilen kalemlere ilişkin cari ve ertelenmiş vergi etkileri

UMS1(82A)

19. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemleri, kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak ve sınıflandırılmayacak kalemlerin toplamı olarak gösterilmelidir.

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

Özet

20. Diğer kapsamlı gelirin gereklilikleri şu şekilde özetlenebilir:

Kalem	Referans	Standarttaki gereklilik	Değer A.Ş.'deki sunum
Dönem içinde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen her kalem niteliğine göre sınıflandırılanlar	UMS 1(82A)	Kapsamlı gelir tablosu	Kapsamlı gelir tablosu
Dönem içerisinde diğer kapsamlı gelir tablosu kalemlerinin yeniden sınıflandırma düzeltmeleri (bkz paragraf 27)	UMS 1(92)	Kapsamlı gelir tablosu ya da dipnotlar	Dipnot 9
İlgili diğer kapsamlı gelir tablosu kalemlerinin yeniden sınıflandırma düzeltmeleri de dahil vergi etkileri,	UMS 1(90)	Kapsamlı gelir tablosu ya da notlar	Dipnot 9
Her kaleminin özkaynak ile ayrıca mutabakatı, - Kar/zarar - Diğer kapsamlı gelir - İşletme ortaklarıyla yapılan işlemler Bkz açıklamalar 1-3 sayfa 23	UMS 1(106)(d)	Özkaynak değişim tablosu ve notlar, ilgili açıklamalara bakınız	Özkaynak değişim tablosu ve dipnot 9

Durdurulan faaliyetler

21. UFRS 5 işletmelerin diğer kapsamlı gelir kalemlerinin devam eden ve durdurulan faaliyetlerden, olarak ayrılıp ayrılmaması gerektiği konusunda net değildir. Ancak devam eden faaliyetlerin gelecekteki sonuçlarını tahmin etmek için yararlı bir temel oluşturacağından ayrılmasının UFRS 5 ile tutarlı olacağını düşünüyoruz. Ayrıca, işletmelerin satış amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılmış bir duran varlık veya elden çıkarılacak bir varlık grubuyla ilgili olarak diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş herhangi bir birikmiş gelir veya gideri ayrı sunması gerektiğini de hatırlatmak isteriz.

Kapsamlı gelirden ya da notlarda açıklanması gereken bilgiler

Gelir ve giderle ilişkin önemli kalemler

22. Gelir ve gider kalemleri önemli olmaları durumunda, nitelikleri ve tutarları kapsamlı gelir tablosunda (kar veya zarar tablosunda) ya da dipnotlarda ayrıca açıklanmalıdır. Değer A.Ş. örneğinde bu bilgi **dipnot 4**'te açıklanmıştır.
23. UMS 1 ayrı açıklanması gereken kalem türleri için belirli bir ad kullanmaz. Bir işletmenin 'olağan dışı', 'önemli' ya da 'istisnai' kategorisi olarak kapsamlı gelir tablosunda ya da dipnotlarda kalemler sunması durumunda muhasebe politikaları dipnotu seçilen terimle ilgili tanımlama içermelidir. Bu kalemlerin sunumu ve tanımının yıldan yıla tutarlı olarak uygulanması gerekir.
24. Giderlerini niteliklerine göre sınıflandıran işletmeler, her gider sınıfının bu sınıfla alakalı tüm kalemleri içerdiğinden emin olmak için gerekli dikkati göstermelidirler. Önemli yeniden yapılanma maliyeti, örneğin, işsizlik ödemeleri (yani çalışanlara sağlanan fayda maliyetleri), borçlanma araçları değer düşüklükleri (borçlanma araçlarındaki değişiklikler) ve maddi duran varlık değer düşüklüklerini içerebilir. Yeniden yapılandırma giderlerinin, niteliklerine göre yapılan gider analizlerinde diğer gider kalemleriyle örtüşmesi halinde ayrı bir satır olarak gösterilmesi kabul edilebilir bir gösterim şekli değildir.
25. Giderlerini fonksiyonlarına göre sınıflandıran işletmeler, önemli kalemleri ilgili oldukları fonksiyon gruplarına dahil etmelidirler. Bu durumda, önemli kalemler alt yazı olarak ya da finansal tablo dipnotları olarak açıklanabilir.

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

Yeniden sınıflandırma düzeltmeleri

- UMS1(92),(94) 26. Bir işletme diğer kapsamlı gelir unsurlarına ait yeniden sınıflandırma düzeltmelerini kapsamlı gelir tablosunda ya da dipnotlarda ayrıca açıklamalıdır. Değer A.Ş. bu bilgiyi **dipnot 9(c)**'de sunmaktadır.
- UMS1(7),(95),(96) 27. Yeniden sınıflandırma düzeltmeleri, cari ya da önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen, cari dönemde kar veya zarara sınıflandırılan kalemlerdir. Örneğin bu düzeltmeler yabancı bir yatırımın elden çıkartılması veya riskten korunma muhasebesi yapılmış gelecekte gerçekleşmesi beklenen bir işlemin gelir tablosunu etkilemesi gibi durumlardan kaynaklanabilir. Bunlar yeniden değerlendirme modeli kapsamında gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da tanımlanmış fayda planlarının ödenmesinden ortaya çıkmazlar. Bu kalemler de diğer kapsamlı gelirden muhasebeleşmesine rağmen sonraki dönemlerde kar veya zarara sınıflandırılmaz. Ayrıca, yeniden sınıflama düzeltmeleri, nakit akış riskinden korunma fonundan veya ayrı bir özkaynak bileşeninden çıkarıldığı ve doğrudan bir varlığın veya bir yükümlülüğün başlangıç maliyetine veya diğer defter değerine dahil edildiği durumlarda nakit akış riskinden korunma muhasebesi ile ilgili olarak ortaya çıkmaz. Bu tutarlar doğrudan varlık veya yükümlülüklere aktarılır.

Kar payları: Özkaynak değişim tablosu ya da sadece dipnotlar

- UMS1(107) 28. Dönem içerisinde işletme ortaklarına kar payı dağıtımı olarak dağıtılan tutarlar ve ilişkili pay başına kar rakamları özkaynak değişim tablosu ya da dipnotlarında açıklanır. Değer A.Ş. örneğinde bu açıklamalar **dipnot 13(b)**'de yapılmıştır.

Giderlerin sınıflandırılması

Niteliklerine veya fonksiyonlarına göre

- UMS1(99),(100) 29. Bir işletmedeki giderler, hangi bilgi daha uygun ve güvenilir ise, niteliklerine veya fonksiyonlarına göre yapılan bir analize göre sınıflandırılmalıdır. İşletmelerin gider analizlerini kapsamlı gelir tablosunda (ya da kar veya zarar tablosunda) sunması tavsiye edilir ancak zorunlu tutulmaz.
- UMS1(105) 30. Fonksiyon veya niteliklerine göre ayırma yapma kararı işletmenin geçmiş ve sektörel etkenlerine dayanmaktadır. İşletme, kendi finansal performansına en uygun ve güvenilir sınıflandırmayı seçmelidir.
31. Fonksiyonlarına göre hazırlanan bir kapsamlı gelir tablosunda (ya da kar veya zarar tablosunda), direkt olarak hasılat ile ilgili olan giderler, satışların maliyetine dahil edilmelidir. Satışların maliyeti direkt malzeme ve işçilik maliyetleri değil, aynı zamanda doğrudan hasılat elde etmeye yönelik oluşan dolaylı giderleri de içermelidir; örneğin, üretiminde kullanılan varlıkların amortismanı gibi. Değer düşüklüğü giderleri belirli bir varlığın amortisman veya itfa payının sınıflandırılışına göre yapılmalıdır. İşletmeler borçlanma araçları değer düşüklükleri, çalışan kıdem tazminatları ve karşılık giderleri gibi bazı giderleri ilgili oldukları fonksiyonel sınıflandırmalarından hariç tutarak fonksiyonel ve türlerine göre karışık bir sınıflandırma yapmamalıdır. Bir istisna olarak, finansal ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğü giderlerinin önemli olması durumunda, UMS 1 paragraf 82 (ba)'ya göre ayrı gösterilmesi gerekmektedir.
- UMS1(104),(105) 32. Giderlerini fonksiyonlarına göre sınıflandıran işletmeler, finansal tablo dipnotlarında giderlerinin niteliklerine göre ek bilgi vermelidir, bkz **dipnot 5(c)**. UMS 1'e göre bunlar amortisman ve itfa payları, çalışanlara sağlanan faydalar gibi giderlerdir. Diğer gider sınıfları, önemli olmaları durumunda, okuyuculara ilerideki nakit akışları ile ilgili bilgi vermesi açısından açıklanmalıdır.
33. **Ek B**'de niteliklerine göre sınıflandırmanın kar veya zarar tablosunda gösterilmesine ilişkin örneği bulabilirsiniz.

Önemlilik

- UMS1(29) 34. Giderlerin fonksiyonlarına ya da niteliklerine göre sınıflandırılmasından bağımsız olarak, önemlilik kriteri giderlerin sınıflandırması için geçerlidir. Her önemli kalem ayrıca açıklanmalıdır ve sınıflandırılmayan giderler (Değer A.Ş.'de 'diğer giderler' olarak gösterilmiştir) kendi başlarına ve topluca önemli olmamalıdır.
35. Giderlerin sınıflandırılması gider tipine göre değişebilir. Örneğin, giderlerin niteliklerine göre sınıflandırılması halinde, araştırma ve geliştirme (AR-GE) çalışmaları için çalışanlara ödenen ücretler ve maaş giderleri, çalışan giderlerine sınıflandırılabilirken, AR-GE için dışarıdan sağlanan faydalar dış AR-GE giderleri olarak sınıflandırılmalıdır. Ancak, giderler fonksiyon bazında sınıflandırıldığında, hem ücret ve maaşlar hem dışarıdan sağlanan faydalara ilişkin ödemeler Ar-Ge gideri olarak sınıflandırılır.

Gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu

Netleştirme

36. Varlıklar ve borçlar ya da gelirler ve giderler bir UFRS standardı zorunlu kılmadıkça veya izin vermedikçe netleştirilemez. Netleştirilmesi zorunlu kılınan ya da netleştirilmesine izin verilen gelir ve gider örnekleri aşağıdaki gibidir:
- (a) Yatırımlar ve faaliyetlerde kullanılan varlıklar da dahil duran varlıkların elden çıkartılmasıyla ortaya çıkan kar ve zararlar, elden çıkartmayla sağlanan tahsilattan varlığın net defter değeri ve ilgili satış giderleri düşüldükten sonraki tutarı olarak raporlanır,
- (b) “UMS 37 Karşılıklar, koşullu varlıklar ve borçlar” standardına göre muhasebeleştirilen karşılıklarla ilgili olarak yapılan bir harcama ile üçüncü taraflarla yapılmış olan sözleşme (örneğin, tedarikçiyle yapılan garanti sözleşmesi) uyarınca geri ödenen bir tazmin tutarı netleştirilebilir.
- (c) Benzer işlemlerden kaynaklanan kar ve zararlar, örneğin kur farklarından kaynaklanan kar veya zarar veya ticari amaçla elde tutulan finansal araçlardan kaynaklanan kar veya zararlar, netleştirilerek raporlanır. Ancak söz konusu kar veya zararlar, önemli oldukları takdirde ayrı gösterilir.
37. UFRS 15 Müşteri sözleşmelerinden hasılat kapsamındaki gelirler, ilişkili giderlerle netleştirilemez. Ancak, bu durum bir işletmenin kar veya zarar tablosunun ön yüzünde faiz gelirinden sonra faiz giderini sunması ve ‘net faiz gideri’ olarak bir ara toplam göstermesine engel değildir.

UMS1(10)(a),(54)

Konsolide bilanço ¹⁻⁵UMS1(51)(c),(e)
UMS1(113)

			2018 Yeniden düzenlenmiş* '000 TL	1 Ocak 2018 Yeniden düzenlenmiş* ⁶ '000 TL
	Dipnotlar	2019 '000 TL		
VARLIKLAR				
UMS1(60),(66)	Duran varlıklar			
UMS1(54)(a)	Maddi duran varlıklar	8(a) 128.890	106.994	95.697
UFRS16(47)(a) Yeni gereklilik	Kullanım hakkı varlıkları ^{11,12}	8(b) 9.756	-	-
UMS1(54)(b)	Yatırım amaçlı gayrimenkuller	8(c) 13.300	10.050	8.205
UMS1(54)(c)	Maddi olmayan duran varlıklar	8(d) 24.550	20.945	20.910
UMS1(54)(o),(56)	Ertelenmiş vergi varlıkları	8(e) 7.849	5.196	3.952
UFRS15(105)	Diğer varlıklar	3(b) 312	520	-
UMS1(54)(e)	Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	16(e) 3.775	3.275	3.025
UFRS7(8)(h)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar ⁸⁻⁹	7(c) 6.782	7.148	8.397
UFRS7(8)(a)	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ⁸⁻⁹	7(d) 2.390	980	-
UFRS7(8)(f)	İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ⁸⁻⁹	7(b) 3.496	2.629	6.004
UMS1(54)(d) UFRS7(8)(a)	Türev finansal araçlar	12(a) 308	712	-
	Toplam duran varlıklar	201.408	158.449	146.190
UMS1(60),(66)	Dönen varlıklar			
UMS1(54)(g)	Stoklar	8(f) 22.153	19.672	18.616
	Diğer dönen varlıklar	8(g) 491	513	504
UFRS15(105)	Sözleşme varlıkları ¹⁰	3(b) 1.519	2.561	1.867
UMS1(54)(h) UFRS7(8)(c)	Ticari ve diğer alacaklar	7(a) 15.662	8.220	5.123
UFRS7(8)(f)	İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen diğer finansal varlıklar ⁸⁻⁹	7(b) 1.100	842	783
UMS1(54)(d) UFRS7(8)(a)	Türev finansal araçlar	12(a) 1.854	1.417	156
UMS1(54)(d) UFRS7(8)(a)	Gerçeğe uygun değer değişimleri gelir tablosu ile ilişkilendirilen finansal varlıklar	7(d) 11.300	10.915	10.370
UMS1(54)(i)	Nakit ve nakit benzeri değerler (kredili mevduat hesapları hariç)	7(e) 55.083	30.299	25.193
		109.162	74.439	62.612
UMS1(54)(j) UFRS5(38)	Satış amacıyla elde tutulan varlıklar	8(g),15 250	4.955	-
	Toplam dönen varlıklar	109.412	79.394	62.612
	Toplam varlıklar	310.820	237.843	208.802

* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi dipnot 11(b)'de ve muhasebe politikasındaki değişiklikler için yeniden sınıflandırmalar dipnot 26'da açıklanmıştır.

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş * '000 TL	1 Ocak 2018 Yeniden düzenlenmiş *6 '000 TL
YÜKÜMLÜLÜKLER				
UMS1(60),(69)	Uzun vadeli yükümlülükler			
UMS1(54)(m) UFRS7(8)(g)	Borçlanmalar	7(g) 89.115	81.556	79.353
UFRS16(47)(b) Yeni gereklilik	Kiralama yükümlülükleri ¹¹	8(b) 8.493	-	-
UMS1(54)(o),(56)	Ertelenen vergi yükümlülükleri	8(e) 12.456	6.820	4.380
	Çalışanlara sağlanan fayda karşılıkları ⁷	8(h) 6.749	4.881	4.032
	Karşılıklar	8(i) 1.573	1.382	1.304
UMS1(54)(l)	Toplam uzun vadeli yükümlülükler	118.386	94.639	89.069
Kısa vadeli yükümlülükler				
UMS1(60),(69)	Ticari ve diğer borçlar	7(f) 15.760	11.723	13.004
UMS1(54)(k)	Sözleşme yükümlülükleri ¹⁰	3(b) 1.982	1.525	655
UFRS15(105)	Cari vergi yükümlülüğü	1.130	856	980
UMS1(54)(n)	Borçlanmalar	7(g) 8.400	9.677	8.796
UMS1(54)(m), UFRS7(8)(g)	Kiralama yükümlülükleri ¹¹	8(b) 3.008	-	-
UFRS16(47)(b) Yeni gereklilik	Türev finansal araçlar	12(a) 1.376	1.398	445
UMS1(54)(m) UFRS7(8)(e)	Çalışanlara sağlanan fayda karşılıkları ⁷	8(h) 690	470	440
	Karşılıklar	8(i) 2.697	1.240	730
UMS1(54)(l)	Toplam kısa vadeli yükümlülükler	35.043	26.889	25.050
UMS1(54)(p) UFRS5(38)	Satış amaçlı elde tutulan varlıklarla doğrudan ilişkilendirilen yükümlülükler	15 -	500	-
	Toplam kısa vadeli yükümlülükler	35.043	27.389	25.050
	Toplam yükümlülükler	153.429	122.028	114.119
	Net varlıklar	157.391	115.815	94.683
ÖZKAYNAK				
	Ödenmiş sermaye ve pay senedi ihraç primi	9(a) 83.054	63.976	62.619
UMS1(54)(r)	Diğer özkaynaklar	9(b) 1.774	(550)	(251)
	Diğer yedekler	9(c) 17.993	12.381	7.395
	Birikmiş karlar	9(d) 45.108	34.319	19.980
UMS1(54)(r)	Ana ortaklığa ait sermaye ve yedekler	147.929	110.126	89.743
UMS1(54)(r)	Kontrol gücü olmayan paylar	16(b) 9.462	5.689	4.940
UMS1(54)(q)	Toplam özkaynaklar	157.391	115.815	94.683

* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi **dipnot 11(b)**'de ve muhasebe politikasındaki değişiklikler için yeniden sınıflandırmalar **dipnot 26**'da açıklanmıştır.

Yukarıdaki konsolide bilanço dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Zorunlu olmayan
açıklama

Bilanço**Bilanço (finansal durum tablosu) için muhasebe standardı**

- UMS1(10) 1. UMS 1, bilançodan ‘finansal durum tablosu’ olarak bahseder. Ancak bu başlık zorunlu değildir. Değer A.Ş. daha iyi bilinen bir başlık olan “bilanço”yu kullanmaya devam etmeyi seçmiştir.

Kısa vade / uzun vade ayrımı

- UMS1(60) 2. Bir işletme, likidite bazlı sunumun daha güvenilir ve yararlı bilgi sağladığı durumlar hariç, dönen ve duran varlıklarını ve kısa ve uzun vadeli borçlarını bilançoda ayrı ayrı sınıflandırarak sunar. Bu istisna uygulandığında, işletme bütün varlık ve borçlarını likidite sırasıyla sunar.
- UMS1(61) 3. Hangi sunum yöntemi kullanılırsa kullanılsın bir işletme her bir varlık ve borç kalemi için, 12 aydan uzun vadede geri kazanılması veya ödenmesi beklenen tutarı (a) raporlama döneminden itibaren 12 ay içinde ve (b) raporlama döneminden itibaren 12 ayı aşan tutarlar olacak şekilde birleştirerek açıklamalıdır.
- UMS1(66)-(70) 4. Paraya çevrilmesinin 12 ay içerisinde gerçekleşmesinin beklenmediği durumlarda bile işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde satılması, tüketilmesi ve gerçekleşmesi beklenen varlıklar (stoklar ve ticari alacak gibi), dönen varlık olarak sınıflandırılır. Personel ve diğer faaliyet giderleri gibi tahakkuklar ve ticari borçlar gibi bazı kısa vadeli borçlar, işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde kullanılan işletme sermayesinin bir parçasıdır. Faaliyetle ilgili bu tür kalemler, raporlama döneminden itibaren on iki aydan daha uzun bir sürede ödenecek olsalar bile, kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılır.
- UMS1(68) 5. İşletmenin faaliyet döngüsü, işleme tabi tutulmak üzere tedarik edilen varlıkların nakit veya nakit benzeri bir unsura çevrilmesi arasında geçen süredir. İşletmenin normal faaliyet döneminin açıkça belirlenemediği durumlarda, bu süre 12 ay olarak varsayılır.

Üç dönem bilançonun sunumunu gerektiren özel durumlar

- UMS1(40A),(40B) 6. Bir işletme bir muhasebe politikasını geriye dönük olarak uyguladığında, finansal tablolarındaki kalemleri geriye dönük olarak yeniden düzenlendiğinde ya da finansal tablolarındaki kalemleri yeniden sınıflandırdığında, karşılaştırılabilir en erken dönemin başından itibaren en az üç bilanço (finansal durum tablosu) sunar. Bununla birlikte, işletmenin muhasebe politikalarını geriye dönük uygulamasının veya finansal tablolarındaki kalemleri geriye dönük olarak yeniden düzenlemesinin daha önceki dönemlere etkisi olmaması durumunda işletmenin durumu açıklaması yeterli olacaktır.

Çalışan hakları karşılıkları için ayrı satır

- UMS1(54) 7. UMS 1 paragraf 54 bilançoda bulunması gereken asgari satırları belirler. İlave kalemler, başlıklar ve ara toplamalar ancak işletmenin finansal performansının daha iyi anlaşılması için gerekli ise eklenmelidir. Örneğin, UMS 1 Çalışan hakları karşılıklarının nerede sunulması gerektiğini öngörmez. Değer A.Ş. finansal tablo okuyuculara daha uygun bir sunum sağlayacağı için çalışanlara sağlanan fayda yükümlülüklerini duran ve dönen varlıklar olarak iki ayrı satırda sunmayı tercih etmiştir.

Finansal varlık / yükümlülükler ve sözleşme varlık / yükümlülükleri için ayrı kalemler

- UFRS7(8) 8. UFRS 7’nin 8. paragrafı, finansal varlıkların ve borçların defter değerlerinin bilançoda veya dipnotlarda, aşağıdaki kategorilere göre açıklanmasını gerektirmektedir:
- a) Gerçeğe uygun değerden kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, zorunlu olarak sınıflandırılanlar ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenenler şeklinde ayrı gösterilir.
 - b) Gerçeğe uygun değerden kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, alım satım amaçlı olarak tanımlanmış olan ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenenler olarak gösterilir.
 - c) İtfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal varlıklar.
 - d) İtfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal yükümlülükler.
 - e) Gerçeğe uygun değerden diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, borç ve sermaye araçları şeklinde ayrı gösterilir.
9. DEĞER A.Ş. finansal varlıkları ana kategorilere göre açıklamayı seçmiş, ancak daha detaylı bilgileri dipnotlarda açıklamıştır. Ancak, bu kalemlerin önemlilik derecesine ve işletmenin faaliyetinin niteliğine göre, bilanço için farklı kategorilerin seçilmesi ve dipnotlarda yukarıdaki bilgilerin verilmesi de uygun olabilir.

BilançoUFRS15(105),(BC320),
(BC321)

10. Benzer olarak, UFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standardına göre, herhangi bir koşulsuz hakkın sözleşme varlıklarından ayrı şekilde alacak olarak gösterimi gerekmektedir. DEĞER A.Ş. UFRS 15'in uygulanması üzerine sözleşme varlık ve yükümlülüklerini yeniden sınıflandırmış ve bunları bilançoda ayrı bir kalem olarak sunmuştur. Ancak, işletme sözleşme varlıklarını, sözleşme yükümlülüklerini ve alacaklarını finansal tablo kullanıcılarına, diğer kalemlerden ayırt edebilmeleri için yeterli bilgiyi sağladığı sürece, bu şekilde bahsetmesine ve bilançoda ayrı olarak göstermesine gerek yoktur.

Kullanım hakkı varlığı ve kiralama yükümlülüğü

UFRS 16(47)

11. Kullanım hakkı varlıklarının (yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılayanlar hariç) ve kiralama yükümlülüklerinin notlarda ayrıca açıklandığı sürece DEĞER A.Ş. tarafından bilançoda ayrı bir kalem olarak sunulması gerekmez. Kullanım hakkı varlıklarının ilgili dayanak varlıklarına eğer sahip olunsaydı sunulacağı satırda sunulması durumunda, kiracı bilançodaki hangi kalemlerin kullanım hakkı varlığı içerdiğini tanımlamalıdır.

UFRS16(48)

12. Yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılayan kullanım hakkı varlıkları bilançoda yatırım amaçlı gayrimenkul olarak gösterilmelidir.

Konsolide özkaynak değişim tablosu 1-3

Dipnotlar		Ana ortaklığa ait kısım					Kontrol gücü olmayan paylar '000 TL	Toplam özkaynak '000 TL
		Ödenmiş sermaye ve pay senedi ihraç primi '000 TL	Diğer özkaynak '000 TL	Diğer yedekler '000 TL	Birikmiş karlar '000 TL	Toplam '000 TL		
UMS1(106)(d)	1 Ocak 2018	62.619	(251)	7.395	19.897	89.660	4.940	94.600
UMS1(106)(b)	Hata düzeltmesi (vergi etkisi netleştirilmiş) Dönem başı itibarıyla yeniden düzenlenmiş özkaynak	11(b) -	-	-	83	83	-	83
		62.619	(251)	7.395	19.980	89.743	4.940	94.683
UMS1(106)(d)(i)	Net dönem karı (yeniden düzenlenmiş*)	-	-	-	26.164	26.164	2.318	28.482
UMS1(106)(d)(ii)	Diğer kapsamlı gelirler (yeniden düzenlenmiş)	-	-	3.810	(403)	3.407	258	3.665
	Toplam kapsamlı gelirler	-	-	3.810	25.761	29.571	2.576	32.147
UFRS9(6.1.55)(d)(i)	Yıl boyunca satın alınan stokların kayıtlı değerine eklenen finansal riskten korunma maliyetleri	12(a) -	-	237	-	237	-	237
UFRS9(B5.7.1)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak yatırımlarının elden çıkarılmasıyla sağlanan kazancın birikmiş karlara aktarılması	7(c) -	-	384	(384)	-	-	-
UMS1(106)(d)(iii)	Özkaynaklarda muhasebeleştirilen ortaklar ile gerçekleştirilen işlemler:							
UMS32(22),(35)	İşlem maliyetlerinden arındırılmış sermaye katılımları	9(a) 1.357	-	-	-	1.357	-	1.357
UMS32(33)	Grubun geri alınmış payları	9(b) -	(299)	-	-	(299)	-	(299)
	Ödenen temettü	13(b) -	-	-	(11.038)	(11.029)	(1.827)	(12.865)
UFRS2(50)	Çalışan pay planları - Çalışan hizmet bedeli	9(c) -	-	555	-	555	-	555
		1.357	(299)	555	(11.038)	(9.425)	(1.827)	(11.252)
UMS1(106)(d)	31 Aralık 2018	63.976	(550)	12.381	34.319	110.126	5.689	115.815

* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi dipnot 11(b)'de açıklanmıştır.

		Ödenmiş Ana ortaklığa ait kısım						
Dipnotlar		Sermaye ve pay senedi ihraç primi '000 TL	Diğer özkaynak '000 TL	Diğer yedekler '000 TL	Birikmiş karlar '000 TL	Toplam '000 TL	Kontrol gücü olmayan paylar '000 TL	Toplam özkaynak '000 TL
UMS1(106)(d)	31 Aralık 2018	63.976	(550)	12.381	34.200	110.007	5.689	115.696
UMS1(106)(b)	Hata düzeltmesi (vergi etkisi netleştirilmiş)	11(b)	---	---	119	119	---	119
	31 Aralık 2018 itibarıyla yeniden düzenlenmiş özkaynak	63.976	(550)	12.381	34.319	110.126	5.689	115.815
UMS1(106)(b) Yeni gereklilik	Muhasebe politikasında değişiklik	26	---	---	184	184	---	184
UMS1(106)(d)	1 Ocak 2019 itibarıyla yeniden düzenlenmiş özkaynak	63.976	(550)	12.381	34.503	110.310	5.689	115.999
UMS1(106)(d)(i)	Net dönem karı	-	-	-	32.626	32.626	3.005	35.631
UMS1(106)(d)(ii)	Diğer kapsamlı gelirler	---	---	5.501	307	5.808	(99)	5.709
UMS1(106)(a)	Toplam kapsamlı gelirler	---	---	5.501	32.933	38.434	2.906	41.340
UFRS9(6.1.55)(d)(i)	Riskten korunma karları ve zararları ve yıl boyunca satın alınan stokların kayıtlı değerine transfer edilen finansal riskten korunma maliyetleri	12(a)	-	(31)	-	(31)	-	(31)
UFRS9(B5.7.1)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak yatırımlarının elden çıkarılmasıyla sağlanan kazancın birikmiş karlara aktarılması	7(c)	-	(452)	452	-	-	-
UMS1(106)(d)(iii)	Özkaynaklarda muhasebeleştirilen ortaklar ile gerçekleştirilen işlemler:							
UMS32(22),(35)	İşlem maliyetleri ve vergiden arındırılmış sermaye katılımları	9(a)	10.871	-	-	10.871	-	10.871
	İşlem maliyetleri ve arındırılmış işletme birleşmesinde dikkate alınan pay senedi ihraç	14	9.730	-	-	9.730	-	9.730
UMS32(33)	Grubun geri alınmış payları	9(b)	-	(1.217)	-	(1.217)	-	(1.217)
UMS32(35)	Vergiden arındırılmış imtiyazlı payların geri alınması	9(a)	(1.523)	-	143	(1.380)	-	(1.380)
	Dönüştürülebilir tahvillerin dönüştürme haklarının değeri	9(b)	-	2.450	-	2.450	-	2.450
UFRS10(23)	Bağlı ortaklık ediniminde kontrol gücü olmayan paylar	14	-	-	-	-	5.051	5.051
	Bağlı ortaklık alımında Kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler	16(c)	-	(333)	-	(333)	(1.167)	(1.500)
	Ödenen temettü	13(b)	-	-	(22.923)	(22.923)	(3.017)	(25.940)
	Çalışan pay planları- Çalışan hizmet bedeli	9(c)	-	2.018	-	2.018	-	2.018
UFRS2(50)	Çalışanlara verilen paylar	9(b)	-	1.091	(1.091)	-	-	-
			19.078	2.324	594	(22.780)	867	83
UMS1(106)(d)	31 Aralık 2019	83.054	1.774	17.993	45.108	147.929	9.462	157.391

Zorunlu olmayan açıklama

Yukarıdaki konsolide özkaynak değişim tablosu dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Özkaynak değişim tablosu

Özkaynak değişim tablosu için muhasebe standardı

UMS1(106)

1. Özkaynak değişim tablosu aşağıdaki bilgileri içermelidir:

- (a) Ana ortaklık payları ve kontrol gücü olmayan paylara ilişkin toplam tutarları ayrı olarak gösteren, döneme ilişkin toplam kapsamlı gelir.
- (b) Her bir özkaynak bileşeni için. UMS 8'e göre muhasebeleştirilen geçmişe yönelik uygulama ve düzeltmelerin etkileri.
- (c) Her bir özkaynak bileşeni için aşağıdakilerden kaynaklanan değişiklikleri ayrı olarak gösteren dönem başındaki ve sonundaki defter değeri arasındaki mutabakat:

UMS1(106)(d)

- (i) Kar ya da zarar
- (ii) Diğer kapsamlı gelir ve
- (iii) Ortaklar tarafından yapılan katkıları ve ortaklara yapılan dağıtımları ayrı olarak gösteren ortaklarla bunların ortak olmaları nedeniyle ortaya çıkan işlemler ve kontrolün kaybedilmesiyle sonuçlanmayan bağlı ortaklıktaki ortaklık paylarındaki değişimler.

UMS1(108)

2. Özkaynağın bileşenleri her türlü sermaye katılımını diğer kapsamlı gelirin her kalemine ait birikmiş bakiyeleri ve birikmiş karları içerir. Her bir ayrı yedek kalemi eğer benzer nitelikte ve özkaynağın bir parçası olarak değerlendirilebilecek özellikte özkaynak değişim tablosu altında 'diğer yedekler' altında sınıflanabilir. Değer A.Ş.'ye ait özkaynak değişim tablosunda gruplanan 'diğer yedekler' belirli muhasebe standartlarınca zorunlu olarak muhasebeleştirilen fonlardan oluşmaktadır. Bu durum bu bakiyeyi ihtiyari olarak yapılan özkaynak transferlerinden örneğin sermaye yedekleri gibi kalemlerden ayırır. Bu tür yedekleri özkaynak değişim tablosunun ön yüzünde göstermektense dipnotlarda göstermek hem karışıklığı azaltır hem de tabloyu daha okunaklı hale getirir.

UMS1(106A)

3. Özkaynağın her bileşeni için yapılan mutabakat aynı zamanda diğer kapsamlı gelirin de her kalemini ayrıca göstermelidir. Ancak bu bilgi dipnotlarda ya da özkaynak değişim tablosunda sunulabilir. Değer A.Ş. bu bilgiye ait detayları **dipnot 9(c)** ve **(d)**'de göstermiştir.

Konsolide nakit akış tablosu ¹⁻³

	Dipnotlar	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
UMS7(10),(18)(a)			
İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışı			
UMS7(14)(a)	10(a)	65.818	49.525
UMS7(31)-(33)		1.262	905
UMS7(31)-(33)		(6.895)	(4.127)
UMS7(14)(f),(35),(36)		(16.458)	(12.161)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit akışı		43.727	34.142
UMS7(10),(21)			
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akışı			
UMS7(39)	14	(2.600)	-
UMS7(16)(a)	8(a)	(25.387)	(17.602)
UMS7(16)(a)	8(c)	(1.900)	-
UMS7(16)(c)		(259)	(2.029)
UMS7(16)(c)	7(b)	-	(1.175)
UMS7(16)(a)	8(d)	(880)	(720)
UMS7(16)(e)		(1.180)	(730)
UMS7(39)	15	3.110	-
UMS7(16)(b)		9.585	639
UMS7(16)(d),(14)		1.375	820
UMS7(16)(f)		469	626
UMS7(38)		160	220
UMS7(31),(33)		3.300	4.300
UMS7(31),(33)	16(e)	258	249
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit çıkışları		(13.949)	(15.402)
UMS7(10),(21)			
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışı			
UMS7(17)(a)			
Pay ve diğer özkaynağa dayalı menkul kıymet ihracından kaynaklanan nakit girişleri	9(a)	12.413	-
Paylar üzerine yazılmış satın alma opsiyonları	9(a)	1.500	-
UMS7(17)(c)	10(c)	46.053	25.796
UMS7(17)(b)	9(a)	(1.350)	-
UMS7(17)(b)		(1.217)	(299)
UMS7(17)(d)	9(a)	(245)	-
UMS7(17)(e)	10(c)	(33.484)	(24.835)
UMS7(42A),(42B)	10(c)	(1.942)	835
UMS7(31),(34)	16(c)	(1.500)	-
UMS7(31),(34)	13(b)	(22.357)	(10.479)
UMS7(31),(34)	16(b)	(3.017)	(1.828)
Finansman faaliyetlerinden net nakit çıkışları		(5.146)	(12.480)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		24.632	6.260
UMS7(28)		28.049	21.573
UMS7(43) UFRS5(33)(c)		(248)	216
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler	7(e)	52.433	28.049
UMS7(43) UFRS5(33)(c)	10(b)		
Nakit olmayan finansman ve yatırım faaliyetleri			
Durdurulan faaliyetlere ilişkin nakit akışları 7	15		

**Zorunlu olmayan
açıklama**

Yukarıdaki konsolide nakit akış tablosu dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Nakit akış tablosu**Nakit ve nakit benzeri değerlerin tanımı**

UMS7(6),(7)

1. Eldeki nakit ve vadesiz mevduatlardır. Nakit benzeri değerler kısa vadeli değerindeki değişiklik riski az ve bilinebilir bir tutarda nakde çevirmeye hazır yüksek likiditeye sahip yatırımlardır. Bu yatırımlar normalde yalnızca orijinal vadesi üç ay ve üç aydan daha kısa olan yatırımlardır. Finansal araçlar, sadece özü itibarıyla nakde eş değerse bu değerlerin içine dahil edilebilir. Örneğin vadesine üç ay gibibir süre içinde iktisap edilen sabit bir itfa tarihi olan sabit ödemeli tahvil vb. borçlanma araçları yatırımları

Nakit akış tablosunun sunumu

İşletme faaliyetleri olarak sınıflanacak muhasebeleştirilmemiş varlıklar için yapılan harcamalar

UMS7(16)

2. Nakit akışları sadece bilançoda bir varlığın muhasebeleşmesiyle sonuçlandığı takdirde yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışı olarak sınıflandırılabilir. Bu temelde işletme faaliyetleri altında sınıflandırılacak harcamalara örnekler şunlardır:

- (a) UFRS 6 “Maden kaynaklarının araştırılması ve değerlendirilmesi” standardının izin verdiği şekliyle işletme politikası gereğince aktifleştirme yapılmadığı sürece yapılan maden araştırma ve değerlendirme faaliyetleri kapsamındaki harcamalar.
- (b) Reklam veya tanıtım faaliyetleri, personel eğitimi ile araştırma ve geliştirme harcamaları ve.
- (c) İşletme birleşmelerine ilişkin işlem maliyetleri

Nakit akışlarının net ya da brüt olarak sunulması

UMS7(22)-(24)

3. Nakit akışları genellikle brüt olarak sunulurlar, aşağıdaki kalemlerle ilgili olmadığı sürece net olarak sunulur:

- (a) İşletmeden ziyade müşterilerin faaliyetlerini yansıtan müşteri adına yapılan nakit tahsilatları ve ödemeleri ya da
- (b) Devir süresi hızlı, miktarları büyük ve vadesi kısa olan kalemler

Ayrıca finansal kuruluşlar belirli nakit akışlarını net sunabilirler.

Faiz, temettüler ve vergiler

UMS7(31)-(34)

4. UMS 7 ödenen faiz tahsil edilen faizler ve temettüler ile ilgili özel bir sınıflandırma öngörmez. Değer A.Ş. nakit yönetimi amaçlı tuttuğu finansal varlıklardan elde edilen faiz ve ödenen faizleri işletme faaliyetlerinden nakit akışları altında fakat diğer finansal varlıklardan tahsil edilen faiz ve temettüleri grubun yatırımlarının geri dönüşü olduğu için yatırımlardan kaynaklanan nakit akışı olarak sunmayı seçmiştir. Bu yayında ödenen temettüler finansal kaynak elde etmenin maliyeti olduğundan finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları olarak sınıflandırılmıştır. Bununla birlikte, bir işletmenin işletme nakit akışlarından temettü ödeme kabiliyetini finansal tablo okuyucularının belirlemesinde yardımcı olmak için bunlar işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışı olarak da sınıflandırılabilir.

UMS7(35)

5. Vergilerle ilgili nakit akışları ayrıca açıklanır ve bu nakit akışları açık olarak finansman ve yatırım faaliyetleriyle ilişkili olmadıkları takdirde işletme faaliyetlerinden nakit akışı olarak sınıflandırılır.

Kiralamalar

UFRS16(50)

6. Kiralamalara ilişkin nakit akışları aşağıdaki şekilde sunulmalıdır

- (a) kiralama yükümlülüklerinin anapara kısmına ilişkin nakit ödemeleri, finansman faaliyetlerinden nakit akışlarında,
- (b) faiz kısmına ilişkin nakit ödemeleri, grup tarafından seçilen faiz ödemelerinin sunumu ile tutarlı olmalıdır
- (c) kısa vadeli kira ödemeleri, düşük değerli varlıkların kiralamasına ilişkin ödemeler ve kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilmeyen değişken kira ödemeleri, işletme faaliyetlerinde sınıflandırılır.

Nakit akış tablosu

UFRS5(33)(c)

Durdurulan faaliyetler

7. İşletmeler durdurulan faaliyetleri için işletme, yatırım ve finansman aktivitelerinden kaynaklanan net nakit akışlarını ayrı bir satırda sunmalıdır. Bu bilgiyi sunmanın çeşitli yöntemleri vardır ancak temel prensip nakit akış tablosunun tüm işletme için hem devam eden hem de durdurulan faaliyetleri içeren toplam nakit akışlarının verilmesi gerektiğidir. İşletmeler, açıklama gerekliliklerini aşağıdaki şekillerde yerine getirebilirler:
- (a) Nakit akış tablosunda, durdurulan faaliyetlerden nakit akış tablosunda yer alan ve dipnotlarda sunulan üç kategori arasında bir nakit akış sunulmamıştır. Değer A.Ş. tarafından seçilen bu sunum için **dipnot 15** e bakınız.
 - (b) Durdurulan faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, nakit akış tablosunun ön yüzünde ilgili üç kategori arasında bölünmüş, durdurulan faaliyetlere ilişkin sonuçları içeren her bir kategoriye bir satır eklenmiştir. Her kategori için bir toplam sunulur.
 - (c) Bilgiler devam eden ve durdurulan faaliyetler için satır bazında nakit akış tablosunun ön yüzünde sunulur. Her bir kategori için ayrı bir toplam sunulur.

Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar ¹⁻⁸

1	Cari raporlama dönemine ilişkin önemli değişiklikler	29
	Rakamlar nasıl hesaplandı	30
2	Bölgümlere göre raporlama	31
3	Müşteri sözleşmelerinden hasılat	36
4	Önemli kar zarar kalemleri	43
5	Diğer gelir ve gider kalemleri	44
6	Gelir vergisi gideri	48
7	Finansal varlıklar ve finansal yükümlölükler	52
8	Finansal olamayan varlıklar ve yükümlölükler	71
9	Özkaynak	105
10	Nakit akışı bilgisi	113
	Risk	116
11	Önemli muhasebe tahminleri değerdendirmeleri ve hatalar	117
12	Finansal risk yönetimi	120
13	Sermaye yönetimi	140
	Grubun yapısı	143
14	İşletme birleşmeleri	144
15	Durdurulan faaliyetler	147
16	Diğer işletmelerdeki yatırımlar	150
	Bilanço dışı kalemler	157
17	Şarta bağılı yükümlölükler ve varlıklar	158
18	Taahhütler	159
19	Bilanço tarihinden sonraki olaylar	160
	Diğer bilgiler	162
20	İlişkili taraflarla yapılan işlemler	163
21	Pay bazlı ödemeler	167
22	Pay başına kar	172
23	Finansal varlıkların ve finansal yükümlölüklerin netleştirilmesi	175
24	Teminat olarak gösterilen varlıklar	177
25	Önemli muhasebe politikalarının özeti	178
26	Muhasebe politikalarındaki değişiklikler	195

Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar

Dipnotların yapısı

UMS1(113)

1. Dipnotlar, uygulanabilir olduğu sürece, finansal tabloların anlaşılabilirliği ve karşılaştırılabilirliğini göz önünde bulundurarak sistematik bir şekilde sunulmalıdır. Bilanço, kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosuna ait her kalem dipnotlardaki ilgili bilgiye referanslanmalıdır.

UMS1(114)

2. Dipnotların sistematik düzenlenmesine ilişkin örnekler aşağıdakileri içerir:
 - (a) İşletmenin finansal performans ve finansal pozisyonunu anlamaya ilişkin işletmenin faaliyet alanlarından en çok alakalı olanların ön plana çıkarılması örneğin belirli faaliyetler hakkındaki bilgilerin bir araya gruplanması.
 - (b) Benzer şekilde ölçülen kalemler hakkındaki bilgilerin gruplanması örneğin gerçeğe uygun değerden ölçülen varlıklar gibi veya
 - (c) Finansal tablolarda satır kalemlerinin sıralamasını takip ederek aşağıdakileri açıklar.
 - i. UFRS ile uyum beyanı (UMS 1 paragraf 16)
 - ii. Uygulanan önemli muhasebe politikalarının özeti (UMS 1 paragraf 117)
 - iii. Bilanço, kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosuna ilişkin finansal tabloların sırasına ve sunulan kalemlerin sırasına göre destekleyici bilgi ve
 - iv. Aşağıdakileri de içeren diğer açıklamalar:
 - Şarta bağlı yükümlülükler ve bilanço dışı sözleşmeye dayalı taahhütler (UMS 37) ve
 - Finansal olmayan açıklamalar; örneğin işletmenin finansal risk yönetimi hedefleri ve politikaları (UFRS 7).
3. Geleneksel olarak birçok finansal raporda yukarıda paragraf 2 (c) de önerilen yapıyı kullanılır. Bununla birlikte finansal tablo hazırlayanlar yıllık raporları giderek artan bir şekilde sadece uyum raporu olarak değil paydaşları ile iletişim kurmak için önemli bir araç olarak görmektedir. Bunun bir sonucu olarak finansal tabloların alternatif formatları ile ilgili artan bir ilgi vardır.
4. Bu trend UMSK'nın Açıklama Girişimi'nce de desteklenmektedir. Bu projenin bir parçası olarak UMSK UMS 1 *Finansal Tabloların Sunuluşu Standardında* rapor hazırlayanlara finansal raporlar ile ilgili bilgilerin sunulmasında esneklik sağlayan değişiklikler yapmıştır.
5. Bu Değer A.Ş. yayını eğer mevcut bilgiler daha kullanıcı dostu bir düzende sunulduğunda finansal tabloların nasıl geliştirileceğine dair mümkün olan bir yol sunmaktadır. Bunu sağlamak için işletmenin finansal durumu ve performansı ile ilgili belirli yönlerdeki bilgileri bir arada sunduk. Örneğin işletmenin maruz kaldığı ve yönettiği riskler **dipnot 11** ile **13** arasında sunulmuşken grubun yapısı ve diğer işletmelerdeki yatırımlar ile ilgili bilgiler **dipnot 14** ve **16** arasında sunulmuştur. Renk kodlaması ilgili bilginin hızla bulunmasına yardımcı olur.
6. Buna ek olarak finansal tablolardaki bireysel kalemlerle ilgili dipnotlar muhasebe politikalarının yanı sıra önemli muhasebe tahmin ve yorumlarını da sunmaktadır. Kullanıcıların büyük çoğunluğu için geçerli olmadığından sadece zorunlu ihtiyaçları özetleyen muhasebe politikaları finansal raporun sonunda sunulmuştur. Bu yapı kullanıcıları için finansal raporlardaki bilgileri daha erişilebilir hale getirir ve işletmenin raporu için en yararlı yapıyı göz önünde bulundurmak için bir temel oluşturur.
7. Bununla birlikte, bu yayında kullanılan yapının zorunlu olmadığı ve geliştirilmiş okunabilirliğin yalnızca olası bir örneği olduğuna dikkat etmek önemlidir. Aslında deneyimimiz tüm işletmeler için uygun tek bir yapının olmadığını göstermiştir. Aksine uygun yapı işletmenin kendi faaliyetlerine bağlıdır ve her işletme kendi bireysel koşullarına dayanarak paydaşları için neyin en uygun ve en yararlı olacağını dikkate almalıdır.

UMS1(30A)
UFRS UB2

Önemlilik konuları

8. Finansal tablo dipnotlarında açıklamalar hazırlanırken çok fazla önemsiz bilgi vermek aslında okuyuculara yararlı olan bilgilerin üstünü örter. Eğer Değer A.Ş. 'gerçek' bir işletme olsaydı bu yayındaki birçok dipnot bilgisi önemsiz olurdu. Bu yayının amacı pratikte en sık karşılaşılan senaryoları kapsayan açıklayıcı dipnotlar ile ilgili geniş bir sunum seçeneği sağlamaktır. İşletmenin altta yatan hikâyesi sadece bu açıklamalar için bir çerçeve sağlar ve açıklanan tutarlar her zaman gerçekçi değildir. Belli durumlarda, bu açıklamalar konuyla alakalı veya önemli değilse raporlara dahil edilmemelidir. Önemlilik değerlendirmesine ilişkin daha fazla rehberlik, zorunlu olmayan *UFRS Uygulama Bildirimi 2 - Önemlilik Değerlendirmesinin Yapılması* ile sağlanmıştır.

Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar

1 Cari raporlama dönemine ilişkin önemli değişiklikler ^{1,2-4}

Grubun finansal durumu ve performansı raporlama döneminde özellikle aşağıdaki olaylar ve işlemlerden etkilenmiştir:

- Maddi duran varlıklarda artışı (**dipnot 8(a)**) ve şerefiye ile diğer maddi olmayan duran varlıkların muhasebeleştirilmesi ile sonuçlanan (**dipnot 8(d)**) Nisan 2019'da Değer UFRS Elektronik Grubu'nun satın alınması (bkz **dipnot 14**)
- Şubat 2019'da mühendislik bağlı ortaklığının satışı (bkz **dipnot 15**).
- DEĞER UFRS Danışmanlık A.Ş. tarafından arazi fazlasının satışı (bkz **dipnot 4**).
- Beylikdüzü'nde Mart 2019'da çıkan bir yangın ile bir dizi varlığın değer düşüklüğü ile sonuçlanması (bkz **dipnot 4**).
- Mobilya üretim faaliyetlerinin gözden geçirilmesi sonucu işten çıkarmalar ve şerefiyede değer düşüklüğü. (bkz **dipnot 8(i)** ve **8(d)**).
- Kiralamalar için yeni muhasebe standartlarının uygulanması (bkz **dipnot 26**).

Bir önceki dönemde raporlanan bazı tutarlar bir hatadan ötürü yeniden düzenlenmiştir. Bu düzeltmeler hakkında detaylı bilgi **dipnot 11(b)**'de bulunabilir.

Cari raporlama dönemine ilişkin önemli değişiklikler

1. İncelenen dönemde finansal durumu ve performansı etkileyen olaylar ve işlemlerin özetinin açıklanmasına ilişkin bir zorunluluk bulunmamaktadır. Okuyucuların işletmenin performansı ve yıl boyunca işletmenin finansal durumu hakkındaki herhangi bir değişikliği anlamaları açısından ve daha kolay ilgili bilgi bulmalarına yardımcı olmak için bu tür bilgilerin verilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Ancak bu gibi bilgiler finansal tabloların (denetlenmiş) dipnotlarında açıklanmak yerine faaliyet ve finansal inceleme raporlarında da (denetlenmemiş) sağlanabilir.

Sunulmayan dipnotlar: işletmenin sürekliliği

2. Finansal tablolar hazırlanırken yönetim işletmenin sürekliliğini devam etme kabiliyeti ile ilgili bir değerlendirme yapacaktır. Yönetimin işletmeyi tasfiye etme veya ticareti durdurma niyetinde olması ya da makul bir alternatifinin bulunmaması ve bunları yapması gerektiği durumlar hariç finansal tablolar işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanacaktır. Yönetim değerlendirmesini yaparken işletmenin sürekliliğinin devam etmesi için önemli belirsizliklerin ya da ciddi şüphelerin olduğunu fark ettiği durumda bu belirsizliklerin açıklanması gerekir. Finansal tablolar işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmadığında finansal tabloların hazırlanma esası ve işletmenin sürekliliğinin devam etmeyeceğine ilişkin durumlar açıklanır.
3. Bir işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli belirsizlikler olduğunda bu durum örneğin böyle bir dipnotta açıklanmalıdır.
4. İşletmenin sürekliliğine ilişkin önemli belirsizliklerin açıklaması şunları içermelidir:
 - (a) İşletmenin sürekliliğine önemli derecede şüphe düşüren temel olayların ve durumların yeterli olarak açıklaması,
 - (b) Yönetimin bu olaylar veya koşullarla ilgili planlarının açıklanması ve
 - (c) Net olarak açıklanması gerekenler:
 - (i) İşletmenin sürekliliğine önemli şüphe düşüren olaylarla ilgili önemli belirsizliklerin olduğu ve
 - (ii) Böylelikle işletmenin normal iş akışı içinde varlıklarını paraya dönüştürmesinin ve yükümlülüklerini yerine getirmesinin mümkün olmayabileceği.

Rakamlar nasıl hesaplandı

Zorunlu olmayan açıklama

Yöneticilerin işletmenin faaliyetlerinin kapsamına ilişkin en uygun bilgileri içerdiğini düşündükleri bu bölüm finansal tablo kalemleri ile ilgili ilave bilgiler verir:

- (a) Finansal tablolarda muhasebeleştirilen kalemlerin anlaşılması için uygun muhasebe politikaları. Bunlar, muhasebe standartlarının bir seçeneğe izin verdiği veya belirli bir işlem türü ile ilgilenmediği durumları kapsar.
- (b) Bölümlere göre raporlamayı da içeren analizler ve ara toplamalar.
- (c) Belirli kalemlere ilişkin tahminler ve yorumlar.

2	Bölümlere göre raporlama	31
3	Müşteri sözleşmelerinden hasılat	36
4	Önemli kar ya da zarar kalemleri	43
5	Diğer gelir ve giderler	44
6	Gelir vergisi gideri	48
7	Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler	52
8	Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler	71
9	Özkaynak	105
10	Nakit akışı bilgileri	113

2 Bölümlere göre raporlama ^{6,7}

2(a) Bölümlerin tanımı ve temel faaliyetleri ¹

UFRS8(22)
UMS1(138)(b)

Grubun stratejik yönetim komitesi genel müdür, finansal direktör ve kurumsal planlama müdüründen oluşur. Grubun performansını hem ürün hem de coğrafi açıdan incelerler. Faaliyetler altı raporlanabilir bölüm olarak belirlenmiştir:

1, 2: Toptan mobilya satışı - Faaliyetlerin bu bölümü Türkiye ve Çin'de ticari ofis mobilyaları ve yan ürün olarak ahşap levhalar üretir ve satar. Komite bu iki bölgedeki faaliyetleri ayrıca takip eder.

UFRS8(22)(aa)

3: Perakende mobilya satışı - Ocak 2017'den itibaren Türkiye'deki perakende satış mağazalarıyla üretim faaliyetlerine destek verir. Yönetim her ne kadar bölgeleri ayrıca takip etse de mağazaların brüt kar marjları ve beklenen büyüme oranları benzer olduğu için tek bir raporlama bölümünde birleştirilir.¹

4, 5: BT danışmanlığı - BT danışmanlığı faaliyetleri. Amerika'da ve birçok Avrupa ülkesinde tasarım uygulama ve destek hizmetlerinden oluşmaktadır. Performans bu iki bölgeye göre ayrı ayrı takip edilmektedir.

6: Elektronik donanımlar - Bu bölüm muhasebe standartları çerçevesinde ayrıca raporlanabilir büyüklükte olmasa da, gelecekte grup gelirlerine önemli katkıda bulunması beklenen büyüme potansiyeli olan bir bölüm olduğu için ayrı olarak buraya dahil edilmiştir. Bu bölüm Nisan 2018'de Değer UFRS Elektronik Grubu'nun satın alınmasının ardından kurulmuştur.

UFRS8(16),(22)

Diğer bölümler - NiceTown Someland Canal Estate ve Aplville Mountain Top Estate bölgesinde konut arazisi geliştirilmesi esas olarak Nicetown ve HarbournCity'de ticari gayrimenkul alım ve satımı ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin yönetimi raporlanabilir bir faaliyet bölümü değildir ve bu bilgilere stratejik yönetim kuruluna sunulan raporlarda da yer verilmemektedir. Bu operasyonların sonuçları 'diğer bölümler' sütununda yer almaktadır. Bu sütun ayrıca merkez ve grup hizmetlerini de içerir.

1 Mart 2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere mühendislik bağlı ortaklığı satılmıştır. Durdurulan bu faaliyetin bilgisi **dipnot 15**'te verilmiştir.

Yönetim kurulu bölümlerin performansını ölçmek ve değerlendirmek için esas olarak düzeltilmiş faiz vergi ve amortisman öncesi karı (FVAÖK, aşağıya bakınız) kullanmaktadır. Ancak kurul ayrıca aylık olarak bölümlerin gelir ve varlıkları hakkında bilgi alır. Bölüm hasılatı **dipnot 3**'te açıklanmıştır.

UFRS8(23)

2(b) Düzeltilmiş FVAÖK ²

UFRS8(27)(b),(28)

Düzeltilmiş FVAÖK hesaplanırken durdurulan faaliyetler ve gelirlerin kalitesini etkileyen yeniden yapılanma maliyetleri yasal giderler bir seferlik bir olaydan kaynaklı değer düşüklükleri gibi önemli gelir ve harcama kalemleri hariç tutulmaktadır. Aynı zamanda hisse dayalı ödemeler ve finansal araçlardaki gerçekleşmemiş kar veya zararlar etkilerini de dışarıda bırakır.

Faiz geliri ve finansman maliyetleri gibi kalemler bölümlere dağıtılmamıştır çünkü bu faaliyetler Grubun nakit pozisyonunu yöneten merkezi hazine fonksiyonu tarafından idare edilir.

UFRS8(23)

	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
Toptan mobilya satışı		
Türkiye	14.581	16.310
Çin	12.900	6.990
Perakende mobilya satışı - Türkiye	15.880	5.204
BT Danışmanlığı		
ABD	16.500	14.035
Avrupa	7.766	9.580
Elektronik donanımlar - Türkiye	3.473	-
Diğer bölümler	4.558	4.730
Düzeltilmiş FVAÖK	75.658	56.849

Yeni gösterim

Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenleme ile ilgili detaylar ve işletmenin değişen muhasebe politikalarının bölümlere göre raporlama üzerindeki etkileri için (f) 'ye bakınız.

UFRS8(23)

2(b) Düzeltilmiş FVAÖK

UFRS8(28)(b)

Düzeltilmiş FVAÖK ve faaliyet geliri mutabakatı:

UFRS8(23)

		2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
	Dipnotlar		
Toplam Düzeltilmiş FVAÖK		75.658	56.849
Bölümler arası eliminasyon		(390)	(360)
Finansman maliyetleri - net	5(d)	(5.875)	(5.450)
Yatırım amaçlı elde tutulan finansal varlıklardan faiz gelirleri	5(a)	258	249
Amortisman ve itfa payları	5(c)	(12.540)	(9.518)
Yasal giderler	4	-	(370)
Şerefiye değer düşüklüğü	4	(2.410)	-
Yeniden yapılanma giderleri	4	(1.377)	-
Gerçeğe uygun değeri kar / zarar tablosunda gösterilen finansal varlıklardan elde edilen gerçeğe uygun kar/zarar	5(b)	955	(620)
Yöneticileri ve çalışanlara tanınmış pay hakları ve opsiyonları	21(e)	(2.156)	(1.353)
Diğer varlıklardaki değer düşüklükleri	4.3(b)	(1.287)	-
Diğer		250	248
Devam eden faaliyetlerden vergi öncesi kar		51.086	39.675

2(c) Diğer kar ve zarar açıklamaları

UFRS8(23)(e),(f),(g),(h)

	Önemli kalemler '000 TL	İtfa ve amortisman payı '000 TL	Gelir vergisi gideri '000 TL	İştirak ve iş ortaklıklarından paylar '000 TL
2019				
Toptan mobilya satışı				
Türkiye	(910)	(5.165)	(3.748)	48
Çin	(3.787)	(2.161)	(3.650)	-
Perakende mobilya satışı - Türkiye	-	(2.716)	(3.965)	-
BT Danışmanlığı				
ABD	1.270	(831)	(2.164)	250
Avrupa	-	(430)	(750)	-
Elektronik donanımlar - Türkiye	-	(342)	(800)	-
Diğer bölümler	-	(895)	(556)	42
Dağıtılamayan kalemler	-	-	(549)	-
Toplam	(3.427)	(12.540)	(16.182)	340
2018				
Toptan mobilya satışı				
Türkiye	715	(3.828)	(3.576)	60
Çin	-	(2.068)	(2.506)	-
Perakende mobilya satışı - Türkiye	-	(1.800)	(793)	-
BT Danışmanlığı				
ABD	-	(543)	(2.724)	220
Avrupa	-	(447)	(727)	-
Diğer bölümler	(370)	(832)	(860)	75
Dağıtılamayan kalemler	-	-	(406)	-
Toplam	345	(9.518)	(11.592)	355

(*) Şirket'in değişen muhasebe politikalarının bölümlere göre raporlama üzerindeki etkisinin detayları için (f) 'ye bakınız.

2018 yılında parasal olmayan kalemler ile ilgili önemli bir değer düşüklüğü olmamıştır. Önemli kalemlerle ilgili daha detaylı bilgiyi **dipnot 4**'de bulabilirsiniz.

2(d) Bölüm varlıkları

UFRS8(27)(c)

Bölüm varlıkları finansal tablolarda her zaman aynı tutarlı yöntemle ölçülür. Bu varlıklar bölüm faaliyetleri ve bulundukları bölgelere göre dağıtılır.

UFRS8(23),(24)

	Bölüm varlıkları '000 TL	31 Aralık 2019 İştirak ve iş ortaklıklarındaki paylar '000 TL	Net varlıklara ilaveler * '000 TL	Bölüm varlıkları Yeniden düzenlenmiş** '000 TL	31 Aralık 2018 İştirak ve iş ortaklıklarından paylar '000 TL	Net varlıklara ilaveler * '000 TL
Toptan mobilya satışı						
Türkiye	63.286	550	9.705	62.854	490	5.970
Çin	45.500	-	5.685	45.700	-	4.370
Perakende mobilya satışı - Türkiye	54.950	-	4.935	18.000	-	-
BT Danışmanlığı						
ABD	31.640	2.250	2.600	31.043	1.900	3.887
Avrupa	23.510	-	11.350	23.325	-	1.695
Elektronik donanımlar - Türkiye	32.815	-	1.300	-	-	-
Diğer bölümler	28.632	975	1.764	25.603	885	1.115
Toplam bölüm varlıkları	280.333	3.775	37.339	206.525	3.275	17.037
Bölüm eliminasyonları	(1.300)			(1.270)		
Durdurulan faaliyetler						
(Mühendislik - bkz dipnot 15)	-			4.955		
Dağıtılamayan:						
Ertelenmiş vergi varlıkları	7.849			5.196		
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	6.782			7.148		
İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen tahvil ve bonolar	1.304			1.265		
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	13.690			11.895		
Türev finansal araçlar	2.162			2.129		
Bilançodaki toplam varlıklar	310.820			237.843		

UFRS8(28)(c)

* Finansal varlıklar ve ertelenmiş vergi hariç

** Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenleme ile ilgili detaylar ve işletmenin değişen muhasebe politikalarının bölmelere göre raporlama üzerindeki etkileri için (f) 'ye bakınız.

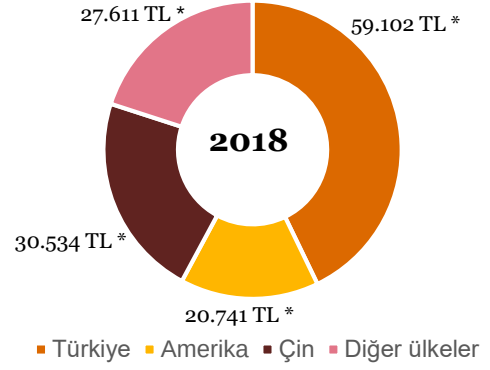
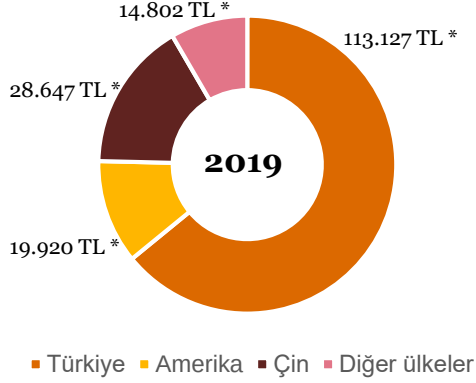
UFRS8(27)(c)

Hazine bölümü tarafından yönetilen finansal varlıklara yapılan yatırımlar, bölüm varlıkları olarak değerlendirilmez. Bunlar, gerçeğe uygun değerden kar veya zarara yansıtılan, diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyetiyle sınıflandırılan borçlanma ve özkaynak araçları yatırımlarıdır.

2(d) Bölüm varlıkları

UFRS8(33)(b)

Toplam duran varlıklar, finansal araçlar ve ertelenmiş vergiler hariç aşağıdaki grafiklerde bölgelere göre detaylandırılmıştır:⁴

* Tutarlar bin TL olarak gösterilmiştir.

2(e) Bölüm yükümlülükleri

UFRS8(27)(d)

Bölüm yükümlülükleri finansal tablolarda her zaman aynı yöntemle ölçülür. Bu yükümlülükler bölüm faaliyetleri ve bulundukları bölgelere göre dağıtılır.

UFRS8(27)(d)

Grubun aldığı krediler ve türev finansal araçlar bölüm yükümlülüğü olarak değerlendirilmemektedir ancak hazine fonksiyonu tarafından yönetilir.

UFRS8(23)

	2019 '000 TL	2018 Yeniden Düzenlenmiş* '000 TL
Toptan mobilya satışı		
Türkiye	12.238	7.290
Çin	4.800	2.150
Perakende mobilya satışı - Türkiye	11.390	2.779
BT Danışmanlığı		
ABD	3.900	5.079
Avrupa	2.600	2.270
Elektronik donanımlar - Türkiye	6.087	-
Diğer bölümler	1.112	2.773
Toplam bölüm yükümlülükleri	42.127	22.341
Bölümler arası eliminasyon	(1.175)	(1.120)
Durdurulan faaliyetler (Mühendislik - bkz dipnot 15)	-	500
Dağıtılamayan:		
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	12.456	6.820
Cari vergi yükümlülükleri	1.130	856
Kısa vadeli kredi yükümlülükleri	8.400	9.677
Uzun vadeli kredi yükümlülükleri	89.115	81.556
Türev finansal araçlar	1.376	1.398
Bilançodaki toplam yükümlülükler	153.429	122.028

(*) Şirket'in değişen muhasebe politikalarının bölümlere göre raporlama üzerindeki etkisinin detayları için (f) 'ye bakınız.

Zorunlu
olmayan
açıklama

2(f) Hata ve muhasebe politikaları değişikliklerine dair yeniden düzenlemeler⁵

Bir hesaplama hatası nedeniyle 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl için Türkiye Mobilya toptan satış bölümünün varlıkları 1.550.000 TL olduğundan fazla gösterilmiştir. Bu hata önceki yılın amortismanını arttırmış olsa da düzeltilmiş FVAÖK rakamları üzerinde herhangi bir etkisi olmamıştır. Hata önceki dönemlere ait etkilenen bölüme ilişkin satır kalemlerinin yeniden düzenlenmesi ile düzeltilmiştir. Hata ile ilgili daha fazla bilgi not 11(b)'de verilmiştir.

Zorunlu olmayan açıklama

Yeniden düzenlemiş gösterim

UFRS8(27)(e)

2(f) Hata ve muhasebe politikaları değişikliklerine dair yeniden düzenlemeler⁵

Dipnot 26'da açıklanan yeni kiralama standardı, cari yıldaki bölüm açıklamalarını aşağıdaki gibi etkilemiştir:

	Düzeltilmiş FAVÖK TL'ooo	Artış Amortisman TL'ooo	Bölüm varlıkları TL'ooo	Bölüm yükümlülükleri CU'ooo
Toptan mobilya satışı - Türkiye	301	277	2,100	3,410
Perakende mobilya - Türkiye	480	442	3,350	5,440
Elektronik ekipmanlar - Türkiye	73	67	510	828
	854	786	5,960	9,678

Karşılaştırmalı bölmelere göre raporlama bilgileri yeniden düzenlenmemiştir. Sonuç olarak, yukarıda belirtilen kalemler için açıklanan bölüm bilgileri önceki yıl için açıklanan bilgilerle tamamen karşılaştırılabilir değildir.

Bölmelere göre raporlama**Bölmelerin tanımlanması**

1. İşletmeler her bir raporlanabilir bölümün hasılatının elde edildiği tüm ürün türlerini ve hizmetlerini organizasyonun temeli de dahil olmak üzere kendi raporlanabilir bölümlerini tanımlamak için kullandığı faktörleri açıklamalıdır. Ayrıca standardın birleştirme kriterlerinin nasıl uygulandığı ile ilgili yönetimin değerlendirmeleri, bir araya getirilen bölümlerin açıklaması ve benzer ekonomik özellikleri olduğu için birleştirilen bölümlerin bu belirlemeler yapılırken hangi ekonomik göstergelerin dikkate alındığı da dahil olmak üzere açıklanmalıdır.

GKGMİ'ye uygun olmayan bölüm ölçümlemeleri

2. Açıklanması gereken kar veya zararın ölçüsü, karar almaya yetkili mercilere raporlandığı şekliyle olmalıdır. Standart bu ölçünün nasıl hesaplanması gerektiği ile ilgili bir öngörde bulunmaz ancak GKGMİ'ye ya da UFRS'ye uygun olmayan ölçümler UFRS'ye göre ölçümlenen rakamlarla mutabakatı yapıldığı ve nasıl hesaplandığı ile ilgili bilgi verildiği sürece kabul edilir. Ancak şunu da belirtmekte fayda var ki işletmeler GKGMİ'ye uygun olmayan ölçümlerin kullanılması ile ilgili yerel düzenleyicilerin görüşlerini de dikkate almalıdırlar (daha fazla bilgi için bkz Ek A).

Diğer kar veya zarar açıklamaları

3. Amortisman itfa ve gelir vergisi gibi diğer kar ve zarar kalemleri açıklamaları yalnızca karar almaya yetkili merciler tarafından değerlendirildiğinde veya düzenli olarak karar almaya yetkili mercilere sunulduğunda gereklidir.

Sayısal bilgilerin açıklanması için grafiklerin kullanılması

4. Sayısal bilgilerin açıklanması için grafiklerin kullanılmasında standardın ya da diğer UFRS'lerin herhangi bir engelleyici maddesi bulunmamaktadır. Ancak yerel düzenleyicilere göre de bunun kabul edilebilir olduğu doğrulanmak zorundadır.

Muhasebe politikasında hata ve değişiklikler

5. UFRS 8, muhasebe politikalarındaki hata ve değişikliklerin düzeltilmesinin nasıl olacağına yönelik bölmelere göre raporlamaya ilişkin sunulması gereken açıklamalara rehberlik etmemektedir. Yönetim, karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenlememeye karar verebilir ve muhasebe politikalarında yapılan değişiklikler ile ilgili bölümlerin ölçümünü değiştirmeyebilir. Bu durumda, hata ya da muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi rapor edilen sonuçlarla mutabakat içinde açıklanacaktır. İşletmenin geçmiş dönem bölmelere göre raporlama bilgisini yeniden düzenlemesi ve düzenlemenin önemli olması durumunda, bölüm bilgileri üzerinde etkilerinin açıklanması bölüm bilgilerini anlamak için çok faydalı olacaktır ve örnek dipnotta gösterilen açıklamalar bu bilgileri sunmak için yeterli olabilir. Benzer şekilde, işletmeler yukarıda örneklenen 2(f) maddesinde belirtildiği gibi muhasebe politikalarındaki değişikliklerin karşılaştırmalı düzeltmelerinin yapılmadığı durumda cari döneme olan etkisini açıklamayı değerlendirebilirler. Bölüm bilgilerinin hazırlanmasında kullanılan ölçüm yöntemlerinde yapılan değişikliklerin, UFRS 8 paragraf 27 (e) 'ye göre açıklanması gerekmektedir.

Bölmelere göre raporlama**Durdurulan faaliyetler**

6. UFRS 8 faaliyet bölümleri açıklamalarının durdurulan faaliyetler için geçerli olup olmadığı konusunda rehberlik sağlamaz. Değer A.Ş. faaliyet bölümleri açıklamalarının içerisinde durdurulan faaliyetlerinin sonuçlarını dahil etmemiştir. Bu karar elden çıkarma kararından itibaren bu bölümle ilgili sonuçların karar almaya yetkili mercii tarafından değerlendirilmediği gerçeğine dayanmaktadır. Durdurulan bir faaliyet açıklama için gerekli olan sayısal eşığı karşılaması ve karar almaya yetkili mercinin bu bölümle ilgili sonuçları değerlendirmesi durumunda faaliyet bölümleri dipnotunda sunulmalıdır

Değer A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmayan dipnotlar

7. Aşağıdaki dipnotlar Değer A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmamıştır:

- (a) Her bir raporlanabilir bölüm için faiz geliri ve faiz gideri ile ilgili bilgiler (karar almaya yetkili mercilere raporlandığı sürece)
- (b) Raporlanabilir bölümler için asimetrik dağıtımların niteliği ve etkisi
- (c) Bölmelere göre raporlama dipnotunda açıklanan diğer önemli kalemlerle ilgili mutabakatlar
- (d) İşletme içi yapılanma sonucu daha önce raporlanan bilgilerin yeniden düzenlenmesine ilişkin bilgi
- (e) Raporlanabilir bölümlere ait iptal edilen değer düşüklüğü karşılıkları
- (f) Raporlanabilir bölümlere ait nakit akışları (zorunlu değildir ancak tavsiye edilir) ve
- (g) Ölçme yöntemlerindeki değişiklikler (raporlanabilir bölümlere ait kar ve zarar etkisi açıklanmalıdır).

UFRS8(23)(c),(d)

UFRS8(27)(f)

UFRS8(28)(e)

UFRS8(29),(30)

UMS36(129)(b)

UMS7(50)(d)

UFRS8(27)(e)

3 Müşteri sözleşmelerinden hasılat^{1,7}**3(a) Müşteri sözleşmelerinden hasılatın ayrıştırılması²⁻⁴**

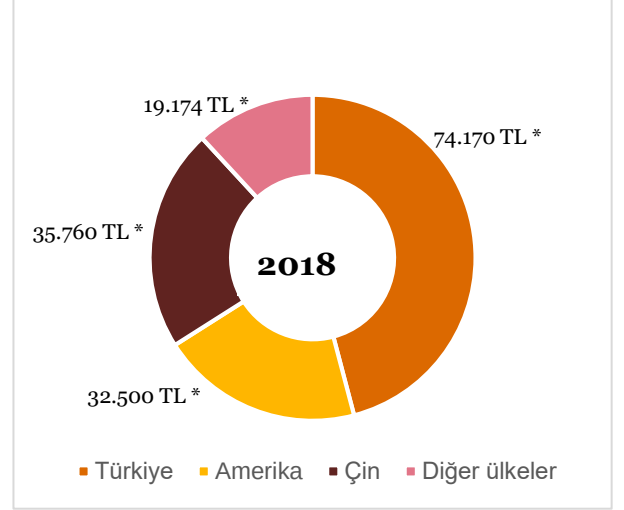
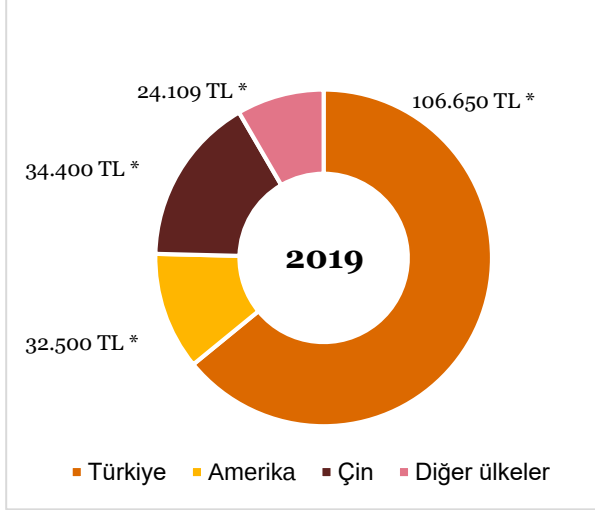
UFRS15(114)

Grup, mal ve hizmetlerden hasılatı belirli bir anda ve zamana yayılı olarak, ana ürün gruplarında ve coğrafi bölgeler bazında elde etmektedir:

	2019	Toptan mobilya satışı		Mobilya-perakende	IT Danışmanlık		Elektronik donanım	Diğer tüm bölümler	Toplam
		Türkiye '000 TL	Çin '000 TL	Türkiye '000 TL	Amerika '000 TL	Avrupa '000 TL	Türkiye '000 TL	'000 TL	'000 TL
UFRS15(115)	Bölüm hasılatı	55.100	35.100	31.609	33.300	16.900	13.850	16.600	202.459
UFRS8(23)(b)	Bölümler arası Hasılat	(1.200)	(700)	(900)	(800)	(300)	(500)	(400)	(4.800)
UFRS8(23)(a),(28)(a)	Dış müşterilerden elde edilen hasılat	53.900	34.400	30.709	32.500	16.600	13.350	16.200	197.659
UFRS15(B87)-(B89)	Hasılatın Muhasebeleştirilme Zamanı								
	Belirli bir anda	53.900	34.400	30.709	1.000	600	13.350	16.200	150.159
	Zamana yayılı olarak	-	-	-	31.500	16.000	-	-	47.500
		53.900	34.400	30.709	32.500	16.600	13.350	16.200	197.659
	2018	Toptan mobilya satışı		Mobilya-perakende	IT Danışmanlık		Elektronik donanım	Diğer tüm bölümler	Toplam
		Türkiye '000 TL	Çin '000 TL	Türkiye '000 TL	Amerika '000 TL	Avrupa '000 TL	Türkiye '000 TL	'000 TL	'000 TL
UFRS15(115)	Bölüm hasılatı	60.350	36.860	20.365	22.600	14.790	-	10.199	165.164
UFRS8(23)(b)	Bölümler arası hasılat	(1.150)	(1.100)	-	(600)	(610)	-	(100)	(3.560)
UFRS8(23)(a),(28)(a)	Dış müşterilerden elde edilen hasılat	59.200	35.760	20.365	22.000	14.180	-	10.099	161.604
UFRS15(B87)-(B89)	Hasılatın Muhasebeleştirilme zamanı								
	Belirli bir anda	59.200	35.760	20.365	800	500	-	10.099	126.724
	Zamana yayılı olarak	-	-	-	21.200	13.680	-	-	34.880
		59.200	35.760	20.365	22.000	14.180	-	10.099	161.604

3(a) Müşteri sözleşmelerinden hasılatın ayrıştırılması

- UFRS8(32) Harici müşterilerden gelirler toptan ve perakende mobilya satışlarından, BT danışmanlık hizmetlerinin sağlanması ve elektronik cihazların satışından elde edilmektedir. Mobilyaların toptan satış geliri sadece Grubun kendi markası Pina Colada Mobilya ile ilgilidir. Perakende satışlar ise Grubun kendi markası yanı sıra diğer büyük perakende markalarından da oluşmaktadır.
- UFRS8(34) Hasılatın yaklaşık 26.320.000 TL'lik kısmı (2018: 24.280.000 TL) tek bir harici müşteriden oluşmaktadır. Bu gelirler Türkiye mobilya üretim bölümüne aittir.
- UFRS8(33)(a) İşletme Türkiye'de kurulmuştur. Harici müşterilerden elde edilen hasılat müşterilerin bölgelerine göre aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

* Tutarlar bin TL olarak gösterilmiştir.

3(b) Sözleşme varlıkları ve yükümlülükleri

Grup aşağıdaki hasılatla dayalı sözleşme varlıkları ve yükümlülüklerini muhasebeleştirmiştir:

		31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL	1 Ocak 2018 '000 TL
	Dipnotlar			
UMS1(77)	IT Danışmanlık sözleşmeleri ile alakalı sözleşme varlıkları	(b)(i),(c)(iv) 1,547	2,597	1,897
	Değer düşüklüğü karşılığı	12(c) (28)	(36)	(30)
UFRS15(116)(a)	Toplam sözleşme varlıkları	1,519	2,561	1,867
UMS1(77)	Sözleşmeleri yerine getirmek amaçlı katlanılan maliyetler için muhasebeleştirilen duran varlıklar	(b)(iv) 312	520	-
UMS1(77), UFRS15(120)(a)	Sözleşme yükümlülükleri - müşteri bağlılık programları	(c)(iii) 552	536	450
UMS1(77)	Sözleşme yükümlülükleri - IT danışmanlık sözleşmeleri	(b)(iii),(c)(iv) 1,430	989	205
UFRS15(116)(a)	Toplam sözleşme yükümlülükleri	1,982	1,525	655

(i) Sözleşme varlıkları ve yükümlülüklerindeki önemli değişiklikler

- UFRS15(118),(113)(b) Sabit fiyatlı sözleşmelerin üzerinde anlaşılan ödeme planları öncesinde Grup daha az hizmet verdiği için sözleşme varlıkları azalmıştır. Grup, ayrıca UFRS 9'a göre sözleşme varlıkları için bir zarar karşılığı muhasebeleştirmiştir, daha fazla bilgi için dipnot 12 (c) 'ye bakınız.

IT danışmanlık sözleşmeleri için sözleşme yükümlülükleri Değer Elektronik Grubun satın alınması ile 473.000 TL kadar artmıştır, dipnot 14'e bakınız*. 2018'deki artış, daha büyük ön ödemelerin müzakere edilmesi ve sözleşme faaliyetlerindeki genel artıştan kaynaklanmıştır.

3(b) Sözleşme varlıkları ve yükümlülükleri

(ii) Sözleşme yükümlülükleri ile ilgili muhasebeleştirilen hasılat

Aşağıdaki tablo ileriye taşınmış sözleşme yükümlülükleri ile ilişkili olan hasılatın ne kadarlık kısmının cari raporlama döneminde muhasebeleştirildiğini ve ne kadarlık kısmın geçmiş yıl içerisinde tamamlanan edim yükümlülükleri ile ilgili olduğunu göstermektedir.

		31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL
UFRS15(116)(b)	Dönem başındaki sözleşme yükümlülükleri bakiyesine dahil, muhasebeleştirilen hasılat		
	IT danışmanlık sözleşmeleri	989	205
	Müşteri bağlılık programları	536	450
UFRS15(116)(c)	Önceki dönemlerde yerine getirilmiş edim yükümlülükleri dolayısıyla muhasebeleştirilen hasılat		
	Kısıta bağlı olarak daha önce muhasebeleştirilmemiş olan, mobilya toptan satım sözleşmesinden elde edilen bedel, aşağıda (c) (i) 'ye bakınız.	150	-

(iii) Yerine getirilmemiş uzun vadeli danışmanlık sözleşmeleri

Aşağıdaki tablo sabit fiyatlı uzun vadeli IT danışmanlık sözleşmelerinden dolayı yerine getirilmemiş edim yükümlülüklerini göstermektedir.

		31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL
UFRS15(120)(a)	31 Aralık itibarıyla kısmen veya tamamen yerine getirilmemiş uzun vadeli IT danışmanlık sözleşmelerine dağıtılan işlem fiyatının toplam tutarı	8.881	- *
UFRS15(120)(b),(122) Revize edilmiş açıklama	Yönetim, 31 Aralık 2019 itibarıyla yerine getirilmemiş performans yükümlülüklerine dağıtılan işlem fiyatının %60'ının gelecek raporlama döneminde hasılat olarak muhasebeleştirileceğini tahmin etmektedir (5.328.000 TL). Geri kalan %40 (3.553.000 TL) 2021 mali yılı içerisinde muhasebeleştirilecektir. Yukarıda açıklanan tutar kısıt olan değişken bedeli içermemektedir.		
UFRS15(121),(122)	Diğer tüm IT danışmanlık sözleşmeleri bir yıl veya daha az veya oluşan dönemler için veya gerçekleşen zamana göre faturalandırılmıştır. UFRS 15'de izin verildiği gibi, yerine getirilmemiş sözleşmelere dağıtılan fiyatlar açıklanmamıştır.		

(iv) Bir sözleşmeyi yerine getirmek üzere katlanılan maliyetlerden muhasebeleştirilen varlıklar

Yukarıda açıklanan sözleşme bakiyelerine ek olarak, Grup uzun vadeli IT sözleşmelerini yerine getirmek üzere katlandığı maliyetler ile ilgili bir varlık muhasebeleştirmiştir. Bu bilançoda diğer varlıkları içerisinde gösterilmiştir.

		31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL
UFRS15(128)(a)	31 Aralık'ta bir kontratı yerine getirmek üzere katlanılan maliyetlerden muhasebeleştirilen varlık	312	520
UFRS15(128)(b)	Dönem boyunca hizmet sağlamak üzere maliyet olarak katlanılan amortisman ve değer düşüklüğü gideri	208	-
UFRS15(95),(127) Revize edilmiş açıklama	Aralık 2018'de, grup uzun vadeli IT danışmanlık sözleşmesini yerine getirmek üzere kullanılan IT platformu veri aktarımı için 520.000 TL maliyete katlanmıştır. Maliyetler doğrudan sözleşmeyle ilgilidir, sözleşmenin yerine getirilmesinde kullanılacak ve geri kazanılması beklenen kaynaklar ortaya çıkar. Bu nedenle sözleşmeyi yerine getirmek için katlanılan maliyetlerden varlık olarak muhasebeleştirilir. Bu varlık bağlı olduğu belirli sözleşmenin süresi boyunca ilgili hasılatın muhasebeleştirilme yöntemi ile uyumlu bir şekilde doğrusal olarak amorti edilir. 2019 mali yılı içinde beklenen maliyetlerin %30 artmasına bağlı olarak, yönetim aktifleştirilen maliyetlerin tamamının geri kazanılacağını beklememektedir. Dolayısıyla beklenen kalan bedelden henüz gider olarak muhasebeleştirilmemiş doğrudan ilişkili maliyetler düşüldüğünde, aktifleştirilen maliyeti aşan kısım için 77.000 TL'lik değer düşüklüğü muhasebeleştirilmiştir.		
UMS36(126)(a)			

UFRS15(119)

3(c) Muhasebe politikaları ve önemli tahminler 5-6**(i) Malların satışı - toptan**UFRS15(119)(a),(c),
(123)(a),(125)

Grup, toptan piyasada bir dizi mobilya ve elektronik donanım üretilip satmaktadır. Satışlar ürünlerin kontrolü karşı tarafa devredildiğinde, yani toptancıya ürünler teslim edildiğinde, toptancının ürünleri satmak için satış kanalı ve fiyat üzerinde tam yetkisinin olduğu ve toptancının ürünleri kabulünü etkileyebilecek yerine getirilmemiş herhangi bir sorumluluğun bulunmadığı durumlarda muhasebeleştirilir. Ürünler belirli bir yere sevk edildiğinde, eskime ve zarar riskleri toptancıya devredildiğinde veya satış sözleşmesine göre toptancı ürünleri kabul ettiğinde, kabul değerlendirmeleri geçerliliğini yitirdiğinde ya da kabul için gerekli tüm ölçütlerin sağlandığına dair grubun tarafsız kanıtları olduğunda teslimat gerçekleşir.

UFRS15(119)(b),(d),(e)
(123)(b),(126)

Mobilyalar genellikle 12 aylık süre üzerinden toplam satışa dayalı geriye dönük miktar indirimleri ile birlikte satılır. Bu satışlardan hasılat sözleşmede belirlenmiş fiyat üzerinden beklenen miktar indirimleri netleştirilerek muhasebeleştirilir. İndirimleri tahmin etmek ve sağlamak için, beklenen değer yöntemi kullanılarak, birikmiş deneyimden faydalanılır ve hasılat sadece kuvvetle muhtemel önemli bir iptal olmayacağı ölçüde muhasebeleştirilir. Bir iade yükümlülüğü (ticari ve diğer yükümlülükler dahil) raporlama dönemi sonuna kadar müşterilere ödenecek olan beklenen miktar indirimleri için muhasebeleştirilir. Satışlar, pazardaki uygulamayla tutarlı olarak, 30-günlük vadelerle herhangi bir önemli finansman unsuru mevcut olmadan yapılır. Garanti koşulları altında kusurlu ürünleri onarmak ve değiştirmek için Grubun iade sağlama zorunluluğu karşılık olarak muhasebeleştirilmiştir, detaylar için **dipnot 8(i)**'ye bakınız.

UFRS15(117)

Ticari alacak, mallar teslim edildiğinde, bunun ödeme vadesinin dolmasından önce sadece belirli bir zamanın geçmesi gerektiğinden dolayı bedelin koşullu olmadığı belirli bir an olması nedeniyle ile muhasebeleştirilir.

UFRS15(123),(126)(a),(b)

Hasılatın muhasebeleştirilmesindeki kritik yorumlar

Grup Aralık 2019'da bir toptancı müşterisine yaptığı mobilya satışından 2.950.000 TL tutarında hasılat muhasebeleştirmiştir. Alıcının, satılan ilk 100 adet mobilyanın kalitesinde %5'lik memnuniyetsizlik bulunması halinde satışı iptal etme hakkı bulunmaktadır. Bu özel imtiyaz, bu yeni ürün gamı özellikle bu müşteri için tasarlandığından tanınmıştır. Fakat diğer sözleşmelerle uyumlu olarak, grubun müşteriye mobilyayı devrine kadar ödeme alma hakkı bulunmamaktadır. Uygulanan kalite güvence sistemine dayanarak, grup ürün kalitesindeki memnuniyetsizlik oranının %5'in altında olacağına emindir. Yönetim, kuvvetle muhtemel sözleşmenin hiçbir şekilde iptal olmayacağını ve muhasebeleştirilen hasılat tutarından önemli bir iptalin olmayacağını belirlemiştir. Dolayısı ile ürünün kontrolü müşteriye geçtiğinden 2019'da hasılatı muhasebeleştirmek uygundur. Bu satıştan elde edilen kar 1.625.000 TL'dir. Eğer satış iptal edilirse, Grup 2020, mali tablolarında tahmini olarak 1.760.000 TL'lik vergi öncesi zarara uğrayacaktır (2019 karından 1.625.000 TL'lik iptal ve 135.000 TL'lik borçlanma araçların depoya dönmesi ile ilgili maliyetler). 2018'de, grup yeni müşteri ve yeni ürün gamı için miktar indirimli toptan satış sözleşmesi ile ilgili olarak 280.000 TL'lik hasılat muhasebeleştirmemiştir. Grubun müşteri satın alma biçimi ve ürün gamı ile ilgili herhangi bir deneyimi yoktur. Yönetim bu nedenle hasılatın bir kısmının iptal olmayacağını kuvvetle muhtemel olmadığına karar vermiştir. 2018'de muhasebeleştirilmeyen 280.000 TL'lik hasılat 150.000 TL'lik kısım sözleşme dönemi için satılan gerçek satış hacmine dayalı cari mali yılda muhasebeleştirilmiştir, (b) (ii) 'ye bakınız.

(ii) Malların satışı - perakendeUFRS15(119)(a),(c)
(123),(125)

Grup ev mobilyaları satan perakende mağazalar zinciri işletmektedir. Malların satışından elde edilen hasılat bir grup işletmeyi müşteriye bir ürün sattığında muhasebeleştirilir.

UFRS15(117),(119)(b),(d)
(123)(b),(126)

İşlem fiyatının ödemesi müşteri mobilyasını satın aldığı anda ve mağazadan teslim aldığı anda hak edilir. Ürünlerini son müşteriye 28 gün iade hakkıyla satmak grup politikasıdır. Bu nedenle, bir iade yükümlülüğü (ticari ve diğer borçlar arasında yer alan) ve iade edilen malların hakkı (diğer dönen varlıklar içerisinde yer alan) iade edilmesi beklenen ürünler için muhasebeleştirilir. Birikmiş deneyim bir portföy seviyesinde satış zamanında bu tarz iadeleri tahmin etmek için kullanılır (tahmini değer yöntemi). İade edilen ürünlerin sayısı yıllardır değişmediğinden, kuvvetle muhtemel birikimli hasılatta önemli bir iade olmayacaktır. Bu varsayımın ve tahmin edilen iade tutarlarının geçerliliği her raporlama döneminde yeniden değerlendirilir.

UFRS15(119)(e)

Grup, standart garanti koşulları altında hatalı ürünleri onarma veya değiştirme yükümlülüğünü bir karşılık olarak kayıtlara almıştır, **dipnot 8 (i)**'ye bakınız.

UFRS15(119)

3(c) Muhasebe politikaları ve önemli tahminler**(iii) Malların satışı - müşteri bağlılık programları**

UFRS15(119)(a),(c),(120)(b),(125)

Grup perakende müşterilerinin gelecekteki alımlarda indirim olarak kullanılmak üzere yapılan satın alımlarla puan biriktirdikleri bir bağlılık programı yürütmektedir. Satış anında ödül puanları için bir sözleşme yükümlülüğü muhasebeleştirilir. Hasılat bu puanlar itfa edildiğinde veya ilk satıştan 12 ay sonra geçerliliğini yitirdiğinde muhasebeleştirilir.

UFRS15(123)(b),(126)(c)

İşlem fiyatının dağıtılmasına ilişkin önemli değerlendirmeler

Puanlar müşterilere bir sözleşmeye girmeksizin teslim alamayacakları önemli bir hak sağlamaktadır. Bu nedenle, müşterilere puan sağlamak sözü ayrı bir edim yükümlülüğüdür. İşlem fiyatı, ürün ve puanlara göre bağımsız satış fiyatı bazında dağıtılır. Yönetim, puan başına bağımsız tek bir satış fiyatını verilen indirimle bağlı olarak bu puanlar itfa edildiğinde ve itfanın olasılığı temelinde, geçmiş tecrübelerle bağlı tahmin etmektedir.

Satılan ürünün bağımsız satış fiyatı perakende satış fiyatı esas alınarak tahmin edilir. İndirimler sadece nadir durumlarda verildiğinden dikkate alınmamaktadırlar.

UFRS15(117)

Bir sözleşme yükümlülüğü puanların itfa ya da geçerliliği sona erene kadar muhasebeleştirilir.

(iv) IT Danışmanlık hizmetleri

UFRS15(119)(a),(c),(124)

IT danışmanlık bölümü sabit fiyatlı ve değişken fiyatlı sözleşmeler altında; iş IT yönetimi, tasarımı, uygulaması ve destek hizmetleri sunmaktadır. Sabit fiyatlı sözleşmeler için, hasılat, sağlanacak toplam hizmetin bir oranı olarak, raporlama döneminin sonuna kadar sağlanan fiili hizmete dayanarak muhasebeleştirilir, çünkü müşteri faydaları aynı zamanda almakta ve kullanılmaktadır. Bu toplam, beklenen işçilik saatlerine karşılık gerçekleşen işçilik saatleri oranlanarak belirlenir.

UFRS15(119)(c)

UFRS15(22),(73),(79),
119(a),(125)

Bazı sözleşmeler donanım ve ilgili kurulum hizmetlerinin satışı gibi birden fazla çıktı içerir. Fakat çoğu durumda, kurulum basittir, bir kurulum hizmeti içermez ve başka bir taraf ile gerçekleştirilebilir. Sözleşmede birden fazla edim yükümlülüğü olması durumunda, işlem fiyatı her bir edim yükümlülüğüne bağımsız satış fiyatları temel alınarak dağıtılacaktır. Bunların doğrudan gözlemlenebilir olmadığı durumlarda, bunlar beklenen maliyet artı kar yöntemi ile tahmin edilmektedir. Eğer sözleşmeler donanım kurulumunu içeriyorsa, donanımın hasılatı donanım teslim edildiği, yasal mülkiyet geçtiğinde ve müşterinin donanımı kabul ettiği belirli bir zamanda muhasebeleştirilir.

UFRS15(119)(a),(123)(a)

Hasılat, maliyet veya tamamlanma sürecindeki ilerleme derecesi ile ilgili tahminler şartların değişmesi durumunda gözden geçirilir. Şartların değişmesinden kaynaklı, gözden geçirmenin yönetim tarafından bilinir hale geldiği koşullarda, tahmini hasılatlardaki veya maliyetlerdeki herhangi bir artış veya azalış dönemin kar veya zararına yansıtılır.

UFRS15(117)

Sabit fiyatlı sözleşme durumlarında, müşteri bir ödeme planına göre sabit fiyatı öder. Eğer Değer A.Ş. tarafından sunulan hizmetler ödemeyi aşarsa, bir sözleşme varlığı muhasebeleştirilir. Eğer ödemeler sunulan hizmetleri geçerse, bir sözleşme yükümlülüğü muhasebeleştirilir.

UFRS15(117),(B16)

Eğer sözleşme bir saatlik ücreti içeriyorsa, hasılat Değer A.Ş.'nin fatura etme hakkına sahip olduğu tutar için muhasebeleştirilir. Müşterilere aylık olarak fatura edilir ve bedel faturalandırıldığı zaman ödenir.

UFRS15(123)(b),(126)(c)

İşlem fiyatının dağıtılması ile ilgili önemli değerlendirmeler

Bazı sabit fiyatlı IT destek sözleşmeleri, sözleşme süresi içinde belirli bir değere kadar bir adet ücretsiz donanım değişimi imkanı içermektedir. Bu sözleşmeler iki edim yükümlülüğü içerdiğinden, işlem fiyatı, göreceli bağımsız satış fiyatı esasına göre her bir edim yükümlülüğüne dağıtılmalıdır.

Yönetim, sözleşmenin başlangıcında bağımsız satış fiyatını temin edilmesi muhtemel donanım türünün gözlemlenebilir fiyatlarına ve benzer durumlarda benzer müşterilere sunulan hizmetlere dayanarak tahmin eder. Eğer bir indirim yapılırsa, bu göreceli bireysel satış fiyatları temel alarak her bir edim yükümlülüğüne dağıtılır.

UFRS15(119)

3(c) Muhasebe politikaları ve önemli değerlendirmeler**(v) Arazi geliştirme ve tekrar satışı**UFRS15(119)(a),(c)
(123),(125)

Grup konut geliştirir ve satar. Hasılat mülk üzerindeki kontrolün müşteriye devri ile muhasebeleştirilir. Sözleşmedeki kısıtlar nedeniyle mülkler grup tarafından genellikle başka amaçlarla kullanılmaz. Ancak, yasal mülkiyet müşteriye geçinceye kadar ödeme isteme hakkı ortaya çıkmaz. Bu nedenle, hasılat belirli bir zaman içinde mülkiyet müşteriye devir olduğunda muhasebeleştirilir.

UFRS15(117),(119)(b)
(123)(b),(126),(129),(63)

Hasılat sözleşme kapsamında kararlaştırılan işlem fiyatı üzerinden ölçülür. Çoğu durumda, bedelin vadesi yasal mülkiyetin devri ile dolar. Ertelenmiş ödeme koşulları için nadir durumlarda anlaşmaya varılsa da, erteleme asla on iki ayı aşmaz. Dolayısıyla, işlem fiyatı önemli bir finansal bileşenin etkilerine göre düzeltilmez.

(vi) Finansman bileşenleri

UFRS15(129),(63)

Grup, vaat edilen mal veya hizmetlerin müşteriye devri ile müşterinin ödemesi arasındaki sürenin bir yıldan fazla olduğu durumlarda herhangi bir sözleşme yapılmasını beklememektedir. Sonuç olarak, Grup işlem fiyatlarının hiçbirini paranın zaman değeri için düzeltmez.

Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat**Amaçlar**

UFRS15(110)

1. Finansal tablo okuyucularına müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın ve nakit akışların belirsizliği, zamanlaması, tutarı ve niteliğini anlayabilmeleri için yeterli bilginin verilmesi gerekmektedir. Bunu başarmak için, işletmelerin müşterilerle yapılan sözleşmeler ile ilgili UFRS 15'i uygularken vermiş oldukları önemli kararları ve müşterilerle yapılmış sözleşmeleri elde etmek veya yerine getirmek için katılan maliyetlerden muhasebeleştirilmiş herhangi bir varlığa ilişkin niteliksel ve niceliksel bilgileri sunması gerekmektedir.

Hasılatın ayrıştırılmasıUFRS15(114),
(B87)-(B89)

2. İşletmelerin müşterilerle sözleşmelerinden hasılatı ve nakit akımları mahiyeti, tutarı, zamanlaması ve belirsizliğinin ekonomik faktörlerden nasıl etkilendiğini gösterecek şekilde kategorilere ayırması gerekmektedir. Ne kadar detaylı bilginin sunulacağı her bir işletmenin içinde olduğu özel koşullara bağlı olacaktır. Değer A.Ş. kendi koşullarına uygun olarak var olan bölümlere ve ürün veya hizmetlerin devirlerinin zamanlamasının (zamana yaygın karşılığında belirli bir anda) kendi koşullarına uygun olduğunu belirlemiştir. Ancak, bu işletmeye özgü bir karardır ve diğer işletmeler için mutlaka uygun olmayacaktır.
3. Ayrıştırılmanın temeli olarak kullanılabilir diğer kategoriler aşağıdakileri içerir:
 - (a) Mal ve hizmetlerin çeşidi (örnek ana ürün hatları)
 - (b) Coğrafi bölgeler
 - (c) Pazar veya müşteri çeşidi
 - (d) Sözleşme çeşidi (örnek zaman ve malzeme sözleşmeleri karşılığında sabit fiyat sözleşmeleri)
 - (e) Sözleşme süresi (uzun vade karşılığında kısa vade), veya
 - (f) Satış kanalları (toptan karşılığında direkt müşterilere)

UFRS15(B88)

UFRS15(115)

4. Hasılatın ayrıştırılması için kategorileri seçerken işletmeler ayrıca hasılatın diğer amaçlarla nasıl sunulduğunu da dikkate almalıdır, örnek kararla ilgili bültenler, yıllık raporlar veya yatırımcı sunumu ve hangi bilgilerin düzenli olarak üst düzey yöneticileri tarafından gözden geçirildiği. Hasılatın, raporlanabilir bölümler dışındaki bir temelle ayrıştırıldığı durumlarda, işletme finansal tablo okuyucularının ayrıştırılmış hasılat ile her bir raporlanabilir bölüm için açıklanmış hasılat bilgisi arasındaki ilişkiyi anlayabilmesi için yeterli bilgiyi vermesi gerekir.

Muhasebe politikaları ve önemli değerlendirmeler

5. **Sayfa 28'**de açıklandığı üzere mali tablolarda belirli satır öğeleri için dipnotlar aşağıdaki durumları da özetlerse finansal tablo okuyucuları için yararlı olacaktır:
 - (a) İşletmeye özel muhasebe politikaları ve bu satır öğelerinin nasıl belirlendiği,
 - (b) Satır öğeleriyle ilgili olarak uygulanan önemli değerlendirmeler ve tahminlerin bilgisi. Ancak bu format zorunlu değildir.

Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

6. Bütün muhasebe politikalarının tam listesi ilgili yorumlarla birlikte **dipnot 25**'te verilmiştir. Önemli muhasebe tahmin ve değerlendirmelerin açıklanmasına ilişkin detaylı açıklamalara **dipnot 11**'de yer verilmiştir.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örneklenmeyen açıklamalar

7. Aşağıdaki gereklilikler Değer A.Ş.'ye uygun olmadığından bu yayımda örneklenmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili dipnot ya da referans
Müşterilerle yapılan sözleşmelerden hasılat, kar veya zarar tablosunda diğer gelir kaynakları ile birlikte açıklanır.	Müşterilerle yapılan sözleşmelerden elde edilen hasılat kalemlerini diğer gelir kaynaklarından ayrı olarak açıklayın.
Bir sözleşmeyi elde etmek için katlanılan maliyetler	Muhasebeleştirilmiş varlıklar için, UFRS 15 paragraf 127 ve 128'in öngördüğü açıklamaları yapın. Amortisman süresi bir yıl veya daha az olması nedeniyle muhasebeleştirilmemiş varlık olduğunda, bu durumu açıklayın.

UFRS15(113)

UFRS15(127)-(129),(94)

4 Önemli kar ya da zarar kalemleri ^{1,2}

UMS1(119),(97)

Grup nitelikleri ya da tutarları gereği önemli olan kalemleri belirlemiştir. Grubun performansının daha iyi anlaşılması açısından bu kalemler aşağıda ayrıca listelenmiştir.

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS1(97),(98)(c)	(a)	1.270	-
UMS1(97),(98)(b)	8(i)	(1.377)	-
UMS1(97)	8(d)	(2.410)	-
UMS36(126)(a)	(b)	(465)	-
UMS36(130)(b)		(210)	-
		(535)	-
UMS1(97)		(1.210)	-
	(b)	300	-
UMS1(97),(98)(c)	(c)	-	(230)
UMS1(97),(98)(f)	(d)	-	(370)
	(e)	-	945
UMS1(97)		(3.427)	345
	15	481	-

4(a) Arazi satışlarından gelirler

Değer A.Ş. tarafından elde tutulan bir arazi imarın ardından yeniden satılmış ve 1.270.000 TL'lik önemli bir kar elde edilmiştir (ABD'deki BT danışmanlığı bölümü de dahil).

4(b) Yeniden yapılandırma gelirleri

UMS36(129)(a)
(130)(a),(c)

Mart 2019'da Beylikdüzü'nde çıkan bir yangın sonucu Türkiye mobilya üretim bölümünün bir parçası olan bir iştirake ait büyük bir ofis ve depo binası hasar görmüştür. Yangın ayrıca depoda saklanan ekipman ve stokları kullanılamaz hale getirmiştir.

UMS36(130)(e),(f)

Ofis ve depo binasının değeri gerçeğe uygun değerinden elden çıkarma maliyetleri düşüldükten sonraki referans tutar alınarak 1.220.000 TL olan geri kazanılabilir değerine indirilmiştir. Kullanılan ana değerleme verileri yaklaşık piyasa değeri metrekare başına yaklaşık 105 TL olarak (bağımsız değerleme uzmanı tarafından belirlenmiştir) yönetimde tarafından tahmin edilen onarım bedeli 430.000 TL'dir. Tahmini onarım maliyetler önemli gözlemlenemeyen veriler içerdiği için ofis ve depo binası için gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde 3. seviye olarak sınıflandırılır.

Stoklar ve donanımlar tamir edilemeyecek kadar hasar gördüğü için satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerleri sıfırdır.

UMS36(126)(a)

Değer düşüklüğü giderleri kar ya da zarar tablosunda yönetim giderlerinin içinde sınıflandırılmıştır.

UMS16(74)(d)

Sigortadan tahsil edilen 300.000 TL tutarındaki tazminat diğer gelir olarak muhasebeleştirilmiştir.

4(c) Tesis ve donanımların elden çıkarılması

DEĞER Üretim bir önceki finansal yılda yeni bir büyük üretim hattı kurarak Beylikdüzü fabrikasını geliştirdi. Yeni tesise yer açmak için çıkarılması gereken birkaç eski ekipman vardı. Öğeler eski teknolojiyi kullanmakta olduğundan varlıkların defter tutarları üzerinden satılması mümkün değildi ve 230.000 TL zararla satıldı (Türkiye'deki mobilya imalatı bölümü de dahil).

4(d) Dava ödemesi

Ocak 2018'de Değer UFRS Geliştirme Limited işletmeyi 370.000 TL tutarında Alpvile'de yapılan Pinetree geliştirmeleri için işletmeye karşı açılan davaya ilişkin bir ödeme yapmıştır (bölümlere göre raporlama dipnotunda tüm 'diğer bölümlere' dahil edilmiştir).

4(e) Vergi giderlerinin muhasebeleştirilmesi

2018 yılında Türkiye mobilya imalat bölümünde ticaret koşullarında önemli bir iyileşme sonrasında Grup daha önceden muhasebeleştirilmeyen kullanılmamış vergi zararlarını gözden geçirdi ve vergiye tabi gelir elde etmesinin muhtemel olduğunu bu ve kullanılmamış vergisel zararların kullanılabilir olduğu sonucuna varmıştır. Bunun bir sonucu olarak 2018 yılında bu zararlardan 945.000 TL tutarında bir ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir.

Önemli kar ya da zarar kalemleri

1. Gelir ve gider kalemlerinin önemli olduğu durumlarda, nitelikleri ve tutarları ayrıca kapsamlı gelir tablosunda, kar ya da zarar tablosunda (uygun olan bölümde) ya da dipnotlarda açıklanmalıdır. Gelir ve gider kalemlerinin ayrıca açıklanmasına yol açacak durumlar şunlar olabilir:
 - (a) Net gerçekleşebilir değerine indirilen stoklar ya da maddi duran varlıklar bu değer düşüklüklerinin geri çevrilmesi de dahil,
 - (b) İşletmenin faaliyetlerini yeniden yapılandırması ve yeniden yapılanma maliyetlerinin iptali.
 - (c) Bina, arsa ve donanımların elden çıkarılması,
 - (d) Yatırımların elden çıkarılması,
 - (e) Durdurulan faaliyetler (bkz dipnot 15),
 - (f) Davalara ilişkin ödemeler.
 - (g) Diğer karşılık iptalleri,
 - (h) İşletme birleşmelerine ilişkin muhasebeleştirilen kar ve zararlar.
2. Önemli kalemlerin ayrı bir dipnotta sunulması gerekmez. Ancak görüşümüze göre bu bilgilerin bir arada sunulması finansal tablo okuyucularının bu tür kalemlerin işletmenin performansı üzerindeki etkisini değerlendirmelerini daha kolaylaştıracaktır.

5 Diğer gelir ve gider kalemleri ^{1,9}

Bu dipnot ‘diğer gelirler’, ‘diğer kar/ (zararlar)’, ‘finansman gelir ve giderleri’ ve türlerine göre gider analizleri içermektedir. Belirli kar ve zarar kalemlerine ilişkin (örneğin finansal araçlara ilişkin kar ve zararlar gibi) bilgiler ilgili bilanço dipnotlarında açıklanır.

5(a) Diğer gelir

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Kira ya da alt kira geliri	8(c)	7.240	7.240
Temettüler	(i)	3.300	4.300
Yatırım olarak elde tutulan finansal varlıklardan elde edilen faiz	(ii)	258	249
Diğer kalemler	(iii)	550	244
		11.348	12.033

(i) Temettü

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan temettü geliri elde edilir Temettü ödemesi hak edildiği zaman diğer gelir olarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü bir yatırım maliyetinin bir kısmının geri kazanımını açıkça temsil etmedikçe, bu durum birleşme öncesi karlardan dağıtıldığında da geçerlidir. Temettünün gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir yatırım ile ilgili olması durumunda, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir.

(ii) Faiz geliri ⁶

Aşağıdaki dipnot 5 (b) 'de görülebileceği üzere, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklardan elde edilen faiz gelirleri, bu varlıklar üzerindeki net gerçeğe uygun değer artışları / (azalışları) içerisinde yer almaktadır. İtfa edilmiş maliyetten ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan elde edilen faiz gelirleri, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak diğer gelirlerin parçası olarak kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

5(a) Diğer gelir

UFRS9(5.4.1) Faiz geliri, sonradan değer düşüklüğü olan finansal varlıklar hariç, bir finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır. Kredi değer düşüklüğü ne uğramış finansal varlıklar için, etkin faiz oranı finansal varlığın net defter değerine (zarar karşılığı düşüldükten sonra) uygulanır.

Aşağıda dipnot 5(d) 'de görülebileceği üzere faiz geliri nakit yönetimi amacıyla elde tutulan finansal varlıklardan kazanılan finansman geliri olarak sunulmuştur. Diğer başka faiz gelirleri yukarıdaki diğer gelirler içerisinde dahil edilmiştir.

UFRS7(20)(b) İtfa edilmiş maliyetten ölçülen finansal varlıklardan elde edilen yıllık toplam faiz geliri 1.670.000 TL ve gerçeğe uygun değerden diğer kapsamlı gelire yansıtılan tahvil vb. yatırımlarından elde edilen toplam yıllık faiz geliri 200.000 TL'dir (2018 - gerçeğe uygun değerden kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların yıllık toplam faiz geliri 1.154.000TL'dir).

(iii) Devlet teşvikleri

UMS20(39)(b),(c) İhracat piyasası geliştirme teşvikleri 250.000 TL olarak (2018: 244.000) 'diğer kalemler' satırına eklenmiştir. Bu teşviklere yerine getirilmemiş şart ve koşullar bulunmamaktadır. Grup başka bir devlet teşvikinden direkt olarak fayda sağlamamıştır.

UMS1(117) Devlet teşviklerinin sunumu ve ertelenmesi

UMS20(12),(29) Maliyetlere ilişkin devlet teşvikleri ertelenmiş ve telafi edilmesi beklenen maliyetlerle eşleşmeleri için ilgili dönemler boyunca kar veya zararda döneme yayılarak muhasebeleştirilmiştir.

UMS20(24),(26) Maddi duran varlıkların satın alımına ilişkin devlet teşvikleri uzun vadeli yükümlülükler içinde ertelenen gelir olarak ve ilgili varlıkların beklenen ömürleri ile ilişkilendirilerek doğrusal yöntemle kar ya da zarar tablosu alacaklandırılarak muhasebeleştirilmiştir.

5(b) Diğer kar/(zararlar)

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasına ilişkin kar/(zararlar) (mühendislik bölümüne ait maddi duran varlıklar hariç)	8(a)	1.620	(530)
Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin gerçeğe uygun değer düzeltmesi	8(b)	1.350	1.397
Gerçeğe uygun değer değişimi kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklardan kar/(zararlar)	7(d)	955	(620)
Kur farkı gelir/(giderleri)	12(b)	518	(259)
Alım satım amaçlı elde tutulan türevlerin net gerçeğe uygun değer artışları	12(a)	11	(621)
Zorunlu olmayan açıklama		139	(38)
Diğer kalemler		4.593	(671)

5(c) Türlerine göre giderlerin kırılımı

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
Zorunlu olmayan açıklama	8(f)	(6.681)	(5.255)
Zorunlu olmayan açıklama	8(f)	62.218	54.108
UMS1(104),(105)		56.594	52.075
UMS1(104),(105)	8(a),8(b)	10.374	8.788
UMS1(104),(105)	8(d), 3(b)	2.166	730
UMS 1 (97)	8(d)	2.410	-
UMS 1 (97)	4(b)	1.210	-
Zorunlu olmayan açıklama		27.839	17.155
Zorunlu olmayan açıklama		156.130	127.601

5(d) Finansman gelir ve giderleri 3-7

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
<i>Finansman gelirleri</i> 7,87			
Nakit yönetimi amacıyla elde tutulan finansal varlıklarından elde edilen faiz geliri	(a)(i)	1.261	905
Borç ödemesine ilişkin net kar	7(g)	355	-
Finansman gelirleri		1.616	905
<i>Finansman giderleri</i> 3-6			
Kiralama yükümlülükleri ve gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılmayan finansal yükümlülüklerden ödenmiş/ödenecek faizler ve finansman giderleri		(6.956)	(5.987)
Karşılıklar: İskonto etme maliyeti	8(b)	(93)	(78)
Nakit akışı riskinden korunma muhasebesine konu olan faiz takaslarına ilişkin gerçeğe uygun değer karları - diğer kapsamlı gelir tablosundan transfer	12(b)	155	195
Yabancı para cinsinden borçlanmaların net kur farkı	12(b)	(1.122)	(810)
		(8.016)	(6.680)
Aktifleştirilen tutar	(i)	525	325
Giderleştirilen finansman maliyetleri		(7.491)	(6.355)
Net finansman maliyetleri		(5.875)	(5.450)

(i) Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri

UMS23(26)(b) Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri için aktifleştirme oranı yıl boyunca işletmenin genel kredilerine uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranı olan % 7.02'dir (2018: %7.45).

Diğer gelir ve giderler

- Bu dipnot diğer gelirlerin, diğer kar/zararların ve harcamaların niteliklerine göre analizini sağlar, ancak çeşitli muhasebe standartlarında açıklanması gereken tüm kar ve zarar tutarlarını göstermez. Bunun yerine bireysel kar ve zarar kalemleri artık ait oldukları bilgilerle birlikte açıklanır. Örneğin Grup tarafından elde tutulan finansal araçlara ilişkin kar ve zararlar bilanço tutarları ile birlikte açıklanır. Bu sunumun finansal tablo okuyucuları için daha yararlı olduğuna inanıyoruz.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin giderler

- UMS 19 Çalışanlara sağlanan faydalar çalışan hakları ile ilgili verilmesi gereken dipnotları belirtmez. Diğer standartlarca bazı açıklamalar gerekli olabilir. Örneğin bu tür faydalardan kaynaklanan giderlerde önemli olması durumunda UMS 1 Finansal tabloların sunuluşu standardının 97. paragrafına göre açıklamalar yapılması gerekir. Benzer şekilde kıdem tazminatları için UMS 1 97 paragrafına göre açıklamalar yapmak gerekebilir.

Finansman giderleri

- Finansman giderleri normalde şunları içerir:

- UMS 23 Borçlanma Maliyetlerine göre aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri:
 - UFRS 9 Finansal Araçlar standardında açıklandığı gibi etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz gideri.
 - Kiralama yükümlülüklerindeki faiz giderleri (bkz dipnot 8(b)) ve
 - Döviz borçlarından kaynaklanan kur farkları faiz maliyetlerine yönelik düzeltme olarak kabul edilir olduğu sürece.

Diğer gelir ve gider kalemleri

UMS37(60)	(b) İskonto karşılıklarının muhasebe etkisi.
UMS32(35),(40)	(c) Yükümlülük olarak sınıflandırılan imtiyazlı pay senetlerine ödenen temettüleri.
UFRS9(B5.4.4)	(d) Yükümlülük olarak sınıflandırılmış borçlanma araçlarına ilişkin indirim ve primlerin itfası.
UFRS5(17)	(e) Faiz unsurunun ayrıştırılabilir olduğu durumlardaki ödenecek vergiye ait faiz.
	(f) Satışı bir yıldan uzun sürmesi beklenen satış amaçlı elde tutulan varlıkların satış maliyetlerinin bugünkü değerindeki artış.
UFRS16(49)	4. Kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ayrıca kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda bir finansman maliyetinin bileşeni olarak sunulmalıdır.
UMS21(52)(a)	5. Yukarıdaki paragraf 3(a) (iii) de açıklanan tutarlar. UMS 21 Kur Değişiminin Etkileri standardındaki paragraf (52) (a) gereğince ayrıca net kur farkı kar ya da zararları olarak sunulmalıdır. Değer A.Ş. bu bilgileri dipnot 12(b) 'de sunmaktadır.
	6. Finansman maliyeti olarak da sınıflandırılabilir maliyetler, işletmenin nakit, nakit benzerleri ve borç yönetimi ile ilgili diğer maliyetleri içerir. Örneğin faiz oranı riskinden korunmaya ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri, nakit akışı faiz oranı riskinden korunma muhasebesinin etkin olmayan kısmı veya borcun feshedilmesine ilişkin bir zarar.
	Finansman geliri
UFRS15(Ek A) Kavramsal Çerçeve (4.29) UMS1(82)(a)	7. Finansman gelirlerinin sınıflandırılması bu kalemler için işletmenin muhasebe politikasına bağlıdır. Faiz geliri tesadüfi bir fayda yerine işletmenin ana faaliyet konusunun bir parçası olduğunda faiz geliri ana 'hasılat' başlığı içinde yer almalı ve önemli olması halinde kar veya zarar tablosunda ayrıca gösterilmelidir. Diğer durumlarda, işletmeler finansman gelirlerini en uygun yer olarak 'diğer faaliyet gelirleri' içine dahil etme veya faaliyet karına (eğer açıklanıyorsa) gelinceye kadar ayrı bir kalem olarak gösterme görüşünde olabilirler. Değer A.Ş. diğer türlü finansman gelirlerini faaliyet kalemi olarak dahil ederken hazine faaliyetlerinden kaynaklanan finansman gelirini (örneğin kısa dönem için değerlendirme fonlarından sağlanan geliri) faaliyet karı dışında tutar. İşletmelerin finansman gelirlerinin kapsamlı gelir tablosuna nasıl dahil edileceği yönünde bir miktar takdir yetkisi olsa da, kabul edilen sunum politikası tutarlı bir şekilde uygulanmalı ve önemliyse açıklanmalıdır.
UFRS7(20)(b)	8. Ayrıca, işletmeler, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirden ölçülen finansal varlıkların toplam faiz gelirini (etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak hesaplanan) açıklamalıdır. Bu durum, ana finansal tablolarında seçilen sunum ne olursa olsun geçerlidir. Bu gereklilik dipnot 5 (a) (i) de gösterilmiştir.
	Değer A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmayan dipnotlar
	9. Aşağıdaki dipnotlar Değer A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmamıştır:
UFRS7(20)(c)	(a) Önemli olduğu takdirde işletmeler, gerçeğe uygun değeri kar ya da zarara yansıtılmayan finansal varlıklara veya saklama ve emanet işlemlerine ilişkin ücret gelirlerini ayrıca açıklamak zorundadır.

6 Gelir vergisi gideri 8,9

Bu dipnot grubun vergi giderinin bir analizini sağlayarak, doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen tutarları ve vergi giderinin değerlendirilemeyen ve indirilemeyen kalemlerden nasıl etkilendiğini göstermektedir. Aynı zamanda Grubun vergi pozisyonuna ilişkin olarak yapılan önemli tahminleri açıklar.

	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
UMS12(79),(81)(g)(ii)		
6(a) Gelir vergisi gideri ¹		
Cari vergi borcu		
UMS12(80)(a)	17.116	11.898
UMS12(80)(b)	(369)	135
Toplam vergi giderleri	16.747	12.033
UMS12(80)(c)		
Ertelenmiş vergi geliri		
Ertelenmiş vergi varlıklarındaki azalış (artış) (dipnot 8(e))	(4)	(1.130)
Ertelenmiş vergi yükümlülüklerindeki artış (azalış) (dipnot 8(e))	(177)	860
Toplam ertelenmiş vergi giderleri /(gelirleri)	(181)	(270)
Gelir vergisi gideri	16.566	11.763
Gelir vergisinin dağılımı:		
Devam eden faaliyetlerden kar	16.182	11.592
Durdurulan faaliyetlerden kar	384	171
	16.566	11.763

6(b) Önemli tahminler - belirsiz vergi pozisyonu vergi ile ilgili olasılıklar

UMS1(122)(125)
UFRS Yorum23(A5)

Perakende bölümün kurulması ile bağlantılı olarak yapılan harcamalara ilişkin vergi mevzuatının belirsiz olması nedeniyle, Grup, 1.933.000 TL tutarında vergi indiriminin mevcut olabileceğini dikkate alarak cari vergi giderini buna uygun olarak hesaplamıştır. Ancak grup kendi yorumunu teyit etmek için özel bir resmi karar için başvuruda bulunmuştur. Kararın olumlu olmaması durumunda, Grubun cari vergi yükümlülüğü ve cari vergi gideri 580.000 TL artacaktır. Grup, bir sonraki ara raporlama döneminden önce bir yanıt almayı ve bu nedenle vergi pozisyonu hakkında kesinlik beklemektedir.

UMS37(86)(88)

6(c) Gelir vergisi giderinin ödenecek vergi ile sayısal mutabakatı: ^{1, 2}

UMS12(81)(c)(i),
(84),(85)

	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
Devam eden faaliyetlerden vergi öncesi kar	51.086	39.675
Durdurulan faaliyetlerden vergi öncesi kar	1.111	570
	52.197	40.245
Türkiye'nin %30 vergi oranına göre vergi (2018 - %30)	15.659	12.073
Gelir vergisinin hesaplanmasında indirilemeyen kalemlerin etkisi:		
Şerefiye değer düşüklüğü	723	-
Maddi olmayan duran varlıkların itfa payı ²	92	158
Ağırlama giderleri	82	79
Çalışan opsiyonları planı ³	277	99
İmtiyazlı pay sahiplerine ödenen temettüleri	378	378
Bağlı ortaklık satışından kaynaklanan yabancı para çevrim farklarının sınıflandırılması dipnot 15	(51)	-
Diğer kalemler	189	14
Ara toplam	17.349	12.801

UMS12(81)(c)(i),
(84)(85)**6(c) Gelir vergisi giderinin ödenecek vergi ile sayısal mutabakatı:**

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Ara toplam	17.349	12.801
UMS12(85) Diğer ülkelerdeki vergi oranı farkları	(248)	(127)
UMS12(80)(b) Cari dönem vergisine geçmiş dönemlerden kaynaklanan düzeltmeler	(369)	135
Araştırma ve geliştirme vergi indirimi	(121)	(101)
UMS12(80)(f) Ertelenmiş vergi giderini azaltmak için kullanılan daha önce muhasebeleştirilmemiş vergi zararları (bkz dipnot 4(e))	-	(945)
UMS12(80)(e) Cari vergi giderini telafi etmek için kullanılan daha önce muhasebeleştirilmemiş vergi zararları	(45)	-
Gelir vergisi gideri	16.566	11.763

Dipnot 2019
'000 TL

2018
'000 TL

6(d) Doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilmiş tutarlar ^{5,6}

UMS12(81)(a),(62A)

Raporlama dönemine ait net kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmeyen doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilen toplam cari ve ertelenmiş vergi:

Cari dönem vergisi: pay geri alım işlem maliyetleri	9(a)	(15)	-
Ertelenmiş vergi: Dönüştürülebilir tahvil pay senedi ihraç maliyetleri	8(e)	990	-
		975	-

Ayrıca, grup, bir hatanın yeniden düzenlenmesi (bakınız dipnot 11 (b)) ve muhasebe politikalarındaki değişikliklerin sonucunda oluşan ertelenmiş vergi tutarlarını doğrudan birikmiş karlar içerisinde muhasebeleştirmiştir (bakınız dipnot 26).

6(e) Vergi zararları

UMS12(81)(e)

Ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamış kullanılmamış zararlar:	1.740	2.796
Olası vergi avantajı %30	522	839

Kullanılmamış vergi zararları öngörülebilir gelecekte vergiye tabi gelir elde etmesi muhtemel olmayan faaliyette olmayan bir iştirak tarafından gerçekleştirilmiştir ve süresiz olarak taşınabilirler. Buna ilişkin olarak gerçekleşen zararlar ve önemli değerlendirmeler hakkında bilgi almak için dipnot 8(e)'ye bakabilirsiniz.

6(f) Muhasebeleştirilmemiş geçici farklar

UMS12(81)(f)

Ertelenmiş vergi yükümlülüklerinin hesaplanmadığı bağlı ortaklıklardaki yatırımlara ilişkin geçici farklar:

Yabancı para çevrimi	2.190	1.980
Dağıtılmamış karlar	1.350	-
	3.540	1.980

UMS12(87)
Zorunlu olmayan
açıklama

Yukarıdaki geçici farklar ile ilgili muhasebeleştirilmemiş ertelenmiş vergi yükümlülüğü

1.062 594

2.190.000 TL (2018: 1.980.000 TL) olan geçici farklar Grubun Çin'deki bağlı ortaklığına ait finansal tablolarının çevrimi sonucu ortaya çıkmıştır. Ancak sadece iştirakin elden çıkarılması durumunda meydana gelecek bir ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yükümlülük olarak kaydedilmemiştir. Çünkü şu an öngörülebilir gelecekte bu bağlı ortaklığın elden çıkarılması beklenmemektedir.⁶

DEĞER Perakende Limited'e ait dağıtılmamış 1.350.000 TL tutarında kar bulunmaktadır. (2018: yoktur). Bu karın temettü olarak dağıtılması durumunda dağıtılan tutar alıcı tarafında vergiye tabi olacaktır. Bu durumda ortaya çıkabilecek geçici bir fark olmakla birlikte DEĞER A.Ş. bu iştirakin kar dağıtımlarının zamanlamasını kontrol etme gücüne sahiptir ve öngörülebilir gelecekte bu karın dağıtılması beklenmediği için ertelenmiş vergi borcu muhasebeleştirilmemiştir.

Gelir vergisi gideri**Vergi gideri ve muhasebe karı arasındaki ilişki**

1. İşletmeler vergi gideri ve muhasebe karı arasındaki ilişkiyi aşağıdaki mutabakatı yaparak açıklayabilirler.
- (a) Vergi gideri ve muhasebe karının geçerli vergi oranı ile çarpılması sonucu ortaya çıkan rakam ya da
- (b) Ortalama efektif vergi oranı ve geçerli vergi oranı.
- Geçerli vergi oranı işletmenin kurulmuş olduğu ülkedeki yerel vergi oranı ya da ayrı ayrı her bölgedeki yerel vergi oranları ile yapılan mutabakatın bir araya getirilmesi şeklinde olabilir. İşletmeler en anlamlı bilgiyi sunan yöntemi seçmelidirler.
2. Bir işletmenin yukarıdaki (a) seçeneğini kullanması vergi gideri ve muhasebe karının geçerli vergi oranı ile çarpılması sonucu ortaya çıkan rakam ile mutabakat yapılması halinde standart mutabakatın toplam vergi gideri için mi yoksa sadece devam eden faaliyetlere ilişkin vergi gideri için mi yapılması gerektiğini belirtmez DEĞER A.Ş. toplam vergi gideri mutabakatı yaparken, devam eden faaliyetlerden elde edilen karın başlangıç noktası olarak kullanılması da aynı şekilde kabul edilebilir.

İlk muhasebeleştirme muafiyeti - sonraki itfalar

3. Gelir vergisi gideri ve ödenecek gelir vergisinin mutabakatında ‘maddi olmayan varlıkların amortismanı olarak gösterilen tutar geçici bir farkın itfasıdır, bu kaleme UMS 12 paragraf 15 (b) uyarınca varlığın ilk muhasebeleştirilmesi sırasında muafiyet olarak ertelenmiş vergi borcu muhasebeleştirilmemiştir. İlk muhasebeleştirme muafiyeti sadece bir işletme birleşmesi olmaması ve muhasebe karı veya vergiye tabi karı etkilemeyen işlemler için geçerlidir.

Hisse bazlı ödemelerin vergilendirilmesi

4. Bu örnek finansal tablolarda, Değer A.Ş. tarafından ertelenen payların alınması için çalışan fonuna yapılan ödemelerin indirilebilir olduğu varsayılmıştır (bkz **dipnot 21**). Örneğimizde ödemeler yapılmış ve peşin alınan pay senetleri ertelenmiş vergi yükümlülüğü doğurmuştur. Çalışan seçeneği planına göre hiçbir vergi indiriminin talep edilebilir olmadığını varsaydık. Ancak bu durum her şartta her işletme için geçerli olmayabilir. Hisse bazlı ödemelerin vergilendirilmesi ve muhasebesi karmaşık bir alandır ve her bir durum için ayrıca danışmanlık alınmalıdır. UMS 12 hangi ertelenmiş vergi kalemlerinin kar ya da zarar tablosunda ya da özkaynak altında muhasebeleşmesi gerektiği ile ilgili daha detaylı bilgi sağlar.

Kar ya da zarar dışında muhasebeleşen gelir vergisi

5. Bazı belli durumlarda cari ve ertelenmiş vergi, kar ya da zarar dışında muhasebeleşen kaleme bağlı olarak diğer kapsamlı gelir ya da özkaynak altında muhasebeleştirilir. İşletmelerin şu bilgileri ayrıca sunması gerekir:
- (a) Yeniden sınıflandırma düzeltmeleri de dahil olmak üzere diğer kapsamlı gelirin her kalemi için (diğer kapsamlı gelir tablosunda ya da dipnotlarda) gelir vergisi tutarı ve
- (b) Doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilmiş (diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmeden) toplam cari ve ertelenmiş vergi tutarı.
6. Doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen kalemlere örnekler:
- (a) Bileşik finansal araçların özkaynak bileşeni
- (b) Pay ihraç maliyetleri
- (c) Birikmiş kar veya zarara yapılan düzeltmeler. Örneğin muhasebe politikası değişikliği durumunda.

Muhasebeleştirilmemiş geçici farklar

7. Yabancı bir ülkedeki bağlı ortaklığa ait muhasebeleştirilmemiş geçici fark dipnotu örnek olarak verilmiştir. Bu tür bağlı ortaklıklara ait vergilendirme örnekten örneğe değişir ve potansiyel vergi ve geçici farklarla ilgili vergi danışmanlığı alınması önerilir.

Gelir vergisi gideri

Değer A.Ş.'de uygulanabilir olmadığı için sunulmayan dipnotlar

8. Aşağıdaki dipnotlar Değer A.Ş.'de uygulanabilir olmadığı için açıklanmamıştır:

	Konu	İlgili dipnot ya da referans
UMS12(81)(d)	Geçerli vergi oranlarında değişiklik.	Değişiklik açıklanmalıdır (aşağıdaki gösterim örneğine bakınız).
UMS12(81)(e)	Ertelenmiş vergi varlığı yaratılmayan indirilebilir geçici farklar ve kullanılmayan vergi indirimleri.	Son kullanılabilme tarihleri ve tutarları açıklanmalıdır.
UMS12(82A), (87A)-(87C)	İşletmenin gelir vergisini etkileyebilecek temettü ödemeleri (örneğin dağıtılan karlarda daha düşük vergi oranı uygulanması).	Pratik olarak belirlenebiliyor ise gelir vergisi sonucu ve tutarı açıklanmalıdır.
UMS12(81)(i)	Önerilen veya açıklanan ancak finansal tablolarda yükümlülük olarak muhasebeleştirilmemiş dağıtılacak temettü tutarı.	Eğer var ise gelir vergisi sonucu açıklanmalıdır.
UMS12(88)	Vergi ile ilgili şarta bağlı yükümlülükler ya da varlıklar vergi oranlarındaki değişiklikler ya da raporlama döneminden sonra vergi kanunlarındaki değişiklikler.	UMS 37 ve UMS 10 uyarınca gereken dipnotlar verilmelidir.
UMS12(81)(j)	İşletme birleşmeleri: satın alınan birleşme sonucu muhasebeleştirilmiş olduğu ertelenmiş vergi varlıklarındaki değişiklikler.	Değişikliğin tutarı açıklanmalıdır.
UMS12(81)(k)	Sadece sonraki dönemlerde muhasebeleşen işletme birleşmesi sonucu elde edilen vergi avantajları.	Ertelenmiş vergi varlığı yazılmasına sebep olan olay ve şartlardaki değişikliğin açıklanması gereklidir.

Vergi oranında değişiklik

UMS12(81)(d)	9. Yıl içinde geçerli olan vergi oranında değişiklik olması durumunda, ertelenmiş vergiye yapılan düzeltmeler ödenecek vergi ve vergi gideri arasındaki mutabakata ilave bir kalem olacaktır. İlişkili açıklamalar şunlar olabilir: Türkiye kurumlar vergisi oranının %30'dan %28'e düşmesi 26 Haziran 2019'da yasalaşmıştır ve 1 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bunun bir sonucu olarak buna ilişkin ertelenmiş vergi rakamları yeniden ölçülmüştür. 31 Aralık 2020 yılında ters çevrilmesi beklenen ertelenmiş vergi tutarı Türkiye'de döneme ilişkin uygulanacak olan etkin vergi oranı (%28,5) kullanılarak yeniden ölçülmüştür. 31 Aralık 2020'den itibaren sona eren yıllar için, grup %28'lik yeni vergi oranını kullanmıştır. 1 Nisan 2024 tarihinden itibaren Türkiye'deki yıllık vergi oranını %24'e düşürecek %1'lik bir indirim daha duyurulmuştur. Ancak bu değişikliklerin her yıl ayrıca yasalaşması beklenmektedir. Sonuç olarak bilanço tarihi itibarıyla yasalaşmamış ve bu nedenle finansal tablolarda muhasebeleşmemiştir. Vergi oranındaki değişikliğin etkisi daha önce kar veya zarar tablosu dışında muhasebeleşen kalemlerle ilişkili olmadığı sürece kar veya zarar tablosunda vergi gideri olarak muhasebeleştirilmiştir. Grup için, bu tür kalemler özellikle çalışanlara işten ayrılma sonrası sağlanan faydalara ilişkin yükümlülüklerin yeniden değerlendirme ölçümleri ve özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemeler için muhasebeleştirilmiş giderlerin üzerine beklenen vergi indirimlerini içerir.
--------------	--

7 Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler ^{1, 14, 15}Zorunlu olmayan
açıklama

Bu dipnot, Grup'un finansal araçları da dâhil olmak üzere aşağıdakiler hakkında bilgi sağlar:

- Grup tarafından elde bulundurulanan tüm finansal araçlara ilişkin genel bilgi
- Her finansal araç türüne göre özel bilgi
- Muhasebe politikaları
- Gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin değerlendirmeler ve belirsizliklere ilişkin tahminler de dahil, enstrümanların gerçeğe uygun değerinin nasıl belirlendiğine ilişkin bilgiler

Zorunlu olmayan
Güncellenmiş
gösterim
UFRS7(8)

Grup'un elinde bulundurduğu finansal araçlar:

Finansal varlıklar	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar			
Ticari Alacaklar	7(a)	15.662	8.220
İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer finansal varlıklar	7(b)	4.596	3.471
Nakit ve nakit benzerleri	7(e)	55.083	30.299
Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	7(c)	6.782	7.148
Gerçeğe uygun değeri kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar	7(d)	13.690	11.895
Türev finansal araçlar			
Finansal riskten korunma amaçlı türev araçlar	12(a)	2.162	2.129
		<u>97.975</u>	<u>63.162</u>

Finansal yükümlülükler	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen finansal yükümlülükler			
Ticari ve diğer borçlar*	7(f)	13.700	10.281
Alınan krediler**	7(g)	97.515	91.233
Kiralama yükümlülükleri**	8(b)	11.501	-
Türev finansal araçlar			
Riskten korunma amaçlı türev araçlar	12(a)	766	777
Alım-satım amaçlı türevler	12(a)	610	621
		<u>124.092</u>	<u>102.912</u>

* Finansal olmayan yükümlülükler hariç

** Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisinin detayı için [dipnot 26](#)'ya bakınız.

UFRS7(36)(a)
(31),(34)(c)

Grup'un finansal araçlarından kaynaklı maruz kaldığı riskler [dipnot 12](#)'de açıklanmıştır. Raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski söz konusu finansal varlıkların her bir türü için yukarıda bahsedilen taşınan değerlerine eşittir.

7(a) Ticari alacaklar

Yeniden düzenlenmiş gösterim

UFRS15(116a)
UMS1(77)
UMS1(77)

Dönen varlıklar

Müşterilerle yapılan sözleşmelerden ticari alacaklar

Değer düşüklüğü karşılıkları (dipnot 12 (c))

31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	1 Ocak 2018
'000 TL	'000 TL	'000 TL
16.308	8.570	5.238
(646)	(350)	(115)
15.662	8.220	5.123

UMS1(117)

(i) Ticari alacaklar olarak sınıflandırma ^{2,3}UFRS7(21)
UFRS9 (5.1.3),
(4.1.2), (5.4.1)

Ticari alacaklar, işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde satılan mallar ya da sağlanan hizmetlerin karşılığı olarak müşterilerden alacaklardır. Ticari alacaklar genellikle 30 günde tahsil edilir ve bu nedenle dönen varlık olarak sınıflandırılmıştır. Ticari alacaklar, gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirildiklerinde, önemli finansman bileşenleri içermedikçe, koşulsuz olarak değerlendirilen bedel üzerinden kayıtlara alınır. Grup, ticari alacaklarını sözleşmeye bağlı nakit akışlarını tahsil etme amacı ile elinde bulundurmakta ve dolayısıyla etkin faiz yöntemini kullanarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden ölçmektedir. Grubun değer düşüklüğü politikalarının anlatımı ve değer düşüklüğü karşılığı hesaplaması için **dipnot 12(c)**'ye bakınız.

(ii) Transfer edilen alacaklar

UFRS7(42D)(a)-(c),(e)
UFRS9B4.1.3)

Ticari alacakların kayıtlı tutarları faktör edilen alacakları içermektedir. Bu düzenleme kapsamında. DEĞER UFRS Üretim Limited, faktör olan işletmeye nakit karşılığında ilgili alacaklarını devreder ve işletmenin bu alacakların satılması veya teminata verilmesi engellenmiştir. Ancak, DEĞER UFRS Üretim Limited geç ödeme ve kredi riskini taşımaktadır. Grup bu nedenle bilançoda bütünüyle devredilen varlıkları taşımaya devam eder. Faktöring anlaşması çerçevesinde geri ödenebilir tutar teminat altına alınmış borçlanma olarak sunulmuştur. Grup, bu alacaklar için uygun olan iş modelinin tahsil amaçlı elde tutma olduğuna karar vermekte ve dolayısıyla alacakları itfa edilmiş maliyetinden ölçmeye devam etmektedir.

İlgili tutarlara ilişkin taşınan değerler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
	'000 TL	'000 TL
Transfer edilen alacaklar	3.250	-
İlgili teminatlandırılmış borçlar (banka kredileri - bkz dipnot 7(g))	3.100	-

(v) Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değeri ⁶⁻⁷UFRS7(25),(29)(a)
UFRS13(97),(93)(b),(d)

Cari alacakların kısa vadeli olmaları nedeniyle, defter değerinin gerçeğe uygun değeriyle aynı olduğu varsayılmıştır.

(iv) Değer düşüklüğü ve maruz kalınan risk

UFRS7(31),(34)(c)

Ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğü ve grubun maruz kaldığı kredi riski ve yabancı para çevirim riskine ilişkin bilgiye **dipnot 12(b) ve (c)**'den ulaşabilirsiniz.

7(b) İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer varlıklar

UMS1(117)

(i) İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen finansal varlıkların sınıflandırması ^{2,3}

UFRS9(4.1.2)

Yalnızca aşağıdaki kriterler beraber sağlandığında işletme varlıklarını itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar olarak sınıflandırır:

- varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarını tahsil amacı olan bir iş modeli çerçevesinde olması ve
- sözleşme şartlarının belirtilen tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarından oluşması

Geri kalan ilgili muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(o)**'ya bakınız

7(b) İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer varlıklar

İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen finansal varlıklar aşağıdaki borç yatırımlarını içerir:

UMS1(77),(78)(b)
UFRS7(6)

	Dönen varlıklar ooo TL	2019 Duran varlıklar ooo TL	Toplam ooo TL	Dönen varlıklar ooo TL	2018 Duran varlıklar ooo TL	Toplam ooo TL
İlişkili taraflara verilen krediler (ii)	-	1.300	1.300	-	700	700
Kilit personele verilen krediler (ii)	166	551	717	126	480	606
Tahviller	-	750	750	-	750	750
Kuponsuz tahviller	-	460	460	-	425	425
Borsalarda işlem gören özel kesim tahvilleri	-	94	94	-	90	90
Diğer alacaklar (ii)	939	375	1.314	716	200	916
	1.105	3.530	4.635	842	2.645	3.487
Eksi: İtfa edilmiş maliyetle ölçülen tahvil vb yatırımlar için ayrılan zarar karşılığı (dipnot 12(c))	(5)	(34)	(39)	-	(16)	(16)
	1.100	3.496	4.596	842	2.629	3.471

(ii) Diğer Alacaklar

UFRS7(7),(38)

Bu tutarlar genellikle grubun olağan işletme faaliyetleri dışındaki işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Geri ödeme koşullarının altı ayı aştığı durumlarda faiz ticari oranlar nispetinde tahsil edilebilir. Teminat normalde alınmaz. Uzun vadeli diğer alacaklar raporlama dönemi sonundan itibaren üç yıl içinde vadesi gelir ve ödenir.

UFRS24(18)

İlişkili taraflara ve kilit yönetici personellere verilen kredilerle ilgili daha fazla bilgi dipnot 20'de belirtilmiştir.

(iii) İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri⁶⁻⁷

UFRS7(25),(6)

Aşağıdaki yatırımlar için gerçeğe uygun değer, aktif piyasada yayınlanan fiyat tekliflerine dayanarak belirlenmiştir. (Gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde seviye 1 olarak sınıflandırılmıştır - daha fazla bilgi için aşağıdaki dipnot 7 (h)'ye bakınız).

	2019 'ooo TL	2018 'ooo TL
Tahviller	795	767
Kuponsuz tahviller	482	433
Borsalarda işlem gören özel kesim tahvilleri	150	100

UFRS7(25)(29)(a)
UFRS13(97),(93)(b),(d)

Cari alacakların kısa vadeli olmaları nedeniyle, defter değerinin gerçeğe uygun değeriyle aynı olduğu varsayılmıştır. Cari olmayan alacakların çoğunluğu için de makul değerleri defter değerleriyle önemli ölçüde farklı değildir. Bir istisna olarak, kilit yöneticilere sağlanan kredilerin 31 Aralık 2019 tarihinde gerçeğe uygun değeri 481.000 TL, taşınan değeri 551.000 TL'dir (2018: gerçeğe uygun değeri 424.000 TL taşınan değeri 480.000 TL).

Gerçeğe uygun değerler, cari borçlanma oranları ile indirgenmiş nakit akışlarına dayalı olarak hesaplanmıştır. Bu gerçeğe uygun değerler gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde karşı taraf riski de dahil gözlemlenemeyen veriler içermesi nedeniyle 3 seviyeye sınıflandırılmıştır. (bkz dipnot 7(h)).

(iv) Değer düşüklüğü ve maruz kalınan risk

Finansal varlıklara ilişkin değer düşüklüğü ve Grubun maruz kaldığı kredi riski bilgisine dipnot 12 (c)'den ulaşabilirsiniz.

UFRS7(34)

Tüm itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar TL para birimi cinsindendir. Sonuç olarak, döviz riski bulunmamaktadır. Yatırımlar vadeye kadar elde tutulacağı için ayrıca fiyat riski de yoktur.

7(c) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

UMS1(117)

(i) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıkların sınıflandırması ^{2,3}

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar şunlardan oluşmaktadır:

UFRS7(11A)(b),(21)
UFRS9(4.1.4),(5-7-5)

- Alım satım amaçlı olmayan ve Grup'un başlangıçta geri dönülmez bir şekilde bu kategoride muhasebeleştirmeyi seçtiği pay senetleri. Bunlar stratejik yatırımlardır ve Grup bu sınıflandırmanın daha uygun olduğunu düşünmektedir.

UFRS9(4.1.2A)

- Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının sadece anapara ve anaparaya bağlı faizden oluşan ve işletmenin iş modelinin hem sözleşmeye dayalı nakit akışlarının tahsili hem de finansal varlıkları satmak olan borçlanma araçları

(ii) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan pay senetleri

UFRS7(11A)(a),(c)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan pay senetleri aşağıdakilerden oluşmaktadır.

	2019 '000 TL	2018 * '000 TL
Duran varlıklar		
<i>Borsada işlem gören</i>		
Parke Limited	-	1.900
Mobilya Satıcıları A.Ş.	870	-
Mobilya Alıcıları A.Ş.	1.305	975
Çam A.Ş.	653	250
Çam Ağacı Fonu	1.286	1.001
	<u>4.114</u>	<u>4.126</u>
<i>Borsada işlem görmeyen</i>		
Softwood Ltd	690	1.072
Mahogany Ltd	460	550
	<u>1.150</u>	<u>1.622</u>
	<u>5.264</u>	<u>5.748</u>

UFRS7(21)
UFRS9(B5.7.1)

Özkaynak araçlarına dayalı yatırımların elden çıkartılması sonucu bu yatırımlar için diğer kapsamlı gelir tablosunda yaratılan fon geçmiş yıl kar/ zararlarına aktarılır. Geri kalan ilgili muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(o)**'ya bakınız

(iii) Özkaynağa dayalı yatırımların elden çıkarılması

UFRS7(11B),(11A)(e)

1 Ocak 2019 tarihinde işletme aldığı bir devralma teklifi sonucunda nakit olarak Parke A.Ş.'ye ait paylarını satmıştır. Satılan payların 2.275.000 TL gerçeğe uygun değeri bulunmaktaydı ve işletme diğer kapsamlı gelirlerine 646.000 TL değerinde bir kar fonu kaydetmişti. Bu kar vergi sonrası 194.000 TL olarak geçmiş yıl karlarına transfer olmuştur, **dipnot 9(c)**'ye bakınız.

UFRS9(7.2.1)

Önceki dönemde işletme, Süper Kat AŞ'ye ait pay senetlerini, bu yatırım artık işletmenin yatırım stratejisine uygun olmadığı gerekçesiyle satmıştır. Satılan payların satış anındaki gerçeğe uygun değeri 2.143.000 TL idi ve işletme 548.000 TL zarar etmişti, bu zarar ve net vergi etkisi ile beraber 164.000 TL olarak geçmiş yıl kar zararlarına transfer edilmiştir.

UMS1(77)

(iv) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan tahvil benzeri borç yatırımları

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan borç yatırımları aşağıdaki borsada işlem gören ve görmeyen tahvillerden oluşmaktadır:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Duran varlıklar		
Borsada işlem göre tahviller	728	650
Borsada işlem görmeyen tahviller	790	750
	<u>1.518</u>	<u>1.400</u>

UFRS9(5.7.10)

Bu borç yatırımlarının elden çıkarılmasıyla, diğer kapsamlı gelirlerde bulunan fon, kar veya zarar tablosundaki diğer kazanç /kayıplara yeniden sınıflandırılır.

UMS24(18)

Borsaya kote olmayan menkul kıymetler 250.000 TL (2018: Bulunmamaktadır) tutarındaki nihai ana ortaklık olan Lion AG tarafından kontrol edilen işletmelerin ihraç ettiği menkul kıymetleri içermektedir.

7(c) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar**(v) Kar veya zararda ve diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen tutarlar**

Yıl boyunca aşağıdaki kazanç/kayıplar kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmiştir.

		2019 TL'000	2018 TL'000
Yeni Gereklilikler	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen kar/zararlar (bkz dipnot 9 (c))		
UFRS7(20)(a)(vii)	Özkaynak yatırımları ile ilgili	632	(1.230)
UFRS7(20)(a)(viii)	Borçlanma yatırımları ile ilgili	118	(228)
UFRS7(11A)(d)		750	(1.458)
	Kar veya zararda diğer gelirlerde muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan özkaynağa dayalı yatırımlardan temettüler (bkz dipnot 5(a))		
	Dönem içerisinde bilanço dışına çıkarılan yatırımlardan	963	-
	Dönem sonu itibarıyla bilançoda bulunan yatırımlardan	642	800
		1.605	800

(vi) Teminat olarak verilen duran varlıklar

UFRS7(14) Grup tarafından teminat olarak verilen duran varlıklara ilişkin bilgi için lütfen dipnot 24'e bakınız

(vii) Gerçeğe uygun değer, değer düşüklüğü ve maruz kalınan risk

UFRS13(93) Gerçeğe uygun değer belirlemelerinde kullanılan varsayım ve yöntemler hakkında bilgi dipnot 7(h)' de ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan borç yatırımlarının muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı hakkında bilgi dipnot 12 (c)'de verilmiştir.

UFRS7(34) Tüm gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosunda izlenen finansal varlıklar TL para birimi cinsindendir. Bu varlıkların fiyat ve faiz riskine duyarlılık analizi için lütfen dipnot 12(b)'ye bakınız.

(viii) Önemli varsayımlar ²

UFRS13(91)(a) UMS1(125) Aktif bir piyasada işlem görmeyen finansal araçların gerçeğe uygun değeri değerlendirme teknikleri kullanılarak belirlenir. Grup her raporlama döneminin sonunda çeşitli yöntemler ve varsayımlar arasından mevcut piyasa koşullarına dayalı olarak kendi değerlendirmelerini kullanır. Kullanılan ana varsayımlar ve değişikliklerin bu varsayımlara etkisi hakkında ayrıntılı bilgi için aşağıdaki dipnot 7(h)'ye bakınız.

(ix) Önemli değerlendirmeler ^{2, 9}

UFRS12(7),(9)(a) UMS1(122) Yöneticiler, Değer A.Ş.'nin %100 çıkarılmış sermayesine sahip olmasına rağmen DEĞER UFRS Vakıf Ltd. işletmesini kontrol etmediklerini belirlemişlerdir. DEĞER UFRS Vakıf Ltd. işletmesi Değer A.Ş. Çalışanların Emeklilik Fonu'na ait bir vakıftır. Değer A.Ş. bu işletmeyi kontrol etmemektedir çünkü Değer A.Ş.'nin bu işletmenin değişken getirilerine maruz değildir ve bunlara hakkı bulunmamaktadır ve bu getirileri etkileyecek güce sahip değildir. Yatırımın gerçeğe uygun değeri 2 TL'dir (2018: 2 TL) ve piyasada işlem görmeyen pay senetleri kısmına dahil edilmiştir.

7(d) Gerçeğe uygun değeri kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar

UMS1(117)

(i) Gerçeğe uygun değeri kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıkların sınıflandırması ^{2,3}

İşletme aşağıdaki varlıkları gerçeğe uygun değeri kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırmaktadır:

- itfa edilmiş maliyet bedeli (yukarıda **dipnot 7(b)**'de açıklandığı gibi) ya da gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan (**dipnot 7(c)**) varlık olarak sınıflandırılma kriterlerini sağlamayan borçlanma araçları,
- alım satım amaçlı özkaynağa dayalı finansal yatırımlar, ve
- işletmenin gerçeğe uygun değer kar ve zararlarını diğer kapsamlı gelire yansıtmayı seçmediği özkaynağa dayalı yatırımlar.

UFRS9(4.1.2)
UFRS9(4.1.2A)

UFRS9(5.7.5)

UMS1(77)
UFRS7(6)
UFRS7(31)

Zorunlu olarak gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar aşağıdaki sınıflardan oluşmaktadır:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Duran Varlıklar		
UMS1(77) Borsaya kayıtlı olmayan pay senedi ⁵	1.100	980
UMS1(77) Koşullu varlık (dipnot 15(c))	1.290	-
	2.390	980
Dönen Varlıklar		
UMS1(77) Amerika piyasalarında işlem gören pay senetleri	5.190	4.035
UMS1(77) Türkiye piyasalarında işlem gören pay senetleri	6.110	6.880
	11.300	10.915
	13.690	11.895

Geri kalan ilgili muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(o)**'ya bakınız.

(vi) Gelir/gider tablosunda muhasebeleşen tutarlar

UFRS7(20)(a)(i)

Yıl içinde, aşağıdaki kar/(zararlar) gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilmiştir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Gerçeğe uygun değer karları (zararları) diğer gelirler(giderler) altında muhasebeleştirilen pay senetleri (dipnot 5(b))	835	(690)
Gerçeğe uygun değer karları (zararları) diğer gelirler(giderler) altında muhasebeleştirilen borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar (dipnot 5(b))	120	100
Durdurulan faaliyetlerden kar olarak muhasebeleştirilen koşullu bedel üzerinden elde edilen gerçeğe uygun değer kazancı (dipnot 15 (c))	90	-

(iii) Maruz kalınan risk ve gerçeğe uygun değer ölçümleriUFRS7(31)
UFRS13(93)

Grubun maruz kaldığı fiyat riski **dipnot 12**'de sunulmuştur. Gerçeğe uygun değer belirlemede kullanılan yöntemler ve varsayımlar için lütfen **dipnot 7(h)**'ye bakınız.

7(e) Nakit ve nakit benzerleri

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
	Dönen varlıklar		
UMS7(45)	Kasa ve bankalardaki nakit	750	600
UMS7(45)	Vadesi gelen mevduat	<u>54.333</u>	<u>29.699</u>
		<u>55.083</u>	<u>30.299</u>

(i) Nakit akış tablosu ile mutabakat

UMS7(45) Yukarıdaki rakamların finansal yılsonu itibarıyla gösterilen nakit akış tablosundaki nakit miktarı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
	Yukarıdaki tutar	55.083	30.299
UMS7(8)	Kredili mevduatlar (bkzn dipnot 7(g))	<u>(2.650)</u>	<u>(2.250)</u>
	Nakit akış tablosu bakiyesi	<u>52.433</u>	<u>28.049</u>

(ii) Nakit benzerleri olarak sınıflandırma ^{2,3}

UMS7(46) Vadeli mevduatlar elde edilme tarihleri itibarıyla vadesi üç ay veya daha kısa ve 24 saat içinde faiz kaybı olmaksızın nakde dönüştürülebilen varlıklar ise nakit benzeri olarak sunulurlar. Grubun nakit ve nakit benzerlerine ilişkin diğer muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(k)**'ya bakınız.

(iii) Bloke mevduat

UMS7(48) Yukarıda açıklanan nakit ve nakit benzerleri ile nakit akış tablosunda Değer Denizaşırı Ltd. tarafından tutulan, 7.314.000 TL'yi çermektedir. Bu mevduatlar, düzenleyici kısıtlamalara tabidir ve bu nedenle grup içinde diğer işletmeler tarafından genel kullanım için uygun değildir.

7(f) Ticari ve diğer borçlar ^{9,15}

		2019 '000 TL	2018 Yeniden Düzenlenmiş* '000 TL
	Kısa vadeli yükümlülükler		
UMS1(77)	Ticari borçlar	10.000	8.231
	Ücretlere ilişkin vergiler ve diğer yasal yükümlülükler	1.570	1.207
UFRS15(105)	İade yükümlülükleri (i)	490	235
UMS1(77)	Diğer borçlar	<u>3.700</u>	<u>2.050</u>
		<u>15.760</u>	<u>11.723</u>

Ticari borçlar teminatsızdır ve genellikle muhasebeleştirilmelerinden itibaren 30 gün içinde ödenir.

UFRS7(29)(a) UFRS13(97),(93)(b),(d) Ticari ve diğer borçların kısa vadeli olmaları nedeniyle, defter değerleri ile gerçeğe uygun değerlerinin aynı olduğu dikkate alınmıştır. ⁶⁻⁷

(i) İade yükümlülükleri

UMS1(117) UFRS15(55),(B20)-(B27) Müşterinin belirli bir sürede ürünü iade etme hakkı olduğu durumda, grup hak kazanmayı beklemediği tutar için iade yükümlülüğünü muhasebeleştirir. (221.000 TL, 2018:110.000 TL) Grup ayrıca iade edilen ürünlerin eski defter değerlerine göre ölçülen bu ürünlere ilişkin hak muhasebeleştirmektedir. (31 Aralık 2019 itibarıyla 76.000 TL ve 31 Aralık 2018 itibarıyla 38.000 TL; bkzn **dipnot 8(g)**). Müşteriler genellikle ürünü satılabilir bir durumda iade ettikleri için ürünlerin geri kazanılmasının maliyeti, önemli tutarda olmamaktadır.

İade yükümlülükleri ayrıca toptan satış müşterilerine yapılan toptan satış indirimleri için muhasebeleştirilir (269.000 TL; 2018 - 125.000 TL). Her iki tipteki iade yükümlülüğü için daha fazla açıklama **dipnot 3(c)**'de bulunmaktadır.

7(g) Borçlanmalar

	2019			2018		
	Kısa vadeli '000 TL	Uzun vadeli '000 TL	Toplam '000 TL	Kısa vadeli Yeniden düzenlenmiş '000 TL	Uzun vadeli Yeniden düzenlenmiş* '000 TL	Toplam '000 TL
UMS1(77)						
<i>Teminatlandırılmış</i>						
Açık banka provizyonu	2.650	-	2.650	2.250	-	2.250
Banka kredileri (i)	4.250	37.535	41.785	2.865	45.500	48.365
Tahvil (vi)	-	-	-	2.000	2.000	4.000
Kiralama yükümlülükleri (v)*	-	-	-	1.682	4.956	6.638
Diğer krediler	450	8.580	9.030	150	14.100	14.250
Toplam teminatlandırılmış borçlar (i)	7.350	46.115	53.465	8.947	66.556	75.503
UMS1(77)						
<i>Teminatlandırılmamış</i>						
Borç senetleri	1.050	-	1.050	730	-	730
Dönüştürülebilir tahviller (iii)	-	16.815	16.815	-	-	-
Paraya çevrilebilir imtiyazlı paylar (iv)	-	11.000	11.000	-	11.000	11.000
İlişkili taraflardan alınan borçlar**	-	15.185	15.185	-	4.000	4.000
Toplam teminatlandırılmamış borçlar	1.050	43.000	44.050	730	15.000	15.730
Yeni gösterim	Toplam borçlanmalar	8.400	89.115	9.677	81.556	91.233

* Değişen muhasebe politikalarının etkisiyle ilgili ayrıntılar için **dipnot 26(a)**'ye bakınız.

** İlişkili taraflardan alınan borçlar ile ilgili detaya **dipnot 20**'den ulaşabilirsiniz.

(i) Teminatlandırılmış yükümlülükler ve teminata verilen varlıklar

UFRS7(7),(14)(b)(42D)

Banka kredilerinin 3.100.000 TL'si transfer edilen alacaklar ile ilgilidir (bkz **dipnot 7(a) (ii)**). Kalan banka kredileri ve açık banka provizyonu Grup'a ait olan mülk ve araziler, yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılanlar da dahil olmak üzere ipotek edilerek teminatlandırılmıştır.

Rehinli tahviller ana ortaklığın varlıkları üzerinden hesaplanan değişken bir ücret ile teminat altına alınmıştır.

Kiralama yükümlülükleri temerrüt halinde kiraya verene dönme hakkı olduğu için finansal tablolarda kiralandan varlıklardan haklar olarak muhasebeleştirilen kalemlerle etkin olarak teminat altına alınmıştır.

Diğer krediler krediyi alan bağlı ortaklık üzerinde belirli güvence koşulları zorunlu kılınması suretiyle menfi rehin ile teminatlandırılmıştır. Menfi rehin (bazı istisnalar olmakla birlikte) iştirakin varlıkları üzerinde başka herhangi bir rehin vermesini engeller ve aşağıdaki finansal oranların sağlanması gerekir:

- Borç hiçbir zaman toplam maddi duran varlıkların toplamının %50'sini aşamaz.
- Borçlanma maliyetleri, her yarıyılık dönemde borçlanma maliyetleri ve vergi gideri öncesi gelirlerin %50'sini aşamaz.

UFRS7(14)(a)

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar için teminata verilen finansal ve finansal olmayan varlıkların taşınan değerleri **dipnot 24**'te açıklanmıştır.

UMS1(135)(d)

(ii) Kredi taahhütlerine uyum

Değer A.Ş. 2019 ve 2018 raporlama dönemlerindeki borçlanma imkânları için verdiği finansal taahhütlere uymuştur. Detaylar için **dipnot 13**'e bakabilirsiniz.

7(g) Borçlanmalar

(iii) Dönüştürülebilir tahviller 9

UFRS7(17)
UMS1(79)(a)(vii)

DEĞER A.Ş. 23 Ocak 2019 tarihinde, 20 milyon TL'lik %7 faizli 1.500.000 adet hisse senedine dönüştürülebilir tahvil ihraç etmiştir. Dönüştürülebilir tahviller opsiyona bağlı olarak hamilin talebi doğrultusunda ana ortaklığa ait adi hisse senetlerine dönüştürülebilir ya da 23 Ocak 2023 tarihinde geri ödenebilir. Elde tutulan her tahvil için dönüştürme oranı 2'dir. Bu oran pay senetlerinin ihraç tarihindeki piyasa fiyatına dayandırılmıştır (6.10 TL), fakat özkaynakların yeniden yapılandırma düzeltmelerine tabidir. Dönüştürülebilir tahviller bilançoda aşağıdaki şekilde sunulmuştur:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Tahvillerin nominal değeri	20.000	-
Diğer pay senetleri - dönüştürme haklarının değeri (dipnot 9(b))	(3.500)	-
	<u>16.500</u>	<u>-</u>
Faiz gideri *	842	-
Ödenen faiz	<u>(527)</u>	<u>-</u>
Uzun vadeli yükümlülükler	<u>16.815</u>	<u>-</u>

* Yükümlülük bileşeni için faiz gideri etkin faiz oranı olan %9,6 üzerinden hesaplanmıştır

UMS32(17),(18),(28),(29)
AG31(a)

Tahvillerin yükümlülük kısımlarının ilk muhasebeleştirilmedeki gerçeğe uygun değeri ihraç tarihindeki eşdeğer dönüştürülebilir olmayan bir tahvil için piyasa faiz oranları kullanılarak belirlenmiştir. Tahvillerin sonraki ölçümleri vadesine veya dönüşümün feshedilinceye kadarki itfa edilmiş maliyet esasına göre yapılmaktadır. Geri kalan tutar dönüşüm opsiyonuna dağıtılarak vergi sonrası net tutar özkaynaklarda muhasebeleştirilir ve daha sonra yeniden ölçülmez.

(iv) Paraya çevrilebilir imtiyazlı paylar 9

UFRS7(7)
UMS1(79)(a)(v)

İmtiyazlı paylar 5.000.000 adet tamamı ödenmiş, %6 birikimli imtiyazlı payları temsil etmektedir. Bu paylar pay başına 2.20 TL olarak 31 Aralık 2026 tarihinde ya da bu tarihten önce DEĞER A.Ş. tarafından istendiği anda paraya çevrilebilir. Payların yılda %6 oranında temettü hakkı vardır. Belirli bir mali yıl içinde yetersiz kar olduğu durumlarda temettüler birikir ve yeterli kar elde edilmesi durumunda ödenebilir. Bu paylar işletmenin tasfiyesi durumunda hisse başına yalnızca 2,20 TL ölçüsünde katılırlar.

UMS32(17),(18)

Bu paylar belirli bir tarihte zorunlu olarak paya çevrilebildikleri için yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Yeniden düzenlenmiş
gösterim

UMS17(31)(a),(e)

(v) Finansal kiralama - 2018

Grup üç ila yedi yıl içinde süresi dolan finansal kiralama sözleşmeleri ile taşınan değeri 4.914.000 TL olan çeşitli tesis ve donanım kiralamaktadır. Kiralama şartları uyarınca Grup'un kiralama bitiminde kiralanan varlıkları gerçeğe uygun değerinin % 50'sine denk gelen tutar kadar bir bedelle alma hakkı vardır. Bu opsiyon Grup'un kiralamanın başladığı tarihteki kredi notunu koruyamaması durumunda geçersiz olmaktadır. Finansal kiralama yükümlülükleri 31 Aralık 2018 tarihine kadar borçlanmalara dahil edilmiştir, ancak 1 Ocak 2019 'da yeni kiralama standardının uygulanması sürecinde finansal kiralama yükümlülüklerine yeniden sınıflamıştır. Kiralamalara ilişkin muhasebe politikalarındaki değişiklik hakkında daha fazla bilgi için not 26 'ya bakınız.

7(g) Borçlanmalar

		2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
UMS17(31)(b)	Finansal kiralamalara ilişkin taahhütler aşağıdaki gibidir:		
UMS17(31)(b)(i)	Bir yıl içerisinde	-	1.615
UMS17(31)(b)(ii)	1-5 yıl arası	-	4.540
UMS17(31)(b)(iii)	5 yıl ve daha fazla	-	655
	Asgari kira ödemeleri	-	6.810
	Gelecekteki finansman maliyeti	-	(1.122)
	Yükümlülük olarak muhasebeleştirilen	-	5.688
	İptal edilemeyen faaliyet kiralamalarından yükümlülük olarak muhasebeleştirilen kira teşvikleri (bkz dipnot 18(b)) ¹¹	-	950
	Toplam kiralama yükümlülükleri	-	6.638
UMS17(31)(b)	Finansal kiralama borçlarının bugünkü değeri aşağıdaki gibidir:		
UMS17(31)(b)(i)	Bir yıl içerisinde	-	1.532
UMS17(31)(b)(ii)	1-5 yıl arası	-	3.751
UMS17(31)(b)(iii)	5 yıl ve daha fazla	-	405
	Asgari kira ödemeleri	-	5.688

(vi) Tahvillerin geri alınması

UFRS7(7)
UFRS9(3.3.3)
UFRS7(20)(a)(v)

Raporlama döneminde DEĞER A.Ş. 1.605.000 TL tutarında bir toplu ödeme ile geriye kalan tahvilleri geri satın almıştır. Ödeme sırasında tahvillerin defter değeri 2.000.000 TL ve katlanılan maliyetler 40.000 TL olduğundan 355.000TL'lik net kar kar veya zarar tablosunda finansman gelirleri içerisinde dahil edilmiştir.

(vii) Netleştirilen varlık ve yükümlülükler

Grup'un netleştirme politikası için lütfen **dipnot 23**'e bakınız.

(viii) Gerçeğe uygun değer ^{6.7}

UFRS7(25),(29)(a)

Borçlanmaların büyük çoğunluğu için, ödenecek faizler piyasa fiyatlarından çok farklı olmadığı için veya vadeleri kısa olduğu için gerçeğe uygun değerleri kayıtlı değerlerinden çok farklı değildir. Ancak sadece aşağıdaki borçlanmalar için önemli farklılıklar söz konusudur:

	2019 Defter değeri '000 TL	Gerçeğe uygun değer '000 TL	2018 Defter değeri '000 TL	Gerçeğe uygun değer '000 TL
Banka kredileri	41.320	40.456	47.900	48.950
Dönüştürülebilir tahviller	16.815	17.175	-	-
Paraya çevrilebilir imtiyazlı paylar	11.000	9.475	11.000	10.860

UFRS13(97),(93)(b),(d)

Uzun vadeli borçlanmaların makul değeri cari borçlanma oranları ile iskonto edilmiş nakit akışlarına dayanır. Bu borçlanmalar kendi kredi riskleri de dahil olmak üzere gözlemlenemeyen veriler içermesinden ötürü gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde 3. kategoriye sınıflandırılmıştır (bkz **dipnot 7(h)**).

(ix) Maruz kalınan riskler

UFRS7(31)

Uzun ve kısa vadeli borçlanmalardan kaynaklanan Grup'un maruz kaldığı risklerin detayı **dipnot 12**'de sunulmuştur.

7(h) Muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer ölçümleri ^{11,12}

(i) Gerçeğe uygun değer hiyerarşisi

Bu bölüm muhasebeleştirilen ve finansal tablolarda gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde yapılan değerlendirmeler ve tahminleri açıklar. Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan verilerin güvenilirliği hakkında bir gösterge sağlamak için grup muhasebe standartları çerçevesinde öngörülen üç seviyede finansal araçlarını sınıflandırmıştır. Her seviyeye ilişkin açıklamalar aşağıdaki tabloda mevcuttur.

UFRS13(93)(b)

Tekrar eden gerçeğe uygun değer ölçümleri		Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
31 Aralık 2019	Dipnotlar	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
Finansal varlıklar					
Gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar					
Amerika piyasalarında işlem gören paylar	7(d)	5.190	-	-	5.190
Türkiye piyasalarında işlem gören paylar	7(d)	6.110	-	-	6.110
İmtiyazlı pay senetleri - gayrimenkul sektörü	7(d)	-	1.100	-	1.100
Diğer (koşullu bedel)	7(d)	-	-	1.290	1.290
Korunma amaçlı türevler -faiz oranı takasları	12(a)	-	453	-	453
Korunma amaçlı türevler - döviz opsiyonları	12(a)	-	1.709	-	1.709
Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelirden takip edilen finansal varlıklar					
Pay senetleri - gayrimenkul sektörü	7(c)	1.286	-	-	1.286
Pay senetleri - perakende sektörü	7(c)	2.828	-	-	2.828
Pay senetleri - biyoteknoloji sektörü	7(c)	-	-	1.150	1.150
Tahviller - gayrimenkul sektörü	7(c)	378	-	-	378
Tahviller - perakende sektörü	7(c)	350	790	-	1.140
Toplam finansal varlıklar		16.142	4.052	2.440	22.634
Finansal yükümlülükler					
Finansal riskten korunma amaçlı türevler - Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri	12(a)	-	766	-	766
Alım satım amaçlı türevler	12(a)	-	275	335	610
Toplam finansal yükümlülükler		-	1.041	335	1.376

UMS1(38)

Tekrar eden gerçeğe uygun değer ölçümleri		Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
31 Aralık 2018 *	Dipnotlar	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
Finansal varlıklar					
Gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar					
Amerika piyasalarında işlem gören paylar	12(a)	4.035	-	-	4.035
Türkiye piyasalarında işlem gören paylar	7(d)	6.880	-	-	6.880
İmtiyazlı hisse senedi-gayrimenkul sektörü	7(c)	-	980	-	980
Finansal riskten korunma amaçlı türevler - Faiz oranı takası sözleşmeleri	12(a)	-	809	-	809
Finansal riskten korunma amaçlı türevler döviz opsiyonları	12(a)	-	1.320	-	1.320
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar					
Pay senetleri - gayrimenkul sektörü	7(c)	1.378	-	-	1.378
Pay senetleri - perakende sektörü	7(c)	2.748	-	-	2.748
Pay senetleri - biyoteknoloji sektörü	7(c)	-	-	1.622	1.622
Tahviller - gayrimenkul sektörü	7(c)	300	-	-	300
Tahviller - perakende sektörü	7(c)	350	750	-	1.100
Toplam finansal varlıklar		15.691	3.859	1.622	21.272
Finansal yükümlülükler					
Finansal riskten korunma muhasebesine konu olan türevler - Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri		-	777	-	777
Alım satım amaçlı türevler	12(a)	-	621	-	621
Toplam finansal yükümlülükler		-	1.398	-	1.398

7(h) Muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer ölçümleri

- UFRS13(93)(c) Yıl içerisinde tekrar eden gerçeğe uygun değer ölçümlerinde Seviye 1 ve 2 arasında bir transfer olmamıştır. Seviye 3'e/ten transferlerin ölçümü için lütfen aşağıdaki (iii)'ye bakınız.
- UFRS13(95) Gerçeğe uygun değer ölçümlerinde seviyeler arası bir transfer Grup politikası olarak dönem sonunda muhasebeleştirilmektedir.
- UFRS13(76),(91)(a) **Seviye 1:** Aktif piyasalarda işlem gören finansal araçların gerçeğe uygun değerleri raporlama dönemi sonu itibarıyla piyasadaki işlem fiyatlarına dayanmaktadır (halka açık piyasalarda işlem gören türevler ile pay senetleri gibi). Grup tarafından tutulan finansal varlıklar için kullanılan kote edilmiş piyasa fiyatı, cari alış fiyatıdır. Bu tür finansal araçlar seviye 1'e dahil edilmiştir.
- UFRS13(81),(91)(a) **Seviye 2:** Aktif bir piyasada işlem görmeyen finansal araçların gerçeğe uygun değeri (örneğin tezgahüstü piyasalarda işlem gören türevler) gözlemlenebilir piyasa verilerinin maksimum düzeyde kullanımı sağlanarak ve işletme özelindeki tahminler mümkün olduğunca aza indirgenerek güvenilir değerlendirme teknikleri kullanılarak belirlenir. Bir aracın gerçeğe uygun değeri belirlenirken gerekli tüm önemli veriler gözlemlenebilir durumdaysa bu araç seviye 2'ye sınıflandırılır.
- UFRS13(86) **Seviye 3:** Önemli verilerin bir veya daha fazlası gözlemlenebilir piyasa verilerine dayalı değilse, araç seviye 3'e dahil edilir. Bu durum borsada işlem görmeyen pay senetleri için geçerlidir.

(ii) Gerçeğe uygun değer belirlenirken kullanılan değerlendirme teknikleri

- UFRS13(91)(a),(93)(d) Araçların gerçeğe uygun değerleri belirlenirken kullanılan özel değerlendirme teknikleri şunları içerir:
- Kote edilmiş piyasa fiyatları veya benzer araçlar için satıcılar tarafından belirlenen fiyatların kullanımı.
 - Faiz oranı takaslarının gerçeğe uygun değeri için gözlemlenebilir getiri eğrisine dayalı gelecekteki tahmini nakit akışlarının bugünkü değeri.
 - Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri- bilanço tarihindeki vadeli döviz kurları baz alınarak hesaplanan gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeri.
 - Döviz opsiyonları için- opsiyon fiyatlama modelleri (Black- Scholes Modeli) , ve
 - Geri kalan finansal araçları için- indirgenmiş nakit akış analizi.
- UFRS13(93)(b) Piyasalarda işlem gören tüm pay senetleri hariç, koşullu bedel alacakları ve bazı türev sözleşmeler gibi gerçeğe uygun değerleri mevcut değerlerine göre ve kullanılan iskonto oranlarının karşı taraf ya da kendi kredi riskine göre ayarlandığı tüm gerçeğe uygun değer tahminleri Seviye 2'ye sınıflanmıştır.

(iii) Gözlemlenemeyen verilerin kullanıldığı gerçeğe uygun değer ölçümleri (seviye 3)

- UFRS13(93)(e) Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 dönem sonları itibarıyla seviye 3 unsurları için değişiklikleri gösterir:

	İşlem görmeyen pay senetleri '000 TL	Koşullu bedeller '000 TL	Alım satım amaçlı türevler '000 TL	Toplam '000 TL
Açılış 1 Ocak 2018	1.322	-	-	1.322
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen karlar	300	-	-	300
Kapanış 31 Aralık 2018	1.622	-	-	1.622
Seviye 2'den transferler	-	-	(365)	(365)
Elde edilen	-	1.200	-	1.200
Elden çıkarılan	(200)	-	-	(200)
Diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen (zararlar)	(272)	(40)	-	(312)
Durdurulan faaliyetlerden elde edilen karlar *	-	130	-	130
Diğer gelirden muhasebeleştirilen kar/(zarar)*	-	-	30	30
Kapanış. 31 Aralık 2019	1.150	1.290	(335)	2.105
* raporlama dönemi sonunda bulunan bakiyelerle ilişkilendirilen kar veya zararda muhasebeleştirilen gerçekleşmemiş karlar veya (zararlar) içerir. ¹⁴				
2019	-	130	15	145
2018	-	-	-	-

UFRS13(93)(f)

7(h) Muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer ölçümleri**(iv) Seviye 2 ve 3 arasında transferler**

UFRS13(93)(d)

2019 yılında grup riskten korunma muhasebesine konu olan bir yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmesi, türev sözleşmesinin karşı tarafı önemli finansal zorluklarla karşılaştığı için Seviye 2'den Seviye 3'e transfer edilmiştir. Bu durum gözlemlenebilir verilere dayanmasa da karşı taraf riskini yansıttığı için iskonto oranında önemli bir artışa neden olmuştur. Kredi riski önceki yıllarda önemli bir girdi faktörü olarak kabul edilmemiştir.

Yeniden düzenlenmiş gösterim

(v) Değerleme verileri ve gerçeğe uygun değer etkileri

UFRS13(93)(d),(99)

Aşağıdaki tabloda Seviye 3'teki gerçeğe uygun değer ölçümleri için kullanılan önemli gözlemlenemeyen veriler hakkında sayısal bilgiler özetlenmiştir. Uygulanan değerlendirme teknikleri için yukarıdaki (ii) kısmına bakınız.

UFRS13(91)(a),(93)(d),
(h)(i),(ii),(99)

Açıklama	Gerçeğe uygun değer		Gözlemlenemeyen veriler *	Girdi aralığı (olasılığa göre ağırlıklı ortalama)		Gerçeğe uygun değer ile gözlemlenemeyen verilerin ilişkisi
	31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL		2019	2018	
Piyasalarda işlem görmeyen pay senetleri	1.150	1.622	Kar büyüme faktörü	2.5% - 3.5% (3%)	2% - 3% (2.7%)	Kar büyüme faktörünün (+50 baz puan (bp)) artması ve iskonto oranının (-100 bp) düşmesi gerçeğe uygun değeri 70.000 TL artırır. Kar büyüme faktörünün (-50 (bp)) azalması ve iskonto oranının (+100 bp) artması gerçeğe uygun değeri 80.000 TL azaltır.
			Riske göre düzeltilmiş iskonto oranı	9% - 11% (10%)	9.5% - 11% (10.2%)	2018 yılında kar büyüme faktörünün ve iskonto oranının 50 bp ve 100 bp +/- değişmesi gerçeğe uygun değeri sırasıyla +55.000 TL/-65.000 TL değiştirdi.
Alım satım amaçlı türevler	(335)	(365)	Kredi temerrüt oranı	25%	30%	Kredi temerrüt oranı +/- %5 oranında değişmesi gerçeğe uygun değerde 30.000 TL değişikliğe sebep olur. (2015: Kredi temerrüt oranı +/- %5 oranında değişmesi gerçeğe uygun değerde 33.000 TL değişikliğe sebep olur).
Koşullu bedel	1.290	n/a	Riske göre düzeltilmiş iskonto oranı	14%	n/a	Iskonto oranında 100 bp değişiklik gerçeğe uygun değerde 40.000 TL değişikliğe sebep olur.
			Beklenen nakit verileri	TL2.150.000 - TL2.570.000 (TL2.360.000)	n/a	Beklenen nakit akışları %10 yüksek veya düşük olsaydı gerçeğe uygun değerde 35.000 TL tutarında artış / azalış olacaktır.

UFRS13(93)(h)(i)

UFRS13(93)(g)

* Gözlemlenemeyen verilerle gerçeğe uygun değerler arasında önemli ilişki bulunmamaktadır.

(vi) Değerleme süreçleri

Grubun finans departmanında 3. Seviye gerçeğe uygun değer seviyesi de dahil, finansal raporlama amacıyla gerekli olan mülki olmayan varlıkların değerlendirilmesini yapan bir ekip bulunmaktadır. Bu ekip direk olarak CFO ve denetim komitesine raporlama yapmaktadır. Değerleme süreci ile ilgili görüşmeler yarıyılık raporlama dönemleri ile uyumlu olarak en az altı ayda bir CFO, denetim komitesi ve değerlendirme ekibi ile beraber yapılmaktadır.

Grup tarafından kullanılan Seviye 3 temel verileri aşağıdaki şekilde oluşturulmakta ve değerlendirilmektedir:

- Finansal varlık ve finansal yükümlülüklerin iskonto oranları, vergi öncesi oranı hesaplamak için paranın zaman değerinin cari piyasa değerlendirmeleri ve varlığa özgü riskini yansıtan bir finansal varlık fiyatlandırma modeli kullanılarak belirlenmiştir.
- (Kredi temerrüt oranları ile ilgili varsayımları da dahil) Taraflara özgü risk düzeltmeleri DEĞER A.Ş.'nin iç kredi risk yönetimi grubu tarafından belirlenen kredi risk derecelendirmeleri ile belirlenmiştir.
- Borsada işlem görmeyen pay senetlerinin kar büyüme faktörleri benzer türde işletmelerin pazar bilgisine dayanarak tahmin edilmektedir.
- Koşullu bedel - beklenen nakit girişleri satış sözleşmesi şartları ile işletmenin faaliyetle ilgili bilgisi ve mevcut ekonomik ortamı bunu nasıl etkileyeceği ile ilgili bilgiye dayalı olarak tahmin edilmektedir. (dipnot 15'den ulaşabilirsiniz.)

Seviye 2 ve seviye 3 gerçeğe uygun değerlerindeki değişim CFO, denetim komitesi ve değerlendirme ekibi arasındaki altı aylık değerlendirme toplantısı sırasında, her raporlama dönemi sonunda incelenmiştir. Bu toplantıların bir parçası olarak ekip gerçeğe uygun değer hareketlerinin nedenini açıklayan bir rapor sunmaktadır.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler

Finansal varlık ve yükümlülüklerin tek bir dipnotta açıklanması

1. Finansal tablo okuyucuları işletmeye ait finansal varlıklar ve yükümlülükler için tüm bilgiye finansal raporların içinde tek bir yerden kolayca ulaşmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle dipnotların yapısını finansal ve finansal olmayan kalemler olarak ayırmıştır. Ancak bu muhasebe standartlarıncı zorunlu tutulan bir durum değildir.

Muhasebe politikaları tahminler ve değerlendirmeler

2. Sayfa 28'te açıklandığı üzere, finansal tablo okuyucularına daha yararlı olacağı düşüncesi ile görüşümüz işletmeye özgü önemli muhasebe tahminleri ve değerlendirmelerini ayrı bir dipnotta açıklamak yerine ilişkili kalemlerle birlikte açıklamak daha faydalıdır. Ancak bu format da zorunlu değildir.
3. Muhasebe politikalarının sunumuna ilişkin genel açıklamalara dipnot 5'e bakınız. Önemli tahminler ve değerlendirmelerin sunumuna ilişkin genel açıklamalar ise dipnot 11'de sağlanmıştır.

Finansal araçların sunum ve açıklamalarına ilişkin muhasebe standardı

4. UMS 32 paragraf 11 uyarınca aşağıdaki kalemler finansal araç olmadığı için UFRS 7 uygulanmaz:
 - (a) Yapılan ön ödemeler / tahsilatlar. (nakit veya finansal varlık dışında gelecekteki mal veya hizmetleri alma hakkı)
 - (b) Vergi alacakları ve borçları ile benzeri kalemler (sözleşmeli olmayan yasal haklar ve yükümlülükler) ya da
 - (c) Sözleşme yükümlülükleri (nakit veya finansal varlık teslimi dışında mal veya hizmet sağlama yükümlülüğü).

Sözleşme varlıkları da finansal varlık olmamasına rağmen, kredi riski açıklamaları için açıkça UFRS 7 kapsamına dahil edilmiştir. Satış iadeleri ve miktar indirimleri ile ilgili yükümlülükler (bakınız dipnot 7 (f)) müşteriye ödeme yapılması koşuluyla finansal yükümlülük olarak kabul edilebilir. Ancak sözleşme henüz ifa edilmemiş ise finansal yükümlülüklerden çıkarılmalıdır. DEĞER A.Ş. durumu bu şekilde değerlendirmiştir.

Finansal Araçların Açıklamalarına İlişkin Muhasebe Standardının Kapsamı

5. İmtiyazlı pay senetleri özkaynak aracı tanımını karşılamamasına neden olan özellikler içerip içermediği konusunda dikkatli analiz edilmelidir. Eğer bu tip pay senetleri özkaynak olarak sınıflandırılmış ve alım satım amaçlı değilse, işletme bu payları kar veya zarara geri çevirmeden gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal araç olarak sınıflandırılabilir. Eğer bu şekilde sınıflandırılmıyorsa ilgili iş modeli ve nakit akışlarının sadece anapara ve faiz içerip içermediği ilave analizlerle değerlendirilmelidir. Değer A.Ş. bu analizleri yapmış ve bu payların gerçeğe uygun değer farkını kar veya zarara yansıtmaya karar vermiştir, çünkü faiz ödemelerine ilişkin nakit akışları ertelenebilir nitelikte ve ertelenmesi durumunda faiz tahakkuk etmeyecek durumdadır (sözleşmeye dayalı nakit akışları sadece anapara ve faiz içermemektedir). Sınıflandırma yapmanın önemli değerlendirmeler içerdiği ve tutarlar önemli olduğu durumlarda, işletme bu payların borçlanma araçları gibi sınıflandırılmasının arkasındaki mantığı açıklamalıdır.

Gerçeğe uygun değer açıklamaları: Gerçeğe uygun değerden başka bir değerle taşınan finansal araçlar

6. İşletme her finansal varlık ve yükümlülük sınıflı için taşınan değerleriyle karşılaştırma yapılmasına izin verecek şekilde gerçeğe uygun değerleri açıklamalıdır. Ancak aşağıdakiler için gerçeğe uygun değer açıklaması yapılmak zorunda değildir:
 - (a) Defter değerinin gerçeğe uygun değerlerine yakın olduğu varlıklar (örneğin nakit, kısa vadeli ticari alacaklar ve borçlar için).
 - (b) İhtiyari katılım özelliği içeren bir sözleşmenin bu özelliğinin gerçeğe uygun değerinin güvenilir bir şekilde ölçülememesi (UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri anlatıldığı gibi)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin uygun sınıflarına ilişkin rehberliğe UFRS 7 paragraf 6'da yer verilmektedir. Daha detaylı bilgi için dipnot 12'deki 1. paragraf açıklamasına bakabilirsiniz.

Defter değerleri gerçeğe uygun değer makul derecede yakınsamasıdır

7. Finansal varlık veya finansal borçların defter değerinin gerçeğe uygun değerlerine makul derecede yakınsadığına dair bir açıklama sadece bu durum kanıtlanabilir olduğunda yapılmalıdır. Yani, işletmelerin rayiç değerleri ile karşılaştırıldığında finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değeri için resmi bir değerlendirme yapmış olması ve bu değerlendirmeyi belgelemiş olması gereklidir. Defter değerlerinin gerçeğe uygun değere makul derece yakınsamadığı durumlarda gerçeğe uygun değerler açıklanmalıdır.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler**Kontrol olmadan oy haklarının % 50'sinden fazlasına sahip olunması**

UFRS12(7),(9)(a)

8. UFRS 12 *Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar* standardına göre yatırım yapılan işletmeteki oy veya potansiyel oy gücünün yarısından fazlasına doğrudan ya da bağlı ortaklıklar vasıtasıyla dolaylı olarak sahip olunmasına rağmen bunun kontrol teşkil etmediğinin nedenlerinin açıklanması gerekmektedir. Biz bu gerekliliği gösterebilmek adına bu yayımda grubun emeklilik planlarından biri için vakıf örneğini kullandık. UFRS 10 esasları çerçevesinde ilgili işletmenin faaliyetlerini yönlendirme yetkisine sahip olunmadığı ve değişken getirilere maruz kalınmadığı ya da hak sahibi olunmadığı sürece kontrol gücüne sahip olunmaz. Ancak çoğu durumda bu tür işletmeler grubun finansal pozisyonu ve performansı içerisinde önemli olmayacaktır. Böyle olduğu durumlarda önemlilik ilkesi gereği açıklama yapılmasına gerek yoktur.

Finansal yükümlülükler*Finansal araçların şartları ve durumu*

UFRS7(7),(31)

9. İşletmeler finansal tablo okuyucularına, finansal araçların finansal durum ve performans üzerindeki önemini değerlendirebilmeleri için bu finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliğini ve riskin düzeyine ilişkin yeterli bilgiyi açıklamalıdır. Ancak UFRS 7'nin amacı UMS 32'nin gerektirdiği hacimli açıklamaları azaltmak ve bunları kısa fakat daha anlamlı bilgiler ile değiştirmektir. Dolayısıyla normal şartlar altında işletmelerin büyük kredilerin her biri için önemli şart ve koşulları açıklamalarına gerek yoktur. Bundan bahsetmişken bir işletmenin istisnai şartlara ve maddelere sahip bir borçları (ya da başka bir finansal araç da olabilir) varsa bu finansal araçtan kaynaklanan risklerin niteliği ve riskin düzeyine ilişkin yeterli bilgi açıklanmalıdır.

UFRS 16 öncesi: Faaliyet kiralamaları üzerindeki kira teşviklerinden doğan yükümlülüklerin sunumu

10. Yeni kiralama standardının kabul edilmesinden önce, DEĞER A.Ş. feshedilemez faaliyet kiralaması üzerindeki kira teşviklerinden doğan yükümlülüklerini finansal kiralama yükümlülükleri ile birlikte sunmayı seçmiştir. Fakat diğer sunum şekilleri de eşit olarak kabul edilebilir. UFRS 16 Kiralamalar standardının uygulanması sonucu muhasebe politikalarında yapılan değişiklikler için **not 26 (b)**'ye bakınız.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri*Finansal varlık ve yükümlülüklerin türleri*

UFRS13(94)

11. UFRS 13'e göre her bir varlık ve yükümlülük sınıfı için açıklamalar ayrı ayrı yapılmalıdır. İşletmeler aşağıdakileri dikkate alarak varlık ve yükümlülüklerin uygun sınıfı belirler:
- (a) Varlık ya da yükümlülüğün niteliği, özellikleri ile riskleri ve
 - (b) Hangi gerçeğe uygun değer ölçümü ile sınıflanıyor ise gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin seviyesi.

UFRS13(94)

12. Varlık ve yükümlülüklerin türlerine göre sınıflandırılması için genellikle bilançoda sunulan kalemlerden daha fazla ayrıştırılması gerektirir. Bu ölçümler belirsizlik ve öznel derecesine sahip oldukları için sınıfların sayısı da hiyerarşinin 3. seviyesinde gösterilen gerçeğe uygun değer ölçümleri için daha da detaylı olması gerekebilir. İşletmeler bilançoda açıklanan satırlar ile mutabakatın sağlanması için yeterli bilgiyi açıklamalıdır.

Seviye 3 için yapılan yinelenen ölçümlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş zarar ve karlar

UFRS13(93)(f)

13. UFRS 13 yinelenen seviye 3 kaynaklı gerçekleşmemiş kar ve zararlarının nasıl hesaplanacağı ile ilgili rehberlik sağlamaz. USGAAP'te daha önce var olan benzer bir gereklilik uyarınca kabul edilebilir üç yöntem vardır. UFRS'ye göre tüm bu yöntemler tutarlı olarak uygulandığı takdirde kabul edilebilir. Bu yöntemler:
- (a) Bilanço görüşü: gerçekleşmemiş kar ve zararları menkul kıymetin gerçeğe uygun değerinden itfa edilmiş maliyet bazı düşülerek belirlenir. Bu görüşe göre kar ve zararlar vade veya satış tarihinde gerçekleşir. Bu nedenle tüm kar ya da zarar vadeye kadar gerçekleşmemiş kabul edilir.
 - (b) Kar veya zarar görüşü: gerçekleşmemiş kar ve zararları dönem içerisindeki toplam kar ve zararlardan tahsil edilen ve ödenen nakdi düşerek belirlenir. Bu görüşe göre her bir nakit tahsilatı veya ödemesi gerçekleşmiş kazancı veya kaybı temsil eder.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler

- (c) Nakit akış görüşü: İlk önce dönem başında beklenen nakit akışları ile dönem sonunda gerçekleşen nakit akışlarının farkı gerçekleşen kar veya zarar olarak belirlenir. Daha sonra dönem sonundaki gelecekteki dönemlerde beklenen kalan nakit akışlarından dönem başındaki beklenen nakit akışlarını düşerek raporlama dönemi sonunda hala elde tutulan kalemler için gerçekleşmemiş zarar ve kar olarak belirlenir.

Değer A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmayan dipnotlar

14. Aşağıdaki açıklamalar DEĞER A.Ş.'ye uygulanabilir olmadığı için sunulmamıştır:

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler

	Sunulmayan konu	İlgili dipnot ya da açıklama
UFRS7(8)(a),(20)(a)(i)	İşletmenin gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan şu araçları bulunmaktadır: - İlk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflandırılan - UFRS 9 paragraf (6.7.1)'e göre bu şekilde tayin edilen - UFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülen	Bu finansal varlıkların her biri ayrı ayrı açıklanır. DEĞER A.Ş.'nin tüm finansal varlıkları zorunlu olarak gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak ölçülür, dolayısıyla bu açıklama geçerli değildir.
UFRS7(9)	İşletmenin aksi halde gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirlerde veya itfa edilmiş maliyetinden ölçüleceği, finansal varlıkları gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan varlıklar olarak belirlemiştir.	UFRS 7 paragraf (9) uyarınca ek açıklama yapılır
UFRS7(11)(b)	İşletme, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler için kredi riskinin nasıl hesaplandığına ilişkin açıklamaların, kredi riski nedeniyle gerçeğe uygun değer değişikliklerini güvenilir bir şekilde temsil etmediğine inanmaktadır.	Bu sonuca ulaşılmasının nedenlerini ve alternatif hangi unsurların ilgili olacağını nedenini açıklayın.
UFRS7(10),(10A),(11)	İşletme gerçeğe uygun değeri kar veya zararda sunulan finansal yükümlülüğe sahiptir.	UFRS 7 paragraf 8, 10, 10A, 11 ve 20'de belirtildiği gibi bir dizi ek açıklama geçerlidir. Hepsisi değil ancak bazıları aşağıda gösterilmiştir.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler

	Sunulmayan konu	İlgili dipnot ya da açıklama
UFRS7(20)(a)(viii)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracının elden çıkarılmasına ilişkin kar ya da kaybın muhasebeleştirilmesi.	Ayrıca gösterilmesi gerekenler: - Dönem içerisinde diğer kapsamlı gelire yansıtılan kar veya zarar tutarı ve - Bilanço dışı bırakma sonucu diğer kapsamlı gelirden kar veya zarara yeniden sınıflandırılan tutar.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler*İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlık ve yükümlülükler*

	Sunulmayan konu	İlgili dipnot ya da açıklama
UFRS7(20)(a)	İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen varlıkların bilanço dışı bırakılması	Finansal varlıkların bilanço dışı bırakılmasının nedenlerini ve dönem içerisinde muhasebeleştirilen kazanç veya kayba ilişkin analizi açıklayın.
UFRS7(42N)	Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıkların gelecek dönemlerde itfa edilmiş maliyetiyle ölçülen finansal varlık olarak yeniden sınıflandırılması ve yeni defter değerinin cari dönem gerçeğe uygun değeri olarak kabul edilmesi	Yeniden sınıflandırma tarihinde belirlenen efektif faiz oranını ve finansal varlık kayıtlardan çıkarılncaya kadar her dönemde muhasebeleştirilen faiz geliri veya giderini açıklayın.

Diğer finansal araç açıklamaları

	Sunulmayan konu	İlgili dipnot ya da açıklama
UFRS7(18);(19)	Finansal yükümlülüklerde temerrüt ya da sözleşme şartı ihlalleri	İhlallerin ayrıntılarını açıklayın (aşağıdaki açıklayıcı örneğe bakınız)
UFRS7(28)	Değerleme teknikleri kullanılarak belirlenen gerçeğe uygun değer-ilk muhasebeleştirmede elde edilen kar ya da zarar	Kar veya zararda muhasebeleştirilen ve henüz muhasebeleştirilmemiş farka ilişkin muhasebe politikasını ve işlem fiyatının neden gerçeğe uygun değere ilişkin en iyi kanıt olmadığını açıklayın. .
UFRS7(20)(c)	Gerçeğe uygun değeri kar ya da zarar tablosunda muhasebeleştirilmeyen finansal varlık ve yükümlülüklerin ücret gelir ve gideri.	Tutar önemli ise açıklayın.
UFRS7(42D)	Transfer edilen ve tamamen bilanço dışı bırakılmayan finansal varlıklar	İşletmenin ilişkisinin devam ettiği ve sadece transfer edilen varlıklardaki, rücu olabilecek yükümlülükler taraf olduğu durumlarda ek açıklama sağlayın.
UFRS7(42E)-(42H)	Tamamen bilanço dışı bırakılan fakat işletmenin ilişkisinin devam ettiği varlıklar	Çeşitli açıklamalar, ayrıntılar için bkz UFRS 7 paragraf (42E) - 42H)
UFRS7(12B)-(12D)	UFRS 9 paragraf (4.4.1)'ye göre finansal varlıkların bir ölçüm kategorisinden diğerine sınıflandırılması.	Çeşitli açıklamalar, ayrıntılar için bkz UFRS 7 paragraf (12B)-(12D)

Gerçeğe uygun değer sunumları

	Sunulmayan konu	İlgili dipnot ya da açıklama
UFRS7(29)(c),(30)	İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri açıklanmamıştır.	Kullanıcıların defter değeri ile gerçeğe uygun değeri arasındaki olası farklılıkların düzeyi hakkında fikir edinmelerine yardımcı olacak bilgiyi sağlayınız.
UFRS13(96)	Piyasa riski veya karşı tarafın kredi riskindeki pozisyonlarını dengeleyen finansal varlıklar ve finansal borçlar	UFRS 13 paragraf (48)'deki istisnai durumun uygulanmasına ilişkin durumu açıklayın
UFRS13(98)	Ayrılmaz üçüncü taraf kredi değerliliğinin arttırıldığı finansal yükümlülükler	Bu iyileştirmenin varlığını ve bunun yükümlülüğün gerçeğe uygun değer ölçümüne yansıtılıp yansıtılmadığını açıklayın.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler

15. İşletmelere uygulanabilir olduğunda aşağıdaki örnek açıklamalar faydalı olabilir:

Satım opsiyonu anlaşmaları

- (a) Satım opsiyonu bulunan anlaşmalar yapan işletmeler bu anlaşmaların kendine has olan maddeleri ve şartları (ve dolayısıyla muhasebesi) farklı olabileceği için bu anlaşmalara ilişkin muhasebeleştirilmenin detaylarını açıklamayı göz önünde bulundurmalıdır. Örnek bir politika şu şekilde olabilir (ancak bunlar sözleşmelerin özel şartlarına göre uyarlanmalıdır):

Grup XYZ bağlı ortaklığına ait özkaynaklar üzerine hamilin 5 yıllık bir dönemde belirtilen tarihlerde bu payları gerçeğe uygun değerinden gruba geri satabileceği bir satım opsiyonu yazmıştır. Opsiyon işleme konduğunda ödenebilecek tutar, başlangıçta borçlanmalar içindeki itfa tutarının bugünkü değerinde doğrudan özkaynaklara karşılık gelen bir tutarla kayıt edilir. Özkaynaklara kaydedilen tutar yazılı satış opsiyonu olarak ayrı bir kalem şeklinde konsolide edilmiş bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki azınlık paylarına bitişik azınlık payları üzerine yazılmış satım opsiyonu olarak muhasebeleştirilir.

Sonraki ölçümlerde yükümlülük opsiyonun ilk uygulanabilir olduğu tarihte ödenecek olan itfa tutarına eşit oluncaya kadar finansman giderleri ile tahakkuk ettirilir. Opsiyonun kullanılmadan sona ermesi durumunda yükümlülük aynı tutarda bir kayıtlı özkaynaklarla karşılıklı olarak kapatılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

- (b) İşletmelerin finansal varlıklarını veya yükümlülüklerini gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan araç olarak belirlemesi durumunda ilgili varlık ve yükümlülüklere ilişkin nitelikleri ve buna ilişkin ilave bilgileri açıklaması gerekir. Bu aşağıdaki satırlarla birlikte okunabilir:

Grup, pay senedine dönüştürülebilir tahvillerinin tamamını işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki bir para cinsinden ihraç etmesi sebebiyle yükümlülük olarak sınıflandırır. Bu aracın saklı türev içermesinden ve saklı dönüştürme özelliği ayrıştırılamadığından ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zarara yansıtılan finansal varlık olarak belirlenmiştir. Gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zararda muhasebeleştirilen finansal araçlara ait tüm işlem maliyetleri oluştukları anda gider olarak kaydedilir.

İşletmenin kendi kredi riskine ilişkin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin bileşeni diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilir. Kredi riskine ilişkin diğer kapsamlı gelire kaydedilen tutarlar kar ya da zarara yeniden sınıflandırılmaz, ancak gerçekleştiğinde geçmiş yıllar karlarına aktarılır. Piyasa riskine ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri kar ya da zararda muhasebeleştirilir.

	2019	2018
	'000 TL	'000 TL
Kayıtlı değer	104.715	88.863
Şunları içerir:		
Dönüştürülebilir tahvilin gerçeğe uygun değerinde kredi riskindeki değişikliklere atfedebilen kümülatif değişim, diğer kapsamlı gelirlerde ilgili fonda kaydedilir	225	210
İşletmenin sözleşmeye göre vade sonunda dönüştürülebilir tahvil sahiplerine ödemekle yükümlü olduğu tutar	102.620	87.086
Kayıtlı defter değeri ile işletmenin sözleşmeyle vade sonunda dönüştürülebilir tahvil sahiplerine ödemekle yükümlü olduğu tutar farkı	2.095	1.777

İşletme, kredi riskiyle ilişkilendirilen gerçeğe uygun değer değişikliklerinin tutarını, ilk önce piyasa riskine yol açan koşullara bağlı olarak oluşan değişiklikleri belirleyerek ve daha sonra da dönüştürülebilir tahvilin gerçeğe uygun değerindeki toplam değişimden bu değişikliklerin etkisini düşerek belirler. Piyasa riskine yol açan piyasa koşulları gösterge faiz oranındaki değişiklikleri içerir. Dönüşüm opsiyonu gömülü türevdeki gerçeğe uygun değer hareketleri piyasa riskine bağlı gerçeğe uygun değer değişikliklerinin değerlendirmesine dahil edilir.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler

UFRS7(11)(b)

İşletme kendi kredi riskine ilişkin gerçeğe uygun değer değişim tutarını belirlerken gösterge faiz oranındaki değişiklikler dışında dönüştürülebilir tahvilin gerçeğe uygun değerine etki eden faktörlerdeki değişikliklerin önemsiz kabul edilmesinin, gerçeği en iyi şekilde yansıtan yaklaşım olduğuna inanmaktadır.

Finansal yükümlülüklerde temerrüt ya da sözleşme şartı ihlalleri

UFRS7(18)

(c) Finansal yükümlülüklerini yerine getirmemeye bir şarta ilişkin açıklama örneği şöyle olabilir:

Üçüncü çeyrekte grup 2.000.000 TL defter değeri olan banka kredilerinin faiz ödemelerini geciktirmiştir. İkinci ve üçüncü çeyrekte ticari açılımlara bağlı olarak gerçekleşen nakit çıkışları beklenenden yüksek olduğundan, grup geçici nakit sıkıntısı yaşamıştır. Sonuç olarak vadesi 30 Eylül 2019 olan 75.000 TL faiz ödenmemiştir.

İşletme dördüncü çeyrekte (ek faiz ve geç ödeme cezası da dahil) bütün kalan tutarları ödemiştir.

Yönetim işletmenin ilerleyen zamanda borçlarından kaynaklanan bütün yükümlülüklerini zamanında yerine getireceğini beklemektedir.

8 Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler 1,27-28

Zorunlu olmayan
açıklama

Bu dipnot grubun finansal olmayan varlık ve yükümlülükleri hakkında bilgi sağlar:

- Finansal olmayan varlık ve yükümlülük türünün her bir türü için özel bilgi
 - Maddi duran varlıklar (dipnot 8(a))
 - Kiralamalar (dipnot 8(b))
 - Yatırım amaçlı gayrimenkuller (dipnot 8(c))
 - Maddi olmayan duran varlıklar (dipnot 8(d))
 - Ertelenmiş vergi bakiyeleri (dipnot 8(e))
 - Stoklar (dipnot 8(f))
 - Satış amaçlı elde tutulan varlıklar dahil diğer varlıklar (dipnot 8(g))
 - Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri (dipnot 8(h))
 - Karşılıklar (dipnot 8(i))
- Muhasebe politikaları
- Belirsizliğe ilişkin tahmin ve değerlendirmelerin de bulunduğu varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer belirlemelerine ilişkin bilgiler. (dipnot 8(j))

8(a) Maddi duran varlıklar 4-5

		Arsalar '000 TL	Binalar '000 TL	Mobilya, demirbaş ve donanım '000 TL	Makine ve araçlar '000 TL	Yapılmakta olan yatırımlar '000 TL	Toplam '000 TL
Duran varlıklar							
1 Ocak 2018 (yeniden düzenlenmiş)							
(bkz dipnot 11(b))							
UMS16(73)(d)	Maliyet veya gerçeğe uygun değer	11.350	28.050	31.946	70.860	-	142.206
UMS16(73)(d)	Birikmiş amortisman	-	-	(9.484)	(37.025)	-	(46.509)
	Net defter değeri	11.350	28.050	22.462	33.835	-	95.697
31 Aralık 2018							
UMS16(73)(e)	Açılış, net defter değeri	11.350	28.050	22.462	33.835	-	95.697
UMS16(73)(e)(viii)	Kur farkları	-	-	(43)	(150)	-	(193)
UMS16(73)(e)(iv)	Değerleme artışları	2.700	3.140	-	-	-	5.840
UMS16(73)(e)(i),(74)(b)	İlaveler	2.874	1.490	5.940	4.198	3.100	17.602
UMS16(73)(e)(ii)	Satış amaçlı elde tutulan olarak						
UFRS5(38)	sınıflandırılan elden çıkarılacak bir						
	gruba dahil varlıkların satış ve						
	elden çıkarılması	(424)	-	(525)	(2.215)	-	(3.164)
UMS16(73)(e)(vii)	Amortisman gideri	-	(1.540)	(2.668)	(4.580)	-	(8.788)
UMS16(73)(d)	Kapanış, net defter değeri	16.500	31.140	25.166	31.088	3.100	106.994
UMS16(74)(b)							
31 Aralık 2018 (yeniden düzenlenmiş, bkz dipnot 11(b))							
UMS16(73)(d)	Maliyet veya gerçeğe uygun değer	16.500	31.140	37.318	72.693	3.100	160.751
UMS16(73)(d)	Birikmiş amortisman	-	-	(12.152)	(41.605)	-	(53.757)
UMS1(77)	Net defter değeri	16.500	31.140	25.166	31.088	3.100	106.994
31 Aralık 2019							
UMS1(77), UMS16(73)(e)	Açılış, net defter değeri	16.500	31.140	25.166	31.088	3.100	106.994
Yeni Gereklilik	Muhasebe politikası değişikliği						
UMS16(73)(e) (ix)	kaynaklı düzeltmeler, bkz dipnot 26	-	-	(4.914)	-	-	(4.914)
UMS16(73)(e)	Yeniden düzenlenmiş net defter değeri	16.500	31.140	20.252	31.088	3.100	102.080
UMS16(73)(e)(viii)	Kur farkları	-	-	-230	-570	-	(800)
UMS16(73)(e)(iv)	Değerleme artışları	3.320	3.923	-	-	-	7.243
UMS16(73)(e)(iii)	Bağlı ortaklık alımlarından	800	3.400	1.890	5.720	-	11.810
UMS16(73)(e)(i),(74)(b)	İlaveler	2.500	2.682	5.313	11.972	3.450	25.917
UMS16(73)(e)(ii)	Satış amaçlı elde tutulan olarak						
UFRS5(38)	sınıflandırılan elden çıkarılacak bir						
	gruba dahil varlıkların satış ve elden						
	çıkarması	(550)	-	(5.985)	(1.680)	-	(8.215)
UMS16(73)(e)(ix)	Transferler	-	-	950	2.150	(3.100)	-
UMS16(73)(e)(vii)	Amortisman gideri	-	(1.750)	(2.340)	(4.380)	-	(8.470)
UMS16(73)(e)(v)	Değer düşüklüğü (iv)	-	(465)	(30)	(180)	-	(675)
UMS36(126)(a),(b)	Kapanış, net defter değeri	22.570	38.930	19.820	44.120	3.450	128.890
UMS16(73)(e)							

8(a) Maddi duran varlıklar

Duran varlıklar	Arsalar TL'000	Binalar TL'000	Mobilya, demirbaş ve donanım TL'000	Makine ve araçlar TL'000	Yapılmakta olan yatırımlar TL'000	Toplam TL'000
31 Aralık 2019						
UMS16(73)(d) Maliyet veya gerçeğe uygun değeri	22.570	38.930	31.790	90.285	3.450	187.025
UMS16(73)(d) Birikmiş amortisman ve itfa	-	-	(11.970)	(46.165)	-	(58.135)
UMS1(77) Net defter değeri	22.570	38.930	19.820	44.120	3.450	128.890
UMS16(74)(b)						

(i) Kiralanan varlıklar - 2018 ¹⁰

31 Aralık 2018 tarihinde, grup tarafından finansal kiralama yoluyla alınan mobilya demirbaş ve donanımlar (daha detaylı bilgi için **dipnot 7(g)**'ye bakınız) aşağıdaki tutarları içermektedir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Kiralanan varlıklar		
Maliyet	-	7.466
Birikmiş amortismanlar	-	(2.552)
Net defter değeri	-	4.914

2019'dan itibaren kiralanan varlıklar bilançoda ayrı bir satır ögesi olarak sunulmuştur, dipnot 8(b)'ye bakınız. Muhasebe politikasındaki değişikliklerle ilgili ayrıntılar için **dipnot 26 'ya** bakınız.

(ii) Teminat olarak verilen duran varlıklar

Grup tarafından teminat olarak verilen duran varlıkların detayı için lütfen **dipnot 24'e** bakınız.

(iii) Değer düşüklüğü karşılığı ve tazminatı

Bir yangında hasar gören varlıklardaki değer düşüklüğü zararına ilişkin detaylar için **dipnot 4(b)**'ye bakınız. Söz konusu varlıklarla ilgili olarak yeniden değerlendirme fazlası içerisinde herhangi bir tutar bulunmadığından bu varlıklara ait değer düşüklüğü giderleri direkt olarak kar veya zararda genel yönetim giderleri içinde muhasebeleştirilmiştir.

Yangında zarar gören bina için sigorta şirketi tarafından Grup'a 300.000 TL tutarında (2018:yoktur) bir tazminat ödenmiş ve diğer gelirler içinde muhasebeleştirilmiştir.

(iv) Değerleme amortisman yöntemleri ve faydalı ömürler ^{2,3}

Arsa ve binalar periyodik olarak en az üç yılda bir bağımsız uzmanlarca değerlendirilerek rayiç değerleri üzerinden sonraki dönemlerdeki amortismanları düşülerek kayda alınmaktadır. Değer artışı fonu özkaynaklar altında alacaklandırılarak muhasebeleştirilmektedir. (**dipnot 9(c)**). Tüm diğer maddi duran varlıklar tarihi maliyetlerinden amortisman düşülerek muhasebeleştirilmektedir.

Amortisman, değerlendirilmiş ya da maliyet bedellerinden kalıntı değerler düşülerek tahmini kullanım ömürleri dikkate alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanmaktadır. Özel maliyetler ve bazı kiralanan tesis ve donanımlar için kiralama süresi daha kısa ise o sure dikkate alınmaktadır.

• Binalar	25-40 yıl
• Makineler	10-15 yıl
• Araçlar	3-5 yıl
• Mobilya, demirbaş ve donanım	3-8 yıl
• Kiralanan tesis ve donanımlar	10-15 yıl

Maddi duran varlıklar ücretsiz mağaza donanımları şeklinde alınan varlıkları içerir. Bu varlıklar gereceğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilir ve faydalı ömürleri veya kiralama süresinden kısa olan süre boyunca amortismanına tabi tutulur.

Maddi duran varlıklarla ilgili diğer muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(r)'ye** bakınız.

(v) Önemli tahminler - arazi ve binaların değerlemeleri ^{2,3}

Arsa ve binaların değerlemelerine ilişkin bilgiler aşağıda **not 8(j)**'de verilmiştir.

8(a) Maddi duran varlıklar

(vi) Arazi ve binaların maliyet bedelleri ile taşınması durumunda muhasebeleştirilecek defter değerleri

Arazi ve binalar maliyet bedelleri ile taşınması tutarları aşağıdaki gibi olurdu:

	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
Arazi		
Maliyet	16.100	13.350
Birikmiş amortisman	-	-
Net defter değeri	16.100	13.350
Bina		
Maliyet	37.322	27.790
Birikmiş amortisman	(3.715)	(1.850)
Net defter değeri	33.607	25.940

8(b) Kiralamalar¹⁰

Bu not, Grup’un kiracı olduğu kiralamalar için bilgi vermektedir. Grup’un kiraya veren konumunda olduğu kiralama sözleşmeleri için **dipnot 8 (c)**’ye bakınız.

(i) *Bilançoda muhasebeleştirilen tutarlar*

Bilançoda kiralamaya ilişkin aşağıdaki tutarlar gösterilmiştir:

	Notlar	2019 TL’000	1 Ocak 2019 * 10 TL’000
Kullanım hakkı varlığı^{6,7}			
Binalar		3,846	2,994
Ekipmanlar		4,678	5,264
Taşıtlar		1,232	1,250
Diğer		-	-
		9,756	9,508
Kiralama yükümlülüğü			
Kısa vadeli		3,008	2,777
Uzun vadeli		8,493	8,514
		11,501	11,291

* Bir önceki yılda, grup UMS 17 Kiralamalar kapsamında “finansal kiralama” olarak sınıflandırılan kiralamalara ilişkin kiralama varlıklarını ve yükümlülüklerini muhasebeleştirmiştir. Varlıklar maddi duran varlıklar ve yükümlülükler grubun borçlarının bir parçası olarak sunulmuştur. 1 Ocak 2019 ‘da UFRS 16 uygulanması ile birlikte muhasebeleştirilen düzeltmeler için lütfen **dipnot 26**’ya bakınız.

2019 mali yılında kullanım hakkı varlıklarına yapılan ilaveler 2.152.000 TL olarak gerçekleşmiştir.⁶

Yeni gereklilik

8(b) Kiralamalar

(ii) Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar

UFRS16(54)

Kar veya zararda kiralamaya ilişkin aşağıdaki tutarlar gösterilmiştir.

UFRS16(53)(a)

Kullanım hakkı varlıklarının amortismanı

Binlar

Ekipmanlar

Taşıtlar

Diğer

Not	2019 TL'000	2018 ¹⁰ TL'000
	(348)	-
	(1,236)	-
	(320)	-
	-	-
5(c)	(1,904)	-

UFRS16(53)(b)

Faiz gideri (finansman maliyetine dahil)

5(d) (527) -

UFRS16(53)(c)

Kısa vadeli kiralamalara ilişkin giderler (satılan malın maliyetine ve idari giderlere dahil)

5(c) (120) -

UFRS16(53)(d)

Yukarıda kısa vadeli kiralama sözleşmesi olarak gösterilmeyen düşük değerli varlıkların kiralanmasıyla ilgili giderler(idari giderlere dahil)

5(c) (85) -

UFRS16(53)(e)

Kiralama yükümlülüklerine dahil olmayan değişken kira ödemelerine ilişkin gider (idari giderlere dahil)

5(c) (941) -

UFRS16(53)(g)

2019 yılında kiralamalara ilişkin toplam nakit çıkışı 3.615.000 TL'dir.

UMS1(117)

(iii) Grubun kiralama faaliyetleri ve bunların nasıl muhasebeleştirileceği

UFRS16(59)(a),(c)

Grup çeşitli ofisleri, depoları, perakende mağazalarını, ekipmanları ve araçlarını kiralamaktadır. Kira sözleşmeleri tipik olarak 6 ile 8 yıllık sabit dönemler için yapılır, ancak birçoğunun aşağıda (v) 'de açıklandığı gibi uzatma seçenekleri olabilir.

UFRS16(15)

Sözleşmeler hem kiralama hem de kiralama dışı bileşenleri içerebilir. Grup sözleşmedeki değerlendirmeyi tek başına fiyatlarına dayanarak kiralama ve kiralama dışı bileşenlere dağıtır. Bununla birlikte grup kiracı olduğu gayrimenkul kiralamaları için kiralama ve kiralama dışı bileşenleri ayırmamayı, bunun yerine tek bir kiralama bileşeni olarak değerlendirmeyi seçmiştir.

UMS1(117)

Kiralama süresi tek başına değerlendirilir ve geniş bir yelpazede farklı şartlar ve koşullar içerir. Kira sözleşmeleri, kiraya veren tarafın elinde bulunan kiralanan varlıklardaki teminat hakkı haricinde, herhangi bir taahhüte tabi değildir. Kiralanan varlıklar borçlanma amacıyla güvence olarak kullanılamaz.

UMS1(117)

UFRS16(27)

2018 mali yılına kadar maddi duran varlık kiralaması finansal kiralama veya operasyonel kiralama olarak sınıflandırılmıştır, detaylar için [dipnot 25\(h\)](#)'ye bakınız. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren, kiralamalar, grup kullanım hakkı varlığı ve kiralanan varlığın grup tarafından kullanım için uygun olduğu tarihte ilgili bir borç olarak muhasebeleştirilir.

Bir kiralama işleminden kaynaklanan varlık ve yükümlülükler ilk ölçümlerinde bugünkü değer esasına göre ölçülürler. Kira yükümlülükleri, aşağıdaki kira ödemelerinin net bugünkü değerini içerir:

- sabit ödemeler (özü itibarıyla sabit ödemeler dahil), kiralama teşvik alacağı varsa düşürülmüş
- bir endekse veya orana dayalı değişken kira ödemesi, başlangıç tarihindeki endeks veya oran kullanılarak ölçülür.
- kalan değer garantileri kapsamında grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- grubun satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı
- grubun kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri

UFRS 16(18)

Belirli uzatma seçeneklerinin kullanılacağından makul ölçüde emin olunması durumunda yapılacak kira ödemeleri, kiralama yükümlülüğüne dahil edilir.

UFRS16(26)

Kiralama ödemeleri kiralamadaki zımni faiz oranıyla iskonto edilir. Bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda- ki bu genellikle grup'taki kiralamalar için geçerlidir, kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılır; bu kiracının benzer ekonomik ortamda, benzer sürelerle, teminat ve şartlarda kullanım hakkı varlığına benzer değeri olan bir varlık elde etmek için gereken fonları elde etmesi için gereken orandır.

Yeni gereklilik

8(b) Kiralamalar

UMS1(112)(c)

Grup, alternatif borçlanma faiz oranını belirlemek için:

- Mümkünse, üçüncü taraftan bireysel kiracı tarafından en son alınan finansman başlangıç noktası olarak kullanılır, üçüncü taraftan finansman alınmasından bu yana finansman koşullarındaki değişiklikleri yansıtmak şekilde ayarlanır.
- Değer A.Ş. Perakende Limited tarafından yapılan ve üçüncü taraf finansmanına sahip olmayan kiralamalarda risksiz faiz oranıyla düzeltilen kredi riski için , geliştirme yaklaşımı kullanılır, ve
- kira sözleşmelerine özgü spesifik düzeltmeleri yapar örneğin vade, ülke, para birimi ve teminat.

UFRS16(38)

Grup, yürürlüğe girinceye kadar kiralama yükümlölüğüne dahil olmayan, bir endeks veya oran üzerinden değişken kira ödemelerinin gelecekteki potansiyel artışlarına maruz kalmaktadır. Bir endeks veya orana dayalı olarak yapılan kira ödemelerinde düzeltmeler olduğunda, kira yükümlölüğü kullanım hakkına göre yeniden değerlendirilir. Kira ödemeleri anapara ve finansman maliyeti arasında tahsis edilir. Finansman maliyeti, her bir dönem için borcun kalan bakiyesinden sabit dönemsel bir faiz oranı üretmek amacıyla, kiralama süresi boyunca kar veya zarara yansıtılır.

UMS1(117)
UFRS16(24)

Kullanım hakkı varlıkları aşağıdakileri içeren maliyetlerle ölçülür:

- kira yükümlölüğünün ilk ölçüm tutarı,
- kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- kiracı tarafından katlanılan başlangıçtaki doğrudan maliyetler,
- yenileme maliyetleri.

UFRS16(73)(b)
UFRS16(35)

Kullanım hakkı varlıkları genellikle varlığın faydalı ömrü ve kiralama süresinden kısa olanı üzerinden doğrusal yönteme göre amortismanına tabi tutulur. Eğer Grup'un satın alma seçeneğini kullanması makul düzeyde kesin ise kullanım hakkı varlığı dayanak varlığın faydalı ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulur. Grup maddi duran varlıklar içerisinde bulunan arazi ve binalarını yeniden değerlerken, grup tarafından tutulan kullanım hakkı binaları için bunu yapmamayı seçmiştir.

UFRS16(60)

Kısa vadeli ekipman ve taşıt kiralama işlemleriyle ilgili ve tüm düşük değerli varlıkların kiralanması ile ilgili ödemeler, kar veya zararda gider olarak doğrusal yöntemlerle muhasebeleştirilir. Kısa vadeli kiralamaların kiralama süreleri 12 ay veya daha kısadır. Düşük değerli varlıklar, IT ekipmanı ve küçük ofis mobilyalarından oluşmaktadır.

UFRS16(59)(b)(i),
(B49)

(iv) Değişken kiralama ödemeleri

Bazı gayrimenkul kiralamaları, bir mağazanın satışlarıyla bağlantılı değişken ödeme koşulları içerir. Bireysel mağazalar için, kira ödemelerinin %100'e kadarı değişken ödeme koşullarına dayanır ve uygulanan satış yüzdeleri %5 ve %20 arasındadır. Değişken ödeme koşulları, yeni kurulan mağazaların sabit maliyetlerini en aza indirmek de dahil olmak üzere çeşitli nedenlerle kullanılır. Satışlara bağlı değişken kira ödemeleri, bu ödemeleri tetikleyen koşulun olduğu dönemde kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Gruptaki tüm mağazalarda satışlarda %10'luk artış olması, bu tür değişken kira sözleşmelerinde toplam kiralama ödemelerini yaklaşık 93.000 TL arttıracaktır.

Yeni gereklilik

8(b) Kiralamalar**(v) Uzatma ve sonlandırma opsiyonları**

UFRS16(59)(b)(ii),(B50)

Uzatma ve sonlandırma opsiyonları, grup genelinde bir takım gayrimenkul ve ekipman kiralamalarına dahil edilir. Bunlar, Grup'un operasyonlarında kullandığı varlıklarda operasyonel esnekliği en üst düzeye çıkarmak için kullanılır. Uzatma ve sonlandırma opsiyonlarının çoğunluğu ilgili kiralayan tarafından değil, sadece grup tarafından uygulanabilir.

UFRS16(59)(b)(ii),(B50)

Kiralama süresinin belirlenmesinde kritik değerlendirmeler

Kiralama süresinin belirlenmesinde, yönetim, bir uzatma opsiyonunu kullanacağını ya da sonlandırma opsiyonunu kullanmayacağını değerlendirmede ekonomik bir teşvik yaratan tüm gerçekleri ve durumları dikkate alır. Uzatma opsiyonları (veya sonlandırma seçeneklerinden sonraki dönemler), kiralama süresinin uzatılacağından makul derecede emin ise (veya sonlandırılmaması) kira sözleşmesine dahil edilir.

Depo, perakende mağaza ve ekipmanların kiralamasında konuyla en ilgili olan faktörler sıralanmıştır:

- Sonlandırmak (uzatmamak) için önemli cezalar varsa, grubun kiralama süresini uzatması (veya sonlandırılmaması) makul derecede kesindir.
- Kullanım hakkı varlığı için yapılan özel maliyetlerin beklenen kalan değerinin önemli olması durumunda, grubun kiralama süresini uzatması (veya sonlandırılmaması) makul derecede kesindir.
- Aksi halde, grup tarihi kiralama süreleri ile kiralanan varlığın yerine konulması için gereken maliyet ve iş aksamaları gibi faktörleri dikkate alır.

Ofis ve taşıt kiralamalarında uzatma seçeneklerinin çoğu kiralama yükümlülüğüne dahil edilmemiştir, çünkü grup varlıkları önemli bir maliyet veya iş aksamaması olmadan değiştirilebilir.

31 Aralık 2018 itibarıyla, gelecekteki olası nakit çıkışları 3.000.000TL (iskonto edilmemiş), kiralama işlemlerinin uzatılacağı (veya sonlandırılmayacağı) kesin olarak belli olmadığından kiralama yükümlülüklerine dahil edilmemiştir.

UFRS16(20)

Bir seçenek gerçekten uygulanıyorsa (veya uygulanmıyorsa) veya Grup bunu uygulamakla (veya yapmamakla) yükümlü ise, kiralama süresi yeniden değerlendirilir. Bu değerlendirmeyi etkileyen ve kiracının kontrolünde olan önemli bir olay veya şartlarda önemli bir değişiklik olması durumunda, makul derecede kesin olup olmaması durumu sadece gözden geçirilir. Cari finansal yılda, kiralama süresinin yeniden düzenlenmesi ile uzatma ve sonlandırma opsiyonlarını yansıtan finansal etki muhasebeleştirilen kiralama yükümlülükleri ve kullanım hakkı varlıklarında 150,000TL artışa neden olmuştur.

(vi) Kalıntı değer taahhütleri ^{8,9}

UFRS16(59)(b)(iii),(B51)

Sözleşme süresi boyunca kiralama maliyetlerini optimize etmek için, grup bazen ekipman kiralamalarına ilişkin olarak kalıntı değer taahhütleri sağlar.

UFRS16(59)(b)(iii),(B51)

Kalıntı değer taahhütleri kapsamında ödenecek tutarın tahmini

Grup, kiralama yükümlülüğünün bir parçası olarak kalıntı değer taahhütleri kapsamında ödenecek tutarları tahmin eder ve muhasebeleştirir. Genel olarak, kiralama başlangıcında beklenen kalıntı değer, garanti edilen miktara eşit veya daha yüksektir ve bu nedenle grup teminatlar altında başka bir şey ödemeyi beklememektedir.

Her raporlama döneminin sonunda, beklenen kalıntı değerleri, karşılaştırılabilir varlıklar üzerinde elde edilen gerçek değerleri ve gelecekteki fiyatlar hakkındaki beklentileri yansıtacak şekilde gözden geçirilir. 31 Aralık 2019 itibarıyla, 220.000TL 'nin ödenmesi beklenmektedir ve kiralama yükümlülüklerinin hesaplanmasına dahil edilirken, 350,000TL (iskonto edilmemiş) 'nin ödenmesi beklenmemesi nedeniyle kiralama yükümlülüklerinden hariç tutulmuştur.

8(c) Yatırım amaçlı gayrimenkuller ²⁷

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Duran varlıklar - gerçeğe uygun değer		
UMS40(76) Açılış 1 Ocak	10.050	8.205
UMS40(76)(a) Satın alımlar	1.900	-
UMS40(76)(a) Aktifleştirilen sonraki giderler	-	810
UMS40(76)(c) Satış amaçlı olarak sınıflandırılan ya da satılan	-	(112)
UMS40(76)(d) Gerçeğe uygun değer düzeltmesinden kaynaklanan kar/(zarar)	1.350	1.397
UMS40(76)(f) Stoklardan ve sahibi tarafından kullanılan gayrimenkullerden transferler	-	(250)
Kapanış,31 Aralık		
UMS40(76)	13.300	10.050

(i) Yatırım amaçlı gayrimenkullerden kaynaklanan kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS40(75)(f) Operasyonel kiralamalardan elde edilen kira gelirleri	6.180	5.165
UMS40(75)(f)(i) Kira geliri elde eden varlıklardan direkt faaliyet giderleri	(807)	(606)
UMS40(75)(f)(ii) Kira geliri getirmeyen varlıklardan direkt faaliyet giderleri	(903)	(503)
UMS40(75)(f)(iii) Diğer gelirde muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değer kazancı	1.350	1.397
UMS40(75)(f)(iv)		

(ii) Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerden ölçümü

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, esas olarak ofis binaları, grup tarafından uzun vadeli kira geliri elde etmek amacıyla elde tutulan ve kullanılmayan ofis binalarından oluşmaktadır. Gerçeğe uygun değer ile taşınmaktadır. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim diğer gelirlerin bir parçası olarak kar veya zararda sunulmuştur.

(iii) Önemli tahmin - Yatırım amaçlı gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin değerlemesi ile ilgili bilgiler aşağıda **dipnot 8(j)**'de sağlanmıştır.

(iv) Teminat olarak verilen duran varlıklar

Grup tarafından teminat olarak verilen duran varlıkların detayı için lütfen **dipnot 24'e** bakınız.

(v) Sözleşme yükümlülükleri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin satın alınması, inşası ya da tamir, bakım onarım için sözleşme yükümlülüklerinin detayı için lütfen **dipnot 18'e** bakınız.

(vi) Kiralama anlaşmaları

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin bazıları uzun vadeli faaliyet kiralaması çerçevesinde aylık ödemeli olarak başkasına kiralanmıştır. Kira ödemeleri bazı sözleşmeler için TÜFE artışlarını içerir, ancak başka bir oran veya endekse bağlı değişken kira ödemesi bulunmamaktadır. Kredi riskini azaltmak için gerekli görüldüğü takdirde Grup kiralama süresi için banka teminatı alabilir.

Grup mevcut kiralamalar sonunda kalıntı değerdeki değişikliklere maruz kalınmasına rağmen, Grup genellikle yeni faaliyet kiralamalarına girer bu nedenle bu kiralamalar sonunda kalıntı değerinde herhangi bir azalma hemen gerçekleşmez. Gelecekteki artık değerlerle ilgili beklentiler varlıkların gerçeğe uygun değerine yansıtılmaktadır.

Bu tür yatırım amaçlı gayrimenkullerin kiralaması ile ilgili alınan asgari kira ödemeleri şu şekildedir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
1 yıla kadar	4.265	4.245
1 -2 yıl arası	2.580	2.520
2 -3 yıl arası	2.490	2.470
3 - 4 yıl arası	2.070	2.050
4 - 5 yıl arası	1.980	2.010
5 yıl veya daha uzun	2.370	2.550
	15.755	15.845

8(d) Maddi olmayan duran varlıklar ^{27, 28}

	Şerefiye	Patentler, ticari markalar ve diğer haklar	İşletme için yaratılan yazılım	Müşteri sözleşmeleri	Toplam
Duran varlıklar	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL
1 Ocak 2018					
Maliyet	9.700	9.410	2.255	-	21.365
Birikmiş itfa payı ve değer düşüklüğü	-	(2509)	(205)	-	(455)
Net defter değeri	9.700	9.160	2.050	-	20.910
31 Aralık 2018					
Net defter değeri açılış	9.700	9.160	2.050	-	20.910
İlaveler ve dahili geliştirmeler	-	-	720	-	720
Çevrim farkları	45	-	-	-	45
İtfa payı **	-	(525)	(205)	-	(730)
Net defter değeri kapanış	9.745	8.635	2.565	-	20.945
31 Aralık 2018					
Maliyet	9.745	9.410	2.975	-	22.030
Birikmiş itfa payı ve değer düşüklüğü	-	(775)	(410)	-	(1.185)
Net defter değeri	9.745	8.635	2.565	-	20.945
31 Aralık 2019					
Net defter değeri açılış	9.745	8.635	2.565	-	20.945
İlaveler ve dahili geliştirmeler	-	-	880	-	880
İşletme birleşmesi (dipnot 14)	1.115	3.020	-	3.180	7.315
Çevrim farkları	(145)	-	-	-	(145)
Değer düşüklüğü ***	(2.410)	-	-	-	(2.410)
İtfa payı **	-	(5259)	(300)	(1.210)	(2.035)
Net defter değeri kapanış	8.305	11.130	3.145	1.970	24.550
31 Aralık 2019					
Maliyet	10.715	12.430	3.855	3.180	30.180
Birikmiş itfa payı ve değer düşüklüğü	(2.410)	(1.300)	(710)	(1.210)	(5.630)
Net defter değeri	8.305	11.130	3.145	1.970	24.550
*	Yazılımlar aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinden oluşan işletme içi geliştirilen maddi olmayan duran varlıklardır.				
**	İtfa payları satışların maliyetleri içine dahil edilmektedir (1.050.00 TL. 2018: 450.000 TL) sağlanan servis giderleri (475.000 TL; 2018: 125.000 TL), pazarlama giderleri (310.000 TL; 2018: 45.000 TL) ve genel yönetim giderleri (200.000 TL; 2018: 110.000 TL)				
***	Avrupa’da mobilya imalatı yapan Nakit Üreten Birimlerin defter değeri şerefiyeye bir değer düşüklüğü ayrılması yoluyla geri kazanılabilir tutarına düşürüldü. Bu kalem kar veya zararda ayrı bir satır olarak açıklandı.				
DEĞER Elektronik Grubu akıllı telefonlar ve tabletlerin yerini alabilecek yeni cihazlar araştırmaktadır. 1.215.000 TL tutarındaki araştırma ve geliştirme giderleri kâr veya zarar tablosunda genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir (2018: 1.010.000 TL).					

8(d) Maddi olmayan duran varlıklar

UMS1(117)

(i) İtfa yöntemleri ve faydalı ömürler²⁻³

UMS38(118)(a),(b)

Grup sınırlı yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlıklarını aşağıdaki süreler boyunca doğrusal yöntemle itfa etmektedir:

- Patentler, ticari markalar ve diğer haklar 3-5 yıl
- BT geliştirmeleri ve yazılım 3-5 yıl
- Müşteri sözleşmeleri 1-3 yıl

Grubun maddi olmayan duran varlıklarla ilgili diğer muhasebe politikaları için lütfen **dipnot 25(t)**'ye, grubun değer düşüklüğüne ilişkin politikası için **dipnot 25 (j)**'ye bakınız.

(ii) Müşteri sözleşmeleri

UMS1(119)

Müşteri sözleşmeleri işletme birleşmelerinin bir parçası olarak elde edilmiştir (ayrıntılar için **dipnot 14**'e bakınız). Bunlar alım tarihindeki gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve daha sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden sözleşmelerin öngörülen nakit akışlarının zamanlamasına dayalı olarak doğrusal yöntemle itfa edilir.

UMS1(125)

(iii) Önemli tahmin: BT bölümüne ait maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri²⁻³

Grup yakın zamanda BT danışmanlık bölümü tarafından iş süreçlerini analiz etmek için kullanılan bir yazılım gelişimini tamamlamıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bu yazılımın defter değeri 722.000 TL'dir (2018: Yoktur). Grup, yazılımın kullanım ömrünü söz konusu varlıkların beklenen teknik eskimesine dayalı olarak en az beş yıl olarak tahmin etmektedir. Ancak gerçek kullanım ömrü teknik yenilikler ve rakiplerin faaliyetlerine bağlı olarak beş yıldan daha kısa veya daha uzun olabilir. Faydalı ömür sadece üç yıl olsaydı 31 Aralık 2019'da defter değeri 702.000 TL. Eğer faydalı ömrü sekiz yıl olarak tahmin edilseydi defter değeri 732.000 TL olacaktı.

(iv) Şerefiye için değer düşüklüğü testi

UMS36(134)

Şerefiye **dipnot 2**'de belirtildiği gibi yönetim tarafından altı faaliyet bölümü düzeyinde takip edilmektedir.

UMS36(134)(a)

Bölümler bazında şerefiye dağılımının özeti aşağıda sunulmuştur:

2019	Türkiye '000 TL	ABD '000 TL	Çin '000 TL	Avrupa '000 TL	Toplam '000 TL
BT Danışmanlığı	-	4.200	-	2.870	7.070
Mobilya üretimi	120	-	-	-	120
Elektronik donanımlar	1.115	-	-	-	1.115
	<u>1.235</u>	<u>4.200</u>	<u>-</u>	<u>2.870</u>	<u>8.305</u>
2018	Türkiye '000 TL	ABD '000 TL	Çin '000 TL	Avrupa '000 TL	Toplam '000 TL
BT Danışmanlığı	-	4.200	-	3.015	7.215
Mobilya üretimi	120	-	2.410	-	2.530
	<u>120</u>	<u>4.200</u>	<u>2.410</u>	<u>3.015</u>	<u>9.745</u>

(v) Önemli tahmin: kullanım değeri hesaplamalarındaki önemli varsayımlar²⁷UMS36(134)(c),
(d)(i),(iii),(iv)

Grup şerefiyeyi yıllık bazda herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığına dair test eder. 2019 ve 2018 raporlama dönemleri için, nakit üreten birimlerin (NÜBler) geri kazanılabilir tutarı kullanım değerine göre varsayımların kullanımını gerektiren hesaplamalarla belirlenir. Hesaplamalarda beş yıllık dönemi kapsayan yönetim tarafından onaylanmış finansal bütçeleri temel alan nakit akış tahminleri kullanılır.

Beş yıllık dönemden daha sonraki nakit akışları aşağıda belirtilen tahmini büyüme oranları kullanılarak tahmin edilmiştir. Bu büyüme oranları, her nakit üreten birimin faaliyet gösterdiği sektöre özgü sektörel raporlarda yer alan tahminlerle tutarlıdır.

8(d) Maddi olmayan duran varlıklar

UMS36(134)(d)(i)

Aşağıdaki tabloda NÜBlere dağıtılan önemli şerefiye tutarları için anahtar varsayımlar gösterilmektedir: 11-12

UMS36(130)(g),
(134)(d)(i),(iv),(v)

	Mobilya üretimi	BT danışmanlığı	Elektronik donanımlar	
	Çin	ABD	Avrupa	Türkiye
2019				
Satış büyüklüğü (yıllık büyüme oranı %)	2.7	3.2	4.1	2.9
Satış fiyatı (yıllık büyüme oranı %)	1.4	1.7	1.8	1.8
Bütçelenen brüt marj (%)	47.0	60.0	55.5	40.0
Diğer faaliyet giderleri ('000 TL)	9.500	8.400	5.600	1.650
Yıllık sermaye harcamaları ('000 TL)	1.900	500	230	150
Uzun vadeli büyüme oranı (%)	3.5	2.2	2.0	3.1
Vergi öncesi iskonto oranı (%)	14.7	14.0	14.8	16.0
2018				
Satış büyüklüğü (yıllık büyüme oranı %)	2.5	3.0	3.9	-
Satış fiyatı (yıllık büyüme oranı %)	1.3	1.6	1.8	-
Bütçelenen brüt marj (%)	44.0	60.0	54.0	-
Diğer faaliyet giderleri ('000 TL)	9.300	8.300	4.350	-
Yıllık sermaye harcamaları ('000 TL)	1.850	580	225	-
Uzun vadeli büyüme oranı (%)	3.2	2.2	1.8	-
Vergi öncesi iskonto oranı (%)	14.3	14.4	15.1	-

UMS36(134)(d)(ii),
(iv)

Yönetim yukarıda anahtar varsayımların her birine atanan değerleri şu şekilde belirlemiştir:

Varsayım**Değerleri belirlemede kullanılan yaklaşımlar**

Satış büyüklüğü

Beş yıllık tahmini süre içinde yıllık ortalama büyüme oranı; geçmiş performansı ve pazar gelişimi ile ilgili yönetimin beklentilerine dayanmaktadır.

Satış fiyatı

Beş yıllık tahmini süre içinde yıllık ortalama büyüme oranı; her bölge için uzun vadeli enflasyon tahminleri de dahil olmak üzere mevcut sektörel eğilimlere dayalıdır.

Bütçelenen brüt marj

Geçmiş performans ve geleceğe yönelik yönetim beklentilerine dayanmaktadır.

Diğer faaliyet giderleri

NÜB'lerin sabit maliyetleri satış hacimleri veya fiyatlarından önemli ölçüde etkilenmemektedir. Yönetim mevcut iş yapısına göre bu maliyetlerin tahminlerini, enflasyon artışlarına göre ayarlar ancak gelecekte yeniden yapılandırma veya gider tasarrufu önlemlerini tahminlere yansıtmaz. Yukarıda açıklanan tutarlar beş yıllık tahmini süre içinde ortalama işletme maliyetleridir.

Yıllık sermaye harcamaları

NÜB'lerdeki beklenen nakit maliyetlerdir. Bu yönetimin geçmiş deneyimi ve planlanan yenileme harcamalarına dayanmaktadır. Bu harcamalar sonucunda kullanımdaki değer modelinde artan bir gelir veya maliyet tasarrufu öngörülmemektedir.

Uzun vadeli büyüme oranı

Bu oran bütçe döneminden sonraki tahmini nakit akışlarını hesaplamak için kullanılan ağırlıklı ortalama büyüme oranıdır. Oranlar sektörel raporlarda yer alan tahminlerle tutarlıdır.

UMS36(55)

Vergi öncesi iskonto oranı

İlgili bölümlere ve faaliyet gösterdikleri ülkelere ilişkin belirli riskleri yansıtmaktadır.

8(d) Maddi olmayan duran varlıklar

Müşteri konsantrasyonu / bağımlılık - BT Danışmanlık NÜB'leri - Avrupa:

UMS36(134)(d)(ii)

Avrupa'daki BT Danışmanlığı NÜB olarak her mali yılda toplam gelirlerinin % 20'sini Fransa'daki önemli bir müşteriden elde etmektedir. Müşteri sözleşmesi beş yıllık bir dönem için yapılmıştır ve müşteri 2001 yılından beri ilgili birim ile ticaret yapmaktadır. Yönetim ilgili birimin geri kazanılabilir tutarını belirlerken kullanım değeri hesaplamalarında bu önemli müşteri sözleşmesinin yenileneceğini düşünmüştür.

UMS36(134)(f)

(vi) Önemli tahmin: kullanım değeri hesaplamalarındaki önemli varsayımlar ^{2,3}

UMS36(129)(a),
(130)(a),(b),(d),(e)

Mobilya imalat operasyonlarına tahsis edilen imalat üretimini azaltma kararını takiben, Çin'deki mobilya imalat NÜB'de 2.410.000 TL değer düşüklüğü oluşmuştur. Bu durum avantajlı pazar koşullarından yararlanmak için NÜB'ler genelinde Grubun üretim hacimlerinin dağılımını yeniden tanımlanmasının bir sonucudur. Bu kararın ardından, Grup bu ülkedeki maddi duran varlık amortisman politikalarını yeniden değerlendirmiştir. Yönetim faydalı ömürlerin bu karardan etkilenmeyeceğini tahmin etmektedir. Şerefiye dışındaki başka bir varlık sınıfı değer düşüklüğüne uğramamıştır.

UMS36(130)(e)

31 Aralık 2019 itibarıyla NÜB'e ait geri kazanılabilir tutar 45.789.000 TL'dir.

(vii) Önemli tahmin: Temel varsayımların olası değişikliklerinin etkisi

UMS36(134)(f)

Mobilya imalatı NÜB - Çin

UMS1(129)(b)
UMS36(134)(f)

Eğer Çin'deki mobilya imalat sanayi için kullanım değeri hesalamasında kullanılan bütçelenen brüt kar marjı yönetimin 31 Aralık 2019 yılındaki tahminlerinden %5 daha düşük olsaydı (% 47 yerine % 42), grup defter değeri 1.300.000 TL tutarındaki maddi duran varlıkları için değer düşüklüğü karşılığı ayırmak zorunda kalacaktı. Bütçelenen brüt kar marjının makul olan % 5 oranında değişim göstermesi satış fiyatında % 0.2 makul olası bir azalmaya sebep olur (yani yıllık büyüme oranı % 1.4 yerine % 1.2).

Bu nakit üreten birimde nakit akış tahminlerine uygulanan vergi öncesi iskonto oranı yönetimin tahmininden % 1 daha fazla olsaydı (% 14.7 yerine % 15.7), grup maddi duran varlıklarına 600 TL değer düşüklüğü karşılığı ayırmak zorunda kalacaktı. Önceki yıl Çin'deki mobilya imalatı yapan NÜB'lerin değer düşüklüğü yazılmasını gerektirecek ana varsayımların hiçbirinde makul bir değişiklik yoktu.

BT Danışmanlığı NÜB - Avrupa

UMS36(134)(f)(i)
UMS1(38)

Avrupa'da BT Danışmanlığı ilgili birimin geri kazanılabilir tutarının 31 Aralık 2019'da ilgili birimin taşınan değerini 388.000 TL aştığı tahmin edilmektedir (2018: 463.000 TL).

UMS36(134)(f)(ii),
(iii)
UMS1(38)

Temel varsayımların aşağıdaki gibi değişmesi durumunda, bu NÜB'ün geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olacaktı:

	2019		2018	
	Eski değer	Yeni değer	Eski değer	Yeni değer
Satış büyüklüğü (yıllık büyüme oranı %)	4,1	3,5	3,9	2,5
Bütçelenen brüt marj	55,5	49,0	54,0	46,0
Uzun vadeli büyüme oranı (%)	2,0	1,5	1,8	1,3
Vergi öncesi iskonto oranı (%) (%)	14,8	15,5	15,1	15,9

Direktörler ve yönetim, diğer temel varsayımlardaki makul olası değişiklikleri göz önünde bulundurmuş ve değerlendirmiş ve Avrupa'daki BT Danışmanlığı NÜB'ünün defter değerinin geri kazanılabilir değerini aşmasına neden olabilecek herhangi bir durum tespit etmemiştir.

8(e) Ertelenmiş vergi bakiyeleri**(i) Ertelenmiş vergi varlıkları**

	Dipnotlar	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL				
UMS12(81)(g)(i)	Bakiyeler aşağıdaki geçici farklardan oluşmaktadır:						
Vergi zararları		3.170	2.245				
Tanımlanmış emeklilik yükümlülükleri faydaları	8(g)	1.317	783				
Çalışanlara sağlanan faydalar		914	822				
Garanti miktar iskontosu iade iyileştirme yükümlülüğü ile ilgili karşılıklar ve yasal yükümlülükler	8(h)	1.137	786				
		6.538	4.636				
<i>Diğer</i>							
Yeniden düzenlenmiş gösterim	Kiralama yükümlülükleri ^{17,18}	8(b)	3.450	-			
	Finansal kiralamalar	-	232				
	Nakit akış riskinden korunma	12(a)	230	234			
	Finansal varlıklar zarar karşılığı	12(c)	215	121			
	Alım-satım amaçlı türevler	12(a)	183	186			
	Sözleşme yükümlülükleri - müşteri bağlılık programları	3(b)	166	161			
	Koşullu yükümlülük	8(h)	143	-			
	Binanın aktiften silinmesi	4	140	-			
	Geri ödeme yükümlülükleri	7(f)	148	71			
	Diğer	65	18				
	Diğer alt toplam	4.740	1.023				
	Toplam ertelenmiş vergi varlıkları	11.278	5.659				
UMS12(74)	Ertelenmiş vergi yükümlülüklerinin mahsup hükümleri uyarınca mahsup edilmesi ^{13,14}	(ii)	(3.429)	(463)			
	Net ertelenmiş vergi varlıkları	7.849	5.196				
UMS1(125) UMS12(82)	Önemli tahminler ^{2,3} 1.378.000 TL tutarında ki ertelenmiş vergi varlıkları DEĞER İmalat Limited işletmesine ait vergi zararı ile ilgilidir. Bağlı ortaklık Beylikdüzü üretim faaliyetlerinin satın alınmasının ardından son iki mali yıl içinde zarara uğramıştır. Bu zarar bir defaya mahsus olmak üzere faaliyetlerin birleştirilmesinden kaynaklanmaktadır ve gelecekte tekrarlanmayacaktır. Grup ertelenen varlıkların bağlı ortaklığın onaylanmış iş planları ve bütçelerine dayalı gelecekteki tahmini vergiye tabi gelir kullanarak kullanılabilir olacağı sonucuna varmıştır. Bağlı ortaklığın 2021’den itibaren vergiye tabi gelir elde etmesi beklenmektedir. Zararlar süresiz olarak taşınabilirler ve son kullanma tarihi yoktur.						
UMS12(81)(g)(ii)	Hareket tablosu ^{15, 16}	Vergi zararları ‘000 TL	Emeklilik yükümlülükleri ‘000 TL	Çalışan faydaları ‘000 TL	Karşılıklar ‘000 TL	Diğer ‘000 TL	Toplam ‘000 TL
	1 Ocak 2018 (yeniden düzenlenmiş*) (borçlandırılan) / alacaklandırılan	1.300	551	791	610	700	3.952
	- Kar veya zarar	945	(41)	31	176	19	1.130
	- Diğer kapsamlı gelir	-	273	-	-	304	577
	31 Aralık 2018	2.245	783	822	786	1.023	5.659
Yeni gösterim	UFRS16 Düzeltme etkileri (dipnot 26)	-	-	-	-	3.155	3.155
	1 Ocak 2019 (yeniden düzenlenmiş)	2.245	783	822	786	4.178	8.814

8(e) Ertelenmiş vergi bakiyeleri

Hareketler ^{15,16}	Vergi zararları '000 TL	Emeklilik yükümlülükleri '000 TL	Çalışan hakları '000 TL	Karşılıklar '000 TL	Diğer '000 TL	Toplam '000 TL
31 Aralık 2019 (yeniden düzenlenmiş) (Borçlandırılan)/ Alacaklandırılan	2.245	783	822	786	4.178	8.814
UMS12(81)(g)(ii) - Kar veya zarar	(600)	(4)	(33)	351	290	4
- Diğer kapsamlı gelir	-	(36)	-	-	77	41
- Doğrudan özkaynak	-	-	-	-	60	60
Bağlı ortaklık alımı	1.525	574	125	-	135	2.359
31 Aralık 2019	3.170	1.317	914	1.137	4.740	11.278

(ii) Ertelenenmiş vergi yükümlülükler

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş * '000 TL
UMS12(81)(g)(i) Bakiyeler aşağıdaki geçici farklardan oluşmaktadır:			
Maddi duran varlıklar	8(a)	6.243	4.125
Maddi olmayan duran varlıklar	8(c)	2.375	770
Dönüştürülebilir tahviller	7(g)	955	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	8(c)	1.124	719
		10.697	5.614
<i>Diğer</i>			
Kullanım hakkı varlıkları ^{17,18}	8(b)	2.927	-
Yeni gösterim Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	7(d)	804	441
Nakit akış riskinden korunma	12(a)	649	639
Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	7(c)	173	142
İştiraklerdeki yatırımlar	16(e)	131	113
Peşin ödemeler	7(a)	125	143
Stoklar	8(f)	120	-
Bir sözleşmenin yerine getirilmesi için katılan maliyetler için muhasebeleştirilmiş duran varlıklar	3(b)	94	156
Pay bazlı ödemeler (ertelenmiş paylar)	21(b)	51	22
Diğer		114	13
Diğer ara toplam		5.188	1.669
Toplam ertelenmiş vergi yükümlülüğü		15.885	7.283
Ertelenmiş vergi yükümlülüklerinin mahsup hükümleri uyarınca mahsup edilmesi ^{13,14}	(i)	(3.429)	(463)
Net ertelenmiş vergi yükümlülükleri		12.456	6.820

UMS12(74) * Muhasebe politikalarındaki değişikliklerle ilgili düzeltmelerin detayları için dipnot 11 (b)'ya bakınız.

Konsolide grup içinde netleştirme^{13,14}

DEĞER A.Ş. ve tamamen kendisine ait olan Türkiye'deki bağlı ortaklıkları, vergi konsolidasyonu mevzuatını uygulamıştır; bu işletmelerin tek bir işletme olarak vergilendirildiği anlamına gelir. Sonuç olarak, ertelenmiş vergi varlıkları ve bu varlıkların ertelenmiş vergi borçları konsolide finansal tablolarda mahsup edilmiştir.

8(e) Ertelenmiş vergi bakiyeleri

Hareketler ^{15.16}	Maddi duran varlıklar '000 TL	Maddi olmayan duran varlıklar '000 TL	Yatırım amaçlı gayrimenkuller '000 TL	Dönüştürülebilir tahviller '000 TL	Diğer '000 TL	Toplam '000 TL
1 Ocak 2018 (Yeniden düzenlenmiş) (Borçlandırılan) /alacaklandırılan	2.150	615	300	-	1.315	4.380
UMS12(81)(g)(ii) - Kar veya zarar	223	155	419	-	63	860
- Diğer kapsamlı gelir	1.752	-	-	-	291	2.043
31 Aralık 2018	4.125	770	719	-	1.669	7.283
Yeni gereklilik UFRS 16'ya ilişkin yapılan düzeltmeler (bkz dipnot 26)	-	-	-	-	2.827	2.827
1 Ocak 2019 (Borçlandırılan) /alacaklandırılan	4.125	770	719	-	4.496	10.110
UMS12(81)(g)(ii) - Kar veya zarar	(379)	(255)	405	(95)	147	(177)
- Diğer kapsamlı gelir	2.173	-	-	-	425	2.598
- Doğrudan özkaynak	-	-	-	1.050	-	1.050
Bağlı ortaklık alımı	324	1.860	-	-	120	2.304
31 Aralık 2019	6.243	2.375	1.124	955	5.188	15.885

* Bir hata sonucu yeniden düzenleme ile ilgili detaylar için **dipnot 11(b)**'ye bakınız.

8(f) Stoklar ²⁷

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Dönen varlıklar		
UMS1(77) Hammadde ve depolar	6.200	4.800
UMS2(36)(b) Yapılmakta olan yatırımlar	5.600	5.400
UMS2(36)(b) Mamuller - maliyetinden	6.663	8.452
UMS2(36)(c) Mamuller - gerçeğe uygun değerinden satış maliyetleri düşülmüş	1.290	1.020
UMS2(36)(b) Satış ya da geliştirme için elde tutulan arsalar	2.400	-
	22.153	19.672

UMS1(117) (i) Stokların maliyeti ^{2.3}

UMS2(23),(25), (36)(a) Her bir borçlanma araçları kaleminin maliyeti ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Buna istisna olarak satış ve geliştirme amacıyla elde tutulan arsaların maliyetleri özel dağıtılan ve gelişme sırasında oluşan satın alma, geliştirme ve borçlanma maliyetlerini içerir. Grubun stoklarla ilgili diğer muhasebe politikaları için **dipnot 25(m)**'e bakınız.

(ii) Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar

UMS2(36)(d) Yıl içinde gider olarak kabul edilen stokların tutarı 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 55.540.000 TL'dir (2018: 34.244.000 TL). Bunlar satış ve hizmet sağlama maliyetlerine dahil edilmiştir (yangın sonucu hasar gören ve genel yönetim gideri olarak kaydedilen 535.000 TL stoklar hariçtir - lütfen **dipnot 4'**e bakınız).

UMS2(36)(e) Stokların net gerçekleştirilebilir değerine indirilmesi için silinen tutar 950.000 TL'dir (2018: 750.000 TL). Bu giderler 31 Aralık 2019'da sona eren yıl içinde kar veya zararda satışların maliyeti içinde muhasebeleştirilmiştir.

UMS2(36)(f),(g) Grup Temmuz 2019'da daha önceki borçlanma araçları değer düşüklüğü karşılığı olan 160.000 TL'yi, ilgili malları Arjantin'deki bir perakendeciye esas maliyetinden sattığı için geri çevirmiştir. Geri çevrilen tutar kar veya zarar tablosunda satışların maliyetine dahil edilmiştir.

8(g) Diğer varlıklar ve satış amaçlı elde tutulan varlıklar ¹⁹

		2019 000 TL	2018 000 TL
	Diğer dönen varlıklar		
UMS1(77)	Ön ödemeler	500	475
UMS1(77)	Malları iade etme hakkı (dipnot 3(b))	76	38
		576	513
	Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar		
	Arsa	250	-
		250	-

(i) Satış amaçlı elde tutulan arsalar

UFRS5(41)(a),(b)(d)

Kasım 2019'da DEĞER İmalat Limited'in direktörleri başlangıçta NiceTown fabrikasının genişletilmesi için satın alınmış olan boş araziden bir parsel satmaya karar verdiler. Alıcı olarak ilgilenen birkaç taraf olmakla birlikte satışın Haziran 2019'dan önce tamamlanması bekleniyor. Bu varlık Türkiye Mobilya'nın imalat bölümünün toplam aktifleri içinde sunulmuştur - dipnot 2.

31 Aralık 2018'de satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak varlık ve varlık grubunun yükümlülükleri hakkında bilgi almak için dipnot 15(d)'ye bakınız.

(ii) Yinelenmeyen gerçeğe uygun değer ölçümleri

UFRS13(91)(a),(93)(b),(d)
UFRS5(41)(c)

Raporlama dönemi boyunca satış amaçlı elde tutulan duran varlık olarak sınıflandırılan arazi, sınıflandırma sırasında defter değeri veya satış giderleri düşülmüş rayiç değerden düşük olanı ile ölçülmüş, sonuç olarak 22.000 TL tutarında değer düşüklüğünün kar veya zarar tablosunda genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmesiyle sonuçlanmıştır. Dipnot 8(j)'de açıklandığı gibi arazinin rayiç değeri emsal karşılaştırma yaklaşımı kullanılarak belirlenmiştir. Bu ölçüm gerçeğe uygun değer hiyerarşisine göre seviye 2 ölçümüdür. bkz dipnot 7(h)

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri ^{20, 27}

	Kısa vadeli	Uzun vadeli	2019		Uzun vadeli	2018
	'000 TL	'000 TL	Toplam	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam
	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
İşten ayrılma durumundaki yükümlülükler (i)	690	2.220	2.910	470	2.270	2.740
Pay takdir hakları (Dipnot 21)	-	138	138	-	-	-
Tanımlanmış fayda planları (ii) ²²	-	3.684	3.684	-	1.900	1.900
İş ilişkisi sonrası sağlanan sağlık faydaları (iii) ²²		707	707	-	711	711
Toplam çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri	690	6.749	7.439	470	4.881	5.351

(i) İzin yükümlülükleri ²¹

Grubun izin yükümlülükleri grubun uzun dönem hizmet izni ve yıllık izin yükümlülüklerini kapsar dipnot 25 (y)'de açıklandığı gibi diğer uzun vadeli veya kısa vadeli faydalar olarak sınıflandırılır.

UMS1(61)

Bu yükümlülüğün kısa vadeli kısmı çalışanların belirli bir süreyi tamamladıktan sonra uzun süren hizmetleri sonrası koşulsuz olarak hak kazandıkları tahakkuk etmiş tüm izin yükünü ve çalışanların belirli durumlarda almaya hak kazandıkları belirli oranlardaki ödemelerden oluşmaktadır. Grubun bu yükümlülüklerin hiçbirine ait ödemeleri erteleyebilmek için koşulsuz bir hakka sahip olmadığından, 690.000 TL olan karşılığın (2018: 470.000 TL) tamamı kısa vadeli olarak gösterilmiştir. Bunların birlikte, geçmiş tecrübelerden yola çıkarak, grup tüm çalışanlarının tahakkuk etmiş izin karşılıklarını ya da gereken ödemelerin tamamının 12 ay içinde almayacaklarını veya ödenmesini talep etmeyeceklerini tahmin etmektedir. Aşağıdaki tutarlar izinler için gelecek 12 ay içerisinde alınması ya da ödenmesi beklenmeyen tutarları göstermektedir. ²¹

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
12 aydan uzun sürede ödenmesi beklenen izin yükümlülüğü	344	272

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri

(ii) Tanımlanmış fayda planları ^{23,24}UMS19(139)(a)
UMS1(112)(c)

Grup tanımlanmış fayda emeklilik planlarını Türkiye ve ABD'de büyük oranda benzer düzenleyici çerçeveler altında işletmektedir. Planların tamamı üyelerine yaşam boyu garantili emeklilik ödemeleri ile fayda sağlayan nihai maaş emeklilik planlarıdır. Sağlanan faydaların düzeyi üyelerin hizmet süresi uzunluğu ve emekli olurken ki son yıllarda aldıkları maaşlarına bağlıdır. ABD planlarında emeklilik ödemeleri genellikle enflasyonist artışlardan etkilenmez ancak Türkiye planlarında emeklilik ödemeleri genellikle perakende fiyat endeksi doğrultusunda güncellenmektedir. Türkiye bu enflasyonist risk dışında plan aşağıda tarif edildiği gibi büyük ölçüde benzer riskler taşır.

Fayda ödemelerin çoğu mütevellî ile yönetilen fonlardır; ancak fonlanmayan bir dizi plan sebebiyle de işletme vadesi gelmiş tanımlanmış ödeme yükümlülüğüne maruz kalmaktadır. Yatırım ortaklıklarında tutulan planlar grup ve mütevellîler (veya dengi) arasındaki ilişkinin niteliğine göre her ülkedeki yerel mevzuata ve uygulamaya tabidir. Yatırım değerlendirmeleri ve katkıları programları da dahil olmak üzere - planların yönetim sorumluluğu işletme ve mütevellî heyeti ile birlikte yapılmaktadır. Mütevellî heyeti yasaya uygun olarak işletme temsilcileri ve plan katılımcılarından oluşmak zorundadır.

UMS19(53)

Grup ayrıca grup şirketlerinden sabit katkı aldığı birkaç tanımlanmış katkı planı yürütmektedir. Bu planlar için grubun yasal veya zımni yükümlülüğü katkıları ile sınırlıdır. Cari dönemde bu katkılara ilişkin olarak tahakkuk eden ider 2.425.000 TL'dir (2018: 2.075.000 TL).

Bilanço tutarları

UMS19(140)(a)(i),
(ii),(141)

Bilançoda muhasebeleştirilen tutarlar ve yıl boyunca net tanımlanmış fayda yükümlülüğünün hareketleri aşağıdaki şekildedir:

	Yükümlülüğün bugünkü değeri '000 TL	Plan varlıklarının bugünkü değeri '000 TL	Toplam '000 TL	Asgari fonlama gereksinimi etkisi / varlık tavanı '000 TL	Net tutar '000 TL
1 Ocak 2018	3.479	(2.264)	1.215	120	1.335
UMS19(141)(a) Cari hizmet maliyeti	319	-	319	-	319
UMS19(141)(d) Önceki hizmet maliyeti	179	-	179	-	179
UMS19(141)(b) Faiz gideri /(geliri)	214	(156)	58	5	63
Kar veya zararda muhasebeleşen toplam tutar	712	(156)	556	5	561
UMS19(141)(c) Yeniden ölçümler					
Plan varlıklarının getirisi faiz (gelirine) dahil edilen rakamlar hariç	-	(85)	(85)	-	-85
Demografik varsayımlardaki değişimlerden zarar	20	-	20	-	20
Finansal varsayımlardaki değişimlerden zarar	61	-	61	-	61
Tecrübeyle ilişkin zarar	641	-	641	-	641
Varlık tavanındaki değişim faiz giderine dahil edilen rakamlar hariç	-	-	-	80	80
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen toplam tutar	722	(85)	637	80	717
UMS19(141)(e) Çevrim farkları	(324)	22	(302)	-	(302)
UMS19(141)(f) Katılımlar:					
İşverenler	-	(411)	(411)	-	(411)
Plan katılımcıları	30	(30)	-	-	-
UMS19(141)(g) Fayda ödemeleri	(127)	127	-	-	-
31 Aralık 2018	4.492	(2.797)	1.695	205	1.900

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri

	Yükümlülüğün bugünkü değeri ‘000 TL	Plan varlıklarının bugünkü değeri ‘000 TL	Toplam ‘000 TL	Asgari fonlama gereksinimi etkisi / varlık tavanı ‘000 TL	Net tutar ‘000 TL
1 Ocak 2018	4.492	(2.797)	1.695	205	1.900
UMS19(141)(a) Cari hizmet maliyeti	751	-	751	-	751
UMS19(141)(d) Önceki hizmet maliyeti	65	-	65	-	65
UMS19(141)(b) Faiz gideri /(geliri)	431	(308)	123	9	132
Kar veya zararda muhasabeleşen toplam tutar	1.247	(308)	939	9	948
UMS19(141)(e) Yeniden ölçümler					
Plan varlıklarının getirisi faiz (gelirine) dahil edilen rakamlar hariç	-	(187)	(187)	-	(187)
Demografik varsayımlardaki değişimlerden zarar	32	-	32	-	32
Finansal varsayımlardaki değişimlerden zarar	121	-	121	-	121
Tecrübeye ilişkin (gelir) Varlık tavanındaki değişim, faiz giderine dahil edilen rakamlar hariç	(150)	-	(150)	-	(150)
	-	-	-	100	100
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasabeleşen toplam tutar	3	(187)	(184)	100	(84)
UMS19(141)(e) Çevrim farkları	(61)	(25)	(86)	-	(86)
UMS19(141)(f) Katılımlar:					
İşverenler	-	(908)	(908)	-	(908)
Plan katılımcıları	55	(55)	-	-	-
Plandan ödemeler:					
UMS19(141)(g) Fayda ödemeleri	(566)	566	-	-	-
UMS19(141)(g) Ödemeler	(280)	280	-	-	-
UMS19(141)(h) İşletme birleşmesi ile iktisap edilen (bkzn dipnot 14)	3.691	(1.777)	1.914	-	1.914
31 Aralık 2019	8.581	(5.211)	3.370	314	3.684
UMS19(141) Türkiye planlarından birisinde gelecekteki ekonomik yararların ileriki dönemlerdeki katkılarda bir azalma ya da nakit iadesi şeklinde işletmeçe kullanılabilir olmaması esasına göre tanınmayan bir fazlalığı vardır.					
UMS19(139)(c) Bir fabrikanın kapanmış olması ile birlikte bir kısma gideri oluştu ve 31 Aralık 2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere plan vakfı katılımcılarıyla anlaşarak ilgili fabrikanın çalışanlarına tüm emeklilik fayda planları kapsamındaki yükümlülüklerini ödenmiştir. Önceki yıl grup plan şartlarında 179.000 TL geçmiş hizmet maliyeti ile sonuçlanan küçük değişiklikler yapmıştır.					
UMS19(138)(e) Yukarıda açıklanan net borç aşağıda finanse edilen ve edilmeyen planlar ile ilgilidir:					
				2019	2018
				‘000 TL	‘000 TL
Finanse edilen yükümlülüklerin bugünkü değeri				6.155	2.943
Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri				(5.211)	(2.797)
Finanse edilen planların açığı				944	146
Finanse edilmeyen yükümlülüklerin bugünkü değeri				2.426	1.549
Toplam tanımlanmış fayda emeklilik planları açığı (varlık tavanından önce)				3.370	1.695

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri

UMS19(112)(c) Grubun fonlanan planlardaki açığı derhal veya ilave tek seferlik bir katkı payı ile kapatmak için yasal bir yükümlülüğü yoktur. Grup, aktüerin son önerileri doğrultusunda maaşların % 14'ü oranında planın tanımlanmış fayda bölümüne katkıda bulunmaya devam etmek niyetindedir.

UMS19(138)(a) Aşağıdaki tablo ülkelere göre tanımlanmış fayda yükümlülüğü ve plan varlıklarının kırılımını gösterir:

	2019			2018		
	Türkiye	ABD	Toplam	Türkiye	ABD	Toplam
	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
Yükümlülüğün bugünkü değeri	4.215	4.366	8.581	1.050	3.442	4.492
Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri	(2.102)	(3.109)	(5.211)	(394)	(2.403)	(2.797)
	2.113	1.257	3.370	656	1.039	1.695
Asgari fonlama gereksinimi / varlık tavan etkisi	314	-	314	205	-	205
Toplam yükümlülük	2.427	1.257	3.684	861	1.039	1.900

UMS19(137)(a) Son değerlendirme tarihi itibarıyla tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değeri yaklaşık olarak; aktif çalışanları için 3.120.000 TL (2018:1.371.000 TL), ertelenen üyeler için 3.900.000 TL (2018: 2.115.000 TL) emeklilik üyeleri için ise 1.561.000 TL'dir (2018: 1.006.000 TL).

(iii) İşten ayrılma sonrası sağlık planları

UMS19(138),(139)(a) Grup esas olarak ABD'de istihdam sonrası sağlık fayda planı işletmektedir. Bu planların çoğunluğu fonlanmamıştır. UMS19(112)(c) Muhasebe yöntemi, önemli varsayımlar ve değerlendirme sıklığı, sağlık giderlerinde %8'lik uzun vadeli artışa ilişkin UMS19(144) aktüeryal varsayımları ve % 6'lık (2018 - %7.6) talep oranları (2018 - % 5.2) ile birlikte yukarıda belirtilen yardım emeklilik programları için kullanılanlara benzerdir.

Bilanço tutarları

UMS19(140)(a)(i), (ii),(141) Bilançoda muhasebeleştirilen tutarlar ve yıl boyunca net tanımlanmış fayda yükümlülüğünün hareketleri aşağıdaki şekildedir:

	Yükümlülüğün bugünkü değeri '000 TL	Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri '000 TL	Net Tutar '000 TL
1 Ocak 2018	708	(207)	501
UMS19(141)(a) Cari hizmet maliyeti	107	-	107
UMS19(141)(b) Faiz gideri /(geliri)	25	(13)	12
Kar veya zararda muhasebeleşen toplam tutar	132	(13)	119
UMS19(141)(c) Yeniden ölçümler			
Plan varlıklarının getirisi faiz (gelirine) dahil edilen rakamlar hariç	-	(11)	(11)
Demografik varsayımlardaki değişimlerden zarar	3	-	3
Finansal varsayımlardaki değişimlerden zarar	7	-	7
Tecrübeye ilişkin zarar	194	-	194
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen toplam tutar	204	(11)	193
UMS19(141)(e) Çevrim farkları	(31)	2	(29)
UMS19(141)(f) Çalışan katılımları/ödenen primler	-	(73)	(73)
UMS19(141)(g) Plandan fayda ödemeleri	(8)	8	-
31 Aralık 2018	1.005	(294)	711

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri

	Yükümlülüğün bugünkü değeri '000 TL	Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri '000 TL	Net Tutar '000 TL
1 Ocak 2019	1.005	(294)	711
UMS19(141)(a) Cari hizmet maliyeti	153	-	153
UMS19(141)(b) Faiz gideri /(geliri)	49	(18)	31
Kar veya zararda muhasebeleşen toplam tutar	202	(18)	184
UMS19(141)(c) Yeniden ölçümler			
Plan varlıklarının getirisi faiz (gelirine) dahil edilen rakamlar hariç	-	(33)	(33)
Demografik varsayımlardaki değişimlerden zarar	4	-	4
Finansal varsayımlardaki değişimlerden zarar	10	-	10
Tecrübeyle ilişkin (kar)	(16)	-	(16)
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen toplam tutar	(2)	(33)	(35)
UMS19(141)(e) Çevrim farkları	37	(5)	32
UMS19(141)(f) Çalışan katılımları/prim ödemeleri	-	(185)	(185)
UMS19(141)(g) Plandan fayda ödemeleri	(7)	7	-
31 Aralık 2019	1.235	(528)	707

UMS19(138)(e) Yukarıda açıklanan net borç aşağıda finanse edilen ve edilmeyen planlar ile ilgilidir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Finanse edilen yükümlülüklerin bugünkü değeri	650	350
Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri	(528)	(294)
Finanse edilen planların açığı	122	56
Finanse edilmeyen yükümlülüklerin bugünkü değeri	585	655
Toplam tanımlanmış fayda emeklilik planları açığı	707	711

(iv) İşten ayrılma sonrası faydalar (emeklilik ve sağlık)

UMS19(144)	Önemli tahminler: aktüeryal varsayımlar ve duyarlılık Önemli aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:			
	2019		2018	
	Türkiye	ABD	Türkiye	ABD
Iskonto oranı	5.1%	5.2%	5.5%	5.6%
Maaş artış oranı	4.0%	4.5%	4.5%	4.0%
Emeklilik maaşları büyüme oranı	3.0%	0%	3.1%	0%
Sağlık maliyetindeki uzun vadeli artış	-	8.0%	-	7.6%
Hak talebi oranı	-	6%	-	5.2%
Gelecekteki ölüm oranları ile ilgili varsayımlar her bir bölgedeki yayımlanmış istatistikler ve tecrübelerle bağlı olarak aktüeryal tavsiyeye bağlı olarak kararlaştırılmıştır. Bu varsayımlar 65 yaşında emekli olan birinin ortalama hayat beklentisi anlamına gelmektedir:				
	2019		2018	
	Türkiye	ABD	Türkiye	ABD
Raporlama dönemi sonunda emekli:				
Erkek	22	20	22	20
Kadın	25	24	25	24
Raporlama döneminden 20 yıl sonra emekli:				
Erkek	24	23	24	23
Kadın	27	26	27	26

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri

UMS19(145)(a)

Tanımlanmış fayda yükümlülüğünün ağırlıklı ana varsayımlardaki değişimlere duyarlılığı:

	Tanımlanmış fayda yükümlülüğünün etkisi							
	Varsayımdaki değişiklik		Varsayımdaki artış			Varsayımdaki azalış		
	2019	2018		2019	2018		2019	2018
İskonto oranı	0.50%	0.3%	Düşüş	8.2%	6.6%	Artış	9.0%	7.2%
Maaş artış oranı	0.50%	0.7%	Artış	1.8%	2.3%	Düşüş	1.7%	2.1%
Emeklilik maaşları								
büyüme oranı	0.25%	0.3%	Artış:	4.7%	5.2%	Düşüş	4.4%	5.1%
Ortalama ömür		+/- 1 yıl	Artış:	2.8%	2.5%	Düşüş	2.9%	2.7%
Sağlık maliyetindeki uzun vadeli artış	0.5%	0.4%	Artış	5.5%	5.2%	Düşüş	4.8%	4.3%
Hak talebi oranı	0.5%	0.4%	Artış	6.3%	5.9%	Düşüş	6.8%	6.4%

UMS19(145)(b)

Yukarıdaki duyarlılık analizleri bir varsayımda değişiklik olurken diğer varsayımların aynı kaldığı esasına dayanmaktadır. Uygulamada, bu pek mümkün değildir ve bazı varsayımlardaki değişiklikler birbiriyle ilişkilendirilebilir. Önemli aktüeryal varsayımlarla tanımlanmış fayda yükümlülüğü hesaplanırken (raporlama dönemi sonundaki öngörülen birim kredi yöntemi ile hesaplanan tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değeri) bilançoda muhasebeleştirilmiş tanımlanmış fayda yükümlülüğü hesaplanmasıyla aynı yöntem hesaplanmıştır.

UMS19(145)(c)

Yöntemler ve duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan varsayımların tipleri önceki döneme göre değişmemiştir.

Bilançodaki tutarlar

UMS19(142)

Plan varlıklarının başlıca kategorileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019				31 Aralık 2018			
	İşlem gören '000 TL	İşlem görmeyen '000 TL	Toplam '000 TL	%	İşlem gören '000 TL	İşlem görmeyen '000 TL	Toplam '000 TL	%
Özkaynak aracı			1.824	32%			1.216	39%
Bilgi teknolojileri	502	-	502		994	-	994	
Enerji	557	-	557		-	-	-	
Üretim	746	-	746		194	-	194	
Diğer	-	19	19		-	28	28	
Borçlanma aracı			2.161	38%			571	19%
Devlet tahvili	916	-	916		321	-	321	
Özel kesim tahvili								
(yatırım derecesi)	900	-	900		99	-	99	
Özel kesim tahvili								
(yatırım derecesi olmayan)	68	277	345		41	110	151	
Gayrimenkul			1.047	18%			943	31%
ABD	-	800	800		-	697	697	
Türkiye	-	247	247		-	246	246	
Nitelikli sigorta poliçesi	-	419	419	7%	-	190	190	6%
Nakit ve nakit benzerleri	177	-	177	3%	94	-	94	3%
Yatırım fonları	111	-	111	2%	77	-	77	2%
Toplam	3.977	1.762	5.739	100%	1.820	1.271	3.091	100%

UMS19(143)

Yukarıda bahsedilen varlıkları Değer A.Ş. tarafından çıkarılan adi pay senetlerini içermektedir. Bu payların gerçeğe uygun değeri 530.000 TL (2018: 410.000 TL) ve grup tarafından kullanılan arsa ve binaların gerçeğe uygun değeri 550.000 TL (2018: 580.000 TL)'dir.

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlölükleri*Maruz kalınan risk*

UMS19(139)(b)

Tanımlanmış fayda emeklilik planları ve istihdam sonrası sağlık planları nedeniyle grup birçok riske maruz kalmaktadır. Bunlardan en önemli olanlarının ayrıntıları aşağıda verilmiştir:

Varlıklarda dalgalanma

Plan yükümlölükleri özel kesim tahvil getirileri referans alınarak ayarlanmış iskonto oranı kullanılarak hesaplanmıştır; eğer plan varlıkları bu getirilerin altında olursa bu durum bir açığa sebep olur. Hem Türkiye ve ABD planları, kısa vadede değişkenlik ve risk sağlarken, uzun vadede ise özel kesim tahvillerinden daha yüksek performans göstermesi beklenen önemli miktarda pay senedi bulunmaktadır.

Planlar olgunlaştıkça, grup yükümlölükleri ile daha iyi örtüşen varlıklara daha fazla yatırım yaparak yatırım riski seviyesinin düşürmek niyetindedir. Bu sürecin ilk aşaması 2018 finansal yılında birçok özkaynak aracının satılması ve devlet ve özel kesim tahvillerinin satın alınması ile tamamlanmıştır. Devlet tahvilleri sadece Türkiye ve ABD devletlerinin tahvillerine yapılan yatırımlardır. Özel kesim tahvilleri Türkiye ve ABD ağırlıklı küresel pay senetleridir.

Bununla birlikte, grup, plan yükümlölüklerinin uzun vadeli niteliği ve destek grubunun gücünden dolayı, devam eden özkaynakağa dayalı yatırım seviyesinin, grubun uzun vadeli planlarını verimli bir şekilde yönetmesi açısından uyguladığı uzun vadeli stratejisinin uygun bir unsuru olduğuna inanmaktadır. Grubun aktif-pasif eşleştirme stratejisi hakkında daha fazla bilgi için aşağıdaki detaylara bakınız.

Tahvil getirilerindeki değişiklikler

Kurumsal tahvil getirilerindeki düşüş plan yükümlölüklerini arttırsa da, bu artış planların elindeki tahvillerin değerlerindeki artış ile kısmen telafi edilecektir.

Enflasyon Riskleri

Grubun emeklilik yükümlölüklerinden bazıları maaş enflasyonu ile bağlantılıdır ve yüksek enflasyon daha yüksek yükümlölüklere yol açacaktır. (ancak çoğu durumda, planı aşırı enflasyona karşı korumak için enflasyon artışlarını düzenleyen sınırlar mevcuttur). Plan varlıklarının önemli bir kısmı ya enflasyondan etkilenmez (sabit faizli tahviller) ya da az oranda (pay senetleri) etkilenir. Bu enflasyonun artması durumunda açığın da artacağı anlamına gelmektedir.

ABD planlarında emeklilik ödemeleri enflasyona bağlı değildir. Bu nedenle daha önemsiz bir risk taşımaktadır.

Ortalama ömür

Plan yükümlölüklerinin büyük kısmı üyeye yaşam boyu fayda sağlamaktadır. Bu nedenle ortalama ömür seviyesinde bir artış planlar yükümlölüklerinde bir artışa neden olacaktır. Bu durum ortalama ömür değişikliklerinin enflasyonist artışlara yüksek hassasiyeti nedeniyle Türkiye planında özellikle önemlidir.

UMS19(146)

Fonlanan planlar söz konusu olduğunda, grup yatırım pozisyonlarının emeklilik planları kapsamındaki yükümlölüklere uygun uzun vadeli yatırımlara ulaşmak için geliştirilen bir aktif-pasif eşleştirme (APE) çerçevesinde yönetilmesini sağlar. Bu çerçevede, Grubun APE hedefi, vadesi gelen fayda ödemeleri ve uygun para birimi ile uyumlu uzun vadeli sabit faizli menkul kıymetlere yatırım yaparak emeklilik yükümlölükleri ile varlıkları dengelemektir.

Grup, yatırımların süresi ve beklenen getirisinin, emeklilik yükümlölüklerinden kaynaklanan beklenen nakit çıkışı ile nasıl eşleştiğini aktif olarak izlemektedir. Grup daha önceki dönemlerde risklerini yönetmek için kullandığı süreçleri değiştirmemiştir. Grup risklerini yönetmek için türev araç kullanmamaktadır. Yatırımlar iyi çeşitlendirilmiştir, öyle ki tek bir yatırımın başarısızlığı toplam varlık seviyesi üzerinde önemli bir etkisiye sahip olmayacaktır.

Grup ayrıca gayrimenkul, bono, nakit ve yatırım (finansal riskten korunma) fonlarına yatırım yapmış olsa da, 2019 yılında varlıklarının büyük bir kısmı pay senedi ve tahvillerinden oluşmaktadır. Grup pay senetlerinin kabul edilebilir bir risk seviyesiyle uzun vadede en iyi getiriyi sağladığını düşünmektedir. Pay senetlerinin % 60'ı Türkiye ve Avrupa'yı, %30'u ABD'yi ve kalanı gelişmekte olan piyasaları hedefleyen küresel çeşitlilik gösteren uluslararası büyük ve güvenilir işletme paylarını içeren bir portföydedir.

8(h) Çalışanlara sağlanan fayda yükümlölükleri**(v) Tanımlanmış fayda yükümlölüğü ve işveren katkıları**

UMS19(147)(a) Grup önümüzdeki dokuz yıl içinde emeklilik planı açığını ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Fonlama seviyeleri yıllık bazda takip edilmekte ve mevcut karşılaştırılan katkı oranı Türkiye için emeklilik maaşlarının %14'ü ve ABD'de için %12'sidir. Bir sonraki üç yıllık değerlendirme 31 Aralık 2020 itibarıyla tamamlanmış olacaktır. Grup son değerlendirme tarihindeki belirlenen katkı oranlarını karşılaştırılan dönemdeki açığı ortadan kaldırmak için yeterli olduğunu ve hizmet maliyetlerine dayanan düzenli katkıların önemli ölçüde artmayacağını düşünmektedir.

UMS19(147)(b) 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıla ilişkin sağlanan istihdam sonrası beklenen fayda planları katkıları tutarı 1.150.000 TL'dir.

UMS19(147)(c) Tanımlanmış fayda yükümlölüğünün ağırlıklı ortalama süresi 25.2 yıldır (2018:25.8 yıl). Emeklilik ve işten ayrılma sonrası tıbbi faydalarının indirgenmemiş tutarları beklenen vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıldan az '000 TL	1-2 yıl arası '000 TL	2-5 yıl arası '000 TL	5 yıldan daha fazla '000 TL	Toplam '000 TL
31 Aralık 2019					
Tanımlanmış fayda yükümlölüğü	628	927	2.004	21.947	25.506
İşten ayrılma sonrasında sağlanan sağlık faydaları	127	174	614	4.775	5.690
Toplam	755	1.101	2.618	26.722	31.196
31 Aralık 2018					
Tanımlanmış fayda yükümlölüğü	314	450	1.103	12.923	14.790
İşten ayrılma sonrasında sağlanan sağlık faydaları	69	88	388	2.591	3.136
Toplam	383	538	1.491	15.514	17.926

UMS1(38)

8(i) Karşılıklar²⁷

UMS1(77)	2019			2018		
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam
	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
İyileştirme karşılıkları (i)	225	1.573	1.798	-	1.382	1.382
Yeniden yapılanma maliyetleri (i)	900	-	900	-	-	-
Servis garantileri (i)	635	-	635	920	-	920
Yasal yükümlülükler (i)	460	-	460	320	-	320
Koşullu yükümlülük						
(dipnot 14)	477	-	477	-	-	-
	2.697	1.573	4.270	1.240	1.382	2.622

(i) Bireysel değerlendirmeler ve önemli tahminler hakkında bilgi

UMS37(85)(a),(b)

İyileştirme karşılıkları

DEĞER Perakende Limited kiralama süreleri sonunda kiralanan perakende mağazalarını orijinal durumlarına geri çevirmek durumundadır. Herhangi bir özel maliyeti kaldırmak için gereken tahmini harcamaların bugünkü değeri için bir karşılık ayrılmıştır. Bu maliyetler özel maliyetlerin bir parçası olarak aktifleştirilmiştir ve kiralama süresi ve varlıkların faydalı ömründen kısa olanı üzerinden itfaya tabi tutulmaktadır.

UMS37(85)(a),(b)

Yeniden yapılanma

Mobilya imalat bölümünde üretimin azalması (bkz dipnot 8(d)) iki fabrikada 155 adet iş kaybına neden olmuştur. Ekim 2019'te yerel sendika temsilcileri ile grup tarafından sunulan gönüllü işten ayrılma tazminat paketi ve buna dahil olan personel sayısının yanı sıra işten çıkarılanlara ödenecek tutarların da içinde olduğu bir anlaşmada uzlaşma sağlanmıştır. Doğacak toplam personel yapılandırılmasının tahmini maliyeti 1.050.000 TL kadardır. Kira sözleşmesinin sona ermesi de dahil olmak üzere yeniden yapılandırmaya atfedilebilen diğer doğrudan maliyetler 327.000 TL'dir. Bu maliyetler tamamen cari raporlama döneminde gerçekleşmiştir. Geri kalan 900.000 TL karşılığın tamamının önümüzdeki 12 ay içinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

UMS37(85)(a),(b)

Servis garantileri

Karşılık raporlama dönemi sonunda halen garanti kapsamında olan satılan ürünlerle ilgili olan garanti talepleri için ayrılır. Bu taleplerin önümüzdeki mali yıl içinde ödenmiş olması beklenmektedir.

UMS1(125)
UFRS15(119)(e)

Grup genel olarak kişisel bilgisayar ürünleri için 12 aylık garanti vermektedir. Yönetim gelecekteki garanti karşılıklarına geçmişteki garanti ve talep bilgisini ve şu anki eğilimlerin gelecekteki talep tahminlerinin değişmesini gerektirecek durumları dikkate alarak karar verir. Cari döneme ilişkin olarak yapılan varsayımlar önceki yıl ile tutarlıdır. Tahmini talepleri etkileyebilecek faktörler grubun verimliliği ve kalite girişimlerinin başarısının yanı sıra parça ve işçilik maliyetleri de içerir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bu karşılığın taşınan değeri 330.000 TL'dir (2018: 450.000 TL). Eğer garanti talepleri yönetimin tahminlerinden % 10 oranında farklı gerçekleşseydi, garanti karşılıkları tahmini 33.000 TL yüksek veya daha düşük olurdu (2018: 45.000 TL yüksek / düşük).

UMS37(85)(a),(b)

Yasal davalar

Ekim 2019'da BT danışmanlık bölümüne ait bir müşteri tarafından yapılan yasal bir iddia ile ilgili olarak gruba karşı açılan bir dava neticesinde olumsuz bir karar alınmıştır. Ancak uygun yasal danışmanlık alındıktan sonra, işletmenin yöneticileri davaya itiraz etmeye karar vermişlerdir. Temyiz sonucu beklenirken, davacıya hiçbir ödeme yapılmamıştır. Davanın onaylanması durumunda 860.000 TL ödeme yapılması gerekecektir. Muhasebeleştirilen karşılık, işletme yöneticilerinin en olası sonucun tahminini yansıtır. Temyiz mahkemesinin bu davayı Ağustos 2020 tarihinde görmesi beklenmektedir.

Grubun benzer karşılıklar için izlediği diğer muhasebe politikaları için dipnot 25(x)'e bakabilirsiniz.

8(i) Karşılıklar**(ii) Karşılıklardaki değişiklikler**

UMS37(84) Çalışan hakları yükümlülükleri hariç her sınıftaki karşılıklarla ilgili hareketler aşağıdaki gibidir:

2019	İyileştirme karşılıkları '000 TL	Yeniden yapılanma yükümlülükleri '000 TL	Servis garantileri '000 TL	Şarta bağlı yükümlülükler '000 TL	Diğer '000 TL	Toplam '000 TL
Dönem başındaki bakiye	1.382	-	920	-	320	2.622
İşletme birleşmeleri sebebiyle artışlar	-	-	-	450	-	450
Maddi duran varlıklar ilave karşılıkları	350	-	-	-	-	350
Kar veya zarara yansıyan						
- Muhasebeleşen ilave karşılıklar	-	1.377	268	-	140	1.785
- İptal edilen karşılıklar	-	-	(330)	-	-	(330)
- Iskontonun zamana yayılması	66	-	-	27	-	93,00
Yıl içinde kullanılan	-	(477)	(223)	-	-	(700)
Yıl sonundaki bakiye	1.798	900	635	477	460	4.270

8(j) Muhasebeleşen gerçeğe uygun değer ölçümleri ²⁵⁻²⁷**(i) Gerçeğe uygun değer seviyeleri**

Bu dipnot finansal tablolarda gerçeğe uygun değeri ile ölçülen ve muhasebeleştirilen finansal olmayan varlıkların gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesindeki değerlendirmeler ve tahminleri açıklar. Gerçeğe uygun değer belirlenmesinde kullanılan verilerin güvenilirliği hakkında bir gösterge sağlamak için, grup finansal olmayan varlık ve yükümlülükleri muhasebe standartları çerçevesinde öngörülen üç seviyede sınıflandırmıştır. Her seviyenin bir açıklaması **dipnot 7(h)**'de yapılmıştır.

UFRS13(93)(a),(b)

31 Aralık 2019	Dipnotlar	Seviye 1 '000 TL	Seviye 2 '000 TL	Seviye 3 '000 TL	Toplam '000 TL
Yatırım amaçlı gayrimenkuller					
Ofis binaları - West Harbourn City ²⁵	8(b)	-	-	13.300	13.300
Arsa ve binalar ²⁵					
Üretim alanı - Türkiye	8(a)	-	-	43.750	43.750
Üretim alanı - Çin				17.750	17.750
Satış amaçlı arsalar	8(f)	-	250	-	250
Toplam finansal olmayan varlıklar		-	250	74.800	75.050

UMS1(38)

31 Aralık 2018	Dipnotlar	Seviye 1 '000 TL	Seviye 2 '000 TL	Seviye 3 '000 TL	Toplam '000 TL
Yatırım amaçlı gayrimenkuller					
Ofis binaları - West Harbourn City	8(b)	-	5.135	4.915	10.050
Arsa ve binalar					
Üretim alanı - Türkiye	8(a)	-	-	32.487	32.487
Üretim alanı - Çin				15.153	15.153
Toplam finansal olmayan varlıklar		-	5.135	52.555	57.690

UFRS13(95)

Grubun politikası gerçeğe uygun değer hiyerarşi seviyeleri arasında transferleri raporlama dönemi sonunda yapmaktadır.

8(j) Muhasebeleşen gerçeğe uygun değer ölçümleri

UFRS13(93)(c) Yıl boyunca yinelenen gerçeğe uygun değer ölçümlerinden seviye 1 ve 2 arasında herhangi bir transfer olmamıştır. Seviyesinde 3 ölçümlerinden ve seviye 3'e transferler için aşağıdaki (iv)'ye bakınız.

(ii) Seviye 2 ve seviye 3 gerçeğe uygun değerlerini belirlemek için kullanılan değerlendirme teknikleri

UFRS13(91)(a),(93)(d)
UMS16(77)(a)
UMS40(75)(e) Grup en az yılda bir kez yatırım amaçlı gayrimenkullerini ve en az her üç yılda bir de mülkiyetinde olan arsa ve üretim yaptığı binaları (maddi duran varlık olarak sınıflandırılan) bağımsız değerlendirme yaptırır.

Her raporlama dönemi sonunda yöneticiler en son yapılan bağımsız değerlemeyi temel alarak her gayrimenkulün gerçeğe uygun değeriyle ilgili değerlendirmelerini günceller. Yöneticiler bir varlığın gerçeğe uygun değerini makul bir değer tahmini aralığında belirler.

Makul değer en iyi kanıtı benzer özellikler taşıyan varlıklar için aktif bir piyasadaki cari fiyatlardır. Bu bilgilerin mevcut olmadığı durumlarda yöneticiler çeşitli kaynaklardan gelen aşağıdakileri de içeren bilgileri dikkate alır:

- Aktif bir piyasa cari fiyatı olan farklı nitelikte özellikleri olan gayrimenkuller veya daha az aktif piyasalardaki benzer özellikleri olan gayrimenkullerin bu farklılıkları yansıtan düzeltilmiş fiyatları
- Gelecekteki nakit akışlarının güvenilir tahminine göre indirgenmiş nakit akış projeksiyonları
- Bir gayrimenkulün tahmini net piyasa gelirine dayalı aktifleştirilmiş gelir projeksiyonları ve pazar kanıtlarının analizi ile türetilen bir aktifleştirme oranı.

Gayrimenkuller için tüm gerçeğe uygun değer tahminleri satış amaçlı elde tutulan araziler hariç seviye 3'e dahildir. Satış amaçlı elde tutulan arazilerin 2. Seviye gerçeğe uygun değeri, satış karşılaştırması yaklaşımı kullanılarak elde edilmiştir. Bu yaklaşımın temel verisi, cari yılda bu bölgede gerçekleşen birçok arazi satışlarından (konum ve büyüklüğe göre) elde edilen metrekare başına fiyattır.

(iii) Önemli gözlemlenemeyen veriler kullanılarak bulunan gerçeğe uygun değer ölçümleri (seviye 3)

UFRS13(93)(e) Aşağıdaki tablo Seviye 3'te 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2019'da sona eren dönemler itibarıyla tekrarlanan gerçeğe uygun değer ölçümlerinin değişimini göstermektedir:

	Ofis binaları '000 TL	Üretim Tesisleri Türkiye '000 TL	Çin '000 TL	Toplam '000 TL
Açılış bakiyesi 1 Ocak 2018	3.470	27.043	12.357	42.870
Elde edilenler	810	2.584	1.780	5.174
Elden çıkanlar	(112)	(424)	-	(536)
Envantere sınıflandırılanlar	(250)	-	-	(250)
Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar				
Amortisman ve değer düşüklüğü	-	(1.100)	(440)	(1.540)
Diğer gelirlerde muhasebeleştirilen karlar*	997	-	-	997
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen karlar	-	4.384	1.456	5.840
Kapanış bakiyesi 31 Aralık 2018	4.915	32.487	15.153	52.555
Seviye 2'den transferler	5.135	-	-	5.135
Elde edilenler	1.900	7.135	2.247	11.282
Elden çıkanlar	-	(550)	-	(550)
Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar				
Amortisman ve değer düşüklüğü	-	(1.360)	(855)	(2.215)
Diğer gelirlerde muhasebeleştirilen karlar*	1.350	-	-	1.350
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen karlar	-	6.038	1.205	7.243
Kapanış bakiyesi 31 Aralık 2019	13.300	43.750	17.750	74.800

* kâr veya zararda muhasebeleştirilen raporlama dönemi sonunda elde tutulan varlıklara dağıtılan gerçekleşmemiş kar veya (zararlar) (yukarıdaki diğer gelirlerin içinde muhasebeleştirilen kar ve zararlar dahil edilmiştir).

2019	1.350	-	-	1.350
2018	907	-	-	907

8(j) Muhasebeleşen gerçeğe uygun değer ölçümleri**(iv) Seviye 2 ve seviye 3 arasında transferler ve değerleme yöntemlerindeki değişiklikler**

UFRS13(93)(d) Grup yıl içerisinde Türkiye’de bir ofis binasının geliştirilmesine başlamıştır. Yeniden geliştirmenin, binanın net kullanım alanını büyük ölçüde genişletmesi ve 2020 yılı başlarında tamamlanması beklenmektedir. Yeniden geliştirme öncesi, bina bölgede benzer karşılaştırılabilir özellikleri olan gayrimenkullerin satışlarına dayalı satış karşılaştırma yaklaşımı kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu, seviye 2 gerçeğe uygun değerle sonuçlanmıştır. Yeniden geliştirme sonrasında, grup yapım aşamasındaki gayrimenkul için değerlendirme tekniğini gözden geçirmek zorunda kalmıştır. Revize edilen değerlendirme tekniğine göre önemli gözlemlenemeyen veriler kullanır. Buna göre gerçeğe uygun değer ölçümü seviye 3’e sınıflandırılmıştır.

UFRS13(93)(d) İnşaat halindeki binanın revize edilmiş değerlendirme tekniği, tamamlanmış ofis binası gerçeğe uygun değerini tahmin eder ve şunları çıkarır:

- Bir piyasa katılımcısı tarafından yapılan tahmini inşaat ve tamamlanma için diğer masraflar ve
- 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla gayrimenkulün durumuna bağlı olarak, bir piyasa katılımcısının gayrimenkulün tamamlanması için gereken elde tutma ve geliştirme için beklenen kar marjına dayandırılmaktadır.

Yukarıda açıklanan dışında yıl boyunca değerlendirme tekniklerinde değişiklik olmamıştır.

(v) Değerleme verileri ve gerçeğe uygun değer ilişkisi

UFRS13(93)(d),(99) Aşağıdaki tablo tekrarlanan Seviye 3 ölçümleri için kullanılan gözlemlenemeyen veriler ile ilgili sayısal bilgileri özetlemektedir: Uygulanan değerlendirme yöntemleri için yukarıdaki (ii) kısmına bakınız.

UFRS13(91)(a),(93)(d),
(h)(i)

Açıklama	Gerçeğe uygun değer		Gözlemlenemeyen girdiler *	Girdi aralığı (ağırlıklandırılmış olasılık ortalaması)		Gözlemlenemeyen verilerin gerçeğe uygun değerle ilişkisi
	31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL		2019	2018	
Kiralanan ofis binaları	7.765	4.915	İskonto oranı	4% - 5% (4.80%)	3% - 4% (3.60%)	Daha yüksek iskonto oranı ve nihai getiri oranı daha düşük gerçeğe uygun değer
			Nihai getiri	6% - 7% -6.60%)	5.5% - 6% (5.80%)	
			Aktifleştirme oranı	4% - 4.5% -4.40%)	4% - 4.5% (4.20%)	Daha yüksek aktifleştirme oranı ve beklenen boş durma oranı daha düşük gerçeğe uygun değer
			Beklenen boş durma oranı	9% - 10% -9.20%)	8% - 10% (8.70%)	
			Kira artış oranı	3% - 3.6% -3.20%)	2% - 2.5% (2.20%)	Yüksek kira artış oranı yüksek rayiç değer
Yeniden geliştirilen ofis binaları	5.535	Yoktur - Seviye 2 gerçeğe uygun değer	Tahmini tamamlanma maliyeti	3.230.000 TL - 3.510.000 TL (3.395.000 TL)	Yok	Yüksek tahmini maliyetler daha düşük gerçeğe uygun değer
			Gayrimenkullerin tamamlanması için gereken elde tutma ve geliştirilmesi için beklenen tahmini kar marjı	12.5% of Gayrimenkulün değeri	Yok	Yüksek gerekli kar marjı daha düşük gerçeğe uygun değer
Üretim tesisleri - Türkiye	43.750	32.487	İskonto oranı	6% - 7% -6.70%)	8% - 9% (7.70%)	Daha yüksek iskonto oranı ve nihai getiri oranı daha düşük gerçeğe uygun değer
			Nihai getiri	8% - 9% (8.2%)	9.5% - 10% (9.7%)	

8(j) Muhasebeleşen gerçeğe uygun değeri ölçümleri

UFRS13(91)(a),(93)(d),
(h)(i),(ii)

Açıklama	Gerçeğe uygun değeri		Gözlemlenemeyen veriler *	Girdi aralığı (ağırlıklandırılmış olasılık ortalaması)		Gözlemlenemeyen verilerin gerçeğe uygun değeri ilişkisi
	31 Aralık 2019 '000 TL	31 Aralık 2018 '000 TL		2019	2018	
Üretim tesisleri - Çin	17.750	15.153	İskonto oranı	10% - 12% (11%)	9% - 10% (9.4%)	Daha yüksek kırdırma oranı ve nihai getiri oranı daha düşük gerçeğe uygun değeri
			Nihai getiri	14% - 15% (14.3%)	13% - 14% (13.2%)	

UFRS13(93)(h)(i)

* Gözlemlenemeyen verilerin gerçeğe uygun değeri önemli bir etkisi olmamıştır.

UFRS13(93)(g)

(vi) Değerleme süreci

UMS40(75)(e)
UMS16(77)(a),(b)

Grup yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerinin belirlenmesi için her mali yılın sonunda ve diğer arazi ve binalar için ise en az üç yılda bir bağımsız ve nitelikli bilirkişilerle çalışmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerleri ABC Gayrimenkul Haritacılar Limited (ABC Gayrimenkul) tarafından belirlenmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlık olarak sınıflandırılan arazi ve binalar için değerlendirme bir yönetici tarafından yapılmıştır. Bu arazi ve binalar için en son bağımsız değerlendirme 31 Aralık 2018 tarihinde yapılmıştır.

Grup tarafından kullanılan Seviye 3 verileri şu şekilde türetilmekte ve değerlendirilmektedir:

- Kiralanan ofis binaları - iskonto oranı nihai getiri beklenen boş durma oranı kira artış oranı verileri ABC Gayrimenkul ya da yöneticilerce karşılaştırılabilir işlemler ve sektör verileri kullanılarak belirlenmektedir.
- Geliştirilmekte olan ofis binaları - Tamamlanma maliyetleri ve kar marjı ise ABC Gayrimenkul tarafından 31 Aralık 2019 tarihindeki piyasa koşullarına dayandırılarak belirlenmiştir. Tahminler yönetimin deneyimi ve piyasa koşulları bilgisine dayanarak Grup tarafından geliştirilen bütçeler ile tutarlıdır.

Seviye 2 ve 3 gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler her raporlama tarihinde, CFO, denetim komitesi ve değerlendirme ekibi arasındaki altı aylık değerlendirme toplantılarında analiz edilmektedir. Bu toplantının bir parçası olarak ekip gerçeğe uygun değeri hareketlerinin nedenini açıklayan bir rapor sunmaktadır.

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölükler

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölüklerin tek bir notta açıklanması

- Finansal raporların kullanıcılar mali raporda çeşitli notlar arasında kaybolmak zorunda kalmadan işletmenin finansal varlık ve yükümlölüklerle ilgili tüm bilgilere hızlı bir şekilde erişebilmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle finansal ve finansal olmayan kalemleri ayrı ayrı sunulduğu şekliyle notları yapılandırdık. Ama bu durumun muhasebe standartlarının herhangi bir zorunluğu olmadığı bilinmelidir.

Muhasebe politikaları, tahminler ve varsayımlar

- Sayfa 28 açıklandığı gibi bizim görüşümüzce önemli varsayımlar ve tahminler ile ilgili muhasebe politikaları ayrı notlarda gösterilmek yerine ilgili öğeleri ile birlikte açıklanmasıdır. Ancak bu formatta zorunlu değildir.
- Muhasebe politikaları ile ilgili genel açıklamalar için dipnot 25'e bakınız. Önemli muhasebe politikaları, tahminler ve değerlendirmeler ile ilgili açıklamalara dipnot 11'de yer verilmiştir.

Maddi duran varlık sınıfları

- Maddi duran varlıklar sınıfı işletmenin operasyonlarında benzer nitelikte ve kullanımda olan varlıkların gruplanmasıdır. UMS 16 paragraf 37 aşağıdaki örnekleri vermektedir:
 - Arsa
 - Arsa ve bina
 - Makine
 - Gemiler
 - Uçak

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölükler

UMS16(37)

- (f) Motorlu taşıtlar
- (g) Mobilya ve demirbaşlar
- (h) Ofis ekipmanları

5. Her işletmenin kendi bireysel operasyonlarına bağlı olarak farklı sınıfları olacaktır. Aynı olarak açıklanacak sınıflar aynı zamanda önemlilik ilkesine de dayanmaktadır. Ancak bir işletmenin 'tesis ve donanımları' farklı nitelik ve kullanımı olan varlıkları içerecektir. Bu nedenle UMS 16'ya göre sadece 'arsa ve bina', 'tesis ve donanımlar' olarak iki sınıf sunmak yeterli olmayacaktır. Bunun yerine işletmeler daha detaylı kırılımlar sunmalı ya da alternatif olarak işletmenin tek bir maddi duran varlık sınıfına sahip olmasına ilişkin özel açıklamalarda bulunmalıdırlar.

Kiralama açıklamaları

Kullanım hakkı varlıkları

UMS1(112)(c)
UFRS16(51)

6. UFRS 16 sahip olunan kullanım hakkı varlıklarının tam bir mutabakatını değil, sadece amortisman giderine ve kullanım hakkı varlıklarına eklemeler varsa açıklanmasını gerektirir. Bununla birlikte örneğin döviz hareketleri veya kira sözleşmelerindeki değişiklikler sonucu kullanım hakkı varlıklarının miktarındaki önemli değişiklikler için ek açıklamalar gerekebilir.

UFRS16(47)(a)
UMS16(73)(e)

7. İşletmenin kullanım hakkı varlıklarını karşılık gelen dayanak varlıklarına sahip olması durumunda sunacağı satır ile aynı satırda sunmaya karar vermesi durumunda, kullanım hakkı varlıkları ile dayanak varlıklar için aynı açıklamalar sunulmalıdır. Örneğin kullanım hakkı varlıklarının maddi duran varlık olarak sunulması durumunda UMS 16 uyarınca gerekli olan mutabakata dahil edilmeleri ve diğer maddi duran varlık kalemleri için gerekli ayrıntılarla aynı şekilde açıklanması gerekir.

Önemli değerlendirmeler ve tahminler

UMS1(122),(125)
UFRS16(51),(59)

8. UFRS 16 uyarınca kiralama muhasebesi açıklanması gerekebilecek çeşitli karar ve tahminleri içerir. Bunlardan bazılarını **dipnot 8(b)** 'de göstermiş olsak da, açıklanan ayrıntı seviyesi işletmenin bireysel koşullarına ve ilgili tutarların önemliliğine bağlı olacaktır. Örneğin aşağıdaki kararlar ve tahminler ayrıca açıklama gerektirebilir:
- (a) İşletmenin bir sözleşmenin kiralama olup olmadığına nasıl karar verdiği
 - (b) İşletmenin alternatif borçlanma faiz oranını nasıl belirlediğini, örneğin üçüncü taraf finansmanın elde edilemediği durumlarda (veya sadece önemli bir primle elde edilebileceği durumlarda) veya vade, teminat, değer veya ekonomik ortamı yansıtacak şekilde oranları ayarlayarak
 - (c) Kira ödemelerinin belirlenmesinde işletmenin endeks veya oran olarak ne kullandığı
 - (d) İşletmenin kullanım hakkı varlığının maliyetinin bir parçası olmayan bir kiralama ile ilgili yapılan masrafları nasıl muhasebeleştirdiği ve
 - (e) Kiralama süresinin belirlenmesinde neyin ceza oluşturacağını yorumlanması (ancak aşağıdaki 9. Paragrafa bakınız).
9. Haziran 2019'da yapılan toplantıda UFRS Yorum Komitesi (UFRSYK) belirli iptal edilebilir kiralama türleri için kiralama süresinin nasıl belirleneceğini tartışacaktır. Bu tür kiralama sözleşmeleri olan kuruluşlar verilen önceki kararları etkileyebileceği için tartışmaları izlemelidir.

UFRS 16'nın uygulanmasının ilk yılındaki karşılaştırmalar

UMS1(38)

10. Genel kural olarak, işletmeler cari dönem mali tablolarında raporlanan tüm tutarlar için önceki dönem ile ilgili karşılaştırmalı bilgi sağlamalıdır. Bununla birlikte, bir işletme UFRS 16 uyarınca izin verilen basitleştirilmiş geçiş yaklaşımını uygulamışsa karşılaştırmalı herhangi bir bilgi yeniden düzenlenmez ve önceki döneme ilişkin açıklamalar, o dönemde uygulanan muhasebe işlemlerini yansıtmalıdır. Önceki dönem finansal kiralama açıklamaları **dipnot 7(g)** ve **dipnot 8(a)**'da, önceki dönem faaliyet kiralama açıklamaları **dipnot 18(b)**'de gösterilmiştir ve **dipnot 8(b)**'de belirtilen yeni açıklamalar için karşılaştırmalı bilgi sağlanmamıştır.

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölükler

Değer düşüklüğü

Değer düşüklüğü testi - varsayımların açıklanması

UMS36(132)
UMS36(134)
UMS1(122),(125)

11. Bir işletme, dönem boyunca tüm önemli varlıklar ve nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarını belirlemek için kullanılan varsayımları açıklamak konusunda teşvik edilmektedir. Ancak, şerefiye veya sınırsız yararlı ömrü olan maddi olmayan duran varlık defter değerine dahil edildiği durumlarda asgari olarak, UMS 36 paragraf 134 gereğince nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarını ölçmek için kullanılan tahminler hakkında bilginin dipnotlarda açıklanması gerekir. Birçok durumda, değer düşüklüğü hesaplamaları aynı zamanda UMS 1 paragraf 122 ve 125 uyarınca vurgulanması gereken önemli tahmin ve değerlendirmeleri de içerir.

Önceki yıl geri kazanılabilir tutar hesaplaması

UMS36(136)

12. Bir nakit üreten birimin (birimlerin grubu) geri kazanılabilir tutarının bir önceki dönemde yapılan en son detaylı hesaplaması UMS 36 paragraf 24 ve 99 uyarınca belirtilen bazı kriterlerin karşılandığı durumda ileri doğru taşınabilir ve o birimin (birim grubu) değer düşüklüğü testinde kullanılabilir. Bu durumda UMS 36 paragraf 134 ve 135 uyarınca bu birimin (birim grubu) ileri doğru taşınan geri kazanılabilir tutarının hesaplaması ile ilgili bilgiler, yapılması gereken açıklamalara dahildir. Devreden geri kazanılabilir tutar hesaplamaları işletmenin duran varlıklarının defter değerlerinin UFRS 16'nın kabul edilmesinden önemli ölçüde etkilendiği durumlarda uygun olmayacaktır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlölükleri

Netleştirme

UMS12(74)

13. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlölükleri sadece şu durumlarda mahsup edilir:
- (a) Cari vergi varlık ve yükümlölüklerinin netleştirilmesi yasal olarak tanınan haktır ve
 - (b) Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlölükleri aynı vergi otoritesi tarafından belirlenen gelir vergisi ile ilişkilidir:
 - (i) Aynı vergiye tabi işletmedir ya da,
 - (ii) Vergiye tabi işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler ertelenmiş vergi borçlarının ve varlıklarının önemli bir miktarının ödeneceği veya geri kazanılacağı tahmin edilen gelecek her dönem itibarıyla vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek ya da tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacaktır.

UMS12(76)

14. Konsolide bir işletmede işletmeler arasında netleştirmeye neden olan koşullar, bu işletmeler bir konsolide edilmiş vergi grubu olmadıkça nadir görülür. Biz **dipnot 8(e)**'de açıklandığı üzere DEĞER A.Ş.'nin bu durumda olduğunu varsaydık.

Geçici farklara göre mutabakat açıklanması

UMS12(81)(g)

15. UMS 12 her tür geçici farkın ve kullanılmamış vergi zararları ve vergi indirimi ile ilgili aşağıdaki açıklamaların yapılmasını gerektirir:
- (a) sunulan her dönem için muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi bakiyeleri
 - (b) bilançoda yansıtılan tutarların değişikliklerden belirgin değilse kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş ertelenmiş vergi geliri ya da gideri tutarları

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölükler

16. Bu bilgiler çeşitli yollarla sunulabilir, DEĞER A.Ş. geçici farkların türüne göre bilgiyi bir mutabakat formatında sağlamayı seçmiştir. Ancak gerekli açıklamalar yapıldığı sürece diğer formatlar da eşit derecede kabul edilebilir.

Kullanım hakkı varlıkları ve kiralama yükümlölüğü üzerinden ertelenmiş vergi

17. UMS 12 bilançoya alınan kiralama işlemlerinin vergi etkilerini özel olarak ele almamaktadır (örneğin UFRS 16 uyarınca kullanım hakkı varlıkları ve kiralama yükümlölükleri) ve uygulamada şuanda farklı yaklaşımlar bulunmaktadır Bununla birlikte UMSK, UMS 12 paragraf 15 ve 24’de ilk muhasebeleştirme muafiyetinin kapsamını daraltan UMS 12 değişiklik önerisinde bulunmaya karar vermiştir. Eğer uygulanırsa, muafiyet bir işlemin ilk muhasebeleştirilmesinde, bir işletmenin eşit ertelenmiş vergi varlıkları ve vergi borcu tutarlarını tanıyacağı durumlarda geçerli olmayacaktır.
18. Sonuç olarak, işletmelerin bir kiralama sözleşmesinin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında hem ertelenmiş vergi varlığını hem de ertelenmiş vergi borcunu tanıması istenecektir. Bunlar bilançoda mahsup edilecek olsalar da notlarda brüt tutarların açıklaması gerekir. DEĞER A.Ş. bunu **dipnot 8(e)**’de göstermiştir.

Satış amaçlı elde tutulan varlıklar

19. Ne UFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler ne de UMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu standartlarında elden çıkarılan varlık gruplarının bireysel olarak satış amacıyla elde tutulan varlıklardan ayrı olarak sunulmasını gerektiren bir hüküm bulunmamaktadır. DEĞER UFRS A.Ş. bu nedenle satış amaçlı elde tutulan bireysel varlıkları ile satılacak varlık gruplarını birlikte bilançoda tek bir kalem olarak sunmuş fakat ilişkili açıklamaları ayrı notlarda sağlamıştır.

Çalışanlara sağlanan fayda yükümlölükleri

20. Çalışanlara sağlanan faydalar UMS 37 ile değil UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar standardı tarafından ele alınır. Ancak çalışanlara sağlanan faydalar bu yükümlölüklerle ilgili gelecekteki ödemelerin zamanlaması ya da tutarlar belirsiz olduğu için bilançoda karşılık olarak sınıflandırılabilir. Alternatif olarak diğer borç olarak sınıflandırılabilir (miktar ve zamanlama belirli ise) ya da bu yayında yaptığımız gibi bilançoda ayrı bir kalem olarak sunulabilir. Eğer çalışanlara sağlanan fayda yükümlölükleri ile ilgili muhasebeleştirilen tutarlar önemli ise işletmeler rakamların nasıl sunulduğuna bakılmaksızın UMS 37 tarafından gerekli bilgileri vermelidir.

Çalışanlara sağlanan fayda yükümlölüklerinin uzun vadeli olarak sınıflandırılması

21. Diğer uzun vadeli çalışanlara sağlanan fayda yükümlölükleri, çalışanların menfaat sağlayan hizmeti verdiği yıllık raporlama döneminin bitiminden 12 ay sonra tamamen ödenmesi beklenmeyen yükümlölükler işletmenin sadece gelecek 12 ay içinde yükümlölüğü yerine getirmesi gerekmediği takdirde uzun vadeli yükümlölük olarak sınıflandırılabilir. Örneğin bu şu anlama gelir, çalışanların uzun hizmet izinlerini ya da tahakkuk eden yıllık izinlerini 12 ay içerisinde alma hakkına sahip olduğu durumlarda, çalışanların alması beklenmese bile, bunlara ilişkin yükümlölükler kısa vadeli yükümlölük olarak sınıflandırılmalıdır.
22. Net istihdam sonrası varlık veya yükümlölük tipik olarak kısa ve uzun vadeli bir kısma sahip olacaktır. Bununla birlikte, ikisi arasındaki ayırımın özellikle fonlanan işten ayrılma sonrası planları için belirlenmesi keyfi ve karar vermesi zor olabilir. Bu nedenle net planın varlığı veya yükümlölüğü genellikle fonlanmış işten ayrılma sonrası planları için, tek bir uzun vadeli kalem olarak sunulur. Bununla birlikte, eğer güvenilir bir ayırım yapabilmek mümkün ise, iki bakiyenin ayrı ayrı sunulması uygun olacaktır.

Tanımlanmış fayda yükümlölükleri için açıklamalar

23. UMS 19 “Çalışanlara Faydalar”da öncelikli amaç olarak tanımlanmış fayda planlarına ilişkin aşağıdakiler yapılmalıdır:
- (a) planlarının özelliklerinin ve ilgili risklerin açıklanması.
 - (b) planlardan kaynaklanan finansal tablolarda yer alan tutarların belirlenmesi ve açıklanması.
 - (c) planların tutarlarının zamanlamasının ve belirsizliğinin işletmenin gelecekteki nakit akışlarını nasıl etkileyebileceğinin açıklanması.
24. Bu amaçların karşılanması için işletmelerin açıklamaların ne kadar ayrıntılı olması gerektiğine vaka bazında göz önünde bulundurmaları gerekecektir. Bazı durumlarda ek bilgi veya daha fazla kırılım gerekli olabilir. Bununla birlikte, finansal tablo hazırlayanların, UMS 19 kapsamındaki gerekli açıklamaların tümü için de önemlilik ilkesinin geçerli olduğunu göz önünde bulundurması gerekir.

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer ölçümleri

25. Gayrimenkuller genellikle emsalsizdir ve düzenli olarak işlem görmezler. Sonuç olarak, benzer varlıklar için gözlenebilir giriş verilerinin eksikliği vardır. Gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümleri bu nedenle genellikle Seviye 2 veya Seviye 3 olarak kategorize edilecektir. Bir gerçeğe uygun değer ölçümü Seviye 2 ölçüm olarak sınıflandırılmasının uygun olup olmaması bireysel durumlara ve şartlara bağlıdır. Seviye 2 verilerinin örnekleri arasında, aktif bir pazardaki benzer bir konumda bulunan benzer mülkler için metrekaşe başına satış fiyatı veya benzer mülklerle yönelik aktif pazarlardaki en son işlemlerden elde edilen mülk gelirleri sayılabilir. Piyasayı temel alan verilerde önemli düzeltmeler yapılıyorsa veya diğer önemli veriler gözlemlenemeyen veriler olduğunda değerlendirme Seviye 3 olarak kategorize edilebilir. Varlıklar az gelişmiş piyasada bulunuyorsa bu da bir 'Seviye 3' sınıflandırılması için gösterge olacaktır. Son satışlara dayalı Seviye 2 olarak sınıflandırılan varlıkların, bölgede karşılaştırılabilir mülk satışları olmaması durumunda, sonraki dönemlerde yeniden sınıflandırılması gerekebilir.
26. Tipik çeşitlendirilmiş bir üretim işletmesi olarak. DEĞER A.Ş.'nin sadece sınırlı sayıda gerçeğe uygun değeri ile ölçülen varlık ve yükümlülükleri vardır. Biyolojik varlıkları kapsayan alternatif açıklamalar için lütfen **Ek C**'ye bakınız.

Maddi duran varlıklar, Yatırım amaçlı gayrimenkuller ve Maddi olmayan duran varlıkların UFRS 13 uygulamalarına ilişkin gerekliliklerinin daha detaylı açıklamalarına PwC Manual of Accounting 2019 Bölüm 5 Gerçeğe uygun değer kısmına başvurabilirsiniz. (linkler sadece kayıtlı kullanıcılar için çalışacaktır)

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

27. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Kiralamalar

Örneklemlenmeyen konular	İlgili açıklama ve referanslar
Kullanım hakkı varlıkları, bunlara karşılık gelen dayanak varlıklar ile aynı satır ögesi olarak sunulur.	Hangi satır öğelerinin kullanım hakkı varlığı içerdiği belirleyin.
Satış ve geri kiralama işlemleri	Notlarda ayrı olarak kar veya zararı açıklayın ve standardın B52 paragrafında belirtilen ek bilgileri gözden geçirin.
Kullanım hakkı varlığının alt kiralaması	Alt kiralama gelirini açıklayın
Kiracı başka bir varlığının maliyetinin bir parçası olarak kiralama maliyetlerini aktifleştirmektedir.	UFRS 16(53) uyarınca dipnot 8(x) 'de açıklanan tutarların, başka bir varlığın defter değerine dahil edilen maliyetleri içerdiğinden emin olun.
Raporlama dönemi sonunda kısa vadeli kiralama portföyü, yıl boyunca tutulan kısa vadeli kiralama portföyünden farklıdır	Kısa vadeli kiralamalar için doğrusal esasa göre veya diğer sistematik esaslara göre gider olarak muhasebeleştirilen kiralama taahhütlerini açıklayın.
Yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılayan kullanım hakkı varlıkları	Yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sunulmalıdır. UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkul açıklama gerekliliklerini uygulayın. Kiracıların, bu varlıklarla ilgili olarak raporlama dönemi sonunda amortisman bedelini, alt kiralama elde edilen geliri, ilaveleri ve defter değerini dayanak varlık sınıfına göre açıklamaları zorunlu değildir.
Kullanım hakkı varlıkları UMS 16' ya göre yeniden değerlendirilmiş tutarları ile ölçülür.	Bu varlıklara ilişkin UMS 16, 77. paragraftaki bilgileri açıklayın.
Kiracının taahhüt ettiği henüz başlamayan kiralamalar	Kiracının potansiyel maruz kaldığı gelecekteki nakit çıkışları hakkında bilgi verin

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

UFRS16(89)-(97)

İşletmenin finansal kiralamada kiralayan olması durumunda

Kiralamanın, kiracının finansal durumu, performansı ve nakit akışları üzerindeki etkisini finansal tablo kullanıcılarının değerlendirebilmesine izin veren bilgileri sağlayın. Finansal kiralamalar için:

UFRS16(90)(a)

- satış karı veya zararı
- kiralamadaki net yatırımın finansman gelirleri

UFRS16(93)

- net yatırımın ölçümüne dahil olmayan değişken kira ödemelerine ilişkin gelir
- net yatırımın kiradaki defter değerinde meydana gelen önemli değişikliklerin niteliksel ve niceliksel açıklaması ve en az ilk beş yıl için yıllık bazda ve kalan yıllar için toplam tutar üzerinden kira alacaklarının vade analizi; kiralamadaki net yatırıma ilişkin mutabakat

UFRS16(94)

UFRS16(95)

İşletmenin operasyonel kiralamada kiralayan olması durumunda

- operasyonel kiralamaya tabi olan maddi duran varlık kalemleri için, operasyonel kiralamaya tabi tutulan varlıklar ve kiralayan tarafından tutulan ve kullanılanlar için UMS 16'nın ayrı ayrı talep ettiği açıklamalar ve
- uygun olması durumunda, UMS 36, UMS 38 ve UMS 41'de belirtilen açıklama.

UFRS16(96)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

UMS40(75)(c)

Örneklenmeyen konular

Yatırım amaçlı gayrimenkul sınıflandırmasının zor olması

İlgili açıklama ve referanslar

Yatırım amaçlı gayrimenkuller işletmenin kendi mülkiyetinde kullandığı gayrimenkuller ve işin normal akışı içinde satılmak için elde tutulan gayrimenkullerin ayrım ölçütlerini açıklayın.

UMS40(77)

Değerlemelere yapılan düzeltmeler

Elde edilen değerlendirme ve düzeltilmiş değerlendirme arasında mutabakat açıklayın.

UMS40(75)(f)

Farklı yöntemlerle ölçülen sınıflar arasından yatırım amaçlı gayrimenkul satışları (UMS 40 paragraf 32C)

Kar veya zararda muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerdeki birikimli değişikliği açıklayın.

UFRS16(90)(b)

Dönem içerisinde gelir olarak muhasebeleştirilen şarta bağlı kiralalar

Eğer açıklanabiliyor ise tutarları açıklayın.

UMS40(75)(b)

Yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan faaliyet kiralamaları

Yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırma şartlarını ve gerçeğe uygun değer modelinin uygulanıp uygulanmadığını açıklayın.

UMS40(78)

Sürekli olarak gerçeğe uygun değerden ölçülemeyen yatırım amaçlı gayrimenkuller

Tutarları ayrı ayrı tutarları açıklayın ve gayrimenkul hakkında ek bilgi sağlayın.

UMS40(79)

İşletmenin yatırım amaçlı gayrimenkullerini maliyet değerlerinden taşıma politikası benimsemesi

Amortisman yöntemleri faydalı ömürler ve benzeri gibi ek bilgileri açıklayın.

Maddi olmayan duran varlıklar

UMS38(122)(a)

Örneklenmeyen konular

Faydalı ömürleri sınırsız olan maddi olmayan duran varlıklar

İlgili açıklama ve referanslar

Varlıkların sınırsız faydalı ömre sahip olduğuna dair değerlendirilmede önemli rol oynayan faktörleri ve varlığın defter değerini açıklayın.

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

	Örneklenmeyen konular	İlgili açıklama ve referanslar
UMS38(122)(b)	Bireysel olarak önemli olan maddi olmayan duran varlıklar	Varlıkları, defter değerini ve kalan amortisman süresi açıklamaktadır
UMS38(122)(c)	Devlet teşviki yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar	İlk muhasebeleştirilmedeki gerçeğe uygun değeri cari taşınan değeri ve varlığın maliyetinden mi yeniden değerlendirilen tutarından mı taşındığını açıklayın.
UMS38(122)(d)	Yükümlülükler için teminat olarak verilen ve / veya kısıtlanan maddi olmayan duran varlıklar	Mevcudiyeti ve taşınan değerleri açıklayın.
UMS38(122)(e)	Maddi olmayan duran varlıkların elde edilmeleri karşılığında sözleşme taahhütleri	Tutarı açıklayın.
UMS38(124)	Yeniden değerlendirme modeliyle ölçülen maddi olmayan duran varlıklar	UMS 38 (124)'de belirtildiği gibi ek açıklamalar sağlayın.

Değer düşüklüğü ve şerefiye

	Örneklenmeyen konular	İlgili açıklama ve referanslar
UMS36(126)(b)-(d),(129)	Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü giderleri ve iptalleri	Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleşen değer düşüklüğü zararlarını açıklayın (uygulanabilir olan yerlerde bölümlere göre). Muhasebeleşen değer düşüklüğü iptallerini açıklayın (kar veya zarar tablosu ve diğer kapsamlı gelir uygulanabilir olan yerlerde bölümlere göre).
UMS36(131)	Bireysel olarak önemli olmayan değer düşüklüğü zararları veya iptalleri	Toplu değer düşüklüğü ve iptalleri hakkında bilgi verin.
UMS36(133)	Dağıtılmamış şerefiye	Miktarı ve şerefiyenin dağıtılamamasının nedenlerini açıklayın (aşağıdaki örneğe bakınız).
UMS36(134)	Faydalı ömürleri sınırsız olan maddi olmayan duran varlıklar - değer düşüklüğü açıklamaları	Bu yayında şerefiye için gösterilenlere benzer açıklamalar yapın.
UMS36(134)(e)	Şerefiye ve sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar: geri kazanılabilir tutarın satış masrafları düşülmüş gerçeğe uygun değer olması	UMS 36 (134)'de belirtildiği gibi ek açıklamalar yapınız. Gösterim için aşağıya bakınız.
UMS36(135)	Şerefiye ve farklı NÜB'lere dağıtılan sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar her NÜB'e dağıtılan tutarın önemsiz olduğu durumlar	Toplam taşınan tutarlar esas alınarak yapılan değer düşüklüğü testi hakkında bilgi veriniz.

Diğer finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

	Örneklenmeyen konular	İlgili açıklama ve referanslar
UMS2(36)(h)	Stoklar	Yükümlülükler için teminat olarak gösterilen stoklarla ilgili açıklama yapın.
UMS19(140)(b)	Tanımlanmış fayda planları: geri ödeme hakları	Bu bilgilerin ayrı olarak bilançodaki tutarların mutabakatında açıklanması gerekir.
UMS19(148),(149)	Çok sayıda işverenin olduğu ve Grup planları	UMS 19 (148) ve (149)'da belirtildiği gibi ek bilgiler sağlanır.
UMS37(92)	Karşılıklar: Açıklama yapılmasının sakıncalı olması sebebiyle bilgi verilmemesi	Bu gerçeği daha fazla bilginin neden açıklanmadığı neden anlaşmazlık olduğu ve nedenleri genel niteliği açıklanır.
UFRS13(93)(i)	Finansal olmayan varlıkların gerçeğe uygun değeri: mevcut kullanımın en yüksek ve en iyi kullanımdan farklı olması.	Mevcut kullanımın neden en yüksek ve en iyi kullanımdan farklı olduğunu açıklayın.

Finansal olmayan varlıklar ve yükümlölükler

28. İşletme ile ilişkili olduğunda aşağıdaki ilave bilgilerin verilmesi faydalı olabilir:

Faydalı ömürleri sınırsız olan maddi olmayan duran varlıklar

UMS38(122)(a)

Tanımlamak ve ayırt etmek için marka kullanılmıştır (ürün ismi; taşınan değeri 2.345.000 TL) markanın kalan yasal ömrü 5 yıldır ancak her on yılda bir küçük bir maliyetle yenilenebilmektedir. Grup sürekli olarak bu markayı yenilemek niyetindedir ve bunu yapabileceğini delillerle destekler. Ürünün yaşam döngüsü çalışmaları pazar ve rekabet eğilimleri analizi ürünün belirsiz bir süre için Grup'a net nakit girişi sağlayacağı kanıtlanmıştır. Bu nedenle marka amortismanına tabi olmadan maliyet bedeli taşınır ancak dipnot 25 (j) uyarınca değer düşüklüğü testine tabi tutulur.

Dağıtılmamış şerefiye

UMS36(133)

Kısa bir süre raporlama döneminin bitiminden önce işletme XYZ Limited adında bir işletme satın aldı. Satın alımdan kaynaklanan XX TL tutarında şerefiye henüz bir veya daha fazla NÜB'e tahsis edilmemiştir. XYZ faaliyetleri, Güney Amerika ve Kuzey Amerika'daki NÜB'lere dahil edilecek ancak yönetim henüz ilgili NÜB'ler arasındaki şerefiye tahsisini kesinleştirmemiştir.

Geri kazanılabilir değerin satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer olması

UMS36(134)(c)

Yönetim XYZ NÜB biriminin dayanak varlıkların geri kazanılabilir değerinin satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer olarak belirlemiştir. Değerlemede kullanılan gözlenemeyen veriler nedeniyle değerlendirme gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde Seviye 3 olarak kabul edilir. Hiçbir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Yönetimin nakit üreten birimlerde satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer belirlemek için kullanılan önemli varsayımları şöyledir:

UMS36(134)(e)(i),(ii)

NÜB	Gözlemlenemeyen veriler	Ana varsayımla ilişkilendirilen değer		Ana varsayımın belirlenmesindeki temel yaklaşım
		2019	2018	
XYZ	Elden çıkarma maliyeti ('000 TL)	250 TL	320 TL	Varlığın elden çıkarılması için işletmenin deneyimi ve sektör karşılaştırmalarına dayalı tahmin yapılmıştır.
	Satış tutarı (%)	2,7	3,3	Yıllık ortalama büyüme oranı geçmiş performans ve pazar gelişmeleri ile ilgili yönetimin beklentilerine dayanmaktadır.
	Satış fiyatı (%)	1,4	1,9	Beş yıllık tahmini süre içinde yıllık ortalama büyüme oranı mevcut sektör eğilimlerine dayalı ve her bölge için uzun vadeli enflasyon tahminlerini içermektedir.
	Yeniden yapılanma girişimlerinden indirilen maliyetler ('000 TL)	2.900 TL	2.500 TL	Tahmini maliyet indirimleri yönetimin yargı ve benzeri yeniden yapılanma girişimleri ile geçmiş tecrübelerine dayanmaktadır.
	Nakit akışı tahmini süresi	5 yıl	5 yıl	Yönetim tarafından hazırlanan 5 yıllık tahminler yönetim kurulu tarafından gözden geçirilmiş/onaylanmıştır.
	Vergi sonrası iskonto oranı (%)	11,7	11,4	Bölümler ve faaliyet gösterilen ülkelere özgü riskleri yansıtmaktadır.
	Uzun vadeli büyüme oranı (%)	2,7	2,6	Bu bütçe döneminden sonraki tahmini nakit akışlarını hesaplamak için kullanılan ağırlıklı ortalama büyüme oranıdır. Oran endüstri raporlarında yer alan tahminlerle tutarlıdır.

9 Özkaynak 9

UMS1(106)(d)

9(a) Paylara bölünmüş sermaye ve pay ihraç primi ¹

	Dipnotlar	2019 Payları	2018 Payları	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
UMS1(79)(a)(ii)	(iii)				
Adi pay senetleri					
Tamamı ödenmiş		58.098.156	53.543.075	83.054	58.953
Kısmen ödenmiş 2.88 TL		-	1.250.000	-	3.600
Gecikmiş ödemeler		-	-	-	(100)
	(i)	58.098.156	54.793.075	83.054	62.453
UMS1(79)(a)(ii)	(ii)				
Tamamı ödenmiş % 7 itfa edilemez kar payı öncelikli imtiyazlı pay senetleri		-	500.000	-	1.523
Toplam paylara bölünmüş sermaye ve pay ihraç primi		58.098.156	55.293.075	83.054	63.976

UMS1(106)(d)

(i) Adi pay senetlerindeki hareketler:

	Dipnotlar	Pay adedi (bin)	İtibari değeri ‘000 TL	Pay ihraç primi ‘000 TL	Toplam ‘000 TL
UMS1(79)(a)(iv)					
Detaylar					
1 Ocak 2018 Açılış bakiyesi		54.550	54.550	6.546	61.096
Çalışan pay senedi plan ihracı	21	143	143	655	798
Temettü yeniden yatırım plan ihracı	(iv)	100	100	459	559
UMS1(79)(a)(iv)					
31 Aralık 2018 Bakiyesi		54.793	54.793	7.660	62.453
Temettü yeniden yatırım plan ihracı	(iv)	94	94	471	565
Nihai pay alım çağırısı; pay başına 1.12’den 1.250.000 kısmen ödenmiş pay senetleri	(iii)	-	-	1.400	1.400
Geç yapılan ödemeler	(iii)	-	-	100	100
Açık opsiyonların kullanımı - elde edilen getiri	(v)	228	228	975	1.203
Bağlı ortaklık alımı	14	1.698	1.698	8.067	9.765
Bedelli pay ihracı	(vi)	1.285	1.285	6.423	7.708
		58.098	58.098	25.096	83.194
UMS32(35),(39)					
Eksi: Pay ihracından kaynaklanan işlem maliyetleri		-	-	(200)	(200)
UMS12(81)(a)					
Doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi borcu		-	-	60	60
UMS1(79)(a)(iv)					
31 Aralık 2019 Bakiyesi		58.098	58.098	24.596	83.054

Zorunlu olmayan açıklama

Pay ihracı ve kısmen ödenmiş payların alım çağırısının amacı mobilya perakende bölümünü kurmak, Beylikdüzü üretim tesislerini genişletmek, DEĞER Elektronik Grup’tan pay satın almayı finanse etmek için alınmış olan borçların ödenmesidir. Diğer pay ihraçlarından elde edilen fonlar genel işletme sermayesi amaçlı kullanılmıştır.

UMS1(106)(d) **9(a) Paylara bölünmüş sermaye ve pay ihraç primi**UMS1(106)(d) **(ii) % 7 İtfa edilemez kar paylı öncelikli imtiyazlı pay senetlerindeki hareketler**

	Dipnotlar	Pay adedi (bin)	İtibari değeri '000 TL	Pay ihraç primi '000 TL	Toplam '000 TL
Detaylar					
UMS1(79)(a)(iv)	1 Ocak 2018/31 Aralık 2018 Açılış bakiyesi	500	500	1.023	1.523
	Piyasadan geri alınan ve iptal edilen paylar	(vii) (500)	(500)	(850)	(1.350)
	Geri alım işlem maliyeti	(vii) -	-	(45)	(45)
UMS12(81)(a)	Doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen cari vergi borcu	(vii) -	-	15	15
	Geçmiş yıl karlarına transfer	(vii) -	-	(143)	(143)
UMS1(79)(a)(iv)	31 Aralık 2019 Bakiyesi	-	-	-	-

(iii) Adi pay senetleri

UMS1(79)(a)(iii),(v) Adi pay senetleri 1 TL'lik itibari değere sahiptirler. Elinde bulunduranlara temettü alma ve işletme tasfiye gelirlerinin pay adedi ve paylar üzerindeki tutarlar üzerinden ödenen tutarlar oranında paylaşılması hakkını verirler. Bu haklar finansal borç olarak sınıflandırılmış %6'lık itfa edilebilir imtiyazlı pay senetlerinin önceki haklarına tabidir. (bakınız **dipnot 7(g)**).

Bir genel kurul oylamasında asaleten veya vekaleten hazır bulunan tüm adi pay senetleri sahiplerinin bir oy hakkı bulunmaktadır ve her bir oylamada her bir pay senedi bir oya isabet eder.

UMS1(79)(a)(i) İşletme sınırlı miktarda kayıtlı sermayeye sahip değildir.

UMS1(79)(a)(ii) 31 Aralık 2018 itibarıyla 2,88 TL'den çağırılan 1,12 TL'lik ilave ödenmemiş kısmı olan 1.250.000 adet adi pay senedi bulunmaktadır. 100.000 TL'lik ödenmemiş kısım gecikmiş ödemeler ile birlikte 3 Kasım 2019'da alınmıştır.

(iv) Temettü yeniden yatırım planı

UMS1(79)(a)(vii) İşletme adi pay senedi sahiplerine temettü haklarının tamamını ya da bir kısmını nakit ödeme yerine bedelsiz pay senedi dağıtımını seçebildikleri bir temettü yeniden yatırım planı kurmuştur. Paylar plan dahilinde %2,5 indirimle piyasa fiyatının altında dağıtılmıştır.

(v) Opsiyonlar

UMS1(79)(a)(vii) DEĞER A.Ş. Çalışanları Opsiyon Planı hakkındaki bilgiler mali yıl boyunca ihraç edilen icra edilen ve zaman aşımına uğrayan ve raporlama döneminden sonra halen açık bulunan opsiyonların detayları ile birlikte **dipnot 21**'de açıklanmıştır.

(vi) Bedelli pay ihracı

UMS1(106)(d)(iii),(112)(c) 10 Ekim 2019'da işletme pay sahiplerini her bir adi pay senedi için 1 paya isabet edecek, bu paylar 4 Aralık 2019'dan sonra ihraç edilecek ve temettü için sıraya alınacak şekilde bedeli 6,00 TL'den 10 adet tamamen ya da kısmen ödenmiş 1.284.916 adetlik bedelli pay ihracına katılmaları için davet etmiştir. Pay ihracına tam katılım sağlanmıştır.

(vii) Pay geri alımı

UMS1(106)(d)(iii) Ekim/Kasım 2019'de işletme sermaye yapısını sadeleştirmek üzere piyasadaki 500.000 adet %7'lik itfa edilemez kar paylı öncelikli imtiyazlı pay senetlerini satın alıp iptal etmiştir. Geri alım ve iptal pay sahipleri tarafından geçen yılın yıllık genel kurul toplantısında onaylanmıştır. 2,65 TL- 2,73 TL arasında değişen fiyatlarda paylar ortalama pay başına 2,70 TL fiyattan satın alınmıştır. 30.000 TL'lik vergi sonrası işlem maliyetleri dahil toplam 1.380.000 TL'lik maliyet imtiyazlı özkaynakdan çıkarılmıştır. Bu sınıfa ait tüm paylar geri alındığı ve iptal edildiği için, 143.000 TL'lik kalan bakiye geçmiş yıl karlarına aktarılmıştır. Ödenmiş sermayedeki toplam indirim 1.523.000 TL'dir.

UFRS7(7) UMS1(79)(a)(v) %7 oranında geri ödenemeyen iştirak edilen imtiyazlı hisse senetleri, yeterli karın elde edilebildiği ancak kümülatif olmadığı durumlarda yıllık %7 oranında temettü almaya hak kazanmıştır. Bunlar şirketin tasfiyesi halinde adi pay senetleri ile eşit olarak katılabilirlerdi.

UMS1(106)(d)

9(b) Diğer özkaynak kalemleri

	Dipnotlar	2019 Payları	2018 Payları	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
UMS32(28)	Dönüştürme haklarının değeri - paya dönüştürülebilir tahvil	(i)		3.500	-
UMS12(81)(a)	Ertelenmiş vergi yükümlülüğü bileşeni			(1.050)	-
UMS1(79)(a)(vi) UMS32(34)	Geri alınmış paylar ²	(ii)	(120.641)	(676)	(550)
	Toplam diğer özkaynak kalemleri			1.774	(550)

(i) Paya dönüştürülebilir tahvilin dönüşüm hakkı

UMS1(79)(a)(v) Diğer özkaynak kalemlerinde gösterilen tutar %7’lik paya dönüştürülebilir tahvillerin değeridir ve detayları **dipnot 7(g)**’de gösterilmiştir.

(ii) Geri alınmış paylar ²

UMS1(79)(a)(vi) Geri alınmış paylar DEĞER A.Ş.’de DEĞER Çalışan Pay Planı kapsamında DEĞER A.Ş. altında pay ihraç etmek amacı ile ve yönetici kısa vadeli teşvik (KVT) planı olarak DEĞER A.Ş. Çalışanları Pay Vakfı tarafından tutulan paylardır.(daha kapsamlı bilgi için **dipnot 21**’e bakınız). Çalışanlar için ihraç edilen paylar ilk giren ilk çıkar yöntemi ile muhasebeleştirilir:

	Detaylar	Pay adedi	‘000 TL
UMS1(79)(a)(iv)	1 Ocak 2018 Açılış bakiyesi	(46.916)	(251)
	Vakıf tarafından satın alınan paylar	(52.364)	(299)
	31 Aralık 2018 Bakiyesi	(99.280)	(550)
	Vakıf tarafından satın alınan paylar	(207.636)	(1.217)
	Yönetici KVT planı çerçevesinde ertelenmiş payların ihracı	40.373	216
	Çalışan pay planı ihracı	145.902	875
UMS1(79)(a)(iv)	31 Aralık 2019 Bakiyesi	(120.641)	(676)

UMS16(77)(d)

9(c) Diğer yedekler 3-5

UMS1(106A)

Aşağıdaki tablo finansal durum tablosunda bir satır olan “diğer yedekler” in kırılımını ve bu yedeklerin yıl içerisindeki hareketlerini göstermektedir. Her bir yedeğin içeriğinin açıklaması ve amacı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

UMS16(77)(f)
UMS21(52)(b)

		Yeniden değerleme fazlası '000 TL	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire sınıflandırılan finansal varlıklar	Finansal Riskten korunma '000 TL	Hisse bazlı ödeme '000 TL	Kontrol gücü olmayan paylarla işlemler '000 TL	Yabancı para çevrim '000 TL	Toplam diğer yedekler '000 TL
	Dipnotlar							
	1 Ocak 2018	3.220	1.173	(203)	1.289		1.916	7.395
	Stoklara aktarılan riskten korunma maliyetleri	12(a)	-	339	-	-	-	339
	Ertelenmiş vergi	8(d)	-	(102)	-	-	-	(102)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	Transfer edilen net tutar		-	237	-	-	-	237
UFRS7(11A)(e)	Geçmiş yıl kar/zararlarına transfer edilen tutar	7(c)	548					548
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	Ertelenmiş vergi		(164)	-	-	-	-	(164)
	Transfer edilen net tutar		384	-	-	-	-	384
		8(a).7(c) 12(a)						
	Yeniden değerlendirme - brüt	5.840	(1.458)	1.496		-	-	5.878
UMS16(77)(f) UFRS7(20)(a)(ii) UMS12(81)(ab), UMS1(90) UMS16(77)(f)	Ertelenmiş vergi	8(d)	(1.752)	437	(449)	-	-	(1.764)
	Yeniden değerlemede kontrol gücü olmayanların payı - brüt	(178)	-	-	-	-	-	(178)
	Ertelenmiş vergi	54	-	-	-	-	-	54
UMS12(81)(ab), UMS1(90) UMS16(41)	Amortisman devri - brüt	9(d)	(334)	-	-	-	-	(334)
	Ertelenmiş vergi	100	-	-	-	-	-	100
UMS12(81)(ab), UMS1(90) UMS28(10)	İştirak yeniden değerlendirme	16(e)	100	-	-	-	-	100
	Ertelenmiş vergi	8(d)	(30)	-	-	-	-	(30)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	Kar zarar tablosuna yapılan sınıflamama - brüt	12(a) 7(c)	-	(195)		-	-	(195)
UMS1(92),(95) UFRS7(23)(d)	Ertelenmiş vergi	8(d)	-	59		-	-	59
UMS12(81)(ab), UMS1(90) UMS28(10)	İştirak yabancı para çevrim	16(e)	-	-	-	-	15	15
	Ertelenmiş vergi		-	-	-	-	(5)	(5)
UMS12(81)(ab), UMS1(90) UMS21(52)(b)	Diğer yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	243	243
	Kontrol gücü olmayan payların yabancı para çevrim farklarındaki payı		-	-	-	-	(133)	(133)
	Diğer kapsamlı gelir	3.800	(1.021)	911		-	120	3.810
	Ortaklarla yapılan işlemler			-				
	Hisse bazlı ödeme giderleri	21	-	-	555		-	555
	31 Aralık 2018	7.020	536	945	1.844		2.036	12.381

UMS1(106)(d)

9(c) Diğer yedekler

UMS16(77)(f)
UMS21(52)(b)

	Dipnotlar	Yeniden değerlem e fazlası '000 TL	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirde muhasabeleştirilen finansal varlıklar '000 TL	Riskten korunma '000 TL	Hisse bazlı ödemeler '000 TL	Kontrol gücü olmayan paylarla işlemler '000 TL	Yabancı para çevrim '000 TL	Toplam diğer yedekler '000 TL
31 Aralık 2019		7.020	536	945	1.844	-	2.036	12.381
Stoklara transfer	12(a)	-	-	(44)	-	-	-	(44)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	8(d)	-	-	13	-	-	-	13
Devredilen net tutar		-	-	(31)	-	-	-	(31)
UFRS7(11A)(e)	7(c)	-	(646)	-	-	-	-	(646)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)		-	194	-	-	-	-	194
Devredilen net tutar		-	(452)	-	-	-	-	(452)
UMS16(77)(f) UFRS7(20)(a)(iii),(24C)(b)(i)	8(a), 7(c) 12(a)	7.243	750	238	-	-	-	8.231
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	8(d)	(2.173)	(225)	(71)	-	-	-	(2.469)
UMS16(77)(f)		(211)	-	-	-	-	-	(211)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)		63	-	-	-	-	-	63
UMS16(41)	9(d)	(320)	-	-	-	-	-	(320)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)		96	-	-	-	-	-	96
UMS28(10)								
Ortak girişim yeniden değerleme	16(e)	300	-	-	-	-	-	300
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	8(d)	(90)	-	-	-	-	-	(90)
UMS1(92),(95) UFRS7(23)(d)	12(a) 7(c)	-	-	(155)	-	-	-	(155)
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	8(d)	-	-	46	-	-	-	46
UFRS9(5.5.2)								
Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasabeleşen borçlanma araçlarının değer düşüklüğü	12(c)	-	8	-	-	-	-	8
UMS12(81)(ab), UMS1(90)	8(d)	-	(2)	-	-	-	-	(2)
UMS28(10)	16(e)	-	-	-	-	-	20	20
UMS12(81)(ab), UMS1(90)		-	-	-	-	-	(6)	(6)
UMS21(52)(b)		-	-	-	-	-	(617)	(617)
UMS1(92),(95) UMS21(52)(b)	15	-	-	-	-	-	170	170
UMS21(52)(b)	12(b)	-	-	-	-	-	190	190
Kontrol gücü olmayan payların yabancı çevrim farklarındaki payı		-	-	-	-	-	247	247
Diğer kapsamlı gelir		4.908	531	58	-	-	4	5.501
Ortaklarla yapılan işlemler								
Hisse bazlı ödeme giderleri	21	-	-	-	2.018	-	-	2.018
Çalışanlara ihraç edilen geri alınan paylar	9(b)	-	-	-	(1.091)	-	-	(1.091)
UFRS10(23)	16(d)	-	-	-	-	(333)	-	(333)
31 Aralık 2019		11.928	615	972	2.771	(333)	2.040	17.993

9(c) Diğer yedekler

(i) Diğer yedeklerin içeriği ve amacı ^{6,7}

Yeniden değerlendirme fazlası - maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fazlası duran varlıkların yeniden değerlemelerinden kaynaklanan artış ve azalışları kaydetmek amacı ile kullanılmaktadır. Bir varlığın satışı durumunda bu varlık ile ilgili bu fondaki herhangi bir bakiye geçmiş yıl karlarına aktarılır, detaylar için **dipnot 25(r)**'deki muhasebe politikalarına bakınız.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

Dipnot 7(c)'da açıklandığı üzere işletme, belli özkaynağa dayalı pay senedi yatırımlarının gerçeğe uygun değer değişikliklerini diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirmeyi seçmiştir. Bu değişiklikler özkaynak içinde gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosu fonu içinde birikir. İşletme özkaynağa dayalı pay senetlerini elden çıkardığında bu fonları birikmiş karlar içerisine transfer eder.

Dipnot 7(c) (iv)'de açıklandığı gibi işletme borçlanma araçlarına yaptığı yatırımlardan bazılarını da gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandırmıştır. Bu yatırımların gerçeğe uygun değer değişimleri özkaynaklarda gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı tablosu altındaki fonda birikir. Birikmiş fon, yatırımın elden çıkarılması ya da değer düşüklüğüne uğraması durumunda kar veya zarara transfer edilir.

Aşağıdaki tablo birikmiş fonun özkaynağa dayalı pay senedi ve borç senedi yatırımları ile ilişkisini göstermektedir:

	2019			2018		
	Borç '000TL	Özkaynak '000TL	Toplam '000TL	Borç '000TL	Özkaynak '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak itibarıyla	(70)	606	536	90	1,083	1,173
Geçmiş yıl kar/zararlarına transferler	-	(646)	(646)	-	548	548
Ertelenmiş vergi	-	194	194	-	(164)	(164)
Transfer edilen net tutar	-	(452)	(452)	-	384	384
Yeniden değerlendirme-Brüt	118	632	750	(228)	(1,230)	(1,458)
Ertelenmiş vergi	(35)	(190)	(225)	68	369	437
Değer düşüklüğü	8	-	8	-	-	-
Ertelenmiş vergi	(2)	-	(2)	-	-	-
Diğer kapsamlı gelir	89	442	531	(160)	(861)	(1,021)
31 Aralık	19	596	615	(70)	606	536

Finansal riskten korunma fonları

Finansal riskten korunma fonu, nakit akış riskinden korunma fonu ile riskten korunma fonunun maliyetini içerir, detaylı bilgi için **dipnot 12 (c)**'ye bakınız. Bu finansal riskten korunma fonu **dipnot 25(p)** 'de anlatıldığı üzere nakit akış riskinden korunma olarak nitelendirilen ve bunlara dahil olan türevler üzerindeki kar veya zararların etkin kısmını muhasebeleştirmek için kullanılır. Bu tutarlar daha sonra ya başlangıçtaki borçlanma araçları maliyetine transfer edilir ya da uygun görüldüğünde kar veya zarara yeniden sınıflandırılır.

İşletme vadeli işlem sözleşmesinin vade bileşeni ile döviz opsiyon sözleşmelerinin zaman değerini finansal riskten korunma maliyetleri fonu altında ertelemektedir. İlgili borçlanma araçları alımı gerçekleştiğinde ertelenmiş finansal riskten korunma maliyetleri fonu stokların başlangıç maliyetine aktarılır, detaylı bilgi için **dipnot 25 (p)** ye bakınız.

Hisseye dayalı ödemeler ⁸

Hisseye dayalı ödemeler aşağıdakileri muhasebeleştirmek için kullanılır:

- Çalışanlar için ihraç edilen fakat kullanılmayan opsiyonların hak ediş günündeki gerçeğe uygun değeri
- Çalışanlar için ihraç edilen payların hak ediş günündeki gerçeğe uygun değeri
- Çalışanlara bağışlanmış ancak henüz haiz olunmamış payların hak ediş günündeki gerçeğe uygun değeri
- Çalışanlar adına DEĞER A.Ş. Çalışan Payları Vakfı tarafından elde tutulan payların ihracı

Kontrol gücü olmayanlar ile yapılan işlemler

Bu fon **dipnot 25(b)(v)**'de anlatılan kontrol gücü olmayan paylar ile yapılan kontrol kaybı ile sonuçlanmayan işlemlerin sonucu olarak doğabilecek farkların kaydedilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Yabancı para çevrimi

Dipnot 25(d) 'de anlatıldığı üzere kontrol edilen yabancı işletmenin yabancı para çevrim farkları diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda ayrı bir fon altında toplanır. Yatırımın elden çıkarılması durumunda birikmiş tutar kar veya zarara sınıflanır.

9(d) Geçmiş yıl karları

Geçmiş yıl karlarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

		2019	2018
	Dipnotlar	'000 TL	Yeniden düzenlenmiş * '000 TL
1 Ocak Bakiyesi		34.503	19.980
Dönem net karı		32.626	26.164
Doğrudan geçmiş yıl karlarında muhasebeleştirilen diğer diğer kapsamlı gelir kalemleri			
İstihdam sonrası fayda yükümlülüklerinin yeniden ölçümü vergi sonrası net	8(g)	83	(637)
Gerçeğe uygun değeri vergi sonrası diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen özkaynak araçlarının elden çıkarılmasına ilişkin kazancın yeniden sınıflandırılması	7(c)(iii)	452	(384)
Temettüler	13(b)	(22.923)	(11.038)
İmtiyazlı payların geri alınmasında sermayeden devir	9(a)	143	-
Amortisman devri vergi sonrası net	9(c)	224	234
31 Aralık Bakiyesi		45.108	34.319

- Açıklanan tutarlar **dipnot 11(b)**'de bahsedilen hatanın düzeltilmesi ve **dipnot 26**'da bahsedilen değişen muhasebe politikasının yeniden düzenlemeleri sonrasındır. .

Özkaynak

Pay ihraç primi

- UMS 1 (varsa) pay başına değer açıklamalarını gerekli kılmıştır. Fakat pay ihraç priminin sunumuna dair belirli bir format bildirmemiştir. DEĞER A.Ş. pay ihraç primlerini dipnotlarda açıklamaktadır. Fakat işletmenin tabi olduğu yerel yasaların belirli kuralları olabilir. Örneğin finansal durum tablosunda ayrıca bir sunum gerektiriyor olabilirler.

Geri alınan paylar

- UMS 32 geri alınan payların özkaynaktan çıkarılması gerektiğini ve bu tip payların satın alınması, satılması, ihraç edilmesi veya iptallerinde herhangi bir kar veya zararın muhasebeleştirilmemesini bildirir. Fakat standart bu payların özkaynaklarda nerede gösterilmesi gerektiğine açıklık getirmez. DEĞER A.Ş. bu payları 'diğer özkaynak' kaleminin altında göstermeyi seçmiştir. Fakat geçmiş yıl karlarından çıkartılarak finansal durum tablosunda ayrı bir satırda ya da ayrı bir fonda da gösterilebilir. İşletmenin bağlı olduğu yasal mevzuat uyarınca işletme bu tip payları tekrar satma hakkına sahip olabilir.

Özkaynak

Diğer yedekler

- UMS1(106)(d) 3. Bir işletme özkaynak değişim tablosunda ya da dipnotlarda diğer kapsamlı gelirin her bir sınıfının birikmiş bakiyesi için dönem başı ve dönem sonu defter değeri arasındaki mutabakatı her bir diğer kapsamlı gelir kalemini ve sahiplerle olan işlemleri ayrı ayrı açıklayarak sunmalıdır. **Özkaynak değişim tablosundaki** 2 ve 3. paragraflarındaki açıklamalara bakınız.
- UMS1(92),(94) 4. Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin yeniden sınıflandırma düzeltmelerinin kapsamlı gelir tablosunda veya dipnotlarda açıklanması gerekir. DEĞER A.Ş. her iki açıklamayı da dipnotlarda yapmayı seçmiştir.
- UMS1(7),(95) 5. Yeniden sınıflandırma düzeltmeleri cari veya önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilen tutarların cari dönemde kar veya zararda yeniden sınıflandırılmış tutarlarıdır. Bunlar örneğin yabancı bir faaliyetin elden çıkarılması ve riskten korunma muhasebesi uygulanan bir tahmini işlemin kar zararı etkilediğinde ortaya çıkmaktadır.
- Nitelik ve amaç**
- UMS1(79)(b) 6. Özkaynak içindeki her bir yedeğin nitelik ve amacının açıklaması finansal durum tablosu ya da dipnotlarda sağlanmalıdır. Bu genel karşılıklar sermaye kar yedekleri ve var olan diğer yedekler dahil tüm yedeklere geçerlidir.
7. Aşağıdaki durumlarda yedeklerin nitelik ve amacını açıklarken dağıtımlarında herhangi bir kısıt ya da herhangi bir diğer önemli özelliklerinden bahsetmek uygun olacaktır:
- UMS16(77)(f) a) Maddi duran varlık yeniden değerlendirme fazlası: pay sahiplerine bakiyenin dağıtımına ilişkin herhangi bir kısıtlama olup olmadığının açıklanması zorunludur.
- UMS38(124)(b) b) Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin yeniden değerlendirme fazlası tutarı; dönem içindeki değişiklikleri ve pay sahiplerine bakiyenin dağıtımına ilişkin herhangi bir kısıtlama olup olmadığını gösteren dönem başı ve sonundaki bakiyenin açıklanması zorunludur.

Opsiyonların kullanılmasında hisse bazlı ödemeler yedeğinden sermayeye transfer

8. Muhasebe standartları özkaynakların farklı bileşenleri arasında ayırım yapmamaktadır. UFRS 2 *Hisse bazlı ödemeler* opsiyonların kullanılması esnasında bir tutarın bir özkaynak bileşeninden diğerine devredilmesine izin verse de bunu yapmak için bir koşul yoktur. DEĞER A.Ş. hisse bazlı ödemeler yedeği oluştursa da opsiyonların kullanımı ya da sona ermesi üzerine bu yedekten herhangi bir tutarı devretmemiştir. Fakat alacak kaydı doğrudan geçmiş yıl karlarında ya da sermayede muhasebeleştirilebilir. Kabul edilen uygulama bağlı olunan yerel vergi ve işletme kanunlarına bağlı olabilir. Önemli hisse bazlı ödeme işlemleri olan işletmeler politikalarını açıklamalıdır.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

9. Bu yayında Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklendirilmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Sermayesi olmayan işletmeler	UMS 1 paragraf 79(a) uyarınca gereken bilgilere eşdeğer bilgileri açıklayın.
Satış opsiyonlu finansal araçlar	Çeşitli açıklamalar, detaylar için UMS 1 (136A) ve (80A)'a bakın.
Sınırlı ömrü olan işletmeler	İşletmenin ömrünü açıklayın.
İşletme finansal yükümlülükleri ortadan kaldırmak için özkaynak araçları ihraç etmiştir.	Kar veya zararda ya da dipnotlarda ayrı bir kalem olarak muhasebeleştirilen herhangi bir kar veya kaybı açıklayın.

10 Nakit akış bilgisi

10(a) Faaliyetlerden elde edilen nakit¹

UMS7(18)(b),(20)

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Vergi öncesi kar			
Sürdürülen faaliyetlerden		51.086	39.675
Durdurulan faaliyetlerden	15	1.111	570
Durdurulan faaliyetler dahil vergi öncesi kar		52.197	40.245
Düzeltilmeler			
Amortisman ve itfa payları	5(c)	12.540	9.518
Şerefiyede değer düşüklüğü	4	2.410	-
Yangında tahrip olan varlıkların hurdaya ayrılması	4	1.210	-
Gayri-nakdi çalışanlara sağlanan fayda gideri- hisse bazlı ödemeler		2.156	1.353
Duran varlıkların satışından net (kar) zarar		(1.620)	530
Mühendislik bölümünün elden çıkarılmasından sağlanan kar	15	(760)	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuldeki gerçeğe uygun değer düzeltmesi	8(b)	(1.350)	(1.397)
Türevlerdeki gerçeğe uygun değer düzeltmesi		(11)	621
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara aktarılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değer (kar)/zararları	7(d)	(120)	-
İştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların kar payı	16(e)	(340)	(355)
Ödenecek koşullu bedellerin kayıtlardan çıkarılması üzerine elde edilen kar	14	(135)	-
Alınacak koşullu bedellerin yeniden ölçülmesinden elde edilen kar	15	(130)	-
Temettü geliri ve yatırım faaliyetlerinden nakit akım olarak sınıflandırılan faiz geliri		(3.558)	(4.549)
Finansman gideri- net	5(d)	5.875	5.450
Net kur farkları		604	479
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişim kontrol edilen işletme alımı ve mühendislik bölümü satışı etkileri düşülmüş:			
Ticari alacakdaki artış		(6.470)	(4.647)
Sözleşme varlıklarındaki azalış/(artış)		1.258	(1.220)
Stoklardaki artış		(1.340)	(1.832)
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklardaki azalış/(artış)		465	(1.235)
Diğer işletme varlıklarında azalış		87	5.202
Ticari borçlarda artış / (azalış)		1.429	(36)
Sözleşme yükümlülüklerindeki artış		457	870
Diğer işletme borçlarında artış		(251)	(46)
Karşılıklardaki artış		1.215	574
Faaliyetlerden elde edilen nakit		65.818	49.525

UMS7(43)

10(b) Gayri nakdi yatırım ve finansman faaliyetleri 2-3

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Finansal kiralama yoluyla elde edilen duran varlıklar (dipnot 7(g))	-	3.000
Perakende mağaza mobilya ve demirbaşların kiralayandan kira teşviki olarak elde edilmesi (dipnot 8(a))	-	950

Gayri nakdi yatırım ve finansman aktiviteleri diğer notlarda açıklanmıştır:

- Kullanım hakkı varlıklarının satın alınması **dipnot 8(b)**
- Pay ihracı yoluyla bir işletme birleşmesinin kısmi tasviyesi - **dipnot 14**
- Mühendislik bölümü satışının ertelenmiş kısmi geliri **dipnot 15**
- Temettü yeniden yatırım planı kapsamında pay ihracı ile karşılanan temettüler **dipnot 13(b)** de gösterilmiştir.
- DEĞER A.Ş. Çalışanları Opsiyon Planı ve çalışan pay planı çerçevesinde çalışanlar için gayri nakdi ihraç edilen opsiyonlar ve paylar **dipnot 21** de gösterilmiştir.

10(c) Net borç mutabakatı 4-7

Bu bölümde net borcun bir analizini ve sunulan her bir dönem için net borç hareketlerini ortaya koymaktadır.

Net borç	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Nakit ve nakit benzerleri	55.083	30.299
Likit yatırımlar (i)	11.300	10.915
Borçlar - bir yıl içinde geri ödenebilir (açık kredi ve 2018 yılında finansal kiralama yükümlülüğü dahil)	(97.515)	(91.233)
Kiralama yükümlülüğü	(11.501)	-
Net borç	(42.633)	(50.019)
Nakit ve likit yatırımlar	66.383	41.214
Brüt borç- sabit faiz oranları	(65.327)	(51.083)
Brüt borç- değişken faiz oranları	(43.689)	(40.150)
Net borç	(42.633)	(50.019)

Revize edilmiş
gösterim
UMSR(44A)-(44E)

	Finansman faaliyetlerinden yükümlülükler			Diğer varlıklar		
	Krediler '000 TL	Kiralamalar '000 TL	Ara Toplam '000 TL	Nakit/açık kredi '000 TL	Likit yatırımlar (i) '000 TL	Toplam '000 TL
1 Ocak 2018 itibarıyla net borç	(81.006)	(3.523)	(84.529)	21.573	10.370	(52.586)
Nakit akışlar	(961)	835	(126)	6.260	1.235	7.369
Alımlar - finansal kiralama ve operasyonel kiralama teşvikleri	-	(3.950)	(3.950)	-	-	(3.950)
Yabancı para çevrim düzeltmeleri	(420)	-	(420)	216	-	(204)
Diğer değişimler (ii)	42	-	42	-	(690)	(648)
31 Aralık 2018 itibarıyla net borç	(82.345)	6.638	(88.983)	28.049	10.915	(50.019)
UFRS 16'nın uygulanmasına ilişkin yeniden düzenlemeler (bkz dipnot 26)	-	(4.653)	(4.653)	-	-	(4.653)
	82.345	(11.291)	(93.636)	28.049	10.915	(54.672)
Nakit akışlar	12.569	1.942	(10.627)	24.632	(465)	13.540
Alımlar- Kiralamalar	-	(2.152)	(2.152)	-	-	(2.152)
Yabancı para çevrim düzeltmeleri	(31)	-	(31)	(248)	15	(264)
Diğer değişiklikler	80	-	80	-	835	915
31 Aralık 2019 itibarıyla net borç	(94.865)	(11.501)	(106.366)	52.433	11.300	(42.633)

Yeni gösterim

Revize edilmiş
gösterim

10(c) Net borç mutabakatı 4-7

- (i) Likit yatırımlar, grubun gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıkları olup aktif bir piyasada işlem gören cari yatırımlardan oluşur.
- (ii) Diğer değişiklikler, ödendiğinde nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden nakit akışı olarak gösterilecek tahakkuk eden faiz giderleri dahil, nakit dışı hareketleri içermektedir.

Nakit akış bilgisi**Faaliyetlerden elde edilen nakit mutabakatı**

1. Nakit akış tablosunda doğrudan yöntemi kullanan işletmelerin kar veya zarardan faaliyetlerinden elde edilen nakit akışlara bir mutabakat yapmaları ve bunu açıklamaları gerekmez. Ek B DEĞER A.Ş.'nin doğrudan yöntem kullanılarak hazırlanan nakit akış tablosunu gösterir.

Gayri nakdi yatırım ve finansman faaliyetleri- açıklanacak bilgiler

2. Nakit ve nakit benzerlerinin kullanımını gerektirmeyen yatırım ve finansman işlemleri yatırım ve finansman faaliyetleri ile ilgili tüm bilgilerin sağlandığı şekilde açıklanmalıdır.
3. UMS 7 paragraf 43 uyarınca açıklanması gereken diğer işlem ve durum örnekleri aşağıdakileri içerir:
 - (a) Doğrudan ilgili yükümlülükleri üstlenerek yapılan varlık alımları, örneğin satıcısına ipotekli borçlanma yolu ile bir bina satın alımı
 - (b) Borcun sermayeye dönüşümü.

Net borç mutabakatı

4. İşletmelerin nakit akış tablolarındaki finansman faaliyetlerinden olan ya da sınıflandırılacak olan yükümlülüklerindeki değişiklikleri açıklamaları gerekli olacaktır. Ancak **dipnot 10(c)**'deki açıklama grubun net borcunun bir parçası olan varlıkları da dahil ederek UMS 7'de gerekenin ötesine geçmektedir.
5. UMSK nakit ve nakit benzeri bakiyeleri dahil etmenin borcunu net bazda yöneten bir işletme için yararlı olabileceğini kabul ederken, kurul net borcun nasıl tanımlanması ve neyin dahil edilmesi veya neyin dahil edilmemesi gerektiğini tartışarak projeyi geciktirmek istememiştir. Sonuç olarak, zorunlu gereklilik sadece nakit akışlarının finansman faaliyeti olarak sınıflandırıldığı finansal durum tablosu kalemlerini kapsar. İşletmeler mutabakatlarına diğer kalemleri eklediğinde finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerdeki değişiklikleri ayrıca tespit etmelidirler.
6. UMS 7 ayrıca yeni paragraf olan 44A'nın gerektirdiği bilgilerin nasıl sunulacağı açısından da esnektir. Özellikle, işletmelerin açılıştan kapanış bakiyelerine kadar bir mutabakat sağlamaları gerekmez, ancak bilgileri başka şekillerle de sağlayabilirler.
7. Ancak, finansal varlıklardan kaynaklanan nakit akışlarının veya gelecekteki nakit akışlarının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına dahil edilmesi durumunda, finansal varlıklardaki değişikliklerin açıklamaya dahil edilmesi gerekir. Bu, örneğin finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülükleri finansal riskten koruyan varlıklara uygulanabilir.

Risk

Bu dipnot bölümü grubun maruz kaldığı çeşitli riskleri ve bunların grubun mali durumunu ve performansını nasıl etkileyebileceğini anlatır.

11	Önemli muhasebe tahminleri, değerlendirmeleri ve hatalar	117
12	Finansal risk yönetimi	120
13	Sermaye yönetimi	140

UMS1(122),(125)

Mali tabloların hazırlanması, muhasebe tahminlerinin kullanılmasını gerektirir ki bunlarda tanımı gereği gerçek sonuçlarla nadiren eşit olacaktır. Yönetimin ayrıca, muhasebe politikalarının uygulanmasında değerlendirme yapması gereklidir.

Bu dipnot, yüksek düzeyde değerlendirme veya karmaşıklık içeren alanlara ve yanlış olduğu ortaya çıkan tahmin ve varsayımlar nedeniyle önemli derecede düzeltme gerektirmesi muhtemel kalemlere genel bir bakış sağlar. Bu tahminler ve varsayımlar hakkında detaylı bilgi, finansal tablolarda etkilenen her bir satır kalemi için hesaplama esasları hakkında bilgilerle birlikte diğer notlara dahil edilmiştir. Buna ek olarak, bu dipnot ayrıca bir hata sonucu yıl içinde yapılan cari düzeltmeleri ve daha önceki tahminlerdeki değişiklikleri açıklar.

Yeniden düzenlenmiş gösterim

[İngiltere'de faaliyet gösteren veya İngiltere ile önemli miktarda iş yapan işletmeler Brexit ile ilgili risklerin finansal tabloları üzerindeki etkilerini açıklamayı da değerlendirmelidir.] ⁵⁻⁸

(a) Önemli tahminler ve değerlendirmeler ¹⁻⁴

Önemli tahminler ve değerlendirmeler içeren alanlar şunlardır:

- Vergi belirsizliği ile ilgili cari dönem vergi borcu ile cari dönem vergi gideri tahmini - dipnot 6(b)
- Bazı belli başlı finansal varlıkların tahmin edilmiş gerçeğe uygun değeri - dipnot 7(c) ve dipnot 7(h)
- Arsa, bina ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tahminleri - dipnot 8(a) ve 8(c)
- Kira muhasebesiyle ilgili yapılan tahmin belirsizlikleri ve değerlendirmeler - dipnot 8(b)
- Şerefiye değer düşüklüğü tahmini - dipnot 8(d)
- Maddi olmayan duran varlığın yararlı ömür tahmini - dipnot 8(d)
- Tanımlanmış fayda emeklilik yükümlülüğünün tahmini - dipnot 8(h)
- Garanti tazminat karşılığı tahmini - dipnot 8(j)
- Bir işletme birleşmesinde koşullu borçlar ve koşullu satın alım bedelinin gerçeğe uygun değerlerinin tahmini - dipnot 14
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve işlem fiyatının dağıtılması - dipnot 3
- Taşınan vergi zararlarından hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının muhasebeleştirilmesi - dipnot 8(e)
- Finansal varlıklarda değer düşüklüğü - dipnot 12(c), ve
- Konsolidasyona ilişkin değerlendirmeler ve müşterek anlaşmalarda sınıflandırma - dipnot 7(c) ve dipnot 16.

Tahminler ve değerlendirmeler sürekli olarak gözden geçirilirler. Bunlar geçmişteki tecrübeler ve gelecekte işletme üzerinde finansal etkisi olacağı beklenen ve belirli şartlar altında makul olduğuna inanılan olayların beklentisi dahil diğer unsurlara bağlıdır.

11(b) Amortisman muhasebeleştirilmesindeki hatanın düzeltilmesi

UMS8(49)(a)

Eylül 2019'da bağlı ortaklıklardan biri bazı ekipmanlarının amortisman hesaplamasında hata saptamıştır. Hata, 2018 ve önceki mali yıllar için kayıtlara alınan amortismanın olduğundan düşük hesaplanması ve buna bağlı olarak maddi duran varlığın olduğundan yüksek gösterimiyle sonuçlanmıştır.

UMS8(49)(b)(i),(c)

Hata aşağıdaki gibi önceki dönemlere ait her bir etkilenen finansal tablo satır kalemlerinin yeniden düzenlenmesi ile düzeltilmiştir:

Finansal durum tablosu (özet)	31 Aralık 2018 '000 TL	Artış/ (Azalış) '000 TL	31 Aralık 2018 (Yeniden düzenlenmiş) '000 TL	31 Aralık 2017 '000 TL	Artış/ (Azalış) '000 TL	1 Ocak 2018 (Yeniden düzenlenmiş) '000 TL
Maddi duran varlıklar	108.544	(1.550)	106.994	96.997	(1.300)	95.697
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(7.285)	465	(6.820)	(4.770)	390	(4.380)
Net varlıklar	116.900	(1.085)	115.815	95.593	(910)	94.683
Geçmiş yıl kar/zararları	(35.404)	1.085	(34.319)	(20.890)	910	(19.980)
Toplam özkaynak	(116.900)	1.085	(115.815)	(95.593)	910	(94.683)

UMS12(81)(a)

11(b) Amortisman muhasebeleştirilmesindeki hatanın düzeltilmesi

	2018 '000 TL	Kar Artış/ (Azalış) '000 TL	2018 (Yeniden düzenlenmiş) '000 TL
Kar/zarar tablosu (özet)			
Satılan malların maliyeti	(64.909)	(250)	(65.159)
Vergi öncesi kar	39.925	(250)	39.675
Gelir vergisi gideri	(11.667)	75	(11.592)
Durdurulan faaliyetlerden elde edilen kar	399	-	399
Dönem karı	28.657	(175)	28.482
Dönem karı dağılımı:			
DEĞER A.Ş. ana ortaklık payları	26.339	(175)	26.164
Kontrol gücü olmayan paylar	2.318	-	2.318
	28.657	(175)	28.482
Kapsamlı gelir tablosu (özet)			
Dönem karı	28.657	(175)	28.482
Diğer kapsamlı dönem geliri	3.665	-	3.665
Toplam kapsamlı dönem geliri	32.322	(175)	32.147
Toplam kapsamlı gelir dağılımı:			
DEĞER A.Ş. ana ortaklık payları	29.746	(175)	29.571
Kontrol gücü olmayan paylar	2.576	-	2.576
	32.322	(175)	32.147

UMS8(49)(b)(ii)

Önceki yıla ait pay başına esas ve seyreltilmiş kar da yeniden düzenlenmiştir. Hem esas hem de seyreltilmiş pay başına kazancın düzeltme tutarı sırasıyla pay başına 0,4 ve 0,3 kuruşluk azalış kadardır.

Düzeltilme ayrıca **dipnot 5(c)** ve **dipnot 6(a)**'da açıklanan bazı tutarları etkilemiştir. Önceki yıla göre amortisman gideri 250.000 TL artmış ve ertelenmiş vergi gideri 75.000 TL azalmıştır.

11(c) Tesis ve cihazların yararlı ömürlerinin gözden geçirilip düzeltilmesi

UMS8(39)
UMS16(76)

Yıl boyunca, bir bağlı ortaklığın mobilya imalatında kullanılan belirli tesis ve cihaz kalemlerinin tahmini yararlı ömürleri gözden geçirilip düzeltilmiştir. Cari mali yılda meydana gelen değişikliklerin net etkisi 980.000 TL'lik değerindeki amortisman giderlerindeki artış olmuştur.

Bu varlıkların faydalı ömürlerinin sonuna kadar tutulduğunu varsayarak, bu varlıklara ilişkin gelecek yıllardaki amortisman aşağıdaki tutarlar kadar artacaktır/(azalacaktır):

31 Aralık itibarıyla	'000 TL
2020	740
2021	(610)
2022	(460)
2023	(650)

Önemli tahminler, değerlendirmeler ve hatalar

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

Tahminlerdeki belirsizliğin kaynakları

UFRS Yorum 14(10)

1. Net tanımlanmış fayda varlığının muhasebeleştirilmesi ayrıca ek açıklamaları gerekebilir. Örneğin, işletme fazlasının cari dönemde gerçekleştirilebilirliği ve mevcut ekonomik faydaların tutarını belirlemek için kullanılan bazın üzerinde herhangi bir kısıt olup olmadığını açıklamalıdır.

Önemli değerlendirmeler

UMS1(123)

2. Açıklama gerektirebilir önemli değerlendirmeler örnekler aşağıdaki değerlendirmelerdir:
 - (a) Finansal varlıkların ve kiralama varlıklarının sahipliğinin esas olarak tüm risk ve getirilerinin diğer işletmelere geçip geçmediği;
 - (b) Özünde belirli mal satışlarının finansal anlaşmalar olup olmadığı ve buna bağlı olarak hasılat doğurup doğurmadığı;
 - (c) Bir finansal varlığın sözleşme şartlarının, belirtilen tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarından oluşup, oluşmadığı;
 - (d) Bir varlığın satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılması gerektiği ya da bir operasyonun durdurulan faaliyetler tanımını karşılayıp karşılamadığı;
 - (e) Birden fazla varlığın tek bir nakit üreten birimi oluşturacak şekilde gruplandırılması gerekip gerekmediği (ki bu bir değer düşüklüğü muhasebeleştirilip muhasebeleştirilmemesini etkiler);
 - (f) İşletmenin sürekliliğine dair önemli belirsizliklerin bulunup bulunmaması;

Uygulama Bildirimi 2(51)

3. Açıklanması gerekebilecek diğer karar örnekleri, işletme tarafından iklim ile ilgili ve diğer ortaya çıkmakta olan ticari risklerin olası etkileri konusunda alınan kararlardır. Bu, özellikle yatırımcıların iklim ile ilgili risklerin (veya diğer ortaya çıkan ticari risklerin) finansal tablolardaki tutarları ve açıklamaları etkileyebileceğini makul bir şekilde beklediği durumunda geçerli olacaktır. Bu gibi durumlarda, işletmelerin iklim ile ilgili riskleri değer düşüklüğü test varsayımlarına dahil etmek zorunda olmadıklarına nasıl karar verdiklerini açıklamaları gerekebilir.

Nihai ara dönemde muhasebe tahminindeki değişiklik

UMS34(26)

4. Ara dönemde raporlanan bir tutarın tahmini, yıllık raporlama döneminin son ara döneminde önemli ölçüde değiştirilirse, fakat bu son ara dönem için bireysel finansal tablolar yayımlanmamışsa, tahmindeki bu değişimin niteliği ve miktarı, yıllık raporlama dönemi için oluşturulan yıllık finansal tabloların dipnotunda açıklanmalıdır.

Brexit

ESMA Uygulama öncelikleri 2018

5. Değer AŞ'nin İngiltere'de kurulmuş herhangi bir iştiraki yoktur ve İngiltere ile veya Avrupa'da önemli bir iş yapmamaktadır. İngiltere veya Avrupa'da faaliyet gösteren kuruluşlar, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (Brexit) beklemekte olan çıkış durumunun, finansal tabloların hazırlanmasında yapılan tahminleri veya kararları etkileyip etkilemeyeceğini düşünmelidir.
6. Riske önemli derecede maruz kalma durumunda, alınan kararları ve etkinin belirlenmesindeki varsayımları açıklamak gerekir. Bu, Brexit'in değer düşüklüğü hesaplamalarına ve değerlemelerine nasıl dahil edildiği ile ilgili yorumları içermelidir. Ayrıca, yurtdışında meydana gelen olayları yakından takip etmek ve bunlardan herhangi birinin rapor edilen tutarların düzeltilmesini veya en azından ek açıklama gerektirip gerektirmeyeceğini göz önünde bulundurmak gerekir.
7. İşletmenin yeniden yapılandırılması planlıyorsa veya zaten başlamışsa, ek karşılıkların kayıtlara alınması gerekebilir. Bireysel finansal tablolarda grubun yeniden yapılandırma muhasebesi kompleks olabilir ve dikkatli bir planlama yapılması önerilir. Ayrıca, ana işletme tarafından kendi finansal planlamasında dikkate alınması gereken temettü ödeme kabiliyeti üzerinde bir etkisi olabilir. Vergi açısından, örneğin ertelenmiş vergi varlıklarının ve diğer vergi bakiyelerinin geri kazanılabilirliğini etkileyebilecek İngiltere ve AB şirketleri için geçerli olan vergi yasasında önemli değişiklikler olabilir.
8. Daha fazla rehberlik için PwC Indepth serisinden Brexit ile ilgili yayına bakılabilir; **Aralık 2018'de sona eren dönemler için İngiltere'nin Brexit kararının muhasebesel etkileri.**

12 Finansal risk yönetimi ^{1,2, 16, 17}

Bu dipnot, grubun maruz kaldığı finansal riskleri ve bu risklerin grubun gelecekteki finansal performansını nasıl etkileyebileceğini açıklar. Cari yıl kar/zarar bilgisi daha fazla içerik gerektiren ilgili yerlere dahil edilmiştir.

UFRS7(21A)(a),(21C),
(31),(32),(33)

Risk	Ortaya çıkma nedeni	Ölçüm	Yönetim
Piyasa riski - Döviz kuru	Gelecekteki ticari işlemler Türk Lirası (TL) cinsinden olmayan muhasebeleştirilen finansal varlık ve yükümlülükler	Nakit akış tahmini Duyarlılık analizi	Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri ve opsiyonları
Piyasa riski - faiz oranı	Değişken faizli uzun vadeli krediler	Duyarlılık analizi	Faiz oranı takası sözleşmeleri
Piyasa riski - menkul kıymet fiyatları	Pay senetlerine yapılan yatırımlar	Duyarlılık analizi	Portföy çeşitlendirmesi
Kredi riski	Nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, türev finansal araçlar, tahvil vb. borçlanma araçları ve sözleşme varlıkları	Yaşlandırma analizi Kredi derecelendirme	Banka mevduatları, kredi limitleri ve akreditiflerin çeşitlendirmesi Tahvil vb. borçlanma araçları için yatırım kuralları
Likidite riski	Borçlar ve diğer yükümlülükler	Dinamik nakit akış tahmini	Tanımlanmış kredi limiti ve borçlanma imkanlarının kullanılabilirliği

UFRS7(33)(b)

Grubun risk yönetimi, yönetim kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda ağırlıklı olarak merkezi bir hazine bölümü (grup hazinesi) tarafından kontrol edilmektedir. Grup hazinesi grubun faaliyet birimleri ile yakın işbirliği içinde finansal riskleri tanımlar, değerlendirir ve riskten korunma sağlar. Yönetim kurulu, özellikle kur, faiz oranı riski, kredi riski, türev finansal araçlar ve türev olmayan finansal araçların kullanımı ve likidite fazlasının nasıl değerlendirileceği gibi belirli alanları kapsayan ilkeler yansıran, yazılı genel risk yönetimi ilkelerini sağlar.

UFRS7(21A)(c)

İlgili tüm şartların karşılandığı durumlarda, finansal riskten korunma aracı ile finansal riskten korunma kalemi arasındaki muhasebe uyumsuzluğunu gidermek için riskten korunma muhasebesi uygulanır. Bu durum, finansal riskten korunma değişken faizli krediler için sabit faiz oranından faiz gideri ve riskten korunma alımları için sabit döviz kurundaki stokların muhasebeleşmesiyle sonuçlanacaktır.

12(a) Türevler ¹⁷

UFRS7(24A)(b)

Grup ilgili bilanço kalemlerinde aşağıdaki türev araçlara sahiptir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Dönen varlıklar³⁻⁵		
UMS1(77),UFRS7(24A)(a) Döviz opsiyonları - nakit akış riskinden korunma ((b)(i))	1.709	1,320
UMS1(77),UFRS7(24A)(a) Faiz oranı takas sözleşmeleri- nakit akış riskinden korunma ((b)(ii))	145	97
UFRS7(24A)(b) Toplam dönen türev finansal araç varlıkları	1.854	1.417
Duran varlıklar³⁻⁵		
UMS1(77),UFRS7(24A)(a) Faiz oranı takas sözleşmeleri - nakit akış riskinden korunma ((b)(ii))	308	712
UFRS7(24A)(b) Toplam duran türev finansal araç varlıkları	308	712
Kısa vadeli borçlar³⁻⁵		
UMS1(77) Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri - alım satım amaçlı ((b)(i))	610	621
UMS1(77),UFRS7(24A)(a) Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri - nakit akış riskinden korunma ((b)(ii))	766	777
UFRS7(24A)(b) Toplam kısa vadeli türev finansal araç borçları	1.376	1.398

12(a) Türevler

UMS1(117) (i) Türevlerin sınıflandırılması

UMS1(66),(68) Türevler spekülasyon amaçlı değil sadece ekonomik riskten korunma amaçlı kullanılırlar. Ancak, türev işlemlerin finansal riskten korunma muhasebesi kriterlerini karşılamaması durumunda, muhasebe işlemleri için “alım satım amaçlı” olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda muhasebeleştirilir. Raporlama döneminden sonraki 12 ay içerisinde gerçekleşmesi beklenenler dönen varlık veya kısa vadeli borçlar olarak sunulurlar.

Grubun nakit akış riskinden korunma ile ilgili muhasebe politikası **dipnot 25(p)** de sunulmuştur. Grup tarafından kullanılan türevler hakkında daha fazla bilgi, aşağıda **dipnot 12 (b)** 'de verilmiştir.

(ii) Gerçeğe uygun değer ölçümü

Türevlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesi için kullanılan yöntem ve varsayımlar hakkında bilgi için lütfen **dipnot 7(h)** ye bakınız.

(iii) Riskten korunma fonu

UFRS7(24E)(a),(24F) Grubun dipnot 9 (c)'de açıklanan finansal riskten korunma fonları aşağıdaki finansal riskten korunma araçlarıyla ilgilidir:

Nakit akış riskinden korunma fonları					
Dipnot	Riskten korunma maliyetleri fonu * '000TL	Opsiyonların içsel değeri '000TL	Vadeli işlem sözleşmelerinin spot bileşeni '000TL	Faiz takası '000TL	Toplam riskten korunma fonu '000TL
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(25)	109	(287)	-	(203)
Ekle: Gerçeğe uygun değer değişimleri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal riskten korunma araçları	-	1.353	(935)	1,005	1.423
Ekle: Diğer kapsamlı gelirden ertelenen ve muhasebeleştirilen riskten korunma maliyetleri	(73)	-	-	-	73
Çıkar: Stokların maliyetine sınıflandırılmış - Diğer kapsamlı gelire dahil edilmemiş	36	(339)	642	-	339
Çıkar: Diğer kapsamlı gelirden kar veya zarara sınıflanan	-	-	-	(195)	(195)
Çıkar: Ertenilmiş vergi	(33)	(304)	88	(243)	(492)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	51	819	(492)	567	945
Ekle: Gerçeğe uygun değer değişimleri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal riskten korunma araçları	-	746	(218)	(202)	326
Ekle: Diğer kapsamlı gelirden ertelenen ve muhasebeleştirilen riskten korunma maliyetleri	(88)	-	-	-	(88)
Çıkar: Stokların defter değerine sınıflandırılmış - Diğer kapsamlı gelire dahil edilmeyen	(73)	(159)	188	-	(44)
Çıkar: Diğer kapsamlı gelirden kar veya zarara sınıflanan - finansman maliyetleri dahil (dipnot 5(d) 'ye bakınız)	-	-	-	(155)	(155)
Çıkar: Ertenilmiş vergi	48	(176)	9	107	(12)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(62)	1.230	(513)	317	972

UFRS7(22B)(c) * Riskten korunma fonunun ertelenmiş tutarı, opsiyonların zaman değeri bakımından 34.000TL ve forward bakımından 28.000TL içermektedir. (2017 - forward bakımından 54.000 TL). İşlemle ilgili ertelenmiş maliyetlerin tümü tahmini envanter alımları ile ilgilidir.

UFRS7(24C)(b)(iv) Nakit akış riskinden korunma fonundan, yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri ve opsiyonları ile ilgili kar veya zarara yansıtılan sınıflandırma bulunmamaktadır.

(iv) Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar

Yeniden düzenlenmiş gösterim Yukarıdaki riskten korunma fonlarının mutabakatı içinde açıklanan tutarlara ek olarak, aşağıdaki tutarlar türevlerle ilgili olarak kar veya zararda muhasebeleştirilmiştir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UFRS7(20)(a)(i) Diğer kar/diğer zarar'a dahil edilen riskten korunma muhasebesi sayılmayan vadeli döviz işlemleri	11	(621)
UFRS7(24C)(b)(ii),(iii) Yabancı para cinsinden vadeli döviz sözleşmelerinin etkin olmayan kısmı - diğer kar/diğer zararda muhasebeleştirilen tutar	4	2
Finansal riskten korunma işleminin etkinliği		
UFRS7(22B)(b) Finansal riskten korunma etkinliği, riskten korunma muhasebesinin başında ve daha sonra periyodik dönemlerde riskten korunma kalem ve riskten korunma aracı arasındaki ekonomik ilişkinin devam edip etmediğine ilişkin ileriye dönük testlerle değerlendirilir.		

12(a) Türevler

Grup yabancı para alım satım sözleşmelerinde, riskten korunma aracına ait kritik değerlerin riskten korunulan kalem ile birebir örtüşmesi durumunda riskten korunma muhasebesi ilişkisine girmektedir. Bu nedenle grup, niteliksel bir etkinlik değerlendirmesi yapar. Eğer daha sonra şartlarda meydana gelen değişiklikler kritik değerlerin birebir örtüşmesini engellerse, işletme etkinlik testleri için varsayıma dayalı türev metodunu kullanmaktadır.

UFRS7(23D)

Yabancı para alım satım sözleşmelerinde, tahmini işlemlerin zamanlaması başlangıçta tahmin edilenlerden farklı olduğunda veya Türkiye'nin kredi riskinde veya karşı tarafın türevinde değişiklik olduğunda etkin olmama durumu ortaya çıkabilir.

UFRS7(22B)(b)

Grup finansal riskten korunulan kalem ile benzer örneğin, referans oranı, yeniden başlatma tarihi, ödeme tarihleri, vade ve nominal tutar gibi kritik koşullara sahip faiz takası işlemlerine girmektedir. Grup, kredilerinin % 100'üne riskten korunma muhasebesi uygulamadığından, finansal riskten korunma konusu olan kalem, ödenmemiş kredilerin takas miktarına kadar olan tutarına oranı olarak tanımlanmaktadır. Yıl içinde tüm kritik şartlar karşılandığı için ekonomik ilişki mevcuttur.

UFRS7(22B)(c),(23D)

Faiz oranı takasları için finansal riskten korunma muhasebesinin etkin olmayan kısmı, döviz alım satım sözleşmelerinde kullanılan aynı prensipler kullanılarak değerlendirilmektedir ve bu etkin olmama durumu aşağıdaki durumlarda ortaya çıkabilir:

- krediyle uyuşmayan faiz oranı takaslarında yapılan aktif/pasif düzeltmesi durumunda ve
- faiz takası ve krediler arasındaki kritik dönemlerde farklılık olması durumunda.

UFRS7(24C)(b)(ii)

Faiz oranı takasları ile ilgili 2019 veya 2018 yılları arasında tespit edilmiş bir etkinsizlik olmamıştır.

UFRS7(33)

12(b) Piyasa riski

UFRS7(21C)

(i) Döviz kuru riski ^{6,7}

Riske maruz kalma

UFRS7(31),(34)(c),(22A)(c)

Grubun raporlama dönemi sonunda maruz kaldığı yabancı para riskin TL cinsinden aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	'000 Dolar	'000 Avro	'000 Yuan	'000 Dolar	'000 Avro	'000 Yuan
Ticari alacaklar	5.150	2.025	-	4.130	945	-
Banka kredileri	(18.765)	-	(1.509)	(8.250)	-	-
Ticari borçlar	(4.250)	-	-	(5.130)	-	-
Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmeleri						
Döviz alımı (nakit akış riskinden korunma)	11.519	-	-	10.613	-	-
Döviz satma (alım satım amaçlı)	12.073	-	-	11.422	-	-
Döviz opsiyonları	10.000	-	-	8.000	-	-
Kâr veya zararda muhasebeleştirilen toplam net kambiyo kazanç/kayıpları:						
				2019 '000 TL	2018 '000 TL	
Diğer kazanç/(kayıp)lara dahil edilen net kambiyo kazanç/(kayıp)ları				518	(259)	
Finansman giderlerine dahil edilen yabancı para cinsinden borçlanma işlemleri dolayısıyla oluşan kambiyo zararları				(1,122)	(810)	
Dönem vergi öncesi karında muhasebeleştirilen toplam net kambiyo (zararları)				(604)	(1,069)	

UMS21(52)(a)
Yeniden düzenlenmiş
gösterim

UMS21(52)(a)

UMS21(6)(e)

UMS21(52)(a)

Grup tarafından kullanılan araçlar

UFRS7(33)(b),(22A)(a)

Grup uluslararası faaliyet göstermekte ve başta Amerikan doları olmak üzere döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Kur riski, gelecekteki ticari işlemlerden ve ilgili grup işletmesinin fonksiyonel para biriminden farklı bir para biriminde muhasebeleştirilen varlık ve yükümlülüklerden kaynaklanmaktadır. Risk, kuvvetle muhtemel Amerikan doları harcamalarının tahmini ile ölçülür. Riskten korunmanın amacı kuvvetle muhtemel stok alımlarının TL bazında değişkenliğini en aza indirmektir.

UFRS7(33)

12(b) Piyasa riski

UFRS7(22A)(b),(c)

Grup hazine risk politikası gereği, her bir finansal riskten korunma muhasebesinin uygulamasının maliyetinin değerlendirilmesine bağlı olarak, stok alımları için tahmin edilen Amerikan doları bazındaki nakit akışlarının önceden bir çeyreğe denk gelen kısmını % 65- % 80 bandında riskten korumaktır. 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl için, stok alımlarının yaklaşık % 80'i döviz kuru riski nedeniyle korunmuştur. 31 Aralık 2019 tarihinde, 2020'nin ilk çeyreğinde tahmin edilen Amerikan doları cinsinden stok alımlarının % 90'ı, finansal riskten korunma muhasebesi amacıyla "kuvvetle muhtemel" tahmini işlem niteliğini sağlamıştır. (2018 için, stok alımlarının yaklaşık %85'i korunmaktaydı ve alımların % 93'ü 31 Aralık 2018'de olduğu gibi "kuvvetle muhtemel" olarak nitelendirildi.)

Amerikan Doları cinsinden olan banka kredilerinin yine Amerikan Doları cinsinden satışlar ile geri ödenmesi beklenmektedir. Bu nedenle bu kredilere yabancı para riskinden korunma muhasebesi uygulanmamıştır.

UFRS7(22B)(a)

Grup, yabancı para riskine karşın korunmak için yabancı para opsiyonları ve yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmelerinin bir birleşimini kullanmaktadır. Grup politikası altında, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin kritik koşullarının finansal riskten korunma kalemleri ile uyumlu olması zorunludur.

UFRS9(6.5.16)

Grup, finansal riskten korunma işlemlerinde sadece yabancı para forwardların spot bileşenini belirlemektedir. Vadeli işlem sözleşmelerinin spot bileşeni ilgili spot piyasa döviz kurları referans alınarak belirlenir. Sözleşmedeki vade oranı ve spot piyasa döviz kuru arasındaki fark vadeli işlem bileşeni olarak tanımlanır. Önemli olması durumunda bugünkü değerine indirgenir.

UFRS9(6.5.15)

Yabancı para cinsinden opsiyon sözleşmelerinin içsel değeri, ilgili spot piyasa döviz kuru referans alınarak belirlenir. Sözleşmeli işlem fiyatı ve spot piyasa döviz kuru arasındaki fark zaman değeri olarak tanımlanır. Önemli olması durumunda bugünkü değerine indirgenir.

UMS1(117)
UFRS 7(21)

Yabancı para cinsinden vadeli işlem sözleşmelerinin vadeli işlem bileşenindeki değişiklikler ile finansal riskten korunma konusu kalemlere ilişkin opsiyonların zaman değeri, riskten korunma fonunun maliyeti içinde ertelenmiştir.

UFRS7(7),(21)

Grup ayrıca "kuvvetle muhtemel" olarak nitelendirilmeyen tahmini işlemlerin gelecek 12 ay içinde öngörülen satışlar ile ilgili olarak yabancı para forward işlemine girmiş olup ve dolayısıyla riskten korunma muhasebesi (ekonomik riskten korunma) için gerekli şartları yerine getirmemiştir. Bu yabancı para forward işlemler, diğer tüm türev anlaşmalarında olduğu gibi aynı risk yönetim politikalarına tabidir. Fakat bunlar alım satım amaçlı olarak karları (zararları) kar zararda muhasebeleştirilirler.

Yurtdışı işletmedeki net yatırım riskinden korunma

UFRS7(22A)

2019'da, ana ortak işletme, Çin Yuanı (RMB) üzerinden 1.699.000 TL tutarında Çin'de bir bağlı ortaklık yatırımı için gerekli ek sermaye sağlamak üzere bir kredi almıştır. Kredinin vadeli işlem oranı yabancı işletmedeki net yatırım riskinden korunma amaçlı olarak belirlenmiştir. Bu korunmanın etkin olmayan kısmı bulunmamaktadır.

Finansal riskten korunma muhasebesinin finansal durum ve performansa etkisi

Yabancı para ile ilgili finansal riskten korunma araçlarının grubun finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri aşağıdaki gibidir:

		2019 '000TL	2018 '000TL
UFRS7(24A)(b) Revised illustration	Yabancı para cinsinden opsiyonlar		
UFRS7(24A)(a)	Defter değeri (dönen varlıklar)	1.709	1.320
UFRS7(24A)(d)	Sözleşme tutarı	10.000	8.000
UFRS7(23B)(a)	Vade tarihi	Ocak 2020 -	Ocak 2019 -
UFRS7(22B)(c)	Finansal riskten korunma oranı*	Mart 2020	Mart 2019
UFRS7(24A)(c)	Riskten korunma işleminin başlagıncan itibaren finansal riskten korunma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim	1:1	1:1
UFRS7(24B)(b)(i)	Finansal riskten korunma etkinliğini belirlemek için kullanılan finansal riskten korunma kalemin değerindeki değişim	596	1.353
UFRS7(23B)(b)	Yıl içinde gerçekleşen miktar ağırlıklı ortalama fiyat oranı	(596) US\$0.9612:1TL	(1.353) US\$0.8543:1TL
UFRS7(22B)(c)	*	Yabancı para cinsinden vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, gelecekteki kuvvetle muhtemel stok alımları ile aynı para birimindedir, dolayısıyla hedge oranı 1: 1'dir.	

UFRS7(33)	12(b) Piyasa riski	2019	2018
UFRS7(24A)(b)		'000TL	'000TL
Yeniden düzenlenmiş gösterim	Yabancı para cinsinden vadeli işlem		
UFRS7(24A)(a)	Defter değeri (yükümlülük)	(766)	(777)
UFRS7(24A)(d)	Sözleşme tutarı	11.519	10.612
UFRS7(23B)(a)	Vade tarihi	Ocak 2020 -	Ocak 2019 -
UFRS7(22B)(c)	Finansal riskten korunma oranı*	Mart 2020	Mart 2019
UFRS7(24A)(c)	1 Ocak'tan itibaren finansal riskten korunma araçlarının iskonto edilmiş spot değerindeki değişim	1:1	1:1
UFRS7(24B)(b)(i)	Finansal riskten korunma etkinliğini belirlemek için kullanılan finansal riskten korunan kalemin değerindeki değişim	(218)	(935)
UFRS7(23B)(b)	Yıl içinde ağırlıklı ortalama finansal riskten korunma fiyat oranı (vadeli işlem derecesi dahil)	222	937
		US\$0.9612:1TL	US\$0.9428:1TL

UFRS7(22B)(c) * Yabancı para cinsinden vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, gelecekteki kuvvetle muhtemel stok alımları ile aynı para birimindedir, dolayısıyla hedge oranı 1: 1'dir.

Yurtdışı işletmedeki net yatırım

UFRS7(24A)(b)	Defter değeri (uzun vadeli banka kredisi)	(1,509)	-
UFRS7(24A)(a)	Defter değeri Yuan	Yuan 6,946,000	-
UFRS7(24A)(d)	Finansal riskten korunma oranı*	1:1	-
UFRS7(22B)(c)	1 Ocak'tan itibaren yabancı paradaki hareket nedeniyle banka kredilerinin diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen defter değerindeki değişiklik (Dipnot 9(c)'ye bakın)	190	-
UFRS7(24B)(b)(i)	Finansal riskten korunma etkinliğini belirlemek için kullanılan finansal riskten korunan kalemin değerindeki değişim	(190)	-
UFRS7(23B)(b)	Yıl içinde ağırlıklı ortalama finansal riskten korunma oranı (vadeli işlem derecesi dahil)	Yuan 5.93214:1TL	

Duyarlılık

UFRS7(40)(a),(b),(c) 122. sayfadaki tabloda görüldüğü gibi, Grup öncelikle ABD Doları /TL kurlarındaki değişimlere maruzdur. Kar veya zarar duyarlılığı başta Amerikan doları cinsinden finansal araçların kurlarındaki değişiklikten doğmaktadır ve özkaynağın diğer bileşenleri üzerindeki etki nakit akış riskinden korunma olarak belirlenen vadeli döviz anlaşmalarından kaynaklanmaktadır.

	Vergi sonrası kardaki etki		Özkaynağın diğer bileşenlerindeki etki	
	2019	2018	2019	2018
	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
TL/ABD Doları döviz kuru - artış %9 (2018 - %10) *	(1,494)	(1,004)	(806)	(743)
TL/ABD Doları döviz kuru - azalış %9 (2018 - %10) *	1,223	822	660	608

* Diğer tüm değişkenler sabit tutularak

Kar TL /Amerikan Doları döviz kuru hareketlerine 2018'de olduğundan 2019'da çok daha duyarlıdır çünkü Amerikan Doları cinsinden borçlanma miktarı artmıştır. Özkaynak TL/Amerikan Doları döviz kuru hareketlerine 2018'de olduğundan 2019'da çok daha duyarlıdır çünkü vadeli döviz işlemleri miktarı artmıştır. Grubun diğer döviz hareketlerinden ötürü maruz kaldığı risk önemsizdir.

12(b) Piyasa riski

UFRS7(21C)

(ii) Nakit akış ve gerçeğe uygun değer faiz oranı riski 7UFRS7(22A)(a),(b),
(33)(a),(b)

Grubun ana faiz oranı riski, grubu faiz oranı nakit akış riskine maruz bırakan değişken oranlı uzun vadeli borçlarından kaynaklanmaktadır. Grubun politikası, gerektiğinde değişken faiz oranını sabit faiz oranına çeviren takas sözleşmelerini kullanarak borçlarının en az %50'sini sabit oranlarda tutmaktır. Genel olarak, grup değişken faizli uzun vadeli borçlanmalara girer ve bunları takas sözleşmeleri ile normalde doğrudan sabit oranlarla borçlansaydı elde edeceği sabit faiz oranlarından daha düşük sabit oranlara çevirerek değiştirir. 2019 ve 2018 boyunca, Grubun değişken faiz oranlı kredileri ağırlıklı olarak TL ve Amerikan Doları cinsindendir.

Grubun borçları ve alacakları itfa edilmiş maliyeti üzerinden taşınmaktadır. Borçlar sözleşmelerle periyodik olarak yeniden fiyatlandırılmaktadır (aşağıya bakınız) ve bu ölçüde de piyasa faiz oranlarındaki gelecek değişimlerin riskine maruz kalmaktadır.

UFRS7(22A)(c),(34)(a)

Raporlama dönemi sonundaki Grubun faiz oranı değişimlerinden riske maruz borçlanması ve borçlarının anlaşmaya dayalı yeniden fiyatlandırma tarihleri aşağıdaki gibidir:

	2019 '000 TL	Toplam Kredilerin %	2018 '000 TL	Toplam Kredilerin %
Değişken faizli borçlar	43.689	44%	40.150	46%
Diğer borçlanmalar - yeniden fiyatlama tarihleri:				
6 ay veya daha az	4.500	4%	3.050	3%
6 - 12 ay	12.640	13%	14.100	16%
1 - 5 yıl	28.615	28%	19.780	23%
5 yıl üzeri	11.465	11%	11.000	12%
	100.909	100%	88.080	100%

Vadelere göre yapılmış olan bir analiz **dipnot 12(d)**'de aşağıda verilmiştir. Toplam kredilerin yüzdesi şu anda toplam borçlanma miktarına bağlı olarak değişken faizli kredilerin oranını gösterir.

Grup tarafından kullanılan araçlar

UFRS7(22B)(a),(23B)

Hali hazırda kullanılan takaslar yaklaşık açıktaki değişken kredi anaparanın %11'ini (2018: %8) kapsamaktadır. Sabit faiz oranları %7,8 ile %8,3 (2018: %9,0 ve %9,6) arasında değişmektedir ve değişken oranlar %0,5 ve %1,0 ile 90 günlük banka tahvili oranlarından yüksektir. Raporlama dönemi sonunda bu oranlar %8,2'dir (2018: %9,4).

UFRS7(22B)(a)

Swap anlaşmaları her 90 günde net faiz alacağı ya da borcunun kapanmasını gerektirir. Ödeme tarihleri, ilgili borçların faiz ödeme tarihleri ile örtüşmektedir ve ödemeler net bazda gerçekleşmektedir.

Finansal riskten korunma muhasebesinin finansal durum ve performansa etkisi

Raporlama dönemi sonu itibarıyla, faiz oranı takası sözleşmelerinin grubun finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri aşağıdaki gibidir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Faiz oranı takasları		
UFRS7(24A)(b) UFRS7(24A)(a) Defter değeri (varlık)	453	809
UFRS7(24A)(d) Sözleşme tutarı	5,010	3,440
UFRS7(23B)(a) Vade tarihi	2019	2018
UFRS7(22B)(c) Finansal riskten korunma oranı*	1:1	1:1
UFRS7(24A)(c) 1 Ocak'tan itibaren riskten korunma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim	(202)	1,005
UFRS7(24B)(b)(i) Riskten korunma etkinliğini belirlemek için kullanılan finansal riskten korunma kalemin değerindeki değişim	202	1,005
UFRS7(23B)(b) Yıl içinde ağırlıklı ortalama finansal riskten korunma oranı	8,1%	9,3%

12(b) Piyasa riski

Duyarlılık

UFRS7(40)(a)

Kar veya zarar, faiz oranlarındaki değişimler sonucunda nakit ve nakit benzerlerinin yüksek/düşük faiz gelirinine karşı duyarlıdır. Diğer özkaynak bileşenleri, borçların nakit akış riskinden korunmalarının gerçeğe uygun değeri ile gerçeğe uygun değerleri diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan tahvil vb. borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin artış/azalışlarına bağlı olarak değişir.

Vergi sonrası kardaki etki		Özkaynağın diğer bileşenlerindeki etki	
2019	2018	2019	2018
'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
138	(18)	(90)	(16)
(127)	96	129	22

* Diğer tüm değişkenler sabit

UFRS7(21C)

(iii) Fiyat riski

Riske maruz kalma

UFRS7(33)(a)

Grubun menkul kıymetlerinin fiyat riskine maruz kalması; finansal durum tablosunda ya gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan (dipnot 7(c)) ya da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak tuttuğu (dipnot 7(d)) yatırımlarından kaynaklanmaktadır.

UFRS7(33)(b)

Menkul kıymet yatırımlarından kaynaklanan fiyat riskini yönetmek için, grup portföyünü çeşitlendirmektedir. Portföyün çeşitlendirilmesi grup tarafından belirlenen limitler dahilinde yapılmaktadır.

Grubun sermaye yatırımlarının çoğunluğu halka açıktır ve Borsa İstanbul 100 Endeksi veya NYSE Uluslararası 100 Endeksine dahildir.

Duyarlılık

UFRS7(40)(a),(b)

Aşağıdaki tablo bu iki endeksteeki artış/azalışların Grup sermayesi ve vergi sonrası dönem karı üzerindeki etkisini özetlemektedir. Analiz, diğer tüm değişkenler sabitken, endekslerin sırasıyla %9 ve %7 arttığı veya %6 ve %5 azaldığı ve Grubun tüm özkaynağa dayalı menkul kıymetlerin endeksler ile hareket ettiği varsayımına dayanmaktadır.

Vergi sonrası kardaki etki		Özkaynağın diğer bileşenlerindeki etki	
2019	2018	2019	2018
'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
385	361	284	266
254	184	-	-
(257)	(193)	(189)	(177)
(182)	(99)	-	-

Dönem vergi sonrası kar, gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan olarak sınıflanan özkaynağa dayalı menkul kıymetlerin kar/zararları sonucunda artar/azalır. Özkaynağın diğer bileşenleri gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılan özkaynağa dayalı menkul kıymetlerin kar/zararları sonucunda artar/azalır.

Kar veya zararda ve diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen tutarlar

Grup tarafından yapılan çeşitli yatırımlara ilişkin kar veya zararda ve diğer kapsamlı gelirlere muhasebeleştirilen tutarlar dipnot 7'de açıklanmıştır

12(c) Kredi riski

UFRS7(33)(a)(b) Kredi riski, nakit ve nakit benzerlerinden, itfa edilmiş maliyetinden, gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir, ve gerçeğe uygun değeri kar veya zararda taşınan tahvil vb. borç yatırımların sözleşmeye dayalı nakit akışlarından, lehte türev finansal araçlardan ve banka ve finansal kuruluşlardaki mevduatlarından, hem de ödenmemiş ticari alacaklar dahil toptan ve perakende müşterilerinin kredi riskinden oluşur.

UFRS7(35B) **(i) Risk yönetimi**

Kredi riski Grup bazında yönetilir. Banka ve finans kuruluşları için, sadece en az "A" derecesi ile bağımsız olarak derecelendirilen taraflar kabul edilirler.

UFRS7(34)(c) Eğer toptan müşteriler bağımsız olarak derecelendirilmişse, bu dereceler kullanılır. Diğer türlü, eğer bağımsız derecelendirme yok ise, risk kontrol müşterilerin finansal pozisyonunu, geçmiş deneyimlerini ve diğer faktörleri dikkate alarak kredi kalitesini değerlendirir. Bireysel risk limitleri yönetim kurulu tarafından belirlenen limitler dahilinde iç ve dış derecelerine göre belirlenir. Toptan müşterilerinin kredi limitlerine uyum hat yönetimi tarafından düzenli olarak gözden geçirilir.

Perakende müşterilerine satışların kredi riskini hafifleten şekilde nakit ya da belli bankaların kredi kartlarını kullanarak ödenmesi gerekmektedir. İster bireysel müşterilere, belirli sanayi sektörlerine ve/veya isterse de bölgelerine önemli derecede konsantrasyonu bulunmamaktadır.

Türev finansal araçlar için, herhangi bir zamanda, açtıkları lehte kontratların gerçeğe uygun değerinin %10'undan azı ile herhangi bireysel bir tarafla yapılabilsin diye yönetim limitler belirlemiştir.

Grubun tahvil vb. borçlanma araçlarına yatırımları düşük riskli yatırımlar olarak kabul edilmektedir. Yatırımların kredi derecelendirmeleri kredi koşullarının bozulması açısından takip edilir.

UFRS7(15)(b), (36)(a),(b) **(ii) Teminat**

Bazı ticari alacakları için grup karşı taraftan anlaşma şartları uyarınca ödemede temerrüde düşmesi durumunda çağırabileceği garanti, tapu sicili veya teminat mektubu gibi teminatlar isteyebilir.

(iii) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü¹⁷

Grubun beklenen kredi zararları modeline tabi olan dört tip finansal varlığı bulunmaktadır:

- Stok satışı ve danışmanlık hizmetleri dolayısıyla oluşan ticari alacaklar
- IT danışmanlığı kontratlarına ilişkin sözleşme varlıkları
- İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen tahvil vb. borç yatırımları ve
- Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan tahvil vb. borç yatırımları.

Nakit ve nakit benzeri varlıklar UFRS 9'un değer düşüklüğü gerekliliklerine tabi olurken, belirlenen değer düşüklüğü zararı önemli büyüklükte değildir.

Ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları⁹

UMS1(117),UFRS7(21) UFRS9(5.5.15) Grup, UFRS 9'daki beklenen kredi zararlarını hesaplamak için tüm ticari alacakları ve sözleşme varlıkları için ömür boyu beklenen zarar karşılığını kullanan kolaylaştırılmış yaklaşımı uygulamaktadır.

UFRS7(35F)(c) Beklenen kredi zararlarını ölçmek için, ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları, benzer kredi riski özelliklerine ve gecikme günlerine göre gruplandırılmıştır. Sözleşme varlıkları faturalanmamış devam eden işlerle ilgilidir ve aynı tür sözleşmeler için ticari alacaklar ile aynı risk özelliklerine sahiptir. Grup, bu nedenle, ticari alacaklar için beklenen zarar oranlarının, sözleşme varlıklarının zarar oranlarına makul bir şekilde yakınsadığı sonucuna varmıştır.

UFRS7(35G) Beklenen zarar oranları, 31 Aralık 2019 veya 1 Ocak 2019 tarihinden önceki 36 aylık dönemdeki satışların ödeme biçimlerine ve bu dönemde maruz kalınan geçmiş kredi zararlarına dayanmaktadır. Geçmiş zarar oranları, müşterilerin alacakları ödeme kabiliyetini etkileyen makroekonomik faktörlere göre güncel ve ileriye dönük bilgileri yansıtabilecek şekilde düzeltilmiştir. Grup, mal ve hizmetlerini sattığı ülkelerin GSYİH ve işsizlik oranını konu ile ilgili etmenler olarak belirlemiştir ve dolayısıyla geçmiş zarar oranlarını da bu etmenlerde beklenen değişikliklere göre düzeltmektedir.

12(c) Kredi riski

Bu temelde, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla zarar karşılığı, hem ticari alacaklar hem de sözleşme varlıkları için aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

UFRS7(35N)	31 Aralık 2019	Cari	Vadesi 30 gün geçmiş	Vadesi 60 gün geçmiş	Vadesi 120 gün geçmiş	Toplam
	Beklenen zarar oranı	1,8%	5%	16%	52%	
UFRS7(35K)(a)	Brüt taşınan değer- ticari alacaklar	13.627	1.428	893	360	16.308
UFRS7(35K)(a)	Brüt taşınan değer - sözleşme varlıkları	1.547	-	-	-	1.547
	Zarar karşılığı	273	71	143	187	674
UFRS7(35N) Yeniden düzenlenmiş gösterim	31 Aralık 2018	Cari	Vadesi 30 gün geçmiş	Vadesi 60 gün geçmiş	Vadesi 120 gün geçmiş	Toplam
	Beklenen zarar oranı	1,4%	5%	14%	46%	
UFRS7(35K)(a),(6)	Brüt taşınan değer- ticari alacaklar	6.815	975	480	300	8.570
UFRS7(35K)(a),(6)	Brüt taşınan değer - sözleşme varlıkları	2.597	-	-	-	2.597
	Zarar karşılığı	132	49	67	138	386

UFRS7(35H)(b)(iii) 31 Aralık tarihi itibarıyla ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için zarar karşılığı ve açılış bakiyesinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

		Sözleşme varlıkları		Ticari alacaklar	
		2019 '000TL	2018 '000TL	2019 '000TL	2018 '000TL
Yeniden düzenlenmiş gösterim	1 Ocak itibarıyla zarar karşılığı dönem başı bakiyesi	36	30	350	115
	Yıl içinde kar veya zararda muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığındaki artış	-	6	846	635
UFRS7(35 D)(c)	Yıl içinde silinen tahsil edilemeyen alacaklar	-	-	(530)	(345)
UFRS7(35 D)(c)	Kullanılmayan tutarın iptali	(8)	-	(20)	(55)
	31 Aralık itibarıyla zarar karşılığı dönem sonu bakiyesi	28	36	646	350

UFRS7(35F)(e) Ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları, makul bir tahsilat beklentisi olmadığında kayıtlardan silinir.

Makul bir tahsilat beklentisi bulunmadığına dair göstergeler arasında, diğerlerinin yanı sıra, borçlunun gruba ait bir geri ödeme planına dahil olamaması ve sözleşmeye bağlı ödemelerin vadesinin 120 günü aşmasıdır.

Ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarındaki değer düşüklüğü zararları faaliyet karı içinde net değer düşüklüğü zararı olarak gösterilir. Daha önce silinen tutarların müteakip geri kazanımları aynı kalemden mahsup edilir.

Borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar

UFRS7(35F)(a)(i) İşletmenin itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan tahvil vb. borç araçlarına yapılan yatırımlarının düşük kredi riski taşıdığı düşünülür ve bu süre zarfında muhasebeleştirilen zarar karşılığı 12 aylık beklenen zararlarla sınırlandırılmıştır. Yönetim, borsaya kote tahviller için 'düşük kredi riskini' en az bir büyük derecelendirme kuruluşundan aldığı yatırım yapılabilir kredi notu olarak değerlendirmektedir. Diğer araçlar, temerrüde düşme riskinin düşük olduğu ve ihracının sözleşmeden doğan nakit akışı yükümlülüklerini yakın vadede yerine getirme konusunda güçlü bir kapasiteye sahip olduğu durumlarda düşük kredi riski olarak kabul edilir.

12(c) Kredi riski

İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer finansal varlıklar

UMS1(117)

İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen diğer finansal varlıklar tahvilleri, sıfır kuponlu tahvilleri ve borsada işlem gören tahvilleri, ilişkili taraflara ve kilit yönetici personeline verilen krediler ile diğer alacakları içerir.

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen diğer finansal varlıkların 31 Aralık'taki zarar karşılık tutarının mutabakatı aşağıdaki gibidir:

UFRS7(35H)(a)

Yeniden düzenlenmiş gösterim

UFRS7(20)(a)(vi)

UFRS7(20)(a)(vi)

UMS1(117)
UFRS9(5.5.2)UFRS7(35H)(a)
UFRS7(16A)

UFRS7(20)(a)(viii)

UFRS9(5.5.17)
UMS1(125)

Zorunlu olmayan açıklama

UMS1(82)(ba)

UFRS15(113)(b)

	İlişkili taraflar '000TL	Kilit yönetici personel '000TL	Tahviller ve bonolar '000TL	Diğer alacaklar '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak 2018 itibarıyla hesaplanan zarar karşılığı	-	1	4	2	7
Yıl içinde kar veya zararda muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığındaki artış	2	1	3	3	9
31 Aralık 2018 itibarıyla zarar karşılığı, kapanış	2	2	7	5	16
Yıl içinde kar veya zararda muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığındaki artış	2	1	17	3	23
31 Aralık 2019 itibarıyla zarar karşılığı, kapanış	4	3	24	8	39

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan tahvil vb. borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçları borsada işlem gören ve görmeyen yatırımları içermektedir. Bu yatırımlara ait zarar karşılığı kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır ve aksi takdirde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş olacağından gerçeğe uygun değer kaybını azaltmaktadır.

31 Aralık itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçlarına yapılan borçlanma araçlarına yapılan yatırımların kapanış zarar karşılığı tutarı ile mutabakatı aşağıdaki şekildedir:

	2019 '000TL
1 Ocak ve 31 Aralık 2018 itibarıyla değer düşüklüğü karşılığı açılış bakiyesi	-
Yıl içinde kar veya zararda muhasebeleştirilen kredi değer düşüklüğü karşılığında artış	8
31 Aralık 2019 itibarıyla değer düşüklüğü karşılığı kapanış bakiyesi	8

(iv) Önemli tahminler ve varsayımlar

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü karşılığı, temerrüt riski ve beklenen zarar oranlarına ilişkin varsayımlara dayanmaktadır. Grup, her raporlama döneminde bu varsayımları yaparken değerlendirmelerde bulunur ve değer düşüklüğü hesaplamalarında kullanacağı verileri seçebilmek için, grubun geçmiş tecrübeleri ve mevcut piyasa koşulları yanı sıra ileriye dönük tahminleri de kullanır. Kullanılan temel varsayımların ve verilerin detayları, yukarıdaki tabloda açıklanmıştır.

(v) Finansal ve sözleşme varlıklarının kar veya zararda muhasebeleştirilen net değer düşüklüğü zararları

Yıl içinde, değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar ile ilgili aşağıdaki kar / (zararlar) gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilmiştir:

	2019 '000TL	2018 '000TL
Değer düşüklüğü zararları		
- Ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarının değer düşüklüğü karşılığındaki hareket	(846)	(641)
Diğer finansal varlıkların değer düşüklüğü zararları	(23)	(9)
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların değer düşüklüğü zararları	(8)	-
Daha önceki değer düşüklüğü zararının iptali	28	55
Finansal ve sözleşme varlıklarının net değer düşüklüğü zararları	(849)	595

Yukarıdaki değer düşüklüğü zararlarının 739.000 TL'si (2018 - 607.000 TL), müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan alacaklarla ilgilidir (dipnot 3'e bakınız).

12(c) Kredi riski*(vi) Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar*

UFRS7(36)

İşletme ayrıca, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan tahvil vb. borçlanma araçlarına yapılan yatırımlarla ilgili olarak da kredi riskine maruz kalmaktadır. Raporlama dönemi sonunda maruz kalınan azami risk, bu yatırımların defter değeridir (2.390.000 TL; 2018 - bulunmamaktadır).

12(d) Likidite riskiUFRS7(33)(a), (b)
39(c), (B11E)

İhtiyatlı likidite risk yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı ve vadesinde yükümlülükleri karşılamak ve piyasa pozisyonlarını kapatabilmek için yeterli miktarda yapılandırılmış kredi olanakları ile fonlama sağlamayı belirtmektedir. Raporlama dönemi sonundaki Grubun kolayca likidite riskini yönetebilmek için nakit girişi elde etmesi beklenen 44.657.000 TL (2018: 24.093.000 TL) vadesiz mevduatı bulunmaktadır. İş kolunun dinamik yapısı nedeniyle, Grubun hazinesi yapılandırılmış kredi limitlerine erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle fonlama esnekliği sağlamaktadır.

UFRS7(34)(a)

Yönetim Grubun likidite rezervlerinin (aşağıdaki henüz kullanılmamış borçlanma olanaklarını içeren) ve beklenen nakit akışları temelinde nakit ve nakit benzerleri (**dipnot 7(e)**) periyodik tahminlerini takip eder. Bu genellikle Grubun faaliyet gösteren işletmeler tarafından yerel düzeyde Grup tarafından belirlenen uygulama ve limitlerine uygun olarak yürütülmektedir. Bu limitler işletmenin faaliyet gösterdiği pazarın likiditesini göre değişir. Buna ek olarak, Grubun likidite yönetimi politikası önemli para birimlerinden olan nakit akışların tahminini ve bunları karşılamak üzere gerekli likit varlıkların düzeyini dikkate almayı, iç ve dış mevzuata karşı finansal durum tablosu likidite oranlarını ve dış yasal gereklilikleri takip etmeyi ve borçlanma finansman planını sağlamayı içerir.

*(i) Finansman anlaşmaları ¹⁴*UFRS7(7),(34)(a)
UMS7(50)(a)

Raporlama dönemi sonunda grubun henüz kullanılmamış borçlanma olanaklarına erişimi aşağıdaki gibidir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Değişken faiz		
- Bir yıl içinde sona erecek (açık kredi ve borç senedi tesisi)	12.400	10.620
- Bir yıldan sonra sona erecek (banka kredileri)	9.470	8.100
	21.870	18.720

UFRS7(7),(39)(c)
UMS7(50)(a)

Açık kredi olanakları herhangi bir zamanda kullanılabilir ve önceden haber verilmeksizin banka tarafından iptal edilebilir. Teminatsız borç senedi kabul olanakları herhangi bir zamanda kullanılabilir ve yıllık incelemeye tabidir. Yeterli kredi derecelerinin devamlılığına bağlı olarak, banka kredisi olanakları herhangi bir zamanda TL veya Amerikan Doları olarak kullanılabilir ve ortalama 6,5 yıl vadeye sahiptir (2018: 6,9 yıl). ¹⁵

12(d) Likidite riski

(ii) Finansal borçların vadeleri ¹⁰⁻¹³

Aşağıdaki tablolar Grubun finansal borçlarını sözleşme vadelerine göre ilgili vadelerine göre gruplandırmak sureti ile analiz eder:

- (a) Tüm türev olmayan finansal yükümlülükler ve
(b) Nakit akışların zamanlamasının anlaşılabilmesi için anlaşma vadelerinin gerekli olduğu net ve brüt olarak ödenmiş türev finansal enstrümanlar.

Tabloda belirtilen tutarlar anlaşmaya bağlı iskonto edilmemiş nakit akışlarıdır. 12 ay içerisinde vadesi dolacak bakiyeler iskonto etkisi önemsiz olacağından defter değerine eşittir. Faiz oranı takasları için raporlama döneminden sonra geçerli olan vadeli faiz oranları kullanılarak nakit akışları tahmin edilmiştir.

“6 aydan az” zaman aralığı içinde grubun negatif gerçeğe uygun değerli alım satım portföyündeki türev araçları 610.000 TL’lik (2018: 621.000 TL) gerçeğe uygun değeri üzerinden dahil edilmiştir. Bu, anlaşma vadelerinin nakit akışların zamanlamasını anlaşılabilmesi için gerekli olmadığından dolayıdır. Bu anlaşmalar vade tarihleri yerine net gerçeğe uygun değerleri bazında yönetilir.

Finansal yükümlülüklerin anlaşma vadeleri ¹⁰⁻¹³	6 aydan kısa vadeli	6 - 12 ay	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıl üzeri	Toplam anlaşmaya bağlı nakit akışları	Defter değeri (varlıklar)/ yükümlülükler
31 Aralık 2019	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL
Türev olmayanlar							
Ticari borçlar	13.700	-	-	-	-	13.700	13.700
Borçlanmalar	4.439	4.639	9.310	46,195	40,121	104,704	97.515
Kiralama yükümlülükleri	1.455	1.456	2.911	5.337	2.340	13.499	11.501
Toplam türev olmayanlar	19.594	6.095	12.221	51.532	42.461	131.903	122.716
Türevler							
Ticari amaçlı türevler	610	-	-	-	-	610	610
Brüt ödenmiş (vadeli döviz işlemleri- nakit akış riskinden korunma)							
- (giriş)	(17.182)	(13.994)	-	-	-	(31.176)	-
- Çıkış	17.521	14.498	-	-	-	32.019	766
	949	504	-	-	-	1.453	1.376

	6 aydan kısa vadeli	6 - 12 ay	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıl üzeri	Toplam anlaşmaya bağlı nakit akışları	Defter değeri (varlıklar)/ yükümlülükler
31 Aralık 2018	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL
Türev olmayanlar							
Ticari borçlar	10.281	-	-	-	-	10.281	10.281
Borçlanmalar (finansal kiralama hariç)	4.513	4.118	9.820	44.476	30.235	93.162	84.595
Finansal kiralama yükümlülükleri	907	908	1.815	3.475	655	7.760	6.638
Toplam türev olmayanlar	15.701	5.026	11.635	47.951	30.890	111.203	101.514
Türevler							
Ticari amaçlı türevler	621	-	-	-	-	621	621
Brüt ödenmiş (vadeli döviz anlaşmaları - nakit akış riskinden korunma)							
- (giriş)	(11.724)	(6.560)	-	-	-	(18.284)	-
- Çıkış	11.885	7.228	-	-	-	19.113	777
	782	668	-	-	-	1.450	1.398

2-5 yıl arası zaman aralığında gösterilmiş 2019 kredileri arasındaki 46.195m TL için, grup 2020 mali yılının ilk çeyreğinde 5.000.000 TL tutarında erken ödeme yapmayı düşünmektedir. (2018: bulunmamaktadır).

Finansal risk yönetimi

Finansal araçların sınıfları

1. UFRS 7, finansal araçların sınıflar bazında ile açıklama gerektirdiğinden, işletme açıklanan bilgilerin niteliğine uygun olarak finansal araçlarını sınıflara gruplandırmalı ve finansal araçların özelliklerini dikkate almalıdır. Finansal araç sınıfları işletme tarafından belirlenir ve bu nedenle UFRS 9 da belirlenen finansal araç kategorilerinden ayrılır. Asgari olarak, işletme itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal araçlar ile gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal araçlar arasında ayırım yapmalı ve UFRS 9 kapsamı dışındaki tüm finansal araçları ayrı sınıf olarak değerlendirmelidir. İşletme finansal durum tablosunda sunulan kalemlerle ilişkin mutabakatlara imkan vermek için yeterli bilgi sağlamalıdır. Finansal araçların sınıfları ve gerekli açıklamaların düzeyi için yönlendirmeyi UFRS 7 için hazırlanmış Ek B'de bulabilirsiniz.

Detay düzeyi ve varsayımların seçimi- Yönetimin gözünden bilgi

2. Bir işletmenin finansal risk yönetimine ilişkin açıklamaları kilit yönetici personele dahili olarak sunulan bilgileri yansıtmalıdır. Öyle ki, bir işletme tarafından sağlanacak açıklamalar, bu bilgilerin detay düzeyi ve kullanılan önemli varsayımlar işletmeden işletmeye büyük ölçüde değişecektir. Bu örnek finansal tablo açıklamalar açıklanabilir bilgi türünün tek örneğidir ve her işletmenin kendi koşullarına uygun açıklamaları değerlendirmesi gerekmektedir.

Türev finansal araçlar

Kısa ve uzun vadeli olarak sınıflandırma

3. UFRS 9 kapsamında satış amaçlı olarak sınıflandırılması finansal araçların mutlaka finansal durum tablosunda kısa vadeli olarak sınıflanması gerektiği anlamına gelmez. Aksine, sınıflandırmanın belirlenmesinde UMS 1'in 66 paragrafı uygulanmalıdır. Bu, bilanço tarihinden itibaren 12 ay içinde gerçekleşmesi beklenen finansal varlıkların bölümleri dahil olmak üzere finansal varlıkların, sadece 12 ay içinde gerçekleşmesi beklenen durumlarda dönen varlıklar olarak sunulması gerektiği anlamına gelir. Aksi takdirde duran varlık olarak sınıflandırılmalıdır.
4. Finansal borçların bir kısmının bilanço tarihinden itibaren 12 ay içerisinde ödenmesi beklenen veya ödemenin bilanço tarihinden en az 12 ay süreyle ertelenmediği finansal varlıklara benzer şekilde, söz konusu kısım kısa vadeli; kalanlar uzun vadeli yükümlülük olarak sunulmalıdır.
5. Korunma amaçlı türevlere de benzer bir yaklaşım olacaktır. Bu riskten korunma amaçlı türevlerin kısa ve uzun vade kısımlarının ayrılması gerektiğini öne sürmektedir. Fakat alternatif olarak, riskten korunma amaçlı türevlerin tam gerçeğe uygun değeri eğer riskten korunma ilişkisi 12 aydan kısa ise kısa vadeli olarak ve bu ilişki 12 aydan uzun ise uzun vadeli olarak sınıflandırılabilir.

Piyasa riski

Kur riski

6. Kur riski sadece ölçüldüğü fonksiyonel para birimi dışındaki bir para cinsinden olan finansal araçlardan ortaya çıkabilir. Çevrimle ilgili riskler bu nedenle işletmenin kur riskine maruz kalmasının değerlendirmesine dahil değildir. Çevrim riskleri, grubun raporlama para biriminden farklı bir fonksiyonel para birimi cinsinden bir işletmenin (örnek olarak; bir bağlı ortaklık) elde tuttuğu finansal ve finansal olmayan kalemlerden ortaya çıkar. Fakat yabancı operasyondaki net yatırımın bir parçasını teşkil etmeyen, yabancı para birimi cinsinden işletmeler arası alacaklar ve borçlar, döviz riskleri için yapılan duyarlılık analizine dahil olacaktır, çünkü bu bakiyeler konsolide finansal durum tablosunda elimine olsalar da UMS 21 gereğince yeniden değerlemeden kaynaklı kar/zararlarının etkileri tam olarak elimine edilemez.
7. UFRS 7 amacı uyarınca, kur riski parasal olmayan finansal araçlardan da ayrıca kaynaklanmaz. DEĞER A.Ş. bu yüzden Amerikan doları cinsinden olan pay senelerini döviz riski analizine dahil etmemiştir. Parasal olmayan finansal araçlara yapılan yatırımdan kaynaklanan döviz riski gerçeğe uygun değer zarar/karlarının bir parçası olarak diğer fiyat riski açıklamalarında yansıtılır.

Finansal risk yönetimi*Faiz oranı riski - sabit oranlı borçlanmalar*

8. Faiz oranlarındaki değişikliklerin duyarlılığı normalde finansal varlık ve finansal yükümlülüklerin değişken faiz oranları ile ilgilidir. Fakat duyarlılık ayrıca gerçeğe uygun değerden tekrar ölçülen sabit oranlı finansal varlık ve finansal yükümlülükler ile de ilgili olacaktır.

Kredi riski

9. UFRS 9'daki değer düşüklüğü kuralları sözleşme varlıkları için de geçerlidir. Bir sözleşme varlığı, işletmenin müşteriye transfer ettiği mal veya hizmetlerin karşılığında hak ettiği bedeldir. Sözleşme varlığı, bedelin işletme için koşulsuz olması durumunda alacak haline gelir, bu durum bedelin ödenmesinin yapılmasından önce sadece belirli bir zamanın geçmesinin gerekli olduğu durumlarda geçerlidir. Sözleşme varlıklarının değer düşüklüğü UFRS 9 kapsamında olan finansal varlıklar ile aynı kapsamda ölçülmekte, sunulmakta ve açıklanmaktadır.

Likidite riski*Vade analizi*

10. Tüm finansal yükümlülükler vade analizinde dahil edilmelidir. Analiz genel olarak anlaşma vadelerine göre yapılmalıdır. Ancak, türev finansal yükümlülükler için standart nakit akışların zamanlamasının anlaşılabilmesi için anlaşma vadelerinin gerekli olmadığını söyleyerek, işletmelere vade gruplamasını anlaşma vadelerine göre değil de beklenen vadelerine göre yapabilme seçeneğini sağlamaktadır. Bu durum alım-satım amaçlı türev anlaşmalar için de geçerli olabilir. Değişken faizli bir finansal varlık ya da yükümlülük ve tüm kredi taahhütleri için yapılmış olan faiz oranı takası gibi anlaşmalar için kalan anlaşma vadeleri nakit akışların zamanlamasının anlaşılabilmesi için önemli olacaktır. Bu anlaşmaların, dolayısıyla anlaşma vadelerine göre gruplanması gerekir.
11. Açıklanan tutarların raporlama döneminden sonra mevcut koşullara göre belirlenmiş, gelecek dönemlerde ödenmesi beklenen tutarlar olması gerekmektedir. Ancak, UFRS 7 cari ya da vadeli oranların kullanılıp kullanılmaması gerektiğini belirtmez. Değişken faizli finansal borçlar ve döviz cinsi araçlar için, vadeli faiz oranları ve vadeli döviz kurlarının kullanılması kavramsal olarak tercih edilebilir, ancak dönem sonunda bir spot oranın kullanılması da kabul edilebilir. Her iki yaklaşımda da (raporlama tarihindeki cari / spot oranı veya forward oranı) tutarlı bir şekilde uygulanmalıdır.
12. Sunulan belirli zaman aralıkları standart tarafından zorunlu tutulmamıştır, ancak kilit yönetici personele dahili olarak sunulanlara dayanmaktadır. Finansal teminat anlaşmaları için, teminatın maksimum tutarı garantinin çağırılabilmesi en erken döneme tahsis edilmelidir.
13. Vade tablolarına dahil edilen tutarlar, anapara ve faiz ödemeleri de dahil olmak üzere, anlaşmaya bağlı iskonto edilmemiş nakit akışları olduğundan, bu tutarlar finansal durum tablosunda açıklanan tutarlar ile bağdaşmaz. Bu durum özellikle borçlanmalar ve türev finansal araçlar söz konusu olduğu sürecidir. İşletmeler defter değerleri finansal durum tablosuna bağlanan bir kolon ve isterlerse bir mutabakat kolonu eklemeyi seçebilirler, ancak bu zorunlu değildir.

Finansman anlaşmaları

14. Taahhüt edilen borçlanma olanakları likidite yönetiminin önemli bir unsurudur. Sonuç olarak, işletmeler henüz kullanılmamış olanaklarına dair bilgi sağlamayı değerlendirmelilerdir. UMS 7 *Nakit akışı* tablosu standardı ayrıca gelecekteki işletme faaliyetlerinde kullanılabilecek henüz kullanılmamış borçlanma imkanlarının bu imkanların kullanılmasına ilişkin herhangi bir kısıtlama olup olmadığına dair sermaye taahhütlerinin yerine getirilmesinin açıklanmasını tavsiye eder.

Finansal araçların şartları ve koşulları

15. İşletmeler finansal durumu ve performansı ile finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve kapsamı için, finansal araçların önemini değerlendirmek için finansal tablo kullanıcılarına yeterli bilgi açıklamalıdır. Fakat UFRS 7'nin niyeti UMS 32 tarafından gerekli kılınan olası hacimli açıklamaları azaltmak ve daha kısa ama daha anlamlı bilgiler ile değiştirmektir. Normal şartlar altında, işletmeler bu nedenle artık her bir ana borçları için önemli süre ve koşulları açıklamak zorunda olmayacaklardır. Fakat eğer bir işletme olağandışı şartlar ve koşullara sahip borçlara ya da diğer finansal araçlarda sahipse, o zaman finansal tablo kullanıcılarının bu araçlara ilişkin risklerin niteliği ve kapsamını değerlendirmeleri için bazı bilgilerin sağlanması gerekmektedir. Zorunlu olmayan Önemlilik Değerlendirmelerine ilişkin UFRS Uygulama Bildirimi hangi koşullar altında finansal taahhütlerin açıklanması gerekebileceğini tartışır, bkz paragraf 81-83.

Finansal risk yönetimi

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

16. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Finansal risk yönetimi ile ilgili genel açıklamalar

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
İşletme tarafından elde tutulan satılabilir ya da tekrar rehin edilebilir teminat	Elde tutulan, satılan ya da yeniden rehin edilen teminatların gerçeğe uygun değeri ile yeniden rehin edilenlerin iade edilip edilmemesi gerektiği ve teminatlara bağlı şartları ve koşulları açıklar.
Kurumun risk maruziyetini temsil etmeyen sayısal veriler	Gerekli ise daha detaylı bilgi sağlanması gerekir.
Finansal teminat anlaşmaları (vade tablosu)	Bunlar çağırılabilceği en erken zaman aralığında vade tablosuna dahil edilmelidir. Bu tür sözleşmelerin varlığının kredi riski açıklamaları bağlamında da tartışılması gerekir.

Finansal riskten korunma muhasebesi ile ilgili açıklamalar

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
İşletmenin bir varlığın belirli bir risk bileşenini finansal riskten korunma ilişkisine konu etmiş olması (örneğin varil ham petrolün içerisinde ham petrol fiyatındaki hareketler).	İşletmenin risk bileşenini riskten korunma kalem olarak nasıl belirlediğini ve bu bileşenin bütünüyle bu kalemle nasıl ilişkisi olduğunu açıklayın. Paragraf 18'deki örnek açıklamaya bakınız.
İşletme genellikle riskten korunma ilişkilerini sıfırlar (dinamik korunma).	UFRS 7 (23C) uyarınca istenen bilgileri sağlayın.
İşletmenin gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi yapıyor olması durumunda	UFRS 7 (24B(a) ve 24C(a)) uyarınca istenen bilgileri sağlayın.
İşletmenin artık gerçekleşmesi beklenmeyen gelecekteki tahmini alımlarını riskten korunma muhasebesine konu etmesi.	UFRS 7 (23F) uyarınca istenen bilgileri sağlayın. İşletme ayrıca şunları açıklamalıdır: - Gelecekteki işlemlerin artık yapılmasının beklenmemesi nedeniyle yeniden sınıflandırılan tutarlar ile riskten korunma konusu kalem kar veya zararı etkilediğinden dolayı transfer edilen tutarları birbirinden ayırarak, nakit akış riskinden korunma fonu rezervinden ve/veya yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak kar veya zarara kaydedilen riskten korunma rezervinin maliyeti ve - yeniden sınıflandırma kaydı içeren kapsamlı gelir tablosu kalemi.
Riskten korunma ilişkilerinde net pozisyonların belirlenmiş olması.	Kapsamlı gelir tablosunda her bir ayrı kalem olarak tanınan riskten korunma kar veya zararları açıklayın.

Finansal risk yönetimi

UFRS7(24G)-(30)	İşletmenin finansal aracın kredi riskini yönetmek için kredi türevi olması ve bu finansal aracı ya da bir kısmını gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan araç olarak belirlemiş olması.	UFRS 7 paragraf (24G) - (30) uyarınca gerekli olan açıklamaları yapınız.
UFRS7(24B)(b)(iii)	Yıl içerisinde finansal riskten korunma muhasebesine son verilmesi.	Riskten korunma muhasebesi sonlanması nedeniyle nakit akış riskinden korunma fonu ve yabancı para çevrim farkı fonunu içerisinde kalan bakiyeyi açıklayın.
UFRS7(23E)	Not 12 (a)'da açıklanmamış riskten korunma ilişkisinde ortaya çıkan riskten korunma etkinliği bozan sebep olan yeni kaynakların olması.	Risk kategorilerine göre korunma etkinliğini bozan yeni kaynakları ve niteliklerini açıklayın.
UFRS7(24D)	İşletmenin raporlama dönemi sonundaki finansal riskten korunma ilişkileri hacminin dönem içerisindeki süre boyunca gerçekleşen normal hacimleri yansıtmadığına inanması.	Bu durumu ve neden işletmenin bu hacimlerin gerçeği yansıtmadığını açıklayın.

Değer düşüklüğü ile ilgili açıklamalar

	Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
UFRS7(35F)-(35M)	İşletme önemli finansal varlıkları için genel beklenen kredi zarar modelini benimsemiştir, örneğin müşteri kredilerine ilişkin.	UFRS 7 (35F)-(35M) uyarınca istenen bilgileri sağlayın, paragraph 18'deki gösterime bakınız.
UFRS7(35F)(f),(35I)(b),(35J)	İşletmenin UFRS 9'un değer düşüklüğü şartlarına tabi olması ve sözleşmeye bağlı nakit akışlarında değişiklikler olan finansal varlıklarının bulunması.	UFRS 7 (35F(f)), (35I(b)) ve (35J) uyarınca istenen bilgileri sağlayın.
UFRS7(35H)(c) UFRS7(35I)(a)	İşletmenin satın alınan veya kökeninde kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklarının olması.	UFRS 7 (35H(c)) ve (35I) uyarınca istenen bilgileri sağlayın.
UFRS7(35K)	İşletmenin finansal varlıklara ilişkin teminat veya diğer kredi değeri artırıcı teminatları almış olması.	Teminat veya diğer kredi değeri artırıcı teminatların beklenen kredi zararları üzerindeki etkilerini UFRS 7 paragraf (35K)'daki sete uygun olarak açıklayın.
UFRS7(35L)	Dönem içerisinde aktiflerin düşülen ancak halen yasal takip altında olan finansal varlıklar	Ödenmemiş sözleşme tutarlarını açıklayın.
UFRS7(36)	İşletme UFRS 7 kapsamında olan ancak UFRS 9 değer düşüklüğü koşullarına tabi olmayan finansal varlıklarının bulunması.	Maksimum kredi riskini ve teminat olarak elde tutulan varlıkları veya diğer kredi değeri artırıcı varlıkları finansal etkileri ile birlikte açıklayınız.
UFRS7(35E)	İşletmenin kredi riski açıklamalarının UFRS 7 paragraf (35B)'nin amacını karşılamak için yeterli olmadığını düşünmesi.	Finansal tablo kullanıcılarına uygun olabilecek ilgili ek açıklamaları sağlayın.

Finansal risk yönetimi

UMS1(117)

17. Aşağıdaki açıklama örnekleri ilgili işletmeler için yararlı olabilir:

UFRS9(6.5.8)

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma ile ilgili muhasebe politikası

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma olarak belirlenen ve nitelendirilen türevlerin gerçeğe uygun değer değişimleri korunan riske atfedilebilen riskten korunan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerindeki değişim ile birlikte kar/zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Sabit faiz oranlı borçları koruyan faiz oranı takaslarının etkin olan kısımları ile ilgili kar/zararlar faiz oranı riskine bağlı riskten korunma konusu sabit faizli borçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler ile birlikte gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilir. Etkin olmayan kısım ile ilgili kar/zararlar gelir/gider tablosunda diğer gelir ve diğer giderler içinde muhasebeleştirilir.

Eğer korunma muhasebesinin, finansal riskten korunma koşullarını sağlayamaması durumunda, riskten korunan kalemin etkin faiz yöntemi kullanılarak defter değerine yapılan düzeltme ilgili dönem boyunca yeniden hesaplanan etkin faiz oranı hesaplanarak vadeye kadar gelir/gider tablosuna amorti edilir.

UFRS7(22C)

Bir varlığın belirli bir risk bileşenini finansal riskten korunma ilişkisine konu edilmesi

İşletme üretim işleminde kullanmak üzere için yakıt satın alır. Yakıt tedarikçisi teslim tarihindeki Brent Ham petrolün spot fiyatını içeren bir formüle dayalı olarak belirler. Yakıt alımları gelecekteki piyasa fiyatı riskine tabidir, işletme tahmini satın alımlarını, kritik şartları alımlarla uyumlu Brent Ham Petrol futures sözleşmeleri kullanarak riskten korunma muhasebesi uygular.

Tedarik sözleşmesinde ileri tarihteki fiyat içerisinde açıkça belirtildiği için Brent ham petrol tahmini satın alımda ayrı olarak tanımlanabilir bir bileşendir. Buna göre, Brent ham petrol future sözleşmelerinin işlem gördüğü bir piyasa olduğu için, risk güvenilir bir şekilde ölçülebilir.

Bu doğrultuda, Brent ham petrol future sözleşmesinde tahmini yakıt alımları nakit akış riskinden korunma muhasebesi olarak tayin edilir.

Geçmişte Brent ham petrol bileşeni alınan yakıt maliyetinin% 80'ni oranında gerçekleşmiştir.

Kredi riski ile ilgili açıklamalar - müşteri kredileri, uygulanan genel beklenen kredi zararı modeli

UFRS7(35F)(a)

İşletme varlığın ilk kayda alınmasında varlığın temerrüt olasılığını ve daha sonra her raporlama dönemi boyunca sürekli olarak kredi riskinde önemli artış olup olmadığını göz önünde bulundurur. İşletme, kredi riskinde önemli bir artış olup olmadığını değerlendirmek için varlığın ilk muhasebeleştirme tarihi itibarıyla belirlenen temerrüt riski ile raporlama tarihi itibarıyla olan temerrüt riskini karşılaştırır. Bunu yaparken, işletme mevcut makul ve destekleyici olan ileriye dönük bilgileri değerlendirmektedir. Özellikle aşağıdaki göstergeler bu değerlendirmelere dahil edilmiştir:

UFRS9(B.5.5.17)

- içsel kredi derecelendirmesi
- bağımsız kredi derecelendirmesi (uygun olduğu sürece)
- borçlunun yükümlülüklerini yerine getirme kabiliyetini önemli derecede olumsuz yönde etkileyebilecek iş dünyası, mali veya ekonomik koşullarda şuan ki veya oluşması beklenen değişiklikler
- borçlunun faaliyet sonuçlarında şu anki ya da ilerideki koşullarda beklenen önemli değişiklikler
- aynı borçlunun diğer finansal araçlarına ilişkin kredi riskindeki önemli artışlar
- yükümlülüğe ilişkin üçüncü tarafların vermiş olduğu garantiler veya kredi kalitesini artırır nitelikteki teminatların değerindeki önemli değişiklikler
- borçlunun grubundaki borçluların ödeme durumundaki veya davranışlarındaki önemli değişiklikler de dahil olmak üzere, borçlunun beklenen performans ve davranışlarındaki önemli değişiklikler

Makroekonomik bilgiler içsel derecelendirme modelinin bir parçası olarak kurulmuştur (örneğin piyasa faiz oranları ya da büyüme oranları gibi)

Bir borçlu bir sözleşmesinde 30 günden fazla ödeme günü gecikmesi yapması durumunda yukarıdaki analizlerden bağımsız olarak kredi riskinde önemli bir artış olduğu tahmin edilmektedir.

UFRS7(35F)(b)

Bir finansal varlığa ilişkin temerrüt, karşı tarafın sözleşmeye dayalı ödemelerinin vadesini 60 günün üzerinde geçirmesidir.

Finansal risk yönetimi

UFRS7(35F)(e)

İşletme ile borçlu arasındaki bir ödeme planına bağlı ödemelerini yapmakta başarısız olan bir borçluya ait alacaklar, hiçbir makul iyileşme beklentisi yok ise bu finansal varlıklar aktiften silinmektedir. İşletme borçlunun sözleşmeye dayalı ödemelerinin vadesini 120 günden fazla geçirmiş olması durumunda kredi veya alacağı aktiften silinecek varlık olarak sınıflar. Krediler veya alacakların aktiften silinmesi durumunda, işletme alacağını kurtarmak için girişimlerini yapmaya devam eder. Tahsilat yapılması durumunda, bu tutar kar veya zarara kaydedilmektedir.

(i) Müşterilere kullandırılan krediler

UFRS7(35F)(a)

İşletme kredilerini üç grupta inceler, kredi riski ve karşılıkları da bu gruplandırmaya göre belirler. Bu içsel kredi derecelendirmeleri, Standard and Poor, Moody's ve Fitch gibi bağımsız derecelendirme kuruluşlarının yaptığı değerlendirmeler ile paraleldir.

İşletmenin beklenen kredi zararları modelinde kullanılan varsayımlarının özeti aşağıdaki gibidir:

UFRS7(35F)(b),(d)-(e)
UFRS7(35G)(a)

Sınıf	Kategorinin işletmeteki tanımı	Beklenen kredi zararı karşılığı bazı
Canlı krediler (Performing)	Kredi riskinin başlangıçtaki beklentilere uygun olan krediler	12 aylık beklenen kredi zararı. Varlığın ömrünün 12 aydan kısa olması durumunda beklenen kredi zararı ömür boyu beklenen eşit hesaplanmaktadır(aşama 1)
Yakın izlemedeki krediler (Underperforming)	Asıl beklentilere kıyasla kredi riskinde önemli bir artış olduğu tespit edilen krediler; faiz ve / veya anapara geri ödemelerinin vadesi 30 günü geçmiş ise kredi riskinde önemli bir artış olduğu varsayılır (daha ayrıntılı bilgi için yukarıya bakınız)	Ömür boyu beklenen kredi zararı(aşama 2)
Batık alacaklar (Credit impaired)	Faiz ve / veya anapara geri ödemelerinin vadesi 60 günü geçmiş veya bir müşterinin iflasının muhtemel hale gelmesi	Ömür boyu beklenen kredi zararı (aşama 3)
Aktiften silinenler (Write-off)	Faiz ve / veya anapara geri ödemelerinin vadesi 120 günü geçmiş ve tahsilat için makul bir beklentinin olmadığı alacaklar	Alacak aktiften silinir

Finansal risk yönetimi

İşletmenin yerel girişimcilere yönelik devam eden desteğinin bir parçası olarak yeni işletmelerin başlangıç maliyetlerine yardımcı olmak amacıyla küçük işletme müşterilerine faizli krediler sağlanır. İşletme kredi için bu küçük işletme müşterilerinden teminat olarak rehin istemez.

Kredilerin vadeleri boyunca, işletme, beklenen kredi zararlarını uygun bir şekilde zamanında muhasebeleştirerek kredi riskini hesaplar. Beklenen kredi zararı oranları hesaplanırken, işletme her bir müşteri kategorisi için geçmiş zarar oranlarını dikkate alır ve ileriye dönük makroekonomik verilerin seyrine göre bu oranları ayarlar. İşletme aşağıdaki şekilde müşterileri kredilerinin kredi zararları karşılıklarını hesaplar:

31 Aralık 2019 itibarıyla İşletmenin içsel kredi derecelendirmesi	Bağımsız derecelendirme *	Beklenen kredi zararı oranı	Brüt taşınan değer (aşama 1)	Brüt taşınan değer (aşama 2)	Brüt taşınan değer (aşama 3)
	AAA	0,9%	45.776	123	-
	AA	1,3%	31.668	80	-
Yüksek	A	2,2%	14.117	221	-
	BBB	7,3%	679	325	-
	BB	10,0%	140	223	-
Orta	B	12,2%	67	54	-
	CCC	14,0%	44	252	-
	CC	18,0%	13	134	-
Düşük	C	30,0%	-	78	-
Değer düşüklüğüne uğramış	D	50,0%	-	-	20

* ya da eşdeğer içsel kredi derecelendirmesi

** Karşılaştırmalı döneme ilişkin bilgilerin ayrıca UMS 1 paragraf 38'e göre sağlanması gerekecektir.

Raporlama döneminde tahmin teknikleri veya varsayımlara önemli bir değişiklik yapılmamıştır.

Finansal risk yönetimi

UFRS7(35H)

31 Aralık 2018 ve 2019 itibarıyla müşterilere kullandırılan krediler için değer düşüklüğü karşılığı ve bu hesabın açılış bakiyesi ile mutabakatı:

	Canlı krediler '000TL	Yakın izlemedeki krediler '000TL	Batık Alacaklar '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak 2018 itibarıyla değer düşüklüğü karşılığı açılış bakiyesi	666	12	162	840
Yakın izlemedeki kredilere transferler (ömür boyu beklenen kredi zararları)*	(xx)	xx	-	xx
Batık alacaklara transferler (kredi değer düşüklüğüne uğrayan varlıklar)	-	(x)	(x)	(xx)
Yeni alınan ya da oluşturulan finansal varlıklar	xxx	-	-	xxx
Aktiften silinenler	-	-	(xx)	(xx)
Tahsilatlar	(x)	(x)	(x)	(x)
Risk parametrelerindeki değişiklikler**	xx	-	-	Xx
Diğer değişiklikler	xx	xx	xx	xxx
31 Aralık 2018 itibarıyla değer düşüklüğü karşılığı	721	82	192	995
Yakın izlemedeki kredilere transferler (ömür boyu beklenen kredi zararları)*	(25)	33	-	8
Batık alacaklara transfer edilen bireysel finansal varlıklar (kredi değer düşüklüğüne uğrayan finansal varlıklar)	-	(2)	2	-
Yeni alınan ya da oluşturulan finansal varlıklar	367	-	-	367
Aktiften silinenler	-	-	(109)	(109)
Tahsilatlar	(14)	(5)	(12)	(31)
Risk parametrelerindeki değişiklikler**	53	-	-	53
Diğer değişiklikler	6	5	5	16
31 Aralık 2019 itibarıyla değer düşüklüğü karşılığı kapanış bakiyesi	1,108	113	78	1,299

* Değer düşüklüğü karşılığındaki 8 TL'lik artış transfer olan varlıkların karşılıklarının 12 aylık beklenen kredi zararından ömür boyu beklenen kredi zararlarına geçişinin etkisidir.

** Değer düşüklüğü karşılığındaki artışın sebebi, canlı krediler için 12 aylık beklenen kredi riski hesaplamasında kullanılan temerrüt riski oranındaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Dönem içerisinde aktiften silinen 60.000 TL tutarındaki kredi halen yasal takip altındadır.

Kredi alacaklarının brüt defter değeri ve dolayısıyla kredi riskine maruz kalınan azami tutarlar şu şekildedir:

	31 Aralık 2019 '000TL	31 Aralık 2018 '000TL
Canlı krediler	91.560	xxx
Yakın izlemedeki krediler	1.421	xxx
Batık alacaklar	499	xxx
Aktiften silinenler	20	xxx
Toplam brüt kredi alacakları	93.500	xxx
eksi: kredi zararı karşılıkları	(1.299)	xxx
eksi: Aktiften silinenler	(10)	xxx
Beklenen kredi zararları netleştirilmiş kredi alacakları	92.191	xxx

13 Sermaye yönetimi

13(a) Risk yönetimi¹

UMS1(134),(135),(136)

Sermayeyi yönetirken grubun amaçları şunlardır:

- İşletmenin sürekliliğinin devamı yeteneğini korumak, böylece ortaklara getiri ve diğer paydaşlar için fayda sağlamaya devam etmek ve
- Sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için, grup ortaklara ödenecek temettü tutarını ayarlayabilir, ortaklara sermaye tutarını iade edebilir, yeni paylar ihraç edebilir veya borçlanmayı azaltmak için varlık satabilir.

Sektördeki diğerleri ile tutarlı olarak, grup aşağıdaki özkaynakların borçlara oranına göre sermayeyi izler:

Bu oran **dipnot 10(c)**'de gösterildiği gibi

Net borçların

Toplam 'özkaynak'lara (bilançoda gösterildiği gibi, kontrol gücü olmayan paylar dahil) bölünmesi ile bulunan orandır.

UMS1(134),
(135),(136)

2019 boyunca, grubun stratejisi, ki 2018'den bu yana değişmedi, bu oranı 20% - 40% aralığında tutmak ve B kredi notunu korumaktı. Kredi notu değişmedi ve 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018'deki oranlar aşağıdaki gibi oldu:

	2019 '000 TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000 TL
Net borç	42.633	50.019
Toplam özkaynak	157.391	115.815
Net borcun özkaynağa oranı	%27	%43

UMS1(135)(c)
Yeniden
düzenlenmiş
gösterim

Net borç/özkaynak oranı, UFRS 16 Finansal Kiralama Standardına geçişin ardından % 23'den % 27'ye yükselmiştir. Hem net borç hem de brüt varlıklar, kullanım hakkı varlıkları ve finansal kiralama borçlarının 1 Ocak 2019'da kayıtlara alınmasının ardından artmıştır. Daha fazla bilgi için **dipnot 26**'ya bakınız.

(i) Kredi taahhütleri¹

UMS1(135)(d)

Başlıca borçlanma imkanlarının şartlarına göre, grubun aşağıdaki finansal taahhütlere uyması gerekmektedir:

- Net borç/özkaynak oranının %50'den fazla olması ve
- Net finansman maliyetlerinin FAVÖK'e oranının %10'dan daha fazla olmaması.

Grup raporlama dönemi boyunca bu anlaşma taahhütlerine uymuştur. 31 Aralık 2019 itibarıyla, net finansman maliyetinin FAVÖK'e oranı %8 (31 Aralık 2018 itibarıyla %10'dur).

13(b) Temettüller 2-4

		2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
(i)	<i>Adi pay senetleri</i>		
UMS1(107)	31 Aralık 2018’de sona eren yıla ait pay başına tamamı 21 kuruştan ödenmiş (2017 - 10 kuruş) en son yapılan temettü ödemesi	11.506	5.455
UMS1(107)	31 Aralık 2019’de sona eren yıla ait pay başına tamamı 20 kuruştan (2018: 10 kuruş) ödenmiş geçici temettü	11.310	5.476
(ii)	<i>7% itfa edilemeyen kar payı öncelikli imtiyazlı pay senetleri</i>		
UMS1(107)	Pay başına 7 kuruştan yapılan yıllık temettü (2018: 7 kuruş)	107	107
UMS1(107)	Sağlanan veya ödenen toplam temettü	22.923	11.038
	31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde biten yıllara ilişkin nakit ödemek sureti ile dağıtılan veya temettü yeniden yatırım planına göre pay ihraç etmek sureti ile yerine getirilen temettü aşağıdaki gibidir:		
	Nakit olarak ödenen	22.357	10.479
UMS7(43)	Pay ihraç etme yolu ile dağıtılan	566	559
		22.923	11.038
(iii)	<i>Raporlama dönemi sonunda dağıtılmayan temettüler</i>		
UMS1(137)(a) UMS10(12) Tarihler zorunlu değil	Yukarıdaki temettülere ek olarak, yılsonundan bu yana yönetim adi pay senedi başına 22 kuruş (2018: 21 kuruş) nihai temettü ödemesini tavsiye etmişlerdir. 31 Aralık 2019’da geçmiş yıl karlarından 10 Nisan 2020’de ödenmesi beklenen ancak yılsonunda yükümlülük olarak muhasebeleştirilmeyen önerilen temettünün toplam miktarı	12.782	11.507

Sermaye yönetimi

Sermaye risk yönetimi

1. Sermaye herhangi bir UFRS’de tanımlı değildir. İşletmeler dahilde kilit yönetici personele sağlanan bilgilerin türüne göre sermaye olarak neyi yönettiklerini açıklamak zorundadırlar. Bu nedenle, sermayenin içinde faize dayalı borç barındırıp barındırmadığı işletmenin kendisine bağlıdır. Eğer böyle bir borç varsa ve fakat borç anlaşması finansal taahhütler gibi yerine getirilmesi gerekli sermaye yeterliliği ihtiva ediyorsa, o zaman bunların UMS 1 paragraf 135 (d) *Finansal tabloların sunumu*’na bağlı olarak açıklanması gerekmektedir.

Temettüler

Ana ortaklık/ konsolidasyon bilgisi

2. Bu notta açıklanmış temettüler sadece ana ortaklık tarafından ödenenlerdir ve kontrol gücü olmayan paylara bağlı ortaklıklar tarafından ödenen temettüleri içermez. UMS 1 dönem sırasında ortaklara dağıtım olarak kabul edilen temettülere ilişkin açıklamayı gerektirir. (Paragraf 107). Genel olarak ‘ortaklar’ terimi UMS 1’de ana ortak işletmenin ortakları bağlamında kullanılmaktadır (örnek paragraflar 81B ve 106). Finansal tabloların odağı hala ana ortaklık pay darlarındadır ve bu temel uyarınca pay başına temettü açıklaması sadece ana ortaklık işletmenin ortakları için uygundur. Bu açıklama ayrıca UMS 1 paragraf 79 uyarınca gerekli olan ihraç edilen pay adedine ilişkin açıklama ile ilişkilidir. Kontrol gücü olmayan payların sahipleri kendileri ile ilgili olan temettü bilgisine ilgili bağlı ortaklıkların bireysel finansal tablolarından öğreneceklerdir.

Sermaye yönetimi

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

3. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Muhasebeleştirilmeyen birikimli imtiyazlı temettüler	Tutar açıklanır
Gayri nakdi varlık şeklindeki temettüler	Çeşitli açıklamalar, detay bilgi için UFRS Yorum 17 ve aşağıda örneklemeye bakınız.

4. Aşağıdaki örnek açıklamalar bir işletmeye ile ilgili olduğunda faydalı olabilir:

Gayri nakdi temettüleri

- (a) Bir işletme ortaklarına gayri nakdi varlıklar dağıtıyorsa, açıklama aşağıdaki şekilde okunabilir: Kasım 2019'de, XYZ A.Ş. bağlı ortaklığında tuttuğu tüm payları ana ortaklığına, ABC Limited, gayri nakdi temettü olarak transfer etti. Temettü, bağlı ortaklığın gerçeğe uygun değeri olarak ölçüldü (2.500.000 TL). Payların gerçeğe uygun değeri ile defter değeri (1.800.000 TL) arasındaki fark kar veya zarar tablosunda diğer gelirler altında gösterilmiştir (700.000 TL).

UMS1(137)(b)

UFRYK17(15)-(17)

UFRYK17(11),(14),(15),(16)

Grup yapısı

Bu bölüm, finansal tablo kullanıcılarının grubun yapısının finansal pozisyonunu ve grubun bir bütün olarak performansını nasıl etkilediğini anlamalarına yardımcı olacak bilgileri içermektedir. Özellikle, aşağıdakiler hakkında bilgiler vardır:

- İşletme birleşmeleri ve durdurulan faaliyetlerin elden çıkarılması sonucunda yıl içerisinde meydana gelen yapı değişiklikleri
- Kontrol gücü olmayan paylar ile olan işlemler ve
- Müşterek faaliyetlerdeki paylar.

Dipnot 16'da önemli bağlı ortaklıkların bir listesi sağlanmıştır. Bu dipnot ayrıca grubun özkaynak yöntemi kullanılarak değerlendirilen yatırımlara ilişkin payları hakkında da detayları açıklamaktadır.

14	İşletme birleşmeleri	144
15	Durdurulan faaliyetler	147
16	Diğer işletmelerdeki yatırımlar	150

14 İşletme birleşmeleri ²

14(a) İşletme satın alımlarının özeti

UFRS3(B64)(a)-(d) 1 Nisan 2019 tarihinde DEĞER A.Ş., elektronik cihaz üreticisi olan DEĞER A.Ş. Elektronik Grubun ihraç edilen çıkarılmış sermayesinin %70'ini satın almıştır. Bu işletme alımı grubun sektördeki pazar payını ciddi şekilde arttırmış ve grubun mevcut IT danışmanlık bölümünü tamamlamıştır.

Satın alım bedeli, alınan net varlıklar ve şerefiyenin detayları aşağıdaki gibidir:

		'000 TL
UFRS3(B64)(f)	Satın alma bedeli (aşağıda (b)'ye bakınız):	
	Ödenen nakit	3.000
	İhraç edilen adi pay senetleri	9.765
	Koşullu bedel	135
UMS7(40)(a)	Toplam satın alım bedeli	12.900

UFRS3(B64)(f)(iv),(m) DEĞER A.Ş. Elektronik Grubu (9.765m TL) için ödenen satın alma bedelinin bir parçası olarak ihraç edilen 1.698.000 adet payın gerçeğe uygun değeri 1 Nisan 2019'da açıklanan pay başına fiyat olan 5,78 TL'ye dayanmaktadır. Pay ihracı ile doğrudan atfedilebilen 50.000 TL tutarındaki ihraç maliyeti tahmini beklenen gelirlerden mahsup edilmiştir.

UFRS3(B64)(i) UMS7(40)(d) Satın alma sonucu muhasebeleştirilen varlık ve yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	Gerçeğe uygun değer '000 TL
Nakit	1.550
Ticari alacaklar	780
Stoklar	1.140
Arsa ve binalar	4.200
Tesis ve teçhizat	7.610
Ertelenmiş vergi varlığı	2.359
Maddi olmayan duran varlıklar: markalar	3.020
Maddi olmayan duran varlıklar: müşteri anlaşmaları	3.180
Ticari borçlar	(470)
Sözleşme yükümlülükleri – danışmanlık sözleşmeleri	(300)
Açık kredi	(1.150)
Koşullu borçlar	(450)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(2.304)
İş ilişkisi sonrası fayda yükümlülükleri	(1.914)
Diğer çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri	(415)
Tanımlanabilir satın alınmış net varlıklar	16.836
UFRS3(B64)(o)(i) Eksi: kontrol gücü olmayan paylar	(5.051)
Artı: şerefiye	1.115
Net satın alınan varlıklar	12.900

UFRS3(B64)(e),(k) Şerefiye satın alınan iş kolunun işgücü ve yüksek karlılığına atfedilebilir. Bu tutar vergi amaçlı indirilebilir olmayacaktır.

UMS1(38) 31 Aralık 2018 itibarıyla sona eren yılda herhangi bir işletme satın alımı yoktur. ¹

Önemli tahmin: koşullu bedel

UFRS3(B64)(g)(i) 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl için bağlı ortaklığın önceden belirlenmiş belirli satış hacimlerine ulaşması durumunda, 1 Eylül 2020'de nakit olarak 1.000.000 TL'ye kadar ek bir ödeme yapılabilir.

UFRS3(B64)(g)(ii),(iii) Anlaşma kapsamında ödenmesi muhtemel iskonto edilmemiş tutar 10.000.000 TL altındaki satışlar için 0 TL; 18.000.000 TL üstü satışlar için 1.000.000 TL arasındadır. Koşullu bedelin 135.000TL gerçeğe uygun değeri gelecekteki beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri hesaplanarak tahmin edilmiştir. Tahminler %6 indirim oranına dayandırılmış ve DEĞER A.Ş. Elektronik Grubunun olası satışları 12.000.000 TL ile 12.500.000 TL arasında tahmin edilmiştir.

14(a) İşletme alımlarının özeti

UFRS3(B67)(b)

31 Aralık 2019 itibarıyla, DEĞER A.Ş. Elektronik Grup tarafından elde edilen gerçek satış geliri 10.000.000 TL'nin altında olduğundan, koşullu bedel finansal durum tablosu dışı bırakılmıştır. 135.000 TL'lik gelir diğer gelirlere dahil edilmiştir.

(ii) Önemli karar: koşullu yükümlülük

UFRS3(B64)(j)
UMS37(85)

DEĞER A.Ş. Elektronik Grup'u satın alınırken, işletmenin davalı olduğu bekleyen bir davaya ilişkin olarak 450.000 TL tutarında bir koşullu yükümlülük muhasebeleştirilmiştir. Bu iddia, kendilerine tedarik edilen ürünlerle ilgili kusur ileri süren bir müşteriden ortaya çıkmıştır. Haziran 2020'ye kadar bu davayla ilgili mahkemelerin bir karara varacağı tahmin edilmektedir. Davaya ilişkin olumsuz bir karar olması halinde, grubun gelecekte ödemesi gerekebilecek iskonto edilmemiş olası tutarı 250.000 TL ile 700.000 TL arasında olacaktır. 31 Aralık 2019 itibarıyla, dava sonucunun olasılığında bir değişiklik olmadığından, Nisan 2019'da yükümlülük olarak muhasebeleştirilen tutarda bir değişiklik olmamıştır (27.000 TL'lik indirim iptali haricinde).

UFRS3(B67)(c)

UFRS3(B64)(h)
Yeniden
düzenlenmiş
gösterim

(iii) Satın alınan alacaklar

Satın alınan ticari alacakların gerçeğe uygun değeri 780.000 TL'dir. Ticari alacakların brüt anlaşma tutarı 807.000 TL'dir ve 27.000 TL tutarında zarar karşılığı satın alma sırasında muhasebeleştirilmiştir.

(iv) Kontrol gücü olmayan paylar için muhasebe politikası seçimi

UFRS3(B64)(o)(i)

Grup, satın aldığı bir işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değerden veya kontrol gücü olmayan payların satın alınan işletmenin net tanımlanabilir varlıkları üzerindeki oransal payı üzerinden muhasebeleştirir. Bu karar, her bir satın alma için ayrı ayrı yapılır. DEĞER A.Ş. Elektronik Grubunun kontrol gücü olmayan payları için, grup kontrol gücü olmayan payları net tanımlanabilir varlıkları üzerindeki oransal payı üzerinden muhasebeleştirmeyi seçmiştir. İşletmenin işletme birleşmelerine ilişkin muhasebe politikaları için **dipnot 25(i)** e bakınız.

(v) Hasılat ve kar katkısı

UFRS3(B64)(q)

Satın alınan işletmenin gruba 1 Nisan'dan 31 Aralık 2019'a kadar olan dönemde 3.850.000 TL tutarında hasılat ve 1.405.000 TL tutarında net kar katkısı olmuştur.

Eğer satın alma 1 Ocak 2019'da gerçekleşmiş olsaydı, 31 Aralık 2019'da sona eren yıla ait konsolide proforma hasılat ve kar sırasıyla 212.030.000 TL ve 38.070.000 TL olacaktı. Bu tutarlar bağlı ortaklığın sonuçları kullanılarak ve bu sonuçlar aşağıdakiler nedeniyle düzeltilerek hesaplanmıştır:

- Bağlı ortaklık ve grup arasındaki muhasebe politikaları farkları ve
- Maddi duran varlıklar üzerinde gerçeğe uygun değer düzeltmeleri varsayımıyla tahsil edilecek ek amortisman ve itfa payları, sonuçta ortaya çıkan vergi etkileriyle birlikte 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren uygulanmıştır.

14(b) Satın alma bedeli - nakit çıkışı

UMS7(40)(b)

UMS7(40)(c)

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Bağlı ortaklık satın alımı nakit çıkışı, edinilen nakit netleştirilmiş		
Nakit bedel	3.000	-
Eksi: Satın alınan bakiyeler		
Nakit	1.550	-
Açık krediler	(1.150)	-
	400	-
Net nakit çıkışı - yatırım faaliyetleri	2.600	-

Satın alma ile ilgili maliyetler

UFRS3(B64)(m)

Pay ihracı ile doğrudan ilişkilendirilemeyecek 750.000 TL tutarındaki satın alma ile ilgili maliyet gelir/gider tablosunda yönetim giderlerine ve nakit akış tablosunda da faaliyetlerden nakit akımları altına dahil edilmiştir.

İşletme birleşmeleri

Karşılaştırmalar

1. UMS 1 kapsamında, karşılaştırmalı bilgiler anlatımlar da dahil olmak üzere finansal tablolarda raporlanan tüm sayısal bilgiler için verilmelidir. Fakat UFRS 3 işletme birleşmeleri açısından ayrıca karşılaştırmalı bilgi gerektirmez. Görüşümüze göre, UFRS 3 açıklamaları sadece dönem içinde gerçekleşen işletme birleşmeleri için gereklidir. Bu, işletme birleşmesini takip eden dönemde, UFRS 3 paragraf B64'de gerekli kılınan açıklamaların tekrarlanması gerektirmediği anlamına gelir. Ancak, UFRS 3 paragraf B67 uyarınca önceki işletme birleşmelerine ilişkin gerekli açıklamalar yapılmalıdır.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

İlave açıklamalar

2. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklendirilmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
İşletme bir tazminat varlığını muhasebeleştirmiştir	Satın alımda muhasebeleştirilen tutarı, düzenlemenin bir tanımını ve ödeme miktarını belirlemeye ilişkin temeli ve UFRS 3'te belirtilen sonuçların kapsamı hakkında bilgi verilir.
İşletme birleşmelerinden ayrı olarak muhasebeleştirilen işlemler	İşlemin bir tanımını ve nasıl muhasebeleştirildiğini, muhasebeleştirilen tutarları ve UFRS 3'de belirtilen diğer bilgileri açıklanır.
İşletme bir pazarlıklı alım yapmıştır.	Muhasebeleştirilen kazanç açıklanır ve işlemin neden kar ile sonuçlandığı anlatılır.
İşletme birleşmesi aşamalar halinde elde edilmiştir.	Satın alımdan hemen önce özkaynak paylarının satın alım günündeki gerçeğe uygun değerini ve özkaynak payının gerçeğe uygun değerinden yeniden ölçümünün neticesi olarak muhasebeleştirilen kar/kayı açıklanır.
İşletme birleşmesinin ilk kayda alınması tamamlanmamıştır.	İlk kayda alımın neden tamamlanmadığını, hangi kalemlerin etkilendiğini ve raporlama dönemi sırasında muhasebeleştirilen düzeltmeleri açıklanır.
İşletme cari veya önceki dönemde bir işletme birleşmesi ile elde ettiği tanımlanabilir varlıklar veya üstlendiği borçlar ile ilgili olarak cari dönemde bir zarar/kar muhasebeleştirmiştir.	Tutar açıklanır ve zarar/kazanca dair bir açıklama sağlanır.
UFRS 3 amaçları gerekli kılınan açıklamalar ile yerine getirilmemiştir.	Gerekirse ek açıklamalar sağlanır

15 Durdurulan faaliyetler ³

15(a) Açıklama

UFRS5(41)(a),(b),(d)

30 Ekim 2018'de Grup mühendislik işinden çıkmak niyetini açıklamış ve Alman bağlı ortaklığı olan DEĞER A.Ş. Mühendislik GmbH'a bir alıcı bulmak için aktif bir program başlatmıştır. Sonuç olarak 2018 yılı mali tablolarında ilişkili varlık ve yükümlülükler satış amaçlı elde tutulan olarak sunulmuştur.

UFRS5(30)

Bağlı ortaklık 1 Mart 2019'dan itibaren geçerli olmak üzere 28 Şubat 2019'da satılmıştır ve cari dönemde durdurulan faaliyetler olarak raporlanmıştır. Durdurulan faaliyetler ile ilgili satış tarihine kadar dönemdeki finansal bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

15(b) Finansal performans ve nakit akış bilgisi ^{1,2}

Sunulan finansal performans ve nakit akış bilgisi 28 Şubat 2019 (2019 kolonu) ile biten iki aya ve 31 Aralık 2018 ile biten yıla aittir.

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UFRS5(33)(b)(i) UFRS5(33)(b)(i)	4.200	26.460
Hasılat (dipnot 3)		
Diğer karlar/(zararlar) (koşullu alacak bedelinin yeniden değerlemesi, aşağıda (c)'ye bakınız)	90	-
Giderler	(3.939)	(25.890)
UFRS5(33)(b)(i) UFRS5(33)(b)(i)	351	570
Vergi öncesi kar		
UFRS5(33)(b)(ii) UMS12(81)(h)(ii)	(105)	(171)
Gelir vergisi gideri		
Durdurulan faaliyetlerin vergi sonrası karı	246	399
Gelir vergisi sonrası bağlı ortaklık satış karı (aşağıda (c)'ye bakınız)	481	-
Durdurulan faaliyetler karı	727	399
UFRS5(38)	170	58
Durdurulan faaliyetler çevriminden kaynaklanan kur farkları		
Durdurulan faaliyetlerden diğer kapsamlı gelirler	170	58
UFRS5(33)(c) UFRS5(33)(c)	1.166	710
İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit girişi		
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit girişi (çıkışı) (2019 bölüm satışından elde edilen 3.110.000'lik girişi içermektedir)	3.110	(190)
Finansman faaliyetlerinden net nakit (çıkışı)	-	(280)
Bağlı ortaklık tarafından üretilen net nakit artışı	4.276	240

15(c) Bağlı ortaklığın satış detayları

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UFRS7(40)(b)	3.110	-
Nakit		
Koşullu bedelin gerçeğe uygun değeri	1.200	-
UFRS7(40)(a)	4.310	-
Toplam çıkış bedeli		
Satılan net varlıkların defter değeri	(3.380)	-
Vergi öncesi satış karı ve yabancı para çevrim farkı fonunun yeniden sınıflandırılması	930	-
UFRS5(38)	(170)	-
Yabancı para çevrim fonunun yeniden sınıflandırılması		
UMS12(81)(h)(i)	(279)	-
Karlar üzerinden vergi gideri		
Vergi sonrası satış karı	481	-

15(c) Bağlı ortaklığın satış detayları

UMS32(11)	Satış anlaşmasında “fiyatın mali performans endeksli olması” maddesinde belirtildiği gibi 1 Mart 2019’dan 28 Şubat 2021’e kadar olan dönemde bağlı ortaklığın faaliyetleri belirli performans ölçütlerine ulaştığında, 2.400.000 TL’ye kadar ek nakit bedel alınabilecektir. Satış anındaki bedelin gerçeğe uygun değerinin 1.200.000 TL olduğu belirlenmiştir. Bu bağlı ortaklık gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. (dipnot 7(c)’ye bakınız).
UFRS5(35)	Yılsonunda, gerçeğe uygun değer 1.290.000 TL olduğu yeniden tahmin edilmiştir. Vergi sonrası 90.000TL’lik kar durdurulan faaliyetlerde sunulmuştur, yukarıda (a)’daki analize bakınız.
UMS7(40)(d)	(28 Şubat 2019) Satış tarihinde varlık ve yükümlülüklerin defter değerleri aşağıdaki gibidir:

	28 Şubat 2019 ‘000 TL
Maddi duran varlıklar	1.660
Ticari alacaklar	1.200
Stoklar	950
Toplam varlıklar	3.810
Ticari borçlar	(390)
Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri	(40)
Toplam borçlar	(430)
Net varlıklar	3.380

15(d) Satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılmış elden çıkarılacak varlıklar ve yükümlülükler

UFRS5(38)	31 Aralık 2018 itibarıyla durdurulan faaliyetler kapsamında aşağıdaki varlıklar ve yükümlülükler satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılmışlardır:		
		2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
UMS1(77)	Satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar		
	Maddi duran varlıklar	-	1.995
	Ticari alacaklar	-	1.570
	Stoklar	-	1.390
	Satış amaçlı elde tutulan toplam elden çıkarılacak varlıklar grubu	-	4.955
UMS1(77)	Satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklara ile doğrudan ilişkilendirilen yükümlülükler		
	Ticari borçlar	-	(450)
	Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri	-	(50)
	Satış amaçlı elde tutulan toplam elden çıkarılacak yükümlülükler grubu	-	(500)
UFRS5(38) Yeni gösterim	Durdurulan faaliyetlere ilişkin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilen birikmiş kur zararları 170.000 TL’dir.		

Durdurulan faaliyetler**Önceki dönemlerin yeniden düzenlenmesi**

1. Bir işletmenin durdurulan faaliyetlere ilişkin açıklamalarını finansal tablolarda sunulan önceki dönemler için tekrar sunması, böylece açıklamaların sunulan son dönem için durdurulan tüm faaliyetlerle ilgili olmasını sağlamalıdır. Bu nedenle, karşılaştırmalı dönemdeki kapsamlı gelir ve nakit akış tablosunda gösterilen duran faaliyetler, en son raporlama dönemi sonunda durdurulan tüm işlemleri içermektedir. Bu, kapsamlı gelir tablosu ile karşılaştırmalı dönem nakit akışlarının hem geçmiş dönemde durdurulan faaliyetler olarak raporlanan hem de cari dönemde durdurulan olarak sınıflandırılmış durdurulan faaliyetlerin gösterilmesi gerektiği anlamına gelir. Sonuç olarak, yeniden düzenlenmiş geçmiş yıl kapsamlı gelir ve nakit akış rakamları cari yıldaki rakamlar ile tamamen karşılaştırılabilir olmayacaktır. Bu, devam eden faaliyetler için kapsamlı gelir ve nakit akış tablosunda açıklanan tutarların karşılaştırılabilir olmasını ve gelecekteki sonuçları tahmin etmek için daha yararlı bir temel olmasını sağlayacaktır.

2. Buna karşılık, geçmiş yıla ait finansal durum tablosu yeniden düzenlenmemiş ve yeniden ölçülmemiştir.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

3. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Durdurulan faaliyetlerin elden çıkarılması nedeniyle muhasebeleştirilen düzeltme kayıtları ile ilgili belirsizliklerin çözümü	Yapılan düzeltmelerin ayrı ayrı niteliği ve tutarını açıklayın.
Artık satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırılmayacak varlık veya elden çıkarılacak Grup	Daha önce durdurulan faaliyetler olarak sunulmuş olan sonuçları tekrar sınıflandır ve uygun açıklamalar sağlayın.
Gerçeğe uygun değerlerin tekrar ölçülmesi ve satış için gerekli giderlerin düşülmesi sonucu muhasebeleştirilen kar veya zararlar	Yeniden ölçüm sonucu muhasebeleştirilen zarar veya karları ve gelir/gider tablosunda nerede sunulduğunu açıklayın.
Bağlı ortaklık (veya işletmenin), elden çıkarma sırasında nakit veya nakit benzeri varlıkları olması	Kontrolün kaybedildiği nakit ve nakit benzeri tutarları açıklayın.
Gayri nakdi olan temettüleri hakkında bilgi	Yorum 17'de gerekli kılınan detayları sağlayın.

16 Diğer işletmelerdeki yatırımlar 4.5

16(a) Önemli bağlı ortaklıklar ¹

UFRS12(10)(a)

31 Aralık 2019 itibarıyla grubun başlıca bağlı ortaklıkları aşağıda belirtilmiştir. Aksi belirtilmedikçe, yalnızca doğrudan grup tarafından elde tutulan adi pay senetlerinden oluşan sermayeye sahiptirler ve sahip olunan payların oranı grubun sahip olduğu oy haklarına eşittir. Kurulduğu ve kayıtlı olduğu ülke de ayrıca işletmenin olduğu asli yerdir.

UFRS12(10)(a)(i),(ii)
UMS24(13)
UFRS12(12)(a)-(d)

İşletmenin adı	İşletmenin bulunduğu yer/ kurulduğu ülke	Grup tarafından elde tutulan sahiplik payı		Kontrol gücü olmayan paylar tarafından tutulan sahiplik payı		Ana faaliyet konusu
		2019	2018	2019	2018	
		%	%	%	%	
DEĞER Perakende Limited	Türkiye	100	100	-	-	Mobilya perakende - mağazacılık
DEĞER Üretim Limited (dipnot 16(c))	Türkiye	90	85	10	15	Mobilya üretim
DEĞER Elektronik Grubu	Türkiye	70	-	30	-	Elektronik donanım - üretim
DEĞER Denizaşırı Ltd. (i),(ii)	Çin	45	45	55	55	Mobilya imalatı
DEĞER Danışmanlık A.Ş.	Amerika	100	100	-	-	- IT danışmanlık
DEĞER Geliştirme Limited	Türkiye	100	100	-	-	- Konut arazi geliştirme
DEĞER Mühendislik GmbH	Almanya	-	100	-	-	Mühendislik işleri; - dipnot 15 'e bakınız.

UMS1(122)

UFRS12(7)(a),(g)(b)

(i) Önemli değerlendirme: %50'den az sahiplik bulunan işletmelerin konsolidasyona dahil edilmesi

Yönetim, grubun DEĞER Denizaşırı Ltd.'nin oy haklarının yarısından azını tutuyor olsa da, bu işletmeyi kontrol ettiği sonucuna varmıştır. Bunun nedeni, grubun %45 pay senedine sahip en büyük hissedar olması ve geri kalan hisselerin yaygın bir şekilde dağılmış olmasıdır. Pay sahipleri arasında imzalanan bir anlaşmayla Değer A.Ş.'ye ilgili faaliyetlerin yönlendirilmesinden sorumlu yönetimi atamak, görevden almak ve ilgili faaliyetleri yönetmekten sorumlu yönetimin ücretlerini belirlemek hakkı tanınmıştır. Bu anlaşmayı değiştirmek için %67 oy çoğunluğu gerekmektedir, bu ise grup oyların %45'ini tuttuğu için grubun rızası olmadan elde edilemez.

(ii) Önemli kısıtlamalar

UFRS12(10)(b)(i),(13)

Asya ülkelerinde (Çin dahil) elde tutulan nakit ve kısa vadeli mevduatlar, yerel döviz kontrol düzenlemelerine tabidir. Bu düzenlemeler, normal temettüler dışında, bu ülkelerden sermaye ihraç etmeye ilişkin kısıtlamalar sağlar.

UFRS12(13)(c)

Bu kısıtlamaların ilgili olduğu konsolide finansal tablolara dahil edilmiş varlıkların defter değeri 650.000 TL'dir (2018: 410.000 TL).

16(b) Kontrol gücü olmayan paylar

Aşağıda belirtilenler grup için önemli kontrol gücü olmayan payları bulunan her bir bağlı ortaklığın özet finansal bilgileridir. Her bir bağlı ortaklık için açıklanan tutarlar işletmeler arası eliminasyon öncesidir.

UFRS12(12)(g) UFRS12(B11)	Özet finansal durum tablosu	DEĞER Üretim Limited		DEĞER Denizaşırı Ltd		DEĞER Elektronik Grup	
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
		'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
UFRS12(B10)(b)	Dönen varlıklar	13.870	13.250	11.500	9.800	7.875	-
	Kısa vadeli yükümlülükler	12.570	7.595	10.570	8.300	1.200	-
	Dönen net varlıklar	1.300	5.655	930	1.500	6.675	-
	Duran varlıklar	28.010	22.910	15.570	12.730	18.900	-
	Uzun vadeli yükümlülükler	5.800	3.400	12.735	10.748	10.100	-
	Duran net varlıklar	22.210	19.510	2.835	1.982	8.800	-
	Net varlıklar	23.510	25.165	3.765	3.482	15.475	-
UFRS12(12)(f)	Birikmiş kontrol gücü olmayan paylar	2.751	3.775	2.071	1.914	4.641	-
UFRS12(B10)(b)	Özet kapsamlı gelir tablosu	DEĞER Üretim Limited		DEĞER Denizaşırı Ltd.		DEĞER Elektronik Grup	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
		'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
UFRS12(12)(e)	Hasılat	30.200	27.800	14.100	14.450	3.850	-
	Dönem karı	10.745	7.900	2.412	2.062	1.405	-
	Diğer kapsamlı gelir	1.265	830	(447)	243	-	-
	Toplam kapsamlı gelir	12.010	8.730	1.965	2.305	1.405	-
UFRS12(B10)(a)	Kontrol gücü olmayan paylara tahsis edilen kar/(zarar)	1.257	1.185	1.327	1.134	422	-
UFRS12(B10)(a)	Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü	1.262	935	925	893	830	-
UFRS12(B10)(b)	Özet nakit akış tablosu	DEĞER Üretim Limited		DEĞER Denizaşırı Ltd.		DEĞER Elektronik Grup	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
		'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL	'000 TL
UFRS12(B10)(b)	İşletme faaliyetlerinden nakit akımları	2.989	2.780	1.203	1.160	980	-
	Yatırım faaliyetlerinden nakit akımları	(1.760)	(1.563)	(584)	(859)	(870)	-
	Finansman faaliyetlerinden nakit akımları	390	(950)	256	330	(235)	-
	Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)	1.619	267	875	631	(125)	-

16(c) Kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile yapılan işlemler

UFRS12(10)(b)(iii),(18)

21 Ekim 2019'da, Grup DEĞER Üretim Limited'in ihraç edilmiş olan paylarından ek %5'i 1.500.000 TL'ye satın almıştır. Satın alımdan hemen önce, DEĞER Üretim Limited'in mevcut %15'lik kontrol gücü olmayan payların defter değeri 3.501.000 TL idi. Grup kontrol gücü olmayan paylarda 1.167.000 TL'lik azalma ve ana ortaklık payında 333.000 TL'lik düşüş muhasebeleştirilmiştir. Yıl içindeki DEĞER A.Ş.'nin ana ortaklık üzerindeki etkisi aşağıda özetlenmiştir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Satın alınan kontrol gücü olmayan payların defter değeri	1.167	-
Kontrol gücü olmayan paylara ödenen bedel	(1.500)	-
Özkaynak altında kontrol gücü olmayan paylar fonunda muhasebeleştirilmiş ödenen bedelin aşan kısmı	(333)	-

2018 yılında kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile yapılmış bir işlem bulunmamaktadır.

16(d) Müşterek faaliyetler ²

UFRS12(7)(b),(21)(a)

Bir bağlı ortaklık, Türkiye'nin güneyinde bölgesel yerleşim konutu geliştirmek amacıyla Karton Evler İnşaat Limited ile birlikte bir ortaklık olarak, Ağaçevler Ortaklığı adı altında bir müşterek anlaşmada %50'li paya sahiptir.

UFRS12(21)(a)(iii)

Müşterek faaliyetin işletmesinin asıl bulunduğu yer Türkiye'dir.

UFRS12(7)(c)

(i) Önemli değerlendirme: Müşterek anlaşmaların sınıflandırılması

Ağaçevler Ortaklığı ile ilgili iş ortaklığı anlaşmaları ilgili tüm faaliyetler için tarafların oy birliğini gerektirmektedir. İki ortağın da ortaklığın varlıkları üzerinde doğrudan hakları bulunmaktadır ve ortaklık tarafından üstlenilen yükümlülükler için müştereken ve müteselsilen sorumludurlar. Bu nedenle işletme müşterek operasyon olarak sınıflandırılır ve grup müştereken sahip olduğu varlıklar, yükümlülükler, gelirler ve giderlerin üzerindeki doğrudan bulunan hakkı **dipnot 25(b) (iii)**'de anlatıldığı üzere muhasebeleştirir.

16(e) İştirakler ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar⁶

31 Aralık 2019 itibarıyla aşağıda belirtilenler yönetimin görüşüne göre, grup için önemli olan iştirakler ve iş ortaklıklarıdır. Aşağıda listelenen işletmeler doğrudan grup tarafından sahip olunan adi pay senetlerinden oluşan sermayeye sahiptirler. Kurulduğu ve kayıtlı olduğu ülke de ayrıca işletmenin asıl bulunduğu yerdir ve ortaklık oranı sahip olunan oy hakkı oranı ile aynıdır.

UFRS12(21)(a),
(b)(i),(iii)

İşletmenin adı	İşletmenin bulunduğu yer/ kurulduğu ülke	Sahiplik payı %		İlişkinin niteliği	Ölçüm yöntemi	Borsada işlem gören gerçeğe uygun değer		Defter değeri	
		2019 %	2018 %			2019 '000 TL	2018 '000 TL	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Big Hide Pet SA	Fransa	15	15	İştirak (1)	Özkaynaktan pay alma yöntemi	585	560	568	540
Cuddly Bear A.Ş.	Türkiye	35	35	İştirak (2)	Özkaynaktan pay alma yöntemi	495	505	492	490
Squirrel Ltd	Türkiye	40	40	İş ortaklığı (3)	Özkaynaktan pay alma yöntemi	- *	- *	2.340	1.900
Önemsiz iştirakler (iii) aşağıdadır								375	345
Toplam özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar								3.775	3.275

UFRS12(21)(a)(ii)

- (1) Big Hide Pet SA kafe ve restoranlar dahil olmak üzere, konaklama sektörü için özel mobilyalar üretmektedir. Ürün yelpazesi grubun ticari mobilya çeşidini tamamlar ve daha önce grup tarafından hizmet verilmeyen pazarlara erişimi sağlar.
 - (2) Cuddly Bear A.Ş. konut arazileri geliştirir. Bu, grubun konut arazisi geliştirmede bilgi ve uzmanlığını kullanacağı stratejik bir yatırımdır, fakat aynı zamanda azaltılmış pay senedi tutma ile grubun riske maruz kalmasını sınırlar.
 - (3) Squirrel Ltd Türkiye pazarında toptan müşterilerine bilgisayar yazılımı dağıtır. Bu grup için IT danışmanlığı bölümü tarafından sağlanan hizmetleri tamamlayıcı stratejik bir yatırımdır.
- * Özel işletme - kayıtlı bir piyasa fiyatı bulunmamaktadır.

UFRS12(9)(e)

(i) Önemli değerlendirme: önemli etkinin varlığı

Ortaklık anlaşması ile DEĞER A.Ş., Big Hide Pet SA'nın yönetim kurulunda iki kişilik kadro garantilemiştir ve tüm önemli finansal ve faaliyet değerlendirmelerine katılmaktadır. Bu nedenle, oy haklarının %15'ini tutsa da, grubun bu işletme üzerinde önemli etkisinin olduğuna karar verilmiştir.

16(e) İştirakler ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar

(ii) İştirakler ve iş ortaklığına ilişkin taahhütler ve koşullu yükümlülükler

		2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
UFRS12(23)(a),(B18) UFRS12(B19)(a)	Taahhütler - iş ortaklıkları Çağrılması durumunda iş ortaklığının sermaye taahhütleri için fonlama sağlama amaçlı taahhütler	250	200
UFRS12(23)(b)	Koşullu yükümlülükler - iştirakler İştiraklerin diğer yatırımcıları ile ortaklaşa maruz kalınan koşullu yükümlülüklerindeki paylar İşletmenin müteselsilen sorumlu olduğu, iştirakin yükümlülüklerine ilişkin koşullu yükümlülükleri	150 -	120 80
	Koşullu yükümlülükler - iş ortaklıkları İşletmenin aleyhine olan bir hukuki iddia ile ilgili olarak verilmiş iş ortaklığının koşullu yükümlülüklerindeki payları	200 350	180 380

(iii) İştirakler ve iş ortaklıkları için özetlenmiş finansal bilgiler 3.6

Aşağıdaki tablolar Grup için önemli olan iş ortaklıkları ve iştirakler için özetlenmiş finansal bilgileri sunmaktadır. Açıklanan bilgiler ilgili iştiraklerin ve iş ortaklıklarının finansal tablolarında sunulmuş olan tutarlarını yansıtır ve bu tutarlar DEĞER A.Ş.’nin payları değildir. Bunlar özkaynaktan pay alma yöntemi uygulandığında gerçeğe uygun değer düzeltmeleri ve muhasebe politikalarındaki farklılıkların değiştirilmesini yansıtacak şekilde değiştirilmiştir.

		Big Hide Pet SA		Cuddly Bear A.Ş.		Squirrel Ltd	
	Özetlenmiş finansal durum tablosu	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
		‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL	‘000 TL
UFRS12(B12),(B13)	Dönen varlıklar						
UFRS12(B12)(b)(i)	Nakit ve nakit benzerleri	*	*	*	*	300	275
UFRS12(B13)(a)	Diğer dönen varlıklar	*	*	*	*	1.700	1.475
	Toplam dönen varlıklar	1.333	1.083	243	371	2.000	1.750
UFRS12(B12)(b)(ii)	Duran varlıklar	5.754	5.083	1.834	1.800	7.350	6.500
UFRS12(B12)(b)(iii)	Kısa vadeli yükümlülükler						
UFRS12(B13)(b)	Finansal yükümlülükler (ticari borçlar hariç)	*	*	*	*	150	250
	Diğer kısa vadeli yükümlülükler	*	*	*	*	1.100	625
	Toplam kısa vadeli yükümlülükler	583	400	271	171	1.250	875
UFRS12(B12)(b)(iv)	Uzun vadeli yükümlülükler						
UFRS12(B13)(c)	Finansal yükümlülükler (ticari borçlar hariç)	*	*	*	*	1.900	2.250
	Diğer uzun vadeli yükümlülükler	*	*	*	*	350	375
	Toplam uzun vadeli yükümlülükler	2.717	2.166	400	600	2.250	2.625
	Net varlıklar	3.787	3.600	1.406	1.400	5.850	4.750
UFRS12(B14)(b)	Defter değerlerinin mutabakatı:						
	1 Ocak net varlıkların açılış değeri	3.600	2.967	1.400	1.286	4.750	4.500
	Dönem kar/(zararı)	322	400	34	171	625	550
	Diğer kapsamlı gelir	132	767	-	-	750	-
	Ödenen temettü	(267)	(534)	(28)	(57)	(275)	(300)
	Net varlıkların kapanış değeri	3.787	3.600	1.406	1.400	5.850	4.750
	Grubun payı %	15%	15%	35%	35%	40%	40%
	Grubun TL payı	568	540	492	490	2.340	1.900
	Şerefiye	-	-	-	-	-	-
	Defter değeri	568	540	492	490	2.340	1.900

16(e) İştirakler ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar

UFRS12(B12),(B13)	Özetlenmiş kapsamlı gelir tablosu	Big Hide Pet SA		Cuddly Bear A.Ş.		Squirrel Ltd	
		2019 '000 TL	2018 '000 TL	2019 '000 TL	2018 '000 TL	2019 '000 TL	2018 '000 TL
UFRS12(B12)(b)(v)	Hasılat	8.733	8.400	2.657	2.457	10.038	9.800
UFRS12(B13)(e)	Faiz geliri	*	*	*	*	-	-
UFRS12(B13)(d)	Amortisman ve itfa	*	*	*	*	(2.800)	(1.890)
UFRS12(B13)(f)	Faiz gideri	*	*	*	*	(340)	(280)
UFRS12(B13)(g)	Gelir vergisi gideri	*	*	*	*	-	-
UFRS12(B12)(b)(vi)	Sürdürülen faaliyetlerden elde edilen kar	322	400	34	171	625	550
UFRS12(B12)(b)(vii)	Durdurulan faaliyetlerden elde edilen kar	-	-	-	-	-	-
UFRS12(B12)(b)(viii)	Dönem karı	322	400	34	171	625	550
UFRS12(B12)(b)(ix)	Diğer kapsamlı gelir	132	767	-	-	750	-
	Toplam kapsamlı gelir	454	1.167	34	171	1.375	550
UFRS12(B12)(a)	İştiraklerden ve iş ortaklığı işletmelerinden alınan temettüler	40	80	10	20	110	120

* Tablo içindeki gölgeli alan iştiraklerdeki yatırımlar için gerekli olmayan açıklamaları gösterir. ³

(iv) Bireysel olarak önemsiz iştirakler

Yukarıda açıklanmış olan iştiraklerdeki paylara ek olarak, grubun ayrıca bir dizi bireysel olarak önemsiz, öz kaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilen iştiraki bulunmaktadır.

	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Bireysel olarak önemsiz iştirakler toplam defter değeri	375	345
Grubun toplam tutarlar üzerindeki payı:		
Sürdürülen faaliyetlerden elde edilen kar/(zarar)	30	15
Durdurulan faaliyetlerden elde edilen vergi sonrası kar veya zarar	-	-
Diğer kapsamlı gelir	-	-
Toplam kapsamlı gelir	30	15

Diğer işletmelerdeki yatırımlar

Önemli bağlı ortaklıkların listesi

- UFRS 12, işletmelerin grup yapısı hakkında bilgi açıklamalarını gerektirir. Bu bilgiler farklı şekillerde temin edilebilirler; örneğin bu notta yaptığımız başlıca bağlı ortaklıkların belirlenmesi gibi. Ancak, finansal tablo hazırlayanlar standardın genel bilgilendirme amacını karşılamak için gerekli olan ayrıntı düzeyini göz önünde bulundurmalıdır. Yararlı bilgiler çok miktarda önemsiz detay içererek gizlenmemelidir. (örneğin grup içindeki tüm iştiraklerin tam listesi). Ayrıca, her zaman her bir bağlı ortaklığın ana faaliyet konularını açıklamak gerekli olmayabilir.

İş ortaklıkları - kullanılan varlıkların/doğan yükümlülüklerin özeti

- Eğer bir işletmenin iş ortaklıklarında önemli payları varsa; grubun payının bulunduğu kullanılan varlıkların ve bu iş ortaklıkları ile ilgili olarak doğan yükümlülüklerin açıklanmasını düşünmelidir. Bu bilgiler finansal tabloları kullananların kapsamı ve iş ortaklıkları üzerindeki finansal etkiyi değerlendirmesinde ve belki - bazı durumlarda - finansal tabloların anlaşılması için uygun olduğu temelinde gerekli olacaktır. (UMS 1 paragraf 112(c)).

İştiraklerin ve iş ortaklıklarının özetlenmiş finansal bilgileri

- İş ortaklıklarının özetlenmiş finansal bilgileri ile ilgili gerekli olan açıklamalar iştiraklerdeki paylar için olanlardan daha fazladır. İştiraklerdeki paylar ile ilgili belirli bilgilerin gerekli olmadığı durumlarda, tablonun ilgili bölümleri gölgelendirilmiştir. Biz bu sunum formatını öncelikle iştirakler ve iş ortaklıklarının açıklamalarındaki benzerlikleri ve farklılıkları göstermek amacı ile seçtik. Bu sunum formatı tüm işletmeler için uygun olmayabilir.

Diğer işletmelerdeki yatırımlar**Satış amaçlı elde tutulan varlıklar**

4. 2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmelerinde UFRS 12'ye yapılan değişikliklerle, UFRS 12'nin B10-B16 arasındaki paragraflarında özetlenen bilgiler dışında, UFRS 12 açıklama gerekliliklerinin satış amaçlı elde tutulan varlıklara uygulanması gerektiğine açıklık getirilmiştir.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen dipnotlar

5. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Konsolide edilmiş yapılandırılmış işletmeler	UFRS 12 paragraf 14-17'de belirtilen bilgiler sağlanır. Çalışan Pay Vakıfları gibi işletmeler genellikle yapılandırılmış işletmeler olarak tanımlanmıştır. Önemli oldukları ölçüde, UFRS 12 açıklamaları bu nedenle bu kapsamda dikkate alınmalıdır. Dipnot 21 DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı'na uygulanabilecek açıklamaları örneklemektedir.
Bir bağlı ortaklığın elden çıkarılması veya kontrolünün kaybı	Muhasebeleştirilen kontrol kaybından dolayı oluşan kazanç veya zarar ile ilgili bilgi sağlanır. Ayrıca geçmiş yıl karlarına ya da bağlı ortaklığa atfedilebilecek diğer kapsamlı gelirin herhangi bir bileşenini doğrudan özkaynaktan gelir/gider tablosuna yeniden sınıflandırma gerekliliği göz önünde bulundurulur. Bir bağlı ortaklığın kontrol kaybından dolayı özkaynak fonlarından transfer edilen herhangi bir tutarın, yeniden sınıflandırma düzeltmeleri olarak fonların mutabakatına yansıtılması gerekecektir. (dipnot 9(c)'a bakınız). Yeniden sınıflandırılan tutarların önemli olduğu yerlerde, ek bilgiler sağlamak göz önünde bulundurulur.
Farklı raporlama günleri olan bağlı ortaklıklar, iştirakler veya iş ortaklıkları	Raporlama tarihini ve farklı bir tarih veya dönem kullanılmasının nedenlerini açıklayın.
Bireysel olarak önemsiz iş ortaklıkları	Önemsiz iştirakler için dipnot 16(e) 'de örneklendirilmiş aynı bilgileri açıklayın.
Önemli kısıtlamalar - iştirakler ve iş ortaklıkları	İş ortaklığı veya iştiraklerin nakit temettü şeklinde fon transfer etme veya kredi geri ödeme veya işletme tarafından yapılan avans ödeme yeteneği üzerindeki önemli kısıtların niteliği ve kapsamını açıklayın
İş ortaklıkları ve iştiraklerdeki muhasebeleştirilmemiş zararlar üzerindeki paylar	Hem raporlama dönemi için hem de birikimli olarak muhasebeleştirilmemiş tutarları açıklayın.
Gerçeğe uygun değerden ölçülen iştirakler ve iş ortaklıklarındaki paylar	Her bir önemli iştirak ve iş ortaklığı için, sunulması gereken özetlenmiş finansal bilgiler, eğer UFRS'ye uygun finansal tabloların hazırlanması pratik değilse ya da aşırı maliyetliyse, o halde UFRS dışındaki finansal tabloları esas alınarak sunulabilir.
Satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılmış bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki paylar	Satış amaçlı elde tutulan iştirakler ve iş ortaklıkları için özetlenmiş finansal bilgilerin sunulması gerekmemektedir.

Diğer işletmelerdeki yatırımlar

UFRS12(B19)(b)

UFRS12(24)-(31)

UFRS12(9A),(9B),
(19A)-(19G),(25A)

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Bir iş ortaklığındaki diğer tarafın sahiplik payının satın alınmasına dair taahhüt	Muhasebeleştirilmemiş taahhütleri açıklamaların bir parçası olarak açıklayın.
Konsolide edilmemiş yapılandırılmış işletmelere dair bilgi	Çeşitli açıklamalar, detaylar için lütfen UFRS 12 paragraf 24 - 31'e bakınız.
Yatırım işletmeleri - konsolide edilmemiş bağlı ortaklıklar hakkında bilgi	Çeşitli açıklamalar, detaylar için lütfen UFRS 12 paragraf (9A), (9B), (19A)-(19G) ve (25A)'ya bakınız.

6. UFRS 12'ye göre gerekli olmamakla birlikte, finansal tablo okuyucuları özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar notunda, toplam defter değerlerinin açılış - kapanış mutabakatının sağlanmasını faydalı bulabilir. Bu aşağıdaki gibi gösterilebilir:

	2019 ‘000TL	2018 ‘000TL
1 Ocak açılış bakiyesi	3.275	3.025
Faaliyet karı payı	340	355
Diğer kapsamlı gelir payı	320	115
Alınan temettüler	(160)	(220)
31 Aralık kapanış bakiyesi	3.775	3.275

Bilanço dışı kalemler

Bu bölümdeki dipnotlar (henüz) muhasebeleşme ölçütlerini sağlamadıkları için finansal tablolarda muhasebeleştirilmeyen kalemler hakkında bilgi sağlamaktadır.

Aşağıda açıklanan kalemler ve işlemlere ilave olarak, bunlar da vardır:

- (a) bilanço dışı vergi tutarları -dipnot 6'ya bakınız
- (b) gayri nakdi yatırım ve finansman işlemleri-dipnot 10(b)'ye bakınız.

17	Koşullu yükümlülükler ve koşullu varlıklar	158
18	Taahhütler	159
19	Raporlama döneminden sonraki olaylar	160

Bilanço dışı kalemler

1. Herhangi bir muhasebeleştirilmemiş kalemin ayrıca vurgulanması gerekliliği yoktur. Ancak, bu bilgilerin finansal tablo okuyucularının grubun finansal performansını ve pozisyonunu değerlendirmeleri için yararlı olduğuna inanıyoruz.

17 Koşullu yükümlülükler ve koşullu varlıklar ²

17(a) Koşullu yükümlülükler ¹

Grubun 31 Aralık 2019 itibarıyla aşağıdaki konulara ilişkin koşullu yükümlülükleri vardır:

(i) Davalar

UMS37(86),(91) Aralık 2018'de bir satış anlaşmasının uygulanmadığı iddiası ile DEĞER Perakende Limited aleyhine tanımlanmamış zararlar için dava açılmıştır. İşletme yükümlü olduğunu reddetmekte ve davayı savunmaktadır. Bu iddianın olası etkisini tahmin etmek mümkün değildir bununla birlikte hukuk danışmanları önemli bir yükümlülüğün çıkmasının olası olmadığını belirtmektedir.

UMS37(86) Eylül 2019'da, DEĞER İmalat Limited'in bir rakibinin belirli tescilli patentlerini ihlal ettiği iddiası ile dava açılmıştır. Konu hâlihazırda mahkemece görüşülmekte ve grup Haziran 2020'nin sonundan önce dava kararını beklemektedir. Grup, dava kararının muhtemelen kendi lehine olacağını ve dolayısıyla bu dava ile ilgili olarak bir karşılık ayırmamayı düşünmektedir. Dava ile ilgili olumsuz bir karar çıkması durumunda ise grubun ödemesi gerekli olabilecek muhtemel iskontosuz toplam ödemelerinin tutarının yaklaşık olarak 250.000 TL olacağı tahmin edilmektedir.

(ii) İştirakler ve iş ortaklıkları

UFRS12(23)(b) İştirakler ve iş ortaklıkları ile ilgili koşullu yükümlülükler için **dipnot 16(e)**'ye bakınız.

17(b) Koşullu varlıklar

UMS37(89) Bir bağlı ortaklık kusurlu ürün tedarikinden dolayı kaynaklanan hasarlar için tedarikçiye dava açmıştır. Konu, hukuki danışmanlık alınarak, tahkime sevk edilmiştir ve yönetim olumlu bir sonucun muhtemel olduğuna inanmaktadır. Ancak, 31 Aralık 2019 itibarıyla koşullu varlık, alınacak olan tutar tahkim sonucuna bağlı olduğu için, alacak olarak muhasebeleştirilmemiştir.

Koşullu yükümlülükler ve koşullu varlıklar

Tanımlar

Tanımların uygulaması

- UMS37(10)
- Her bir potansiyel koşullu yükümlülük ve varlık için dikkatli bir değerlendirmenin yapılması gerekecektir. Örneğin, bir işletmenin aşağıdakilere sahip olması durumunda:
 - Bir fonun yöneticisi olarak hareket etmekten ötürü tahakkuk eden yükümlülükler: Eğer bir fondaki yükümlülükler varlıklar ile karşılaştırıldığında önemsiz ise ve fon yöneticisinin bu yükümlülükleri karşılaması için çağırılması uzak bir ihtimalse, herhangi bir koşullu yükümlülük ve varlık için bir açıklama yapılması gerekmeyecektir. İşletmenin borcu olmayan ve ortaya çıkabilecek herhangi bir yükümlülüğü karşılamak için kolayca satılabilir yatırımları olan bir özkaynak fonu yöneticisi olarak hareket ettiği durumda, bu uzak ihtimali kolayca göstermek mümkündür. Bir işletmenin fon faaliyetlerini sürdürmek üzere fon yöneticisi olarak hareket ederken borçlanıyor ve bu faaliyetlerinden ötürü riskler alıyorsa, ihtimalin uzak olduğunun gösterilmesi mümkün değildir.
 - Bir başka tarafa garanti ya da tazminat sağlamak: Olası yükümlülükleri karşılama ihtimalinin uzak olduğunu göstermek zor olacaktır çünkü garanti ve tazminat ihtiyacı doğuracak ticari risklerin olması muhtemeldir.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

2. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Aynı şartlardan kaynaklanan karşılıklar ve koşullu yükümlülükler	Karşılık ve koşullu yükümlülük arasındaki bağlantıyı açık olacak şekilde gerekli açıklamaları yapın.
Bilginin açıklanmasının mümkün olmadığı durumlarda	Durumu açıklayın.
Bilginin açıklanması ile işletmenin pozisyonunda ciddi bir önyargının oluşacağına dair beklenti	Anlaşmazlığın genel niteliğini ve bilginin verilemediğini nedenleri ile birlikte açıklayın.
İşten ayrılma sonrasında fayda sağlayan planlara istinaden ortaya çıkan koşullu yükümlülükler	Bu koşullu yükümlülüklerle ilgili bilgi sağlayın.

18 Taahhütler ¹

18(a) Sermaye taahhütleri

Raporlama dönemi sonu için anlaşmaya varılan ancak yükümlülük olarak muhasebeleştirilmemiş önemli sermaye harcaması aşağıdaki gibidir:

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS16(74)(c)	Maddi duran varlıklar	4.200	800
UMS40(75)(h)	Yatırım amaçlı gayrimenkuller	520	1,250
UMS38(122)(e)	Maddi olmayan varlıklar	450	-

Fernwood adi ortaklık

UFRS12(23)(a) Yukarıdaki taahhütler Fernwood adi ortaklığı ile ilgili 500.000 TL (2018: yoktur) tutarındaki sermaye harcaması taahhütlünü içerir (**dipnot 16(d)**'ye bakınız).

18(b) Feshedilemez faaliyet kiralalamaları

UMS17(35)(d) **Yeni gereklilik** Grup altı ay ile sekiz yıl içinde sona erecek feshedilemez faaliyet kiralaması çerçevesinde çeşitli ofisleri, depoları ve perakende mağazalarının ekipman ve araçlarını kiralamaktadır. Kiralamaların değişik koşulları, artış değerlendirmeleri ve yenileme hakları vardır. Yenilemeyle birlikte, kiralamaların koşulları yeniden görüşülmektedir.

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren kısa vadeli ve düşük değerli olanlar haricindeki kiralamalar için kullanım hakkı varlıkları muhasebeleştirmiştir, daha fazla bilgi için not 8 (b) ve not 26'ya bakınız.

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS17(35)(a)	Feshedilemez faaliyet kiralalamaları ile ilgili taahhüt edilmiş minimum kira ödemeleri aşağıdaki şekilde ödenecektir:		
UMS17(35)(a)(i)	1 yıl içerisinde	-	750
UMS17(35)(a)(ii)	1-5 yıl arası	-	2.300
UMS17(35)(a)(iii)	5 yıl ve sonrası	-	3.770
		-	6.820

UMS17(35)(d)(i) Bir mağazadan elde edilen satışlarla bağlantılı olan koşula bağlı kira ödemeleri yukarıdaki taahhütlere dahil edilmemiştir. Bireysel mağazalar için, satışların% 5 ile% 20'si arasında değişen yüzdelere kira ödemelerinin % 100'üne kadarı değişken şartlara dayanmaktadır.

SIC15(5) Perakende mağazaları için bir dizi kira anlaşmaları kiraya veren tarafından kira teşviki olarak bedava teçhizat içermektedir. Grup tarafından elde edilen varlıklar gerçeğe uygun değerden mobilya ve donanım olarak muhasebeleştirilmiştir ve yararlı ömür ve kiralama süresinden kısa olanı boyunca amorti edilmiştir. Aralık 2018'e kadar kira teşviki kiralama yükümlülüğünün bir parçası olarak sunulmuştur (**dipnot 7(g)**'ye bakınız) ve kiralama süresi boyunca doğrusal olarak muhasebeleştirilmiştir. Muhasebe politikasındaki değişiklik hakkında daha fazla bilgi için dipnot 26'ya bakınız.

UMS17(35)(c) *Faaliyet kiralalamaları ile ilgili kira giderleri*

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
	Minimum kira ödemeleri	-	780
	Koşullu kiralamalar	-	840
	Faaliyet kiralalamaları ile ilgili toplam kira giderleri	-	1.620

18 (c) Bakım onarım: yatırım amaçlı gayrimenkuller

		2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS40(75)(h)	Sözleşmeye dayalı gelecekteki bakım onarım yükümlülükleri - yükümlülük olarak muhasebeleştirilmemiştir	540	389

19 Raporlama döneminden sonraki olaylar¹

19(a) DahaİyiOfisMobilyaları Limited işletmesinin satın alınması

UMS10(21)(a),(b)
UFRS3(59)(b)
UFRS3(B64),(B66)

15 Şubat 2020’de DEĞER A.Ş. büro mobilya ve donanım üreticisi olan DahaİyiOfisMobilyaları Limited işletmesinin ihraç edilmiş paylarının %87,5’ini 12.030.000 bedelle satın almıştır. Satın alınan grubun pazar payını arttırması ve ölçek ekonomisi sayesinde maliyetleri azaltması beklenmektedir.

Bu işlemin finansal etkileri 31 Aralık 2019’de muhasebeleştirilmemiştir. Satın alınan işletmenin faaliyet sonuçları ve varlıkları ile yükümlülükleri 15 Şubat 2020’den itibaren konsolide edilecektir.

(i) Satın alm bedeli ve edinilen net varlıkların gerçeğe uygun değeri

UFRS3(B64)(f)

Transfer edilen bedelin detayları:

‘000 TL

Satın alm bedeli	
Nakit ödenen	11.750
Koşullu bedel	280
Toplam satın alma bedeli	12.030

UFRS3(B64)(i)

DahaİyiOfisMobilyaları Limited’in varlıklarının ve yükümlülüklerinin satın alma günündeki geçici olarak belirlenmiş gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

Gerçeğe uygun
değeri
‘000 TL

Nakit ve nakit benzerleri	575
Maddi duran varlıklar	12.095
Maddi olmayan duran varlıklar: müşteri listesi	2.285
Maddi olmayan duran varlıklar: müşteri sözleşmeleri	1.180
Stoklar	1.010
Alacaklar	685
Borçlar	(2.380)
Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri	(230)
Finansal borçlar	(3.250)
Net ertelenmiş vergi varlığı	420
Satın alınan net tanımlanabilir varlıklar	12.390
Eksi: kontrol gücü olmayan paylar	(1.720)
İlave: şerefiye	1.360
Satın alınan net varlıklar	12.030

UFRS3(B64)(e),(k)

DahaİyiOfisMobilyaları Limited’e şerefiye, bu işletmenin güçlü pozisyonu ve ofis mobilyaları ve donanımları piyasasındaki karlı ticareti ve işletmenin yeni bağlı ortaklık alımı sonrasında ortaya çıkması beklenen sinerjiye istinaden atfedilebilir. Hiç bir şerefiyenin vergiden mahsup edilebilmesi beklenmemektedir.

(ii) Koşullu bedel

UFRS3(B64)(g)

Koşullu bedel anlaşması, 31 Aralık 2020’de biten yıla ilişkin 4.000.000 TL’yi aşan kısmı için, maksimum iskonto edilmemiş tutar olan 800.000 TL’ye kadar, grubun DahaİyiOfisMobilyaları Limited’in önceki sahiplerine karın %5’ini ödemesini gerektirmektedir.

Grubun, bu anlaşma kapsamında, ödemesi gerekli olan gelecekteki tüm ödemelerinin iskonto edilmemiş muhtemel tutarı o TL ile 800.000 TL arasındadır. 280.000TL’lik koşullu bedel anlaşmasının gerçeğe uygun değeri gelecekte beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri hesaplanarak tahmin edilmiştir. Tahminler %8’lik iskonto oranına dayanmaktadır ve DahaİyiOfisMobilyaları Limited’in olasılıklandırılmış karın 4.400.000 TL ile 4.800.000 TL arası olacağını varsaymıştır.

(iii) Satın alma ile ilgili maliyetler

UFRS3(B64)(m)

750.000 TL’lik satın alma ile ilgili maliyetler 31 Aralık 2020’de sonra eren raporlama dönemindeki gelir/gider tablosunda genel yönetim giderleri altına dahil edilecektir.

19(a) DahaİyiOfisMobilyaları Limited işletmesinin satın alınması**(iv) Kontrol gücü olmayan paylar**

Grup, bu satın alma için kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değerden ölçmeyi seçmiştir. Halka açık bir işletme olmayan DahaİyiOfisMobilyaları Limited işletmesindeki kontrol gücü olmayan payların gerçeğe uygun değeri bir piyasa yaklaşımı ve bir gelir yaklaşımı uygulanarak tahmin edilmiştir. Gerçeğe uygun değer tahmini aşağıdakilere dayanmaktadır:

- (a) Varsayılmış %8'lik iskonto oranına,
- (b) Bir dizi 3 ve 5 katı arasında vadedeki FAVÖK çarpanları temel alınarak varsayılmış vade değerine,
- (c) Uzun dönemli sürdürülebilir büyüme oranı olarak %2'ye,
- (d) DahaİyiOfisMobilyaları Limited işletmesine benzer olduğu kabul edilen işletmelerin varsayılmış finansal çarpanlarına ve
- (e) Kontrol veya pazarlanabilirlik eksikliğinden ötürü DahaİyiOfisMobilyaları Limited'in kontrol gücü olmayan paylarının gerçeğe uygun değerini tahmin ederken piyasa katılımcılarının dikkate alacağı varsayılan düzeltmeleri.

(v) Henüz uygun olmadığından ötürü açıklanmayan bilgiler

Finansal tabloların yayımlanması için onaylanması esnasında, grup henüz DahaİyiOfisMobilyaları Limited'in satın alma muhasebesini tamamlayamamıştır. Özellikle, yukarıda açıklanan varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri bağımsız değerlemeler tamamlanmamış olduğundan geçici olarak belirlenmiştir. Ayrıca satın alınan her bir alacak ve satın alınan işletmenin koşullu yükümlülükleri hakkında detaylı bilgi sağlama imkanı henüz mümkün değildir.

19(b) Finansal borçların yeniden finanse edilmesi

Şubat 2020 başında, grup elektronik cihaz bölümü için yeni üretim tesisinin inşaatını finanse etmek üzere mevcut kredisini yeniden gözden geçirmiştir. Kredi için önümüzdeki 12 ay içinde çekilmesi beklenen toplam kullanılabilir miktar 20.000.000 TL'ye kadar arttırılmıştır. 1 Haziran 2025'te başlayacak olan kredi, artık üçer yıllık taksitler halinde geri ödenecektir. Yeniden finansman, 2020 mali yılında kar veya zararda değişiklik sebebiyle 80.000 TL'lik bir kazanç muhasebeleştirilmesi ile sonuçlanmıştır.

19(c) Diğer olaylar

Yönetim tarafından tavsiye edilen ve 10 Nisan 2020'de ödenmesi beklenen en son temettü tutarı için lütfen dipnot 13(b) 'e bakınız.

Raporlama döneminden sonraki olaylar**Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar**

1. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
İşletme birleşmeleri açıklamaları	Satın alınan alacaklar, muhasebeleştirilmiş ya da muhasebeleştirilmemiş koşullu yükümlülükler, ihraç edilmiş veya edilebilecek özkaynağa dayalı araçlar, işletme birleşmelerinden ayrıca muhasebeleştirilen işlemler, bir pazarlıklı satın alım ve aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmeleri hakkında bilgiler.
Durdurulan faaliyetler veya raporlama dönemi bitiminden sonra satış amaçlı elde tutulan varlık ölçütünü sağlayan satış amaçlı elde tutulan varlıklar	Duran varlıklar veya elden çıkarılacak grup, veriler ve koşullar ve satış veya elden çıkarmak için tahmin edilen süre ve (eğer varsa) varlıkların içinde sunulduğu raporlanabilir bölüm hakkında bir açıklama sağlanır.
Raporlama dönemi sonundan önce olmuş olsaydı, kredilerin sınıflamasını kısa dönemli olarak değiştirecek olan ancak raporlama döneminden sonra meydana gelen olaylar	Aşağıdaki olaylar açıklama gerektirebilir: - Uzun vadede yeniden finansman - Uzun vadeli bir anlaşmanın ihlali dolayısıyla düzeltilmesi ve - Raporlama döneminden en az 12 ay sonra sona erecek olan uzun vadeli bir kredi anlaşmasının ihlalini gidermek için borç veren tarafından tanınan ek süre.

Diğer bilgiler

Zorunlu değildir

Bu bölümdeki dipnotlar muhasebe standartları ve diğer resmi bildirimlere uymak açısından açıklanması gerekli ancak henüz hemen finansal tablolardaki satır kalemleri ile ilişkilendirilmemiş bilgileri içermektedir.

20	İlişkili taraf işlemleri	163
21	Hisse bazlı ödemeler	167
22	Pay başına kar	172
23	Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin netleştirilmesi	175
24	Teminat olarak verilen varlıklar	177
25	Önemli muhasebe politikalarının özeti	178
26	Muhasebe politikalarındaki değişiklikler	195

20 İlişkili taraf işlemleri ^{1-2, 4, 9}

20(a) Ana ortaklıklar

UMS1(138)(c)

Grup aşağıdaki kuruluşlar tarafından kontrol edilmektedir:

Adı	Türü	Kuruluş yeri	Sahiplik payı	
			2019	2018 ^{7,8}
Lion (Türkiye) A.Ş.	Ana ortak işletme	Türkiye	60%	63,7%
Lion AG	Nihai ana ortak ve kontrol eden işletme	Almanya	60% *	63,7% *

* Lion A.Ş. Lion (Türkiye) Limited'in ihraç edilmiş adi pay senetlerinin %100'ünü elinde tutmaktadır.

20(b) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar ile ilgili paylar **dipnot 16(a)**'de belirtilmiştir.

UMS24(17)

20(c) Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar ³

	2019 '000 TL	2019 '000 TL ^{7,8}
UMS24(17)(a) Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar	2.233	2.103
UMS24(17)(b) İşten ayrılma sonrası sağlanan faydalar	180	161
UMS24(17)(c) Uzun vadeli faydalar	39	33
UMS24(17)(d) Kıdem tazminatları	115	-
UMS24(17)(e) Hisse bazlı ödemeler	705	548
	3.372	2.845

Detaylı ücret açıklamalarına ücret raporunun ilgili sayfaları arasında yer verilmiştir. (x)'den (y)'ye ³

UMS24(18)(b)

Yukarıdaki bilgilere ek olarak, grubun kontrolünde bir değişiklik olması halinde, grup CEO ve CFO'ya 250.000 TL'ye kadar ödemeyi taahhüt etmektedir. ^{7,8}

UMS24(18)

20(d) Diğer ilişkili taraf işlemleri ⁶

UMS24(18)(a)

Aşağıdaki işlemler ilişkili taraflar ile yapılan işlemlerdir:

	2019 '000 TL	2018 '000 TL ^{7,8}
<i>Mal ve hizmet alım ve satım işlemleri</i>		
UMS24(19)(d) İştiraklere mal satışı	125	-
UMS24(19)(a) Ana ortaklıktan yönetim hizmetleri satın alınması	450	370
UMS24(19)(g) Diğer ilişkili taraflardan elektronik donanım satın alınması	182	78
UMS24(19)(f) Üst düzey yöneticiler tarafından kontrol edilen işletmelerden çeşitli mal ve hizmet satın alınması (i)	764	576
<i>Temettü geliri</i>		
UMS24(19)(g) Diğer ilişkili taraflar	150	300
<i>Emeklilik katkıları ⁵</i>		
UMS24(19)(g) Çalışanlar adına emeklilik fonlarına katılım payı *	3.719	3.287

* Grubun tanımlanmış fayda planı tarafından elde tutulan DEĞER A.Ş. payları ve sahip olunan ve grup tarafından kullanılan taşınmaz hakkında bilgi için **dipnot 8(g)** 'ye bakınız.

UMS24(18)

20(d) İlişkili taraf işlemleri

	2019 TL	2018 TL 7,8
<i>Diğer işlemler</i>		
UMS24(19)(a) Türkiye'deki ana ortaklığa ödenen temettüler	13.690	6.963
UMS24(19)(a) Türkiye'deki ana ortaklık tarafından kısmen ödenmiş adi pay senetleri için yapılan son çağrı (dipnot 9(a))	840	-
UMS24(19)(a) Türkiye'deki ana ortaklık tarafından ihraç edilen yeni adi pay senetleri alımına ilişkin kayıtlar (dipnot 9(a))	4.626	-
UMS24(19)(f) Üst düzey yöneticiler tarafından yeni haklar sağlayan pay senedi ihracına katılım (dipnot 9(a))	118	-

(i) Üst düzey yöneticiler tarafından kontrol edilen işletmelerden alımlar

UMS24(18)

Grup, grubun üst düzey yöneticisi tarafından kontrol edilen işletmelerden aşağıdaki mal ve hizmetleri satın almıştır:

- Depo binasının inşaatı,
- Bir ofis binasının kiralanması ve
- Yasal hizmetler.

20(e) Mal ve hizmet satışı/alımından kaynaklanan devreden bakiyeler

UMS24(18)(b)

Aşağıdakiler ilişkili taraflarla olan işlemleri ile ilgili raporlama dönemi sonunda devreden bakiyelerdir:

	2019 TL	2018 TL 7,8
Kısa vadeli yükümlülükler (mal ve hizmet alımlarından)		
UMS24(19)(a) Lion (Türkiye) A.Ş. (ana ortaklık)	58	73
UMS24(19)(f) Üst düzey yöneticiler tarafından kontrol edilen varlıkları	196	91
UMS24(19)(g) Diğer ilişkili taraf	265	94

20(f) İlişkili taraflara verilen/ilişkili taraflardan alınan krediler

UMS24(19)(f)

Üst düzey yöneticilere verilen krediler

UMS24(18)(b) Yılbaşında	606	502
UMS24(18)(a) Avans olarak verilen krediler	220	150
UMS24(18)(a) Alınan kredi geri ödemeleri	(109)	(46)
UMS24(18)(a) İşletilen faiz	57	41
UMS24(18)(a) Alınan faiz	(57)	(41)
Güncellenmiş açıklama UMS24(18)(b) Zarar karşılığı (dipnot 12(c)'ye bakınız)	(3)	(2)
Yılsonu	714	604

UMS24(19)(g)

Diğer ilişkili taraflara verilen krediler

UMS24(18)(b) Yılbaşı	700	600
UMS24(18)(a) Avans olarak verilen krediler	1.000	600
UMS24(18)(a) Alınan kredilerin geri ödemeleri	(400)	(500)
UMS24(18)(a) İşletilen faiz	81	62
UMS24(18)(a) Alınan faiz	(81)	(62)
Güncellenmiş açıklama UMS24(18)(b) Zarar karşılığı (dipnot 12(c)'ye bakınız)	(4)	(2)
Yılsonu	1.296	698

UMS24(19)(a)

Lion (Türkiye) A.Ş. (ana ortak)'den alınan krediler

UMS24(18)(b) Yılbaşı	4.000	-
UMS24(18)(a) Avans olarak verilen krediler	7.150	4.100
UMS24(18)(a) Alınan kredilerin geri ödemeleri	(2.050)	(100)
UMS24(18)(a) İşletilen faiz	185	104
UMS24(18)(a) Alınan faiz	(185)	(104)
UMS24(18)(b) Yılsonu	9.100	4.000

20(f) İlişkili taraflara verilen/ilişkili taraflardan alınan krediler

		2019 TL	2018 TL ^{7,8}
UMS24(19)(d)	<i>İştiraklerden alınan krediler</i>		
UMS24(18)(b)	Yılbaşı	-	-
UMS24(18)(a)	Avans olarak alınan krediler	6.285	800
UMS24(18)(a)	Verilen kredilerin geri ödemeleri	(200)	(800)
UMS24(18)(a)	İşletilen faiz	245	84
UMS24(18)(a)	Ödenen faiz	(245)	(84)
UMS24(18)(a)	Yılsonu	6.085	-

UMS24(18)(c),(d) Yıl içinde ilişkili taraflara verilen kredilerle ilgili olarak 2.000 TL tutarında küçük bir değer düşüklüğü karşılığı muhasebeleştirilmiştir ve üst düzey yöneticilere verilen kredilere ilişkin değer düşüklüğü karşılığı 1.000 TL artmıştır, daha fazla bilgi için **dipnot 12 (c)** 'ye bakınız. 2018 yılında değer düşüklüğü karşılık gideri muhasebeleştirilmemiştir.

20(g) Şartlar ve koşullar

UMS24(18)(b)(i) Temettü ile ilgili işlemler, kısmen ödenmiş adi pay senetlerine yapılan çağrılar ve yeni adi pay senetleri için alınan kayıtlar için diğer ortaklara uygulanan aynı şartlar ve koşullar geçerlidir.

Kilit yönetici personele verilen krediler yılda %5 faiz oranları ile üçer aylık taksitler halinde geri ödenecek genellikle 10 yıllık süreler içindir. İlk olarak bireylerin konutları üzerindeki ipotekler ile teminat altına alınmıştır. 60.000 TL'lik teminatsız bir kredi DEĞER A.Ş.'nin bir direktörüne 2 yıllık bir süre için yıllık %8 faiz oranı ile verilmiştir. Bu kredi, 30 Mart 2020'de tamamen geri ödenebilir.

Ürünler yıl içerisinde yürürlükteki fiyat listelerine ve üçüncü taraflara sağlanan şartlara dayalı olarak iştiraklere satılmıştır. Maliyet artı yöntemi ile %15 ile %30 aralığında değişen marjlar sağlayarak (2018: %10 - 24%) ana ortaklıktan yönetim hizmetleri alınmıştır. Diğer tüm işlemler normal ticari şartlar ve koşullarda ve piyasa oranlarında yapılmıştır. Diğer ilişkili taraflara verilen krediler, raporlama tarihinden itibaren iki ile dört yıl arasında geri ödenebilir, iştiraklerin üç yıl içinde kullandığı krediler ve ana kuruluştaki krediler 2024 yılından itibaren taksitle ödenebilir. Yıl içerisindeki diğer krediler için ortalama faiz oranı %9,5'dur (2018: %9,75).

UMS24(18)(b)(i) Kilit yönetici personele verilen krediler dışındaki devreden bakiyeler teminatsızdır ve nakden ölenebilir.

İlişkili taraf işlemleri

Sunum

1. UMS 24'ün gerektirdiği DEĞER A.Ş. ile alakalı ilişkili taraflarla ilgili tüm bilgiler bir dipnot içerisinde sunulmuş veya bahsedilmiştir. Bu uygun ve tercih edilen bir sunum yöntemi olarak kabul edilir, fakat bilginin bu şekilde sunulmasına dair bir gereklilik yoktur. Standartta uygunluk ilgili dipnotlarda açıklanan bilgilerin finansal tablolarda açıklanması ile de sağlanabilir.

Önemlilik

2. Bilgi önemli olduğunda UMS 24 tarafından gerekli kılınan açıklamalar finansal tablolara uygulanır. UMS 1 *Finansal tabloların sunum standardına göre*, önemlilik bir kalemin büyüklüğüne ve niteliğine bağlıdır. Bir kalem veya bir grup kalem, tutarları esas alındığında önemli olarak değerlendirilmemiş olsalar bile niteliklerinden ötürü, önemli olarak ele alınmaları gerekli olabilir. Bu durum, bir işletme ve onun üst düzey yöneticileri arasındaki işlemlerde olduğu gibi, bir işletme ve bu işletme ile ilişkili vekalet sorumluluğu olan taraflar arasındaki işlemler olduğunda uygulanabilir.

Üst düzey yöneticilere sağlanan ücretler

3. UMS 24 paragraf 17 uyarınca gerekli olan açıklamalar önemlilik ölçütlerine tabi iken, bu hem niceliksel ve niteliksel faktörlere dayalı olarak belirlenmelidir. Görüşümüze göre, önemlilik ölçütüne bağlı olarak bütün ücret açıklamalarını atlamak uygun olmayacaktır. Açıklamanın ücretlendirme raporu gibi başka bir belgeye atıfta bulunarak yerine getirilmesinin mümkün olup olmadığı yerel mevzuata bağlı olacaktır. UMS 24 kendisi özellikle böyle bir çapraz referanslamaya izin vermemektedir.

İlişkili taraf işlemleri**İlişkili taraf tanımı**

4. İlişkili taraf tanımı aşağıdaki kişileri ve işletmeleri içerir:

- (a) Bir kişi (veya bu kişinin ailesinin yakın bir üyesi) raporlayan işletme için ilişkili taraftır eğer bu kişi:
 - (i) Raporlayan işletme üzerinde kontrol ya da müşterek kontrole sahipse,
 - (ii) Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahipse veya
 - (iii) Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının üst düzey yöneticilerinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Raporlayan işletme (A) başka bir işletme ile (B) ilişkilidir, eğer:
 - (i) A ve B aynı Grubun üyesi ise (bir Grup içindeki tüm işletmeler birbiriyle ilişkilidir).
 - (ii) A, B'nin bir iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde. Bu durumda A, B'nin üyesi olduğu bir Grubun tüm üyeleri ile ilişkilidir.
 - (iii) A ve B'nin aynı bir üçüncü tarafın C iş ortaklığı olması halinde,
 - (iv) A'nın C'nin bir iş ortaklığı ve B'nin C'nin bir iştiraki olması halinde (ya da tam tersi),
 - (v) B'nin A'nın ya da A ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. A'nın kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
 - (vi) B'nin yukarıdaki (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
 - (vii) A'yı kontrol ya da müştereken kontrol eden bir kişinin B üzerinde önemli bir etkisinin bulunması veya B'nin üst düzey yöneticilerinin bir üyesi olması halinde veya
 - (viii) B'nin (veya B'nin bir parçası olduğu Grubun başka bir üyesinin) A'ya veya A'nın ana ortaklığına üst düzey yönetici hizmetleri sunması halinde.

Bu tanımda, bir iştirak bir iştirakin bağlı ortaklığını ve bir iş ortaklığı bir iş ortaklığının bağlı ortaklığını içerir.

İşten ayrılma sonrası fayda planları

5. Bir işletmenin çalışanlarına veya işletmenin ilişkili tarafı olan herhangi bir işletmeye işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları, UMS 24 paragraf 9 uyarınca tanım gereği ilişkili taraflardır. Bu, söz konusu planlara işletme veya konsolide gruptaki herhangi bir kuruluş tarafından yapılan katkıların, planların tanımlanmış katkı ya da tanımlanmış fayda planları olup olmadığına bakılmaksızın, ilişkili taraf işlemi olarak açıklanması gerektiği anlamına gelir.

İlişkili taraflarla işlemler

6. İlişkili taraflarla işlemler kaynak, hizmet veya raporlama yapan işletme ile ilişkili taraf arasındaki yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir. Bunlar, belirli bir olayın gelecekte meydana gelmesine (veya gelmemesine) istinaden bir şey yapma taahhüdünü ve ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeleri (muhassebeleştirilmiş veya muhassebeleştirilmemiş) içerirler. UMS 37 uyarınca, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler ya taraflardan hiçbirinin kendi yükümlülüklerini yerine getirmediği veya her iki tarafın da eşit ölçülerde yükümlülüklerinin bir kısmını gerçekleştirdikleri sözleşmelerdir.

Karşılaştırmalar

7. Karşılaştırmalar ile ilgili UMS 24 sessiz kalmıştır. UMS 1 *Finansal Tabloların Sunuluşu*'na göre ise karşılaştırmalı bilgiler finansal tablolarda raporlanan tüm tutarlar için, bir standardın aksine bir hükmü olmadığı sürece ki UMS 24'de böyle bir durum yoktur, sağlanmalıdır. Dipnotlar finansal tabloların bir parçası olduğundan (UMS 1 paragraf 10'a bakınız), karşılaştırmalı bilgiler finansal tablolarda satır kalemlerinin daha fazla analizini sağlayan tüm tutarlar için dahil edilmelidir.
8. UMS 1 ayrıca, cari dönemin finansal tablolarının anlaşılmasıyla ilgili olan anlatı ve açıklayıcı bilgiler için karşılaştırmalı bilgilerin de sağlanması gerektiğini belirtir. İlişkili taraf açıklamaları durumunda, karşılaştırmalı bilgilerin tüm niteliksel ve sayısal bilgiler ile alakalı olması muhtemeldir. Karşılaştırmalı bilgiler, işlemin gerçekleştiği anda ilişkili olan taraflar arasındaki işlemleri açıklamalı, ancak o tarihte ilişkili olmayan taraflar arasındaki işlemlerle ilgili bilgileri içermesi gerekmemektedir.

İlişkili taraf işlemleri

Değer A.Ş. için geçerli olmayan ve finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

9. Takip eden gereklilikler Değer A.Ş.'ye uygun olmadığından bu yayında örneklendirilmemiştir:

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Gelecekteki taahhütlü alımlar veya satışlar dahil, ilişkili taraflara olan taahhütler	Şartlar ve koşullar dahil olmak üzere raporlama döneminin sonundaki taahhütlerin miktarını açıklayınız.
Kilit yönetici personel hizmetleri ayrı bir yönetim birimi tarafından sağlanmaktadır.	Yönetim birimine kilit yönetici personel hizmetleri için ödenen ücreti ve bu birimle olan diğer tüm işlemleri açıklayınız.
İşletme devletle ilişkili işletmelere ilişkin muafiyeti kullanmaktadır.	UMS 24 (25)-(27) tarafından gereken bilgileri sağlayınız.
Bir yatırım işletmesi belirli bağlı ortaklıklarını konsolide etmekten muaf olduğunda ve bunun yerine ilgili bağlı ortaklıkları gerçeğe uygun değer farklarını kar veya zarara yansıtarak ölçüyorsa.	Konsolidasyonda elimine edilmediklerinden, bu bağlı ortaklıklarla olan herhangi bir işlem veya açık bakiyeleri açıklayınız.

21 Hisse bazlı ödemeler ^{2,3}

21(a) Çalışan opsiyon planı

DEĞER A.Ş. Çalışan Opsiyon Planının kurulması 2014 yılı genel kurul toplantısında ortaklar tarafından onaylanmıştır. Çalışan Opsiyon Planı kıdemli müdürler için uzun vadeli teşvikler sağlamak, kıdemli müdürler ve üstü (icra direktörleri dahil) uzun vadeli paydar getirisi sunmak için tasarlanmıştır. Plana göre, katılımcılar sadece belli performans standartlarını sağladıkları takdirde opsiyon hakkına sahip olmaktadır. Plana katılım yönetim kurulunun takdirindedir ve hiçbir bireyin plana katılmak veya garanti ödeneği almak için sözleşmeden doğan bir hakkı bulunmamaktadır.

Temlik edilecek opsiyonların tutarları, DEĞER A.Ş.'nin üç yıllık süre boyunca Borsa İstanbul'a kote 20 seçilmiş benzer işletme grubu içindeki sıralamasında, pay fiyatı artışı, temettüleri ve sermaye getirileri de dahil olmak üzere, hissedar getirisine bağlıdır. Bağışlandığında, opsiyonlar iki yıllık bir süre içinde itfa edilebilir.

Opsiyonlar, bir bedel olmaksızın ve hiçbir temettü veya oy hakkı taşımaksızın plan kapsamında hibe edilirler.

İtfa edilebilir olduğunda, her bir opsiyon grubun yarı yıllık ve yıllık finansal sonuçlarının piyasaya açıklanmasından 14 gün içerisinde bir adi pay senedine çevrilebilir.

Bu opsiyonların itfa fiyatı, hibe tarihi de dahil olmak üzere hafta boyunca işletmenin işlem gördüğü Borsa İstanbul'daki ağırlıklı ortalama fiyatına dayanmaktadır.

21(a) Çalışan opsiyon planı

Aşağıda verilenler plan kapsamında hibe edilen opsiyonların özettir:

UFRS2(45)(b)(i),(ii),(iii), (iv),(vii)	2019		2018	
	Pay opsiyonu başına ortalama itfa fiyatı	Opsiyon adedi	Pay opsiyonu başına ortalama itfa fiyatı	Opsiyon adedi
1 Ocak itibarıyla	5,55 TL	2.056.000	5,33 TL	1.688.000
Yıl içerisinde hibe edilen	6,18 TL	818.000	5,78 TL	814.000
Yıl içerisinde itfa edilmiş *	5,28 TL	(228.000)	-	-
Yıl içerisinde iptal edilen hak	5,71 TL	(445.000)	5,12 TL	(446.000)
31 Aralık itibarıyla	5,78 TL	2.201.000	5,55 TL	2.056.000
31 Aralık itibarıyla temlik edilmiş ve itfa edilebilir	5,28 TL	263.000	-	-
* 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl içerisinde itfa edilen itfa günündeki ağırlıklı ortalama pay fiyatı 6,35'dir (2018: yoktur).				

UFRS2(45)(c)

Yukarıdaki tabloda kapsanmış olan dönemlerdeki hiçbir opsiyon itfa olmamıştır.

UFRS2(45)(b)(v)

Yılsonunda açık olan pay opsiyonlarının itfa tarihi ve işlem fiyatları aşağıdaki gibidir:

UFRS2(45)(b)(vi),(d)	Hibe tarihi	İtfa tarihi	İtfa fiyatı	Pay opsiyonları 31 Aralık 2019	Pay opsiyonları 31 Aralık 2018
	1 Kasım 2016	30 Ekim 2021	5,28 TL	263.000	546.000
	1 Kasım 2017	30 Ekim 2022	5,51 TL	569.000	709.000
	1 Kasım 2018	30 Ekim 2023	5,78 TL	641.000	801.000
	1 Kasım 2019	30 Ekim 2024	6,18 TL	728.000	-
	Toplam			2.201.000	2.056.000
	Dönem sonunda açık bulunan opsiyonların ağırlıklı ortalama kalan sözleşme ömrü			3,67 yıl	3,96 yıl

(i) Hibe edilen payların gerçeğe uygun değeri

UFRS2(46),(47)(a)(i)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yılda hakedilen opsiyonların hibe tarihindeki değerlendirilen gerçeğe uygun değeri pay başına 1,80 TL'dir (2018: 1,75 TL). Hibe tarihindeki gerçeğe uygun değer, itfa fiyatını, opsiyonun vadesini, seyreltme etkisini (önemli ise), hibe tarihindeki pay fiyatını ve ilgili payın beklenen fiyat değişkenliğini, beklenen temettü verimini, opsiyonun dönem içindeki risksiz faiz oranını ve benzer grup işletmelerinin korelasyon ve değişkenliğini dikkate alan Monte Carlo simülasyon modelini içeren Black Sholes Modeli'nin düzeltilmiş bir formu kullanılarak bağımsız bir şekilde tespit edilmiştir.

UFRS2(47)(a)(i)

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl içerisinde hibe edilmiş olan opsiyonların model verileri aşağıdakileri içerir:

- (a) Opsiyonlar bir bedel olmaksızın hibe edilmiş ve temlik üç yıllık süre içinde DEĞER A.Ş.'nin Borsa İstanbul'a kote 20 seçilmiş benzer işletme grubu içindeki sıralamasını baz almıştır. Temlik edilmiş opsiyonlar, bağış tarihinden sonraki üç yıl içerisinde itfa edilebilir.
- (b) İtfa fiyatı: 6,18 TL (2018: 5,78 TL)
- (c) Hibe tarihi: 1 Kasım 2019 (2018: 1 Kasım 2018)
- (d) İtfa tarihi: 30 Ekim 2024 (2018: 30 Ekim 2023)
- (e) Hibe tarihindeki pay fiyatı: 6,12 TL (2018: 5,83 TL)
- (f) İşletme paylarının beklenen fiyat değişkenliği: %35 (2018: %30)
- (g) Beklenen temettü verimi: %3,8 (2018: %3,2)
- (h) Risksiz faiz oranı: %6 (2018: %5,5)

UFRS2(47)(a)(ii)

Beklenen fiyat değişkenliği, kamuya açıklanmış bilgiler nedeniyle gelecekteki değişkenlikte meydana gelecek herhangi beklenen bir değişiklik için düzeltilen tarihi değişkenliğe bağlıdır (opsiyonların kalan ömrüne bağlıdır).

21(b) Ertelenen paylar - kısa vadeli yönetici teşvik planı

UFRS2(45)(a) Grubun kısa vadeli teşvik planı kapsamında, yöneticiler yıllık kısa vadeli teşvikin %50'sini nakit ve %50'sini DEĞER A.Ş.'nin ertelenen paylarının hakları şeklinde alırlar. Haklar takip eden yılın 28 Şubat tarihinde hibe edilir ve hibe tarihinden itibaren iki yıl içerisinde temlik edilir. Bunlar temlikte sıfır itfa fiyatında otomatik olarak her biri bir adi pay senedine dönüşürler. Yöneticiler herhangi bir temettü almazlar ve temlik tarihinde ertelenen paylara ilişkin oy kullanma hakkına sahip değildirler. Bu süre içinde, bir yönetici grup tarafından istihdam edilmekten çıkarsa, vaka bazında yönetim kurulu tarafından onaylanan sınırlı durumlar hariç, haklarını kaybeder.

UFRS12(14),(17) Ertelenen paylar DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından yönetilir. Bu vakıf **dipnot 25(b) (i)**'ye bağlı olarak konsolide edilir. Paylar hibe tarihinde piyasadan edinilir ve temlik edildiğinden bir süreliğine geri alınan paylar olarak tutulur. İptal edilen haklara ait paylar müteakip hak edişler için tekrar tahsis edilir. Vakıf senedi koşulları altında, DEĞER A.Ş.'nin hibe tarihinde pay edinimi için gerekli fonu sağlaması gerekmektedir.

UFRS2(47)(b) Hibe edilecek hakların adedi elde edilen kısa vadeli teşvikin parasal değerinin hibe tarihini de içeren hafta içinde işletme paylarının işlem gördüğü Borsa İstanbul'daki ağırlıklı ortalama fiyata bölümü ile belirlenir (Şubat 2019'da hibe edilmiş haklar için 5,94 TL ve 2018'de hibe edilmiş haklar için 6,08 TL).

UFRS2(47)(b) Hibe tarihindeki hakların gerçeğe uygun değeri(5,50 TL;2018:5,71 TL), işletme paylarının o günkü piyasa fiyatı alınıp 2 yıllık temlik süresinde yöneticilerin haklarına istinaden almaması beklenen temettülerin bugünkü değerlerini çıkarmak sureti ile tahmin edilmiştir.

Aşağıdaki tablo, raporlama döneminin başında ve sonunda hibe edilen ve henüz temlik edilmemiş ertelenmiş pay senetlerini göstermektedir:

	2019	2018
	Pay senedi adedi	Pay senedi adedi
1 Ocak itibarıyla	88,360	46,916
Yıl içerisinde hibe edilen	57,636	52,364
Yıl içerisinde temlik edilen	(40,374)	-
Yıl içerisinde iptal edilen hak	(21,699)	(10,920)
31 Aralık itibarıyla	83,923	88,360
Dönem sonunda temlik edilmemiş opsiyonların ağırlıklı ortalama kalan sözleşme ömrü	0.68 yıl	0.70 yıl

(i) Vergi stopajı yükümlülükleri için net ödeme özelliği

UFRS2(44),(45)(a) Türkiye vergi yasalarına göre, Değer A.Ş. bir çalışanın hisse bazlı bir ödeme ile ilgili vergi yükümlülüğü için bir tutarı belirlemeli ve bu tutarı çalışan adına vergi otoritesine nakit olarak aktarmalıdır. Grubun kısa vadeli teşvik programı kapsamında hibe edilmiş ertelenmiş payları, çalışanın vergi yükümlülüklerini yerine getirmek için vakfın net ödeme özelliğine sahiptir.

Güncellenmiş açıklama UFRS2(52) Grup, ertelenmiş pay hibesini, çalışanın vergi yükümlülüğünün parasal değerine eşit olan gerçeğe uygun değerinden hisse adedini tutarak ve yalnızca bağış döneminin tamamlanmasından sonra kalan pay senetlerini ihraç ederek net olarak düzenlemektedir. Bu, ertelenmiş pay planının seyreltme etkisini azaltır. Şubat 2019'da, 46.000 TL tutarı kaynağında kesintiye uğramış ve verilen ertelenmiş pay senetlerine ilişkin olarak vergi dairesine ödenmiştir (2018: Bulunmamaktadır).

21(c) Çalışan pay planı

UFRS2(44),(45)(a)

Nakit bir bedel karşılığı olmaksızın çalışanlar için işletme tarafından çıkarılan payların olduğu bir plan 2015 yıllık genel kurulu toplantısında ortaklar tarafından onaylanmıştır. Türkiye’de mukim en az bir yıl süre ile grup tarafından devamlı olarak istihdam edilmiş olan daimi tüm çalışanlar (grubun Murahhasları, diğer kilit yöneticileri ve grup genel sekreteri hariç) plana katılmaya hak kazanırlar. Ancak çalışanlar isterlerse bu plana katılmamayı seçebilirler.

Cari raporlama döneminden itibaren, çalışan pay planı da DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından yönetilmektedir. Bu vakıf **dipnot 25(b) (i)**’ye bağlı olarak konsolide edilir.

Vakıf tarafından çalışanlar için ihraç edilen paylar ihraçtan önce piyasadan toplanır. Vakıf tarafından elde tutulan ve henüz raporlama dönemi sonu itibarıyla çalışanlara ihraç edilmemiş olan paylar finansal tablolarda geri alınan paylar olarak gösterilir. (**dipnot 9(b)**’ye bakınız).

UFRS2(47)(b)

Plan kapsamında, uygun çalışanlara herhangi bir nakit karşılığı olmaksızın, yıllık DEĞER A.Ş.’deki tamamen ödenmiş adi pay senetlerinden 1.000 adete kadar hibe edilebilir. Plandaki katılımcılar için ihraç edilen payların adedi işletme paylarının işlem gördüğü Borsa İstanbul’da devir tarihini de içeren haftadaki ağırlıklı ortalama fiyatının arz miktarına bölümüdür. Paylar vakıf tarafından geri alınan pay ihracı olarak (2018’de sermaye olarak, **dipnot 9(a)**’ye bakınız) hibe tarihindeki (hibe tarihindeki gerçeğe uygun değer) kapanış pay fiyatından ve payların devir edildiği dönemde çalışan fayda maliyetinin bir parçası olarak muhasebeleştirilir.

UFRS2(46)

Plan kapsamındaki arzlar işletmenin takdirindedir ve arz tarihinden önceki finansal yıldaki yıllık kar artışı tüketici fiyat endeksindeki artıştan en az %3 daha yüksek olmadığı sürece herhangi bir arz yapılmaz.

Bu plan kapsamında ihraç edilen paylar ihraçtan sonraki üç yıl ya da grup tarafından istihdam edilmenin bırakılmasından hangisi önce ise bu zamana kadar satılamaz. Diğer tüm açılardan bu paylar diğer ihraçtaki tamamı ödenmiş adi pay senetleri ile eşit sıradadır (**dipnot 9(a)**’ya bakınız).

UFRS2(45)(a)

Katılan çalışanlar için plan kapsamında ihraç edilen pay adedi
1 Haziran 2019 (2 Haziran 2018)

2019**2018****145.902****142.857**

UFRS2(47)(b)

Her bir katılımcı için ağırlıklı ortalama piyasa fiyatı 6,42 TL’ye dayalı 1.000 adet pay ihraç edilmiştir (2018: 5,50 TL). Payların hibe tarihindeki gerçeğe uygun değeri 6,18 TL’dir (2018: 5,59 TL).

21(d) Pay takdir hakkı

UFRS2(44),(45)(a)

Eylül 2019’da, ücret komitesi bölüm müdürlerini grubun performansına yaptıkları katkılardan dolayı 200.000 pay takdir hakkı vererek ödüllendirmeye karar verdi. Bu haklar, çalışanlara üç yıllık hizmet sonrası nakit ödeme yapılmasını sağlar. Ödenecek tutar DEĞER A.Ş.’nin hibe tarihi (25 Eylül 2019: 5,43 TL) ve temlik tarihi (25 Eylül 2022) arasındaki pay fiyatı artışına bağlı olarak tespit edilecektir. Haklar temlik tarihinde itfa olunmalıdır ve bu günde itfa olunmazlar ise sona ereceklerdir.

UFRS2(46)

Pay takdir hakkının gerçeğe uygun değeri Black-Scholes modeli kullanılarak, devir tarihindeki ve 31 Aralık 2019’daki aşağıdaki veriler kullanılmak sureti ile tespit edilmiştir:

31 Aralık 2019

Ölçüm tarihindeki pay fiyatı

6,19TL

Beklenen değişkenlik

%32

Temettü verimi

%3.8

Risksiz faiz oranı

%6

UFRS2(51)(b)(i)

Yükümlülüğün defter değeri - çalışanlara sağlanan fayda yükümlülüklerine dahil edilmiş
(**dipnot 8(h)**)

138.000TL

UFRS2(51)(b)(ii)

Önceki yıllarda verilmiş herhangi bir pay takdir hakkı bulunmamaktadır ve 31 Aralık 2019 itibarıyla hiç bir pay takdir hakkı temlik edilmemiştir.

21(e) Pay bazlı ödeme işlemlerinden kaynaklanan giderler

UFRS2(50),(51)(a)

Dönem içerisinde muhasebeleştirilen, çalışan fayda giderlerinin bir parçası olarak pay bazlı ödeme işlemlerinden kaynaklanan toplam giderler aşağıdaki gibidir:

	2019 ‘000 TL	2018 ‘000 TL
Çalışan opsiyon planı kapsamında ihraç edilmiş opsiyonlar	896	330
Kısa vadeli teşvik planı kapsamında ihraç edilmiş ertelenen paylar	220	225
Çalışan pay planı kapsamında ihraç edilmiş paylar	902	798
Pay takdir hakları	138	-
	2.156	1.353

Pay bazlı ödemeler**Ödül olarak verilen paylara ilişkin açıklamalar**

UFRS2(45)

- UFRS 2'nin 45 no'lu paragrafında yer alan detaylı açıklamalar sadece pay opsiyonları için gereklidir. Ancak, örneğimizdeki gibi ertelenmiş pay gibi ödül olarak verilen paylar, sıfır işlem fiyatıyla pay opsiyonlarına eşdeğerdir. Bu nedenle, ödül olarak verilen paylara uygulanabilecekleri ölçüde benzer açıklamalar sağlamak uygun olabilir.

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

Alınan mal ve hizmetlerin veya verilen özkaynağa dayalı araçların gerçeğe uygun değeri

- Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

UFRS2(47)(c)

UFRS2(49)

UFRS2(52)

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Pay bazlı ödeme anlaşmalarındaki değişiklikler	Değişiklikleri, gerçeğe uygun değer artışı ve bunun nasıl ölçüldüğünü açıklayın (aşağıya bakınız).
Çalışanlar dışında diğer taraflardan alınan mal veya hizmetlerin gerçeğe uygun değerinin güvenilir bir biçimde ölçülebildiği varsayımının çürütülmesi	Durumu ve neden varsayımın çürütüldüğünü açıklayın.
Açıklanan bilgiler UFRS 2 paragraf 44, 46 ve 50'deki ilkeleri karşılamamaktadır.	Gerekirse ek bilgi sağlayın.

- Aşağıdaki örnek açıklamalar bir işletme ile ilgili hallerde yararlı olabilir:

Pay bazlı ödeme anlaşmalarındaki değişiklikler

UFRS2(47)(c)

Mayıs 2019'da DEĞER A.Ş. Ekim 2018'de hibe edilmiş olan çalışan pay opsiyonlarının temlikini üç yıldan beş yıla arttırmış ve işletme pay fiyatındaki son düşüşü yansıtmak için işlem fiyatını 4,00 TL'ye düşürmüştür. Değişikliğin yapıldığı tarihteki opsiyonların gerçeğe uygun değerinin 2,05 TL olduğu saptanmıştır. 0.25 TL'lik gerçeğe uygun değer artışı değişikliğin yapıldığı tarihten uzatılan temlik dönemi sonuna kadar, dönem boyunca giderleştirilecektir. Orijinal opsiyon hibesinin gideri sanki dönemler hiç değiştirilmemiş gibi muhasebeleştirilmeye devam edilecektir.

Değiştirilen opsiyonların gerçeğe uygun değeri yukarıda anlatılan aynı modeller ve ilkeler ile takip eden model verileri kullanılarak tespit edilmiştir: [detayları açıkla].

22 Pay başına kazanç ¹

		2019 Kuruş	2018 Kuruş
	22(a) Pay başına esas kazanç		
	İşletmenin sürdürülen faaliyetlerden adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen	57.1	47.6
UMS33(68)	Durdurulan faaliyetlerden	1.3	0.7
	İşletmenin adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen toplam pay başına esas kazanç	58.4	48.3
	22(b) Seyreltilmiş pay başına kar		
	İşletmenin sürdürülen faaliyetlerden adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen	56.0	47.3
UMS33(68)	Durdurulan faaliyetlerden	1.3	0.7
	İşletmenin adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen toplam pay başına esas kazanç	57.3	48.0
	22(c) Pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan kazançların mutabakatları		
		2019 '000 TL	2018 '000 TL
UMS33(70)(a)	<i>Pay başına esas kar</i>		
	Pay başına esas kar hesaplamasında kullanılan işletmenin adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen kazanç:		
	Sürdürülen faaliyetlerden	31.899	25.765
	Durdurulan faaliyetlerden	727	399
		32.626	26.164
UMS33(70)(a)	Seyreltilmiş pay başına kazanç		
	İşletmenin adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen sürdürülen faaliyetlerinden kazancı:		
UMS33(70)(a)	Pay başına esas kazanç hesaplamasında kullanılmış olan	31.899	25.765
	Ek: Pay senedine dönüştürülebilir tahvil üzerindeki faiz tasarrufu	435	-
	Seyreltilmiş pay başına kazanç hesaplamasında kullanılmış olan	32.334	25.765
	Durdurulan faaliyetlerden kazanç	727	399
	Seyreltilmiş pay başına kazanç hesaplamasında kullanılmış olan işletmenin adi pay senedi sahiplerine atfedilebilen kazancı	33.061	26.164
	22(d) Payda olarak kullanılmış olan ağırlıklı ortalama pay adedi		
		2019 Adet	2018 Adet
UMS33(70)(b)	Pay başına esas kazanç hesaplamasında payda olarak kullanılmış olan adi pay senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	55.889.119	54,184,666
UMS33(70)(b)	Seyreltilmiş pay başına kazanç hesaplaması için yapılmış olan düzeltmeler:		
	Kısmen ödenen paylar için çağrılmamış tutarlar ve gecikmiş çağrılar	101.088	90.517
	Opsiyonlar	166.112	87.346
	Ertelenen paylar	101.045	82.315
	Pay senedine dönüştürülebilir tahvil	1.456.064	-
UMS33(70)(b)	Seyreltilmiş pay başına kar hesaplamasında payda olarak kullanılmış adi pay senetlerinin ve potansiyel adi pay senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	57.713.428	54.444.844

22(e) Menkul kıymetlerin sınıflandırılmasına ilişkin bilgiler**(i) Kısmen ödenmiş adi pay senetleri**

UMS33(72)

Kısmen ödenmiş adi pay senetleri toplam ihraç fiyatına göre ödenen tutar oranında temettüye katılma hakkı taşırlar. Bu ölçüde pay başına esas kazancın tespitinde adi pay senetleri eşdeğeri olarak muhasebeleştirilirler. Kısmen ödenen paylar için çağrılmamış tutarlar ve gecikmiş çağrılar adi pay senetlerini almak için kullanılan opsiyonların eşdeğeri olarak kabul edilirler ve seyreltilmiş pay başına kar tespitinde adi pay senedi olarak dahil edilirler.

(ii) Opsiyonlar

UMS33(72)

DEĞER A.Ş. Çalışan Opsiyon planı kapsamında çalışanlara verilmiş olan opsiyonlar potansiyel adi pay senetleri olarak kabul edilir. Eğer raporlama tarihine kadar işletmenin performansına bağlı gerekli toplam ortak getiri engeli karşılanmış olursa, seyreltilmiş pay başına kazanç tespitine dahil edilirler. Pay başına esas kazanç tespitine opsiyonlar dahil edilmiştir. Opsiyonlar ile ilgili detaylar **dipnot 21**'de verilmiştir.

UMS33(70)(c)

Seyreltilmiş pay başına kazanç hesaplamasına 1 Kasım 2019'da hibe edilmiş olan 818.000 opsiyon, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yıl için seyreltilmemiş olduğu için dahil edilmemiştir. Bu opsiyonlar, gelecekte potansiyel olarak pay başına esas kazancı seyreltebilirler.

(iii) Ertelenen paylar

UMS33(46),(72)

Grubun kısa vadeli teşvik planı kapsamında yöneticilerine hibe ettiği ertelenen pay hakları seyreltilmiş pay başına kazanç hesaplamasına açıldaki tüm haklar temlik olacak varsayımı ile dahil edilmiştir. Pay başına esas kazanç tespitinde haklar dahil edilmemiştir. Haklar hakkındaki detay bilgi **dipnot 21**'de verilmiştir.

(iv) Pay senedine dönüştürülebilir tahviller

UMS33(72)

Yıl içerisinde ihraç edilen pay senedine dönüştürülebilir tahviller potansiyel adi pay senedi olduğu düşünülmekte ve ihraç edildikleri tarihten itibaren seyreltilmiş pay başına kazanç tespitinde dahil edilmektedir. Tahviller pay başına esas kar hesaplamasına dahil edilmişlerdir. Tahviller ile ilgili detaylar **dipnot 7(g)**'de verilmiştir.

(v) %7 itfa edilemeyen kar payı öncelikli pay senetleri

UMS33(72)

%7 itfa edilemeyen kar payı öncelikli pay senetleri özkaynak olarak ve pay başına kar tespiti amacıyla potansiyel adi pay senedinden ziyade ayrı bir adi pay senedi kategorisi olarak sınıflandırılmışlardır. Bu paylar sene içerisinde geri alınarak iptal edildi (**dipnot 9(a)**'ya bakınız). Yıl sonunda ihraç edilen bu kategoride adi pay senetleri olmadığından, bu tarz paylar pay başına esas ve seyreltilmiş kazanç tespitinde dahil edilmemişlerdir.

(vi) %6 birikimli itfa edilebilir kar payı öncelikli pay senetleri

UMS33(72)

%6 birikimli itfa edilebilir kar payı öncelikli pay senetleri adi ve potansiyel pay senetleri değildir ve pay başına esas ve seyreltilmiş kazanç tespitine dahil edilmemişlerdir. Bu paylar yükümlülük olarak sınıflandırılmışlardır (**dipnot 7(g)**'ye bakınız).

Pay başına kar

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar:

1. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

UMS33(70)(d)

UMS33(73)

UMS1(112)(c)

UMS33(64)

Örneklenmeyen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Raporlama döneminden sonraki pay işlemleri	Raporlama döneminden sonra oluşan ve pay başına kar hesaplamasında geriye dönük olarak düzeltilmemiş olan önemli derecedeki pay işlemlerini açıklayın.
Alternatif karlara bağlı pay başına kar	Alternatif karların hangi bazda temin edildiğini, tutarların vergi öncesi mi sonrası mı olduğu da dahil olmak üzere belirt. Gerektiğinde, kullanılan karlar ile kapsamlı gelir tablosunda sunulmuş olan satır kalemi arasında bir mutabakat sağlayın.
Büyük çaplı sermaye yeniden yapılanması	Yeniden yapılanmanın, UMS 33 gereklilikleri uyarınca hesaplanan pay başına kar bilgisi üzerinde önemli bir etkisi olduğu durumlarda uygun açıklamaları yapmayı dikkate alın.
Sermaye artırımı, bono ihracı, pay bölünmesi veya ters pay bölünmesi sonucu adi pay ve potansiyel pay adedindeki değişimler	Pay başına esas ve seyreltilmiş kar hesaplamasını geriye dönük olarak açıklanmış tüm dönemler için düzelt ve yapılan değişiklikleri açıklayın. Bu, değişikliklerin raporlama döneminde mi yoksa dönem sonunda finansal tablolar onaylanmadan öncemi olduğuna bakılmaksızın geçerlidir.

23 Finansal varlıklar ve finansal yükümlülüklerin netleştirilmesi ^{1-4,7}

UMS32(42)
UFRS7(13A),(13B)

Finansal varlıklar ve yükümlülükler nettir ve DEĞER A.Ş.'nin netleştirilmesi ile ilgili hâlihazırda yasal bir hakkının bulunduğu ve net esasa göre ödemede yapma veya varlığı elde etme ve yükümlülüğü ödeme işlemlerini eş zamanlı olarak gerçekleştirme niyetinin olduğu durumda net tutar finansal durum tablosunda raporlanmıştır. DEĞER A.Ş. netleştirme kapsamına girmeyen fakat yine de ilgili tutarların belirli koşullarda netleştirilmesine olanak veren iflas veya sözleşme feshi gibi anlaşmalara da ayrıca girmiştir.

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla, netleştirilmiş veya yasal olarak netleştirme yaptırımı olan karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşmalara ve netleştirme yapılmamış diğer benzer anlaşmalara dayalı finansal araçları sunmaktadır. 'Net tutar' kolonu, eğer tüm karşılıklı netleştirme hakları uygulanmış olsaydı, grubun finansal durum tablosundaki etkisini gösterir:

UFRS7(13C)

2019	Finansal durum tablosundaki netleştirilme etkisi			Netleştirilmemiş ilgili tutarlar		
	Brüt tutarlar '000 TL	Finansal durum tablosunda netleştirilmiş brüt tutarlar '000 TL	Finansal durum tablosunda sunulan net tutarlar '000 TL	Karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşmalara tabi tutarlar '000 TL	Finansal araç teminatı '000 TL	Net tutar '000 TL
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri (c)	55.083	-	55.083	-	(24.678)	30.405
Ticari alacaklar (a)(i),(c)	16.661	(999)	15.662	-	(12.410)	5.252
Gerçeğe uygun değeri gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (c)	11.300	-	11.300	-	(11.300)	-
Diğer finansal varlıklar (a)(ii)	1.000	(1.000)	-	-	-	-
Türev finansal araçlar (b),(c)	2.162	-	2.162	(308)	(1.088)	766
Toplam	86.206	(1.999)	84.207	(308)	(47.476)	36.423
Finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar (a)(i)	10.999	(999)	10.000	-	-	10.000
Borçlanmalar (a)(ii),(c)	98.515	(1.000)	97.515	-	(47.476)	50.039
Türev finansal araçlar (b)	1.376	-	1.376	(308)	-	1.068
Toplam	110.890	(1.999)	108.891	(308)	(47.476)	61.107
2018						
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri (c)	30.299	-	30.299	-	(11.154)	19.145
Ticari alacaklar (a)(i),(c)	8.670	(450)	8.220	-	(6.542)	1.678
Gerçeğe uygun değeri gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (c)	10.915	-	10.915	-	(10.915)	-
Diğer finansal varlıklar (a)(ii)	1.000	(1.000)	-	-	-	-
Türev finansal araçlar (b),(c)	2.129	-	2.129	(621)	(640)	868
Toplam	53.013	(1.450)	51.563	(621)	(29.251)	21.691
Finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar (a)(i)	8.681	(450)	8.231	-	-	8.231
Borçlanmalar (a)(ii),(c)	92.233	(1.000)	91.233	-	(29.251)	61.982
Türev finansal araçlar (b)	1.398	-	1.398	(621)	-	777
Toplam	102.312	(1.450)	100.862	(621)	(29.251)	70.990

23(a) Netleştirme anlaşmaları

(i) Ticari alacaklar ve borçlar

UFRS7(13B)

DEĞER Üretim Limited seçilmiş toptancılara satış hacmine dayalı indirimler verir. Tedarik anlaşmalarının koşulları uyarınca, DEĞER Üretim Limited tarafından ödenecek tutarlar toptancılardan alınacaklar ile netleştirilir ve sadece net tutarlar ödenir. İlgili tutarlar, bu nedenle bilançoda net olarak gösterilmektedir.

(ii) Borçlanmalar

UFRS7(13B)

DEĞER A.Ş.'nin bazı borçları nedeniyle mevduat olarak 1.000.000 TL nakit tutması gerekmektedir. Borçlanma açık kaldığı sürece, işletme bu nakdi, likidite amaçlı çekemez veya kullanamaz. Borçlanma vadesinin üzerine, işletme ve borç veren karşılıklı netleşme niyetindedir. Sonuç olarak, DEĞER A.Ş.'nin borçlanmaları mevduattaki nakit ile UFRS kapsamında netleştirilme şartlarının yerine getirilmiş olmasından dolayı, netleştirilmiş olarak sunulmuştur.

23(b) Karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşmalar - halihazırda netleştirme hakkı olmayan ⁵

UFRS7(13E),(B50)

Türevlerin karşı tarafları ile olan anlaşmaları ISDA(Uluslararası Takas ve Türevleri Birliği) Çerçeve Sözleşmesine bağlıdır. Sözleşmedeki koşullar uyarınca, sadece belirli kredi olayları gerçekleştiğinde (temerrüt gibi), tek bir tarafa aynı para biriminden olan net pozisyon borcu/alacağı borç olarak ele alınacaktır ve ilgili tüm anlaşmalar sonlandırılacaktır. DEĞER A.Ş.'nin şu anda netleştirme için yasal hakkı bulunmadığından, bu tutarlar finansal durum tablosunda netleştirilmemişlerdir, fakat yukarıdaki tabloda ayrıca sunulmuşlardır.

23(c) Borçlanmalara karşı teminat ⁶

UFRS7(13C)

DEĞER A.Ş. bir dizi borçlanmaları için finansal araçları teminat olarak göstermiştir. Borçlanmalar için teminat olarak gösterilmiş finansal ve finansal olmayan teminatlarla ilgili daha fazla bilgi için **dipnot 24'**de bakınız.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülüklerin netleştirilmesi**Kapsam**

1. Geniş kapsamlı netleştirme şartlarından dolayı, açıklamalar sadece finansal kurumlar ile değil, kurumsal işletmeler ile de ilgilidir.
2. Netleştirme açıklamaları, UMS 32 paragraf 42 gereğince netleştirilip netleştirilmediğine bakılmaksızın, karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşmalara veya benzer anlaşmalara tabi muhasebeleştirilmiş finansal araçlar için de ayrıca geçerlidir. "Karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşma" tanımı bulunmazken, karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkan veren anlaşma yaygın olarak:
 - (a) Bir sözleşmenin temerrüdü veya feshedilmesi durumunda, sözleşme kapsamında tüm finansal araçları için tek bir net ödeme sağlar,
 - (b) İflas veya karşı tarafın yükümlülüklerini karşılayamaması ile sonuçlanan diğer durumlarda, kayba karşı koruma sağlamak için finansal kurumlar tarafından kullanılır ve
 - (c) Uygulanabilir olan bir netleştirme hakkı yaratır ve finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin her birinin, sadece belirli bir temerrüt olayı veya normal iş akışı içinde ortaya çıkması beklenmeyen diğer durumları takiben gerçekleşmesini ve ödenmesini etkiler.
3. Netleştirme açıklamaları aşağıdaki gibi sözleşmeler için geçerli değildir:
 - (a) Finansal olmayan teminat anlaşmaları olan finansal araçlar,
 - (b) Finansal teminat anlaşmaları olan fakat netleştirme için başka diğer hakları olmayan finansal araçlar ve
 - (c) Finansal durum tablosunda netleştirilmemiş oldukları sürece aynı finansal kurum ile olan krediler ve müşteri mevduatları.

Açıklamaların yeri

4. Mali tablolar ile ilişkili açıklamaların birden fazla dipnotta verilmesi durumunda, bu dipnotlar ile ilgili çapraz referansların dahil edilmesi gerekmektedir. Önemli netleştirme anlaşmaları olan işletmeler bu bilgiyi daha belirgin bir şekilde dahil etmeyi düşünmelidirler, örneğin finansal risk yönetimi ile ilgili bilgi ile birlikte veya finansal varlıkları/finansal yükümlülükleri ile ilgili açıklamalarının bir parçası olarak.

Mahsup etmeden karşılıklı işlemlerin netleştirilmesi

5. Bir işletme, kredi zararı etkilerini azaltmak üzere mahsup etme koşullarını sağlamayan bir veya birden fazla karşılıklı işlemlerin netleştirilmesi anlaşmasına girmiş olabilir. Karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine dayalı bir ana düzenlemenin, aynı karşı tarafla olan finansal borçlara mahsup edilmeyen finansal varlıklara ilişkin kredi riskini önemli ölçüde azalttığı durumlarda, işletmenin bu anlaşmanın etkileri ile ilgili ilave bilgi sağlaması gerekmektedir.

Teminat sözleşmeleri

6. Bir işletme finansal araçlarını (nakit dahil) teminat olarak gösterdiğinde, aynı araçlar ile ilgili halihazırda yürürlükte olan başka netleştirme anlaşmaları olduğunda, bunun sadece netleştirme açıklamalarının bir parçası olarak açıklanması gerekmektedir. Yani, netleştirmenin potansiyel etkisi sadece bir teminat sözleşmesine bağlı ise açıklama gerekmemektedir. DEĞER A.Ş. nakdin işletme tarafından tutulan kredilere karşı netleştirilmesinin bir örneğini göstermektedir. Sonuç olarak, borçlanma ile ilgili teminat olarak verilen diğer finansal araçların açıklanması gerekmektedir.

Finansal varlıklar ve finansal yükümlülüklerin netleştirilmesi

Nakit havuzu sözleşmeleri

7. Bazı gruplarda, bir işletmenin veya grubun çeşitli banka hesaplarında bulunan fazla tutarlarından, net fazlalık veya açık kredi limiti oluşturmak için bir araya getirildiği nakit havuzu düzenlemeleri vardır. UFRS Yorum Komitesi bu düzenlemeleri Nisan 2017'de değerlendirmiştir ve pozitif nakit bakiyeleri ve açık kredi limitlerinin, işletmenin dönem sonu bakiyelerini netleştirme niyetli olmadığı ölçüde mahsup edilemeyeceği sonucuna varmıştır. Bazı düzenlemelerin, bilançoların raporlanma tarihi itibarıyla netleştirilmediği veya netleştirme hesabına aktarılmadığı sürece, UMS 32'deki mahsup etme gerekliliklerini yerine getirme olasılığı yoktur.

24 Teminat olarak verilen varlıklar

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar için teminat olarak verilmiş olan varlıkların defter değerleri aşağıdaki gibidir:

	Dipnotlar	2019 '000 TL	2018 '000 TL
Kısa vadeli			
Devredilmiş alacaklar		3.250	-
<i>Değişken gayrimenkul rehni</i>			
Nakit ve nakit benzerleri	7(e)	24.678	11.154
Alacaklar	7(a)	10.410	6.542
Gerçeğe uygun değeri gelir tablosunda izlenen finansal varlıklar	7(d)	11.300	10.915
Türev finansal araçlar	12(a)	1.088	640
Toplam teminat olarak verilen dönen varlıklar		50.726	29.251
Uzun vadeli			
<i>Birinci derecede ipotek</i>			
Boş duran arazi ve binalar	8(a)	24.950	23.640
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	8(b)	13.300	10.050
		38.250	33.690
<i>Finansal kiralama*</i>			
Tesis ve teçhizat	8(a)	-	4.914
<i>Değişken gayrimenkul rehni</i>			
İtfa edilmiş maliyetiyle ölçülen finansal varlıklar	7(a)	2.700	700
Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen finansal varlıklar	7(c)	6.782	7.148
Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen finansal varlıklar	7(b)	1.200	-
Türev finansal araçlar	12(a)	308	712
Tesis ve teçhizat	8(a)	6.150	4.100
		17.140	12.660
Toplam teminat olarak verilen uzun vadeli varlıklar		55.390	50.380
Toplam teminat olarak verilen varlıklar		106.116	79.631

Yeni gösterim

* Kiralama sözleşmeleri kapsamında kullanım hakkı varlıkları üzerinde uygulanan kısıtlama ve taahhütler **dipnot 8 (b)**'de açıklanmıştır.

UMS1(117)

25 Önemli muhasebe politikalarının özeti ^{1-5, 15, 16}

UMS1(112)(a),(b)
(51)(b)

Bu dipnot yukarıdaki diğer dipnotlarda daha önce açıklanmadığı takdirde bu konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenmiş olan önemli muhasebe politikalarının bir listesini sağlamaktadır. Bu politikalar, aksi belirtilmedikçe, sunulan tüm yıllarda tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Bu finansal tablolar DEĞER A.Ş. ve onun bağlı ortaklıklarını içeren grup içindir.

UMS1(112)(a),(117)

25(a) Sunuma ilişkin esaslar

(i) UFRS ile uyum

UMS1(16)

DEĞER A.Ş. Grubunun konsolide finansal tabloları Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)'na ve UFRS kapsamında raporlama yapan işletmeler için geçerli UFRS Yorumlama Komitesi (UFRYK) tarafından yayımlanan yorumlara uygun olarak hazırlanmıştır. Bu finansal tablolar, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanan UFRS'ye uyumludur.

(ii) Tarihi maliyet yöntemi

UMS1(117)(a)

Aşağıdakiler dışında, finansal tablolar tarihi maliyet esas alınarak hazırlanmıştır:

- Finansal varlıklar ve yükümlülükler (türev enstrümanlar dahil) maddi duran varlıkların bazı sınıfları ve yatırım amaçlı gayrimenkuller - gerçeğe uygun değerden ölçülmüş olan
- Satış amacıyla elde tutulan varlıklar - Gerçeğe uygun değerinden elden çıkarılma maliyeti düşülerek ölçülmüş ve
- Tanımlanmış fayda emeklilik planları - Plan varlıkları gerçeğe uygun değerden ölçülmüş.

(iii) Grup tarafından benimsenmiş yeni ve güncellenmiş standartlar ⁴⁻⁶

Grup 1 Ocak 2019'da başlayan yıllık raporlama dönemi için ilk kez aşağıdaki standartları ve güncellemeleri uygulamıştır:

- UFRS 16-Kiralamalar
- Negatif Bedele Yol Açan Erken Ödeme Değişikliği- UFRS 9 'daki değişiklikler
- İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki uzun vadeli paylar değişikliği- UMS 28'deki değişiklikler
- 2015-2017 Dönemi yıllık iyileştirmeleri
- Planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler - UMS 19'daki değişiklikler
- UFRS Yorum 23 Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler

Grup ayrıca aşağıdaki değişiklikleri erken uygulamayı seçmiştir: ⁶

- UMS 1 ve UMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler

Grup, UFRS 16 Kiralamalar standardını uygulaması sonucunda muhasebe politikalarını değiştirmiştir. Grup, yeni kuralları geriye dönük olarak seçmiş fakat, yeni standardı ilk uygulamasıyla kümülatif etkiyi 1 Ocak 2019'da muhasebeleştirmiştir. Bu durum **dipnot 26** 'da açıklanmıştır. Yukarıda listelenen diğer değişikliklerin çoğunun önceki dönemlerde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde herhangi bir etkisi olmamıştır ve mevcut veya gelecek dönemleri önemli ölçüde etkilemesi beklenmemektedir.

Yeniden düzenlenmiş
gereklilik

UMS8(28)

Yeniden düzenlenmiş
gereklilik

UMS8(30)

(iv) Henüz uygulanmamış yeni standartlar ve yorumlar ⁷⁻⁹

Yayımlanmış olan bazı yeni muhasebe standartları ve yorumları 31 Aralık 2019 itibarıyla raporlama dönemleri için zorunlu değildir ve grup tarafından erken uygulama seçilmemiştir. Grubun bu yeni standartlar ve yorumların etkisine aşağıda değerlendirmiştir. Bu standartların, mevcut veya gelecekteki raporlama dönemlerinde ve öngörülebilir gelecekteki işlemlerde işletme üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UMS1(119)

25(b) Konsolidasyon ve özkaynaktan pay alma muhasebesine yönelik uygulanan ilkeler

(i) Bağlı ortaklıklar

UFRS10(5)-(7),(20),(25)

Bağlı ortaklıklar grubun kontrol sahibi olduğu (yapılandırılmış işletmeler de dahil olmak üzere) tüm işletmelerdir. Grup, bir işletme ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığında veya bu getiriler üzerinde hakkı olduğunda ve bu getirileri işletmenin faaliyetlerini yönetmek üzere kullandığı güç ile değiştirme yeteneği olduğunda, bu işletmeyi kontrol eder. Bağlı ortaklıklar, kontrolün gruba transfer olduğu tarihten itibaren tam olarak konsolide edilmektedir. Kontrolün bittiği tarihten itibaren ise konsolidasyon kapsamından çıkartılır.

UFRS3(4)

Grup tarafından işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi için satın alma yöntemi kullanılır (**dipnot 25(i)**'e bakınız).

UFRS10(19),(B86)(c)

Grup içi işlemler, bakiyeler ve grup işletmeleri arasındaki işlemlerden gerçekleşmemiş karlar elimine edilir. İlgili işlem transfer edilmiş olan varlığın değer düşüklüğü ile ilgili kağıtlamadığı sürece, gerçekleşmemiş zararlar da elimine edilir. Bağlı ortaklıkların muhasebe politikaları grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile tutarlılığın sağlanması tutarlılığın sağlanması gerektiği durumlarda değiştirilmiştir.

UMS1(119)	25(b) Konsolidasyon ve özkaynaktan pay alma muhasebesine yönelik uygulanan ilkeler
UFRS10(22)	Bağlı ortaklıkların sonuçlarındaki ve özkaynaklarındaki kontrol gücü olmayan paylar sırasıyla konsolide kar veya zarar, kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve bilançoda gösterilir.
UMS1(119)	(ii) İştirakler
UMS28(5),(16)	İştirakler, grubun üzerinde kontrol ya da müşterek kontrolünün değil de önemli etkisinin olduğu tüm işletmelerdir. Bu, genellikle grubun %20 ve %50 arasında oy hakkının olduğu durumdur. İştiraklerdeki yatırımlar, ilk olarak maliyet yöntemi ile kayda alındıktan sonra, özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilirler (aşağıda (iv)'e bakınız).
	(iii) Müşterek anlaşmalar
UFRS11(14)	UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar kapsamında müşterek anlaşmalardaki yatırımlar müşterek faaliyet veya iş ortaklığı olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, müşterek anlaşmanın hukuki yapısından ziyade tüm yatırımcıların sözleşmeden doğan hakları ve yükümlülüklerine bağlıdır. DEĞER A.Ş.'nin hem müşterek faaliyetleri hem de iş ortaklıkları vardır.
	Müşterek faaliyetler
UFRS11(20)	DEĞER A.Ş. müşterek faaliyetlerinin varlıkları, yükümlülükleri, gelir ve giderleri üzerindeki doğrudan haklarını ve müştereken almış olduğu ya da tahakkuk etmiş varlıklarını, yükümlülüklerini, gelir ve giderleri üzerindeki payını muhasebeleştirir. Bunlar, uygun başlıklar altında finansal tablolara dahil edilmiştir. Müşterek faaliyetler ile ilgili detaylar dipnot 16(d) 'de verilmiştir.
	İş ortaklıkları
UFRS11(24) UMS28(10)	İş ortaklıklarındaki paylar, başlangıçta konsolide finansal tablolarda maliyet ile kayda alındıktan sonra özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir ((iv)'e bakınız).
	(iv) Özkaynaktan pay alma yöntemi
UMS28(10)	Özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirme kapsamında, yatırımlar başlangıçta maliyetinden kayda alınırlar ve sonrasında grubun birleşme sonrası yatırım yapılan işletmenin kar/zararlarındaki ve diğer kapsamlı gelir üzerindeki grubun paylarındaki değişimlerini yansıtmak üzere düzeltilir. İştiraklerden ve iş ortaklıklarından alınan ya da alınacak olan temettüleri yatırımın defter değerinde bir azalma olarak muhasebeleştirilir.
UMS28(38),(39)	Grubun özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiş olan yatırımlarındaki zarar payı işletmenin payına eşit ya da aşıyorsa, başka diğer teminatsız uzun vadeli alacaklar dahil, grup diğer işletme adına yükümlülüklerini tahakkuk edip veya ödeme yapmadığı sürece, daha fazla zarar muhasebeleştirmez.
UMS28(28),(30)	Grup ve iştirakleri ve iş ortaklıkları arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, grubun bu işletmelerin üzerindeki payları ölçüsünde elimine edilirler. İşlem, transfer edilen varlıklarda değer düşüklüğüne dair bir kanıt olmadığı sürece, gerçekleşmemiş zararlar da elimine edilir. Özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiş yatırım yapılan işletmelerin muhasebe politikaları, grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile gerektiğinde tutarlılığın sağlanmasının amacıyla değiştirilmiştir
UMS28(42)	Özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiş olan yatırımların defter değeri dipnot 25(j) 'de anlatılan politikaya göre değer düşüklüğü için test edilmiştir.
	(v) Ortaklık paylarındaki değişiklikler
UFRS10(23)(B96)	Kontrol kaybı ile sonuçlanmayan, kontrol gücü olmayan paylarla olan işlemler grup tarafından grubun ortaklarıyla olan işlemler olarak ele alınır. Ortaklık payındaki bir değişiklik, bağlı ortaklıktaki göreceli paylarını yansıtmak üzere, kontrolü olan ve kontrolü olmayan payların defter değerleri arasındaki düzeltmeler ile sonuçlanır. Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltme tutarı ile ödenen veya alınan herhangi bir tutar arasındaki fark DEĞER A.Ş.'nin ortaklarına atfedilebilen özkaynakları altında ayrı bir fonda muhasebeleştirilir.
UFRS10(25),(B97)-(B99) UMS28(22)	Kontrol, müşterek kontrol veya önemli etki kaybı sonucu grup bir yatırımını konsolide etmeyi veya özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirmeyi bıraktığında, işletmede tutulan herhangi bir payı gerçeğe uygun değerden tekrar ölçülerek defter değerindeki değişiklik gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Bu gerçeğe uygun değer, bırakılan payın iştirak, iş ortaklığı veya finansal varlık olarak sonradan muhasebeleştirilmesi amacıyla defter değeri olur. Buna ek olarak, bu işletmeye ilişkin olarak daha önce diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen herhangi bir tutar, grup sanki ilgili varlıkları ve yükümlülükleri finansal durum tablosu dışı bırakmış gibi muhasebeleştirilir. Bu, daha önce diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilen tutarların kar veya zarara tekrar sınıflandırılması anlamına gelebilir.
UMS28(25)	Bir iş ortaklığı veya bir iştirakteki ortaklık payının azaltıldığı ancak müşterek kontrol veya önemli etki korunduğu durumda, sadece daha önce diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş olan oransal pay tutarları, uygun olduğunda gelir veya gider tablosuna yeniden sınıflandırılır.

UMS1(119)

25(c) Bölümlere göre raporlama

UFRS8(5),(7)

Faaliyet bölümleri yöneticilere sunulan iç raporlama ile tutarlı bir şekilde sunulur.

DEĞER A.Ş. yönetim kurulu, Grubun finansal performansını ve pozisyonunu değerlendirmek ve stratejik değerlendirmeler almak üzere bir stratejik yönlendirme komitesi atamıştır. Yetkili karar verme mercii olarak belirlenmiş olan yönlendirme komitesi, genel müdür, mali işler genel müdür yardımcısı ve kurumsal planlamadan sorumlu müdürden oluşur.

UMS1(119),(120)

25(d) Yabancı para çevrimi

UMS1(119)

(i) Fonksiyonel ve raporlama para birimiUMS21(9),(17),(18)
UMS1(51)(d)

Her bir Grup işletmesinin finansal tablolarına dahil edilmiş olan kalemler işletmenin faaliyet gösterdiği temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi ('fonksiyonel para birimi') kullanılarak ölçülür. Konsolide finansal tablolar, DEĞER A.Ş.'nin fonksiyonel ve raporlama para birimi olan Türk Lirası (TL) cinsinden sunulur.

UMS1(119)

(ii) İşlemler ve bakiyelerUMS21(21),(28),
(32)
UFRS9(6.5.11)(b),(6.5.13)(a)

Yabancı para işlemler, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak fonksiyonel para birimine çevrilir. Bu tür işlemlerden ve yabancı para cinsinden olan parasal varlıkların ve yükümlülüklerin yılsonu kurlarıyla çevriminden doğan yabancı para çevrim gelir ve giderleri, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Eğer nakit akış riskinden korunma amaçlı olarak ve net yatırımın finansal riskten korunma amaçlı olarak ya da yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın bir parçası olarak değerlendirildiğinde özkaynaklarda kalmaya devam eder.

Borçlanmalar ile ilgili yabancı para çevrimi kar ve zararları kar veya zarar tablosunda finansal giderler başlığı altında sunulur. Diğer tüm yabancı para çevrim kar ve zararları kar veya zarar tablosunda net olarak diğer gelir veya diğer zararlar başlığı altında sunulur.

UMS21(23)(c)
UMS1(30)

Yabancı para cinsinden gerçeğe uygun değerinden ölçülen parasal olmayan kalemler, gerçeğe uygun değerini tespit edildiği tarihte geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değerden taşınan varlıklar ve yükümlülüklerin çevrim farkları gerçeğe uygun değer kazanç veya kayıplarının bir parçası olarak raporlanır. Örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan özkaynaklar gibi parasal olmayan varlık ve yükümlülüklerdeki kur farkları gerçeğe uygun değer kazanç veya kaybın bir parçası olarak kar veya zarara yansıtılır buna ilaveten gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynaklar gibi parasal olmayan varlıklardaki kur farkları diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir.

UMS1(119)

(iii) Grup şirketleri

UMS21(39)

Raporlama para biriminden farklı bir fonksiyonel para birimine sahip olan yabancı operasyonların finansal pozisyon ve sonuçları (yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan hiç biri) raporlama para birimine aşağıdaki gibi çevrilir:

UMS21(39)

- Sunulan her bir finansal durum tablosun için varlıklar ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihindeki kapanış kurundan çevrilir
- Her bir kar veya zarar tablosunun ve diğer kapsamlı gelir tablosunun işlem tarihlerindeki ortalama kurlardan çevrilir (İşlem tarihine esas kurların birikimli etkisi makul bir tahmin olmadığı sürece, bu durumda gelir ve gider işlem tarihinde çevrilir), ve
- Tüm sonuçlanan çevrim farkları diğer kapsamlı gelirlerden muhasebeleştirilir.

UFRS9(6.5.13)

Konsolidasyonda, yabancı işletmelerdeki herhangi bir net yatırımdan ve borçlanmalardan ve bu tip yatırımların finansal riskten korunma fonu olarak belirlenen diğer finansal araçlarından kaynaklanan çevrim farkları diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir. Yabancı bir operasyon satıldığında veya net yatırımın bir parçasını oluşturan herhangi bir borçlanmanın geri ödenmesinde, ilişkili kur farkları gelir veya giderde satışa dair kazanç veya kaybının bir parçası olarak yeniden sınıflandırılır.

UMS21(47)

Şerefiye ve yabancı bir işletmenin satın alınması durumunda yapılan gerçeğe uygun değer düzeltmeleri yabancı işletmeye ait varlık ve yükümlülükler olarak değerlendirilir ve kapanış kurları ile çevrilir.

UMS1(119)

25(e) Hasılat kaydı

Grubun müşteri sözleşmelerinden hasılat'a ilişkin muhasebe politikaları **dipnot 3** 'te açıklanmıştır.

UMS1(119)

25(f) Devlet teşvikleri

UMS20(7),(39)(a)

Teşvikin alınacağına ve grubun bağlı tüm koşullara uyacağına dair makul bir güvence olduğunda devletten alınan teşvikler gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilir. **Dipnot 5** grubun devlet teşviklerini nasıl muhasebeleştirdiğine dair detay bilgi sunmaktadır.

UMS1(119),(120)	25(g) Gelir vergisi
UMS12(46)	Döneme ait gelir vergisi gideri veya alacağı, her bir vergilendirme sürecinde geçerli olan gelir vergisi oranı esas alınarak geçici farklara ve kullanılmamış vergi giderlerine atfedilebilen ertelenen vergi varlıkları ve borçlarındaki değişiklikler düzeltilerek cari dönemin vergilendirilebilir geliri üzerinden ödenecek vergidir.
UMS12(12),(46)	Cari gelir vergisi, gideri yürürlükteki veya raporlama dönemi sonunda ek olarak yürürlüğe girmek üzere olan, işletmenin bağlı ortaklıkları ya da iştiraklerinin faaliyet gösterdiği ve vergiye tabi gelir elde ettiği ülkelerdeki vergi kanunları esas alınarak hesaplanır. Yönetim periyodik olarak vergi düzenlemesi yorumuna tabi durumlar ile ilgili vergi iadelerinde alınan pozisyonları değerlendirir. Bu, uygun olduğunda vergi dairelerine ödenmesi beklenen tutarlar esas alarak karşılıkları belirler.
UMS12(15),(24),(47)	Ertelenmiş vergi geliri, yükümlülük yöntemi kullanılarak konsolide finansal tablolarda varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden eksiksiz olarak temin edilir. Fakat şerefiyenin ilk kayda alınması sırasında ortaya çıkması durumunda ertelenen vergi yükümlülükleri muhasebeleştirilmez. Ertelenmiş vergi geliri ayrıca işletme birleşmesi dışında başka işlemler neticesinde varlık ve yükümlülüklerin ilk kayda alımında ortaya çıkmışsa bu işlemin ne muhasebeleştirmeyi ne de vergilendirilebilir kar veya zararı etkilemediği zaman muhasebeleştirilmez. Ertelenmiş vergi geliri yürürlükte olan ya da raporlama dönemi sonunda yürürlüğe girmek üzere olan vergi oranları (ve kanunları) kullanılmak üzere tespit edilir ve ilgili ertelenmiş vergi varlığının gerçekleşeceği veya ertelenmiş vergi yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenir.
UMS12(51C)	Gerçeğe uygun değeri ile ölçülen bir yatırım amaçlı gayrimenkule ilişkin olarak ertelenmiş vergi borcu gayrimenkulün satış yolu ile tamamen geri kazanılacağı varsayımı ile belirlenir.
UMS12(24),(34)	Ertelenmiş vergi varlıkları, sadece gelecekteki vergiye tabi tutarların bu geçici farkları ve zararları kullanabileceğinin muhtemel olması halinde muhasebeleştirilir.
UMS12(39),(44)	Ertelenmiş vergi yükümlülüğü ve varlıkları, yurtdışındaki faaliyetlerdeki yatırımların defter değeri ile vergi matrahı arasındaki geçici farklardan, işletmenin bu geçici farkların zamanlamasını kontrol edebildiği ve bu farklılıkların yakın bir gelecekte terse çevrilmeyeceğinin muhtemel olduğu durumda muhasebeleştirilmez.
UMS12(71),(74)	Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri yasal olarak cari vergi varlıkları ve yükümlülüklerini netleştirme hakkı olduğunda ve ertelenmiş vergi bakiyelerinin aynı vergi otoritesine bağlı olduğu durumda netleştirilir. Cari vergi varlıkları ve vergi yükümlülükleri, işletmenin netleştirme için yasal bir hakkının bulunması ve net olarak ödenmesi için ya da eşzamanlı olarak varlıkları tahakkuk edip, yükümlülüklerini ödeme niyetinde olduğu durumlarda netleştirilir.
UMS12(61A)	Cari ve ertelenmiş vergi, diğer kapsamlı gelir tablosunda veya doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilmiş bir kalemlle ilişkili olduğu haller dışında, kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Bu durumda, vergi de sırasıyla diğer kapsamlı gelirde ya da doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

(i) Yatırım indirimi ve benzer vergi teşvikleri

Grup içindeki işletmeler, özellikle varlıklardaki yatırımları için veya özellikle harcamaları ile ilgili olarak (örneğin; Türkiye'deki Araştırma ve Geliştirme Vergi Teşvik rejim veya diğer yatırım ödenekleri) özel vergi indirimleri talep etme hakkına sahip olabilir. Grup bu tip ödenekleri, ödeneklerin ödenecek gelir vergisini ve cari vergi giderini azaltması anlamına gelen, vergi alacağı olarak muhasebeleştirir. Ertelenmiş vergi varlığı talep edilmemiş vergi alacağı olarak taşınır.

UMS1(119)

25(h) Kiralama işlemleri

Yukarıdaki not 25 (a) da açıklandığı gibi, grup kiracı olduğu kira sözleşmeleri için muhasebe politikasını değiştirmiştir. Yeni politika not 8 (b) 'de ve not 26'daki değişimin etkisi ile tanımlanmıştır.

Yeniden düzenlenmiş gereklilik

UMS17(20),(25),(27)

Grubun 31 Aralık 2018'e kadar, kiracı olarak, esasen mülkiyetin tüm risk ve getirilerine sahip olduğu maddi duran varlıkları, finansal kiralama olarak sınıflandırılmıştır (**dipnot 8(a)**). Finansal kiralama işlemleri kiralama sözleşmesinin başı itibarıyla, kiralanan varlığın gerçeğe uygun değeri ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden aktifleştirilmiştir. İlgili kira yükümlülükleri, finansal masraflar düşüldükten sonra, kısa vadeli ve uzun vadeli borçlara dahil edilmiştir. Her bir kiralama ödemesi yükümlülük ve finansman maliyeti arasında dağıtılmıştır. Kiralama süresi boyunca, finansman giderleri, kalan borç tutarına sabit bir faiz oranı uygulanmasını sağlayacak şekilde her bir döneme dağıtılmıştır. Eğer, kiralama süresi sonunda grubun mülkiyeti edineceğine ilişkin tam bir kesinlik bulunmadığında, finansal kiralama ile alınan maddi duran varlık, varlığın yararlı ömrü ya da varlığın yararlı ömrü ve kiralama süresinden kısa olanı süresince itfa edilmiştir.

UMS1(119)

25(h) Kiralama işlemleriUMS17(33)
Standart Yorumlama
Komitesi15(5)

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiracı olarak gruba devredilmediği kiralama faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılmıştır (**dipnot 18**). Faaliyet kiralaması altında yapılan ödemeler (kiralayandan alınan teşvikler düşüldükten sonra) kiralama süresi boyunca doğrusal olarak kar veya zarara yansıtılmıştır.

UFRS16(81),(88)
Yeniden düzenlenmiş
gereklilik

Grubun kiralayan olduğu faaliyet kiralamalarından kira geliri kira süresi boyunca doğrusal yöntemle gelir olarak kaydedilir (**dipnot 8(c)**). İlgili kiralanan varlık niteliğine göre finansal durum tablosuna dahil edilir. Faaliyet kiralaması yapılırken ortaya çıkan doğrudan maliyetler varlığın defter değerine eklenir ve kira geliri ile aynı şekilde kira süresi boyunca gider olarak muhasebeleştirilir. Söz konusu kiralanan varlıklar, niteliklerine göre bilançoya dahil edilir. Grubun, yeni kiralama standardını uygulaması sonucunda kiraya veren olarak, varlıkların muhasebeleştirilmesinde herhangi bir düzeltme yapması gerekmemiştir.

UMS1(119),(120)

25(i) İşletme birleşmeleriUFRS3(5),(37),(39),
(53),(18),(19)

Tüm işletme birleşmeleri için, özkaynağa dayalı araçlar veya diğer varlıkların alınıp alınmadığına bakılmaksızın, satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilir. Bir bağlı ortaklık edimi için transfer edilen bedel şunları içermektedir

- Transfer edilen varlıkların gerçeğe uygun değerleri
- Edinilen işletmenin eski sahiplerine karşı yüklenilen yükümlülükleri
- Grup tarafından ihraç edilen özkaynak payları
- Koşullu bedel anlaşmalarından kaynaklanan her türlü varlık veya borcun gerçeğe uygun değeri ve
- Bağlı ortaklıktaki daha önceden elinde bulundurduğu özkaynak payının gerçeğe uygun değeri

Bir işletme birleşmesinde edinilen tanımlanabilir varlıklar ve yükümlülükler ve üstlenilen koşullu borçlar, sınırlı istisnalar ile birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler. Grup edinilen işletmedeki herhangi bir kontrol gücü olmayan payı, her bir birleşme bazında ayrı ayrı, ya gerçeğe uygun değer üzerinden ya da kontrol gücü olmayan payların edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden ölçer.

Satın almaya ilişkin maliyetler oluştuğunda gider kaydedilir.

UFRS3(32),(34)

Aşağıda yer alanların:

- Transfer edilen bedel,
- Edinilen işletmedeki herhangi bir kontrol gücü olmayan payın tutarı ve
- Edinilen işletmede daha önce edinilmiş olan herhangi bir özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri edinilen tanımlanabilir varlıkların ve üstlenilen tanımlanabilir borçların birleşme tarihindeki net tutarlarını aşan kısmı şerefiye olarak muhasebeleştirilir. Eğer bu tutarlar edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının gerçeğe uygun değerlerinden daha az ise, fark pazarlıklı alım olarak doğrudan kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Nakit bedelin ödemesinin herhangi bir parçasının ertelendiği durumlarda, gelecekte ödenebilecek tutarlar değiş tokuş tarihindeki bugünkü değerine indirgenir. Kullanılan iskonto oranı, işletmenin bağımsız bir finansörden karşılaştırılabilir şartlar ve koşullar altında benzer bir borçlanma elde ettiği oran olarak, alternatif borçlanma oranıdır.

Koşullu bedel ya özkaynak veya finansal borç olarak sınıflandırılır. Finansal borç olarak sınıflandırılan tutarlar sonradan, gerçeğe uygun değerdeki değişimleri kar zararda muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülürler.

UFRS3(42)

Eğer işletme birleşmeleri aşamalı olarak gerçekleştiriliyorsa, edinenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki defter değeri, birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülür. Bu yeni ölçüm neticesinde ortaya çıkan kar veya zarar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UMS1(119)

25(j) Varlıklarda değer düşüklüğü

UMS36(9),(10)

Sınırsız yararlı ömre sahip şerefiye ve maddi olmayan duran varlıklar itfaya tabi değildirler ve yıllık olarak veya eğer olaylar ve değişen durumlar değer düşüklüğüne uğramış olabileceğine dair belirti gösteriyorsa daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi olurlar. Olaylar ve değişen durumlar defter değerinin geri kazanılamayacağına dair belirti gösteriyorsa, diğer varlıklar değer düşüklüğü için test edilirler. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aştığı durumlarda, ilgili tutar için değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyeti düşülmüş varlığın gerçeğe uygun değeri ile kullanımdaki değerinden büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için, diğer varlıklar veya varlık Gruplarının nakit girişlerinden büyük ölçüde bağımsız bir nakit girişi yaratan belirlenebilir en küçük varlık Gruplandırılır (nakit yaratan birimler). Şerefiye dışındaki değer düşüklüğünden uğramış finansal olmayan varlıklar her raporlama dönemi sonunda değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilirler.

UMSı(119)

25(k) Nakit ve nakit benzerleri

UMS7(6),(8),(46)

Nakit akım tablosunda sunmak amacıyla, nakit ve nakit benzerleri, işletmedeki nakit, finansal kuruluşlarda tutulan vadesiz mevduat, orijinal vadeleri üç ay veya üç aydan kısa tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen diğer kısa vadeli yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan yatırımları ve bankalar nezdindeki cari hesapları kapsar. Bankalar nezdindeki cari hesaplar finansal durum tablosunda kısa vadeli yükümlülüklerde banka kredisi olarak gösterilirler.

UMSı(119)

25(l) Ticari alacaklarUFRS7(21)
Yeniden
düzenlenmiş
gösterim

Ticari alacaklar ilk gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirildiğinde önemli finansman bileşenleri içermiyorlarsa, başlangıçtaki koşulsuz olan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Sonraki ölçümde etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek ölçülür. Grubun ticari alacaklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin detay bilgi için **dipnot 7(a)**'ya ve grubun değer düşüklüğü politikalarının anlatımı için **dipnot 12(c)**'ye bakınız.

UMSı(119)

25(m) Stoklar

UMSı(119)

(i) Hammadde ve malzeme, yarı mamul ve mamul mallarUMS2(9),(10),(25),
(36)(a)

Hammadde ve malzemeler, yarı mamul ve mamul mallar, maliyet ve net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile açıklanır. Maliyet, direkt malzeme, direkt işçilik ve değişken ve sabit genel üretim giderlerinin uygun bir kısmıdır. Sabit genel üretim maliyetlerinin dağıtımı, üretim faaliyetlerinin normal kapasitede olacağı varsayımına dayanır. Maliyet, özkaynaklar altında takip edilen ve hammadde alımları ile ilgili nitelikli nakit akış riskinden korunma işlemlerinden elde edilen kazanç veya kayıpları içerir ancak borçlanma maliyetlerini hariç tutar. Maliyetler, ağırlıklı ortalama maliyetler bazında stokların bireysel kalemlerine dağıtılır. Satın alınan stokların maliyetleri para iadeleri ve indirimler düşüldükten sonra belirlenir. Net gerçekleşebilir değer, işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutardır.

UMSı(119)

(ii) Tekrar satılmak üzere elde tutulan araziUMS2(9),(10),(23),
(36)(a)
UMS23(8),(22)

Tekrar satış amacıyla elde tutulan arazi maliyet ve net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, belirli parti maliyeti tespiti yöntemi ile belirlenir ve geliştirme sırasında satın alma, geliştirme ve borçlanma maliyetlerini içerir. Geliştirme tamamlandığında, borçlanma maliyetleri ve diğer elde tutma maliyetleri olduğu anda giderleştirilir.

UMSı(119)

25(n) Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar (veya elden çıkarılacak varlık grupları) ve durdurulan faaliyetler

UFRS5(6),(15)

Duran varlıklar (veya elden çıkarılacak varlık grupları), defter değerlerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olmasından dolayı ve satış olasılığının yüksek olduğu kabul edildiğinde satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılırlar. Ertelemiş vergi varlıkları, çalışanlara sağlanan faydalar sonucu edinilen varlıklar, finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değerinden taşınan yatırım amaçlı gayrimenkuller ve sigorta poliçeleri üzerindeki sözleşmeden doğan haklar dışındaki bunlar bu gereklilikten özellikle muaf tutulmuşlardır, bu tür satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar, defter değeri ile satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerinden düşük olanı ile ölçülürler.

UFRS5(20)-(22)

Bir değer düşüklüğü başlangıçta veya daha sonra, bir varlığın (veya elden çıkarılacak bir varlık Grubunun) değerinin satış maliyetinin gerçeğe uygun değerden düşülerek elde edilen değerine kadar azaltılması durumunda, değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirir. Bir varlık (veya elden çıkarılacak bir varlık Grubunun) gerçeğe uygun değerinden satış maliyetleri düşülerek bulunan değerinde herhangi sonradan meydana gelen artışlar, daha önce muhasebeleştirilmiş olan birikmiş değer düşüklüğü zararlarını aşmaması koşuluyla, bir kar olarak muhasebeleştirilir. Bir varlık (veya elden çıkarılacak bir varlık Grubunun) satış gününe kadar daha önceden muhasebeleştirilmeyen kar veya zararları, ilgili varlığın finansal durum tablosu dışı bırakıldığı gün itibarıyla muhasebeleştirilmiştir.

UFRS5(25)

Satış amaçlı olarak sınıflandırılan duran varlıklar (elden çıkarılacak varlık Grubunun bir parçası olan bir duran varlığı) amortismanı tabi tutulmaz ya da itfa edilmez. Satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak varlık Grubuna ilişkin borçlara ait faiz veya diğer giderlerin muhasebeleştirilmesine devam edilir.

UFRS5(38)

Satış amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılan bir duran varlık ve satış amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak bir varlık Grubunun içindeki varlıklar, finansal durum tablosunda diğer varlıklardan ayrı olarak gösterilir. Satış amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak bir varlık Grubuna ilişkin borçlar da finansal durum tablosunda diğer borçlardan ayrı olarak gösterilir.

UFRS5(31),(32),
(33)(a)

Bir durdurulan faaliyet, bir işletmenin elden çıkarılan veya satış amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılan bir kısımdır ve ayrı bir ana iş kolunu veya faaliyetlerin coğrafi bölgesini ifade eder, ayrı bir ana iş kolunun veya faaliyetlerin coğrafi bölgesinin tek başına koordine edilmiş bir plan çerçevesinde satışının bir parçasıdır veya yeniden satış amacıyla elde edilen bir bağlı ortaklıktır. Durdurulan faaliyetlere ilişkin sonuçlar kar veya zarar tablosunda ayrı olarak sunulur.

25(o) Yatırımlar ve diğer finansal varlıklar¹⁰**(i) Sınıflama**

UFRS9(4.1.1)

Grup, finansal varlıklarını aşağıdaki ölçüm kategorilerine göre sınıflandırmaktadır:

- Sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değerinden ölçülecekler (değişiklikler ya diğer kapsamlı gelir ya da kar veya zarara yansıtılacak şekilde), ve
- İtfa edilmiş maliyetinden taşınan finansal varlıklar.

Sınıflandırma, işletmenin finansal varlıklarını yönetme konusundaki iş modeline ve nakit akışlarının sözleşmeden doğan şartlarına bağlıdır.

UFRS9(4.1.4),(5.7.1)

Gerçeğe uygun değerinden ölçülen varlıkların, kar ve zararları ya kâr veya zarara ya da diğer kapsamlı gelire kaydedilir. Borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar için bu yatırım elde tutulduğu iş modeline bağlıdır. Özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların alım satım amaçlı olmaması, ilk muhasebeleştirme sırasında işletmenin gerçeğe uygun değer farkının diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak yatırımı olarak değişmez bir seçim yapıp yapmadığına bağlıdır.

UFRS9(4.4.1)

İşletme tahvil vb. borç yatırımlarını sadece bu varlıkları yönettiği iş modelinde değişiklik olduğu zaman yeniden sınıflandırmaktadır.

(ii) Finansal tablolara alma ve finansal tablo dışı bırakmaUFRS7(21),(B5)(c)
UFRS9(3.1.1),(3.2.2),
(B3.1.3)-(B3.1.6)

Finansal varlıkların normal yoldan alımı veya satımı grubun varlığı alma ya da satmayı taahhüt ettiği işlem tarihinde muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar, bunlardan nakit akış elde etme haklarının sürelerinin dolduğunda veya devredildiğinde ve grup sahipliğin tüm risk ve getirilerin önemli ölçüde devrettiğinde muhasebeleştirilir.

(iii) Ölçüm

UFRS9(5.1.1)

İlk muhasebeleştirme sırasında, grup bir finansal varlığı gerçeğe uygun değerine ilave olarak gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılmayan bir finansal varlık olması durumunda, ilgili finansal varlığın edinimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri eklenir. Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların işlem maliyetleri kar veya zararda giderleştirilir.

UFRS9(4.3.2),(4.3.3)

Gömülü türevlere sahip finansal varlıkların, nakit akışlarının yalnızca anapara ve faiz ödemesi olup olmadığının değerlendirmesi bir bütünlük içinde yapılır.

Borçlanma araçları

UFRS9(5.1.1)

Borçlanma araçlarının sonraki ölçümleri varlık ve varlığın nakit akış özelliklerini yönetildiği işletmenin iş modeline bağlıdır. İşletmenin borçlanma araçlarını sınıflandırmak için üç ölçüm kategorisi vardır.

UFRS9(4.1.2)

- İtfa edilmiş maliyet: sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil amacıyla sadece anapara ve faiz ödemelerini temsil ettiği varlıklar itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. Bu finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak finansman gelirine dahil edilir. Bu varlıkların finansal tablo dışı bırakıldığı sırada ortaya çıkan herhangi bir kazanç veya kayıp doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir ve kambiyo karları ve zararları ile beraber diğer kar/zararlar hesabında gösterilir. Bu finansal varlıklarla ilgili değer düşüklüğü zararları ise kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmiştir.

UFRS9(4.1.1),(4.1.2A),
(5.7.10)

- Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar: Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının yalnızca anapara ve faiz ödemelerini temsil ettiği, sözleşmeye dayalı nakit akışları tahsil etmek ve satmak üzere elde tutulan varlıklar gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür. Değer düşüklüğü, faiz geliri ve kur farkı kar veya zararda muhasebeleştirilirken, bunlar dışındaki diğer değerlerini etkileyen hareketler diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlık elden çıkarıldığı zaman, daha önce özkaynaklar altında diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen kümülatif kar veya zararlar, kar veya zarar tablosunda diğer gelirler / (giderler) kalemine sınıflandırılır. Bu finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak finansal gelire dahil edilir. Kambiyo karları ve zararları diğer karlar/zararlar altında, değer düşüklüğü giderleri ise kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmiştir.

UFRS9(4.1.1),(4.1.4)

- Gerçeğe uygun değer farkı kar ya da zarara yansıtılan finansal varlıklar: itfa edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar kriterine uymayan varlıklar gerçeğe uygun değerleri kar zararda ölçülür. Sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeriyle kar veya zararda ölçülen bir borçlanma yatırımına ait kar ya da zarar gerçekleştiği dönemde, kâr veya zarar tablosunda diğer gelirler / (giderler) altında netleştirilerek muhasebeleştirilir.

Özkaynağa dayalı finansal araçlar

UFRS9(5.7.5),(5.7.6)

İşletme daha sonraki dönemlerde tüm özkaynağa dayalı yatırımlarını gerçeğe uygun değeriyle ölçer. Grubun yönetimi özkaynak yatırımlarının gerçeğe uygun değer kazanç/kayıplarını diğer kapsamlı gelir içerisinde sunmayı seçtiği durumda, yatırımın kayıtlardan çıkarılmasından sonra gerçeğe uygun değer kazanç/kayıplarının kar veya zarar tablosunda yeniden sınıflandırılması söz konusu değildir. Bu tür yatırımlardan elde edilen temettüler, grubun ödemeyi alma hakkı doğduğunda diğer gelirler olarak kar veya zararda muhasebeleştirilmeye devam eder.

UFRS9(5.7.1)

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kâr veya zarar tablosunda diğer kar / (zararlar) olarak kaydedilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak yatırımlarının değer düşüklüğü (ve değer düşüklüğü iptali) gerçeğe uygun değerindeki diğer değişikliklerden ayrı olarak sunulmaz.

25(o) Yatırımlar ve diğer finansal varlıklar**(iv) Değer düşüklüğü**

Grup, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyetinden taşınan borç yatırımlarına istinaden ileriye dönük beklenen kredi zararlarını değerlendirebilir. Uygulanan değer düşüklüğü metodolojisi kredi riskinde önemli bir artış olup olmamasına bağlıdır.

Sadece ticari alacaklar için grup UFRS 9'un izin verdiği basitleştirilmiş yaklaşımı uygular, bu uygulama alacakların ilk defa kayıtlara alınması sırasında ömür boyu beklenen kredi zararlarının kayıtlara alınmasını gerektirir, detaylı açıklama için **dipnot 12 (c)**'ye bakınız.

25(p) Türevler ve riskten korunma faaliyetleri

Türevler, ilk sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerden kayda alınır ve ilk muhasebeleştirme işleminin ardından her raporlama dönemi sonunda gerçeğe uygun değerden ölçülürler. Gerçeğe uygun değerdeki sonradan oluşan değişimlerin muhasebeleştirilmesi türevin, finansal riskten korunma aracı olarak tanımlanıp tanımlanmamasına ve öyle olması durumunda, korunma konusu kalemin niteliğine bağlıdır. Grup, belirli türevleri aşağıdakilerden biri şeklinde tanımlar:

- Muhasebeleştirilmiş varlıkların veya borçların veya kesin bir taahhüdün gerçeğe uygun değerinin riskinden korunma (gerçeğe uygun değer riskinden korunma)
- Muhasebeleştirilmiş varlıkların ve yükümlülüklerin ve gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini bir işleme ilişkin nakit akımları ile ilişkilendirilebilen belirli risklerden korunma (nakit akış riskinden korunma), veya
- Yurt dışındaki bir işletmede bulunan net yatırım riskinden korunma (net yatırım riskinden korunma).

Finansal riskten korunma ilişkisinin başlangıcında, grup finansal riskten korunma araçları ile finansal riskten korunan kalemlerin arasındaki ekonomik ilişkiyi finansal riskten korunma araçlarının nakit akışlarındaki değişikliklerin finansal riskten korunma kalemlerin nakit akışlarındaki değişiklikleri telafi edip etmeyeceği de dahil olmak üzere belgeler. Grup, risk yönetimi hedefini ve riskten korunma işlemlerini gerçekleştirme stratejisini doküman etmektedir.

Riskten korunma muhasebesi amacı ile kullanılan çeşitli türev finansal araçların gerçeğe uygun değerleri **dipnot 7(h)**'de açıklanmıştır. Özkaynaklar altındaki riskten korunma fonundaki hareketler **dipnot 9(c)**'de gösterilmiştir. Finansal riskten korunma muhasebesi için kullanılan bir türevin tüm gerçeğe uygun değeri, eğer korunan kalemin kalan vadesi 12 aydan fazla duran varlık veya uzun vadeli yükümlülük olarak, 12 aydan kısa ise dönen varlık veya kısa vadeli yükümlülük olarak sınıflandırılır. Alım-satım amaçlı türevler dönen varlık veya kısa vadeli yükümlülük olarak sınıflandırılırlar.

Nakit akış riskinden korunma

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi için belirlenen ve bu muhasebeye uygun olan türev işlemlerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin etkin kısmı özkaynaklar içinde nakit akış riskinden korunma fonu içerisine kaydedilir. Etkin olmayan kısım ile ilgili kar veya zarar, diğer gelirler (giderler) içinde, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Opsiyon sözleşmeleri tahmini işlemlerin risklerinden korunmak için kullanıldığında, işletme finansal riskten korunma aracı olarak opsiyon sözleşmesinin yalnızca içsel değerini belirler.

Opsiyon sözleşmelerinin içsel değerindeki değişimin etkin kısmı ile ilgili gelir veya giderler özkaynaklar içinde nakit akış riskinden korunma fonuna kaydedilmektedir. Riskten korunan kalemin zaman değeri ('hizalanmış zaman değeri') ile ilişkilendirilen opsiyon sözleşmelerinin zaman değerindeki değişiklikler özkaynaklar altındaki diğer kapsamlı gelirden finansal riskten korunma maliyetlerine kaydedilmektedir.

Vadeli işlem sözleşmeleri tahmini işlemlerin riskinden korunmak için kullanıldığında, grup genellikle vadeli işlem sözleşmesinin spot bileşenin gerçeğe uygun değer değişikliğini finansal riskten korunma aracı olarak belirler. Vadeli işlem sözleşmelerinin spot bileşenine ait değişimin etkin kısmı ile ilgili kar veya zararlar özkaynaklar içinde nakit akış riskinden korunma fonuna kaydedilmektedir. Riskten korunan kalemin ('hizalanmış vadeli işlem bileşeni' ile ilişkilendirilen vadeli işlem sözleşmesinin vadeli işlem bileşenindeki değişim özkaynaklar içindeki diğer kapsamlı gelirden finansal riskten korunma maliyetlerinde içinde kaydedilir. Bazı durumlarda, işletme, (vadeli işlem bileşen de dahil) vadeli işlem sözleşmesinin tamamının gerçeğe uygun değerini finansal riskten korunma aracı olarak belirleyebilir. Bu gibi durumlarda, tüm vadeli işlem sözleşmesinin gerçeğe uygun değerindeki değişimin etkin kısmı ile ilgili kar ve zararlar özkaynaklar içinde nakit akış riskinden korunma fonuna kaydedilmektedir.

Özkaynaklar altında biriktirilen tutarlar, riskten korunmaya konu olan kalem kar veya zararı etkilediğinde şu şekilde yeniden sınıflandırılır:

- Opsiyon sözleşmelerinin içsel değerinin etkin kısmı ile ilgili kar veya zarar aşağıdaki gibi sınıflandırılır: korunmaya konu olan kalem sonradan finansal olmayan bir varlığın bilançoya alınması ile sonuçlanıyorsa (örneğin stoklar gibi), hem ertelenmiş korunma kar ve zararları hem de opsiyon sözleşmelerinin ertelenmiş düzenlenmiş zaman değeri varlığın başlangıç maliyeti içinde yer alır. Ertelenmiş tutarlar finansal riskten korunma konusu kalem kar veya zararı etkilediği dönemde (örneğin satışların maliyeti ile) kar veya zarara kaydedilmektedir.
- Değişken faiz oranlı borçlanmaların riskinden korunma amaçlı faiz oranı takası işlemlerinin etkin kısmına ilişkin kar veya zarar, riskten korunma amaçlı borçlanmalara uygulanan faiz gideri ile aynı zamanda finansman maliyeti içerisinde kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UMS1(119)
UFRS7(21)
UFRS9(5.1.1),(5.2.1)(c),
(5.2.3)

UFRS9(6.5.2)

UFRS9(6.4.1)(b)

UFRS9(6.5.11)

UFRS9(6.5.15)

UFRS9(6.5.15)(c)

UFRS9(6.5.16)

UFRS9(6.5.15)

UFRS9(6.5.16)

UFRS9(6.5.11)(d)(i)

UMS1 (119)
UFRS7(21)
UFRS9(6.5.12)

25(p) Türevler ve riskten korunma faaliyetleri

Bir riskten korunma aracının vadesinin gelmesi, satılması veya geçerliliğini yitirmesi durumunda ya da bir finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını karşılamadığı durumda, tahmini işlemin gerçekleşmesine kadar birikmiş herhangi bir ertelenmiş kar veya zarar ve o anda özkaynakta birikmiş olan ertelenmiş maliyetler, finansal olmayan bir varlığın –stoklar gibi- muhasebeleştirilmesine kadar özkaynakta kalır. Böyle tahmini bir işlemin gerçekleşmesinin artık beklenmediği zaman özkaynakta kümülatif kar veya zarar ve riskten korunmak için ertelenen maliyetler hemen kar veya zarara sınıflandırılır.

(ii) Net yatırım riskinden korunma

UMS1(119)

Yurtdışındaki işletmede bulunun net yatırım riskinden korunma amaçlı işlemler nakit akış riskinden korunmaya benzer şekilde muhasebeleştirilir.

UFRS9(6.5.13)

Korunma işleminin etkin kısmı ile ilgili korunma aracının üzerindeki herhangi bir kar veya zarar diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilir ve özkaynaklar altındaki fonlarda toplanır. Etkin olmayan kısımla ilgili kar veya zarar ise doğrudan diğer gelir veya diğer giderler altında kar veya zararda muhasebeleştirilir. ¹¹

Özkaynakta birikmiş olan kar ve zararlar yurtdışındaki faaliyet satıldığında ya da kısmi olarak elden çıkarıldığında gelir tablosuna sınıflandırılır.

UMS1(119)

(iii) Finansal riskten korunma muhasebesine uygun olmayan türev araçlar

UFRS9(5.7.1)

Bazı türev araçlar riskten korunma muhasebesine uygun değildir. Riskten korunma muhasebesine uygun olmayan herhangi bir türev aracın gerçeğe uygun değer değişimleri doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir ve diğer gelir/(giderlere) dahil edilir. ¹¹

UMS1(119)
UFRS7(21)

25(q) Finansal teminat sözleşmeleri

UFRS9(4.2.1)(c)

Finansal teminat sözleşmeleri teminatın sağlandığı anda bir finansal yükümlülük olarak muhasebeleştirilir. Yükümlülük ilk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve daha sonra

- UFRS 9 *Finansal Araçlar*'a göre beklenen kredi zarar modeline göre belirlenen tutar ve
- İlk muhasebeleştirilen tutardan UFRS 15 Müşteri sözleşmelerinden hasılat standardı uyarınca muhasebeleştirilen kümülatif gelir tutarı düşülmesinden sonra geriye kalan tutardan büyük olanı üzerinden belirlenir.

Finansal teminatların gerçeğe uygun değeri borçlanma aracına ilişkin sözleşmeden doğan ödemeleri ile teminat olmadan gerekli olan ödemeler ya da yükümlülüklerin üstlenilmesinden kaynaklanan üçüncü bir tarafa ödenecek tahmin edilmiş tutarı arasındaki net nakit akımlarının farkının bugünkü değeri olarak belirlenir.

Kredi ve iştiraklerin diğer borçları ile ilgili olarak teminatların tazminatsız sağlandığı durumlarda, gerçeğe uygun değerleri katılım payı olarak muhasebeleştirilir ve yatırımın maliyetinin bir bölümü olarak muhasebeleştirilir.

UMS1(119)

25(r) Maddi duran varlıklar

UMS16(73)(a),(35)(b),(17)

Arsa ve binalar için grubun muhasebe politikası **dipnot 8(a)**'da açıklanmıştır. Tüm diğer maddi duran varlıklar tarihi maliyetinden amortisman indirilmek sureti ile değerlendirilir. Tarihi maliyeti, ilgili kalemlerin elde edilmesi ile doğrudan ilişkilendirilen harcamaları içerir. Maliyet ayrıca maddi duran varlıkların dövizli alımları ile ilgili yapılmış nakit akım riskinden korunmanın özkaynaklardan aktarılan herhangi bir kar veya zararlarını da içerebilir.

UMS16(12)

Sonraki maliyetler, uygun olduğunda, sadece varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik yararların işletmeye aktarılmasının muhtemel olması ve varlığın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda, varlığın defter değerine dahil edilir veya ayrı bir varlık olarak muhasebeleştirilir. Ayrı bir varlık olarak muhasebeleştirilen herhangi bir parçanın defter değeri yenilendiğinde finansal durum tablosu dışı bırakılır. Diğer tüm bakım onarım, oluştukları tarihte ilgili raporlama döneminin kar veya zarar tablosunda kaydedilir.

UMS16(39)

Arsa ve binaların defter değerlerinin yeniden değerlendirme sonucunda artışı, vergi sonrası diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklar altındaki fonlarda toplanır. Ancak, yeniden değerlendirme değer azalışını tersine çevirdiği ölçüde gelir olarak muhasebeleştirilir. Azalışlar, diğer kapsamlı gelirden bu varlıkla ilgili olarak yeniden değerlendirme fazlasındaki her türlü alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilir; diğer bütün azalışlar kar veya zarara kaydedilir. Her yıl, varlığın yeniden değerlendirilmiş defter değeri üzerinden hesaplanarak kar veya zarara kaydedilen amortisman ile orijinal maliyeti üzerinden hesaplanan amortisman arasındaki fark, vergi sonrası, maddi duran varlık kalemine ilişkin yeniden değerlendirme değer artış fonundan geçmiş yıl karlarına yeniden sınıflandırılır.

UMS1(119)	25(r) Maddi duran varlıklar
UMS16(50),(73)(b)	Grup tarafından kullanılan amortisman yöntemleri ve dönemleri dipnot 8(a) 'da açıklanmıştır.
UMS16(51)	Varlıkların kalıntı değeri ve yararlı ömürleri her raporlama döneminde gözden geçirilerek, gerektiğinde düzeltilir.
UMS36(59)	Bir varlığın defter değerinin tahmini geri kazanılabilir tutarından büyük olması durumunda, söz konusu varlığın defter değeri doğrudan geri kazanılabilir tutarına indirilir (dipnot 25(j)).
UMS16(68),(71),(41)	Bir maddi duran varlığın finansal durum tablosu dışı bırakılmasından doğan kar ve zararlar, ilgili varlığın elden çıkarılmasından kaynaklanan tahsilatların defter değeri ile karşılaştırılması ile belirlenir. Bunlar kar veya zarara dahil edilir. Yeniden değerlendirilmiş varlıklar satıldığında, bu varlıklarla ilgili diğer fonlarda tutulan herhangi bir tutarın geçmiş yıl karlarına aktarılması grup politikasıdır.
UMS1(119)	25(s) Yatırım amaçlı gayrimenkuller
UMS40(75)(a)	Grubun yatırım amaçlı gayrimenkuller ile ilgili muhasebe politikası dipnot 8(c) 'de açıklanmıştır.
UMS1(119)	25(t) Maddi olmayan duran varlıklar
UMS1(119)	(i) Şerefiye
UFRS3(32) UMS36(10)	Şerefiye dipnot 25(i) 'de anlatıldığı gibi ölçülür. Bağlı ortaklıkların edinilmesinde ortaya çıkan şerefiye maddi olmayan duran varlıklar içerisinde dahil edilir. Şerefiye itfa edilmez ancak her yıl veya koşullardaki değişiklikler veya olaylar değerinin düşmüş olabileceğini işaret ettiğinde daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Bir işletmenin finansal durum tablosu bırakılması sonucu oluşan karlar ve zararlar, satılan işletme ile ilgili şerefiyenin defter değerini de içerir.
UMS36(80)	Değer düşüklüğü testi için, şerefiye nakit yaratan birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin ortaya çıktığı işletme birleşmesinden faydalanması beklenen nakit yaratan birime veya birim grubuna yapılır. Birimler veya birim grupları şerefiyenin işletme içi yönetsel amaçlarla izlendiği ve faaliyet bölümleri olduğu en düşük seviyede tanımlanır (dipnot 2).
UMS1(119)	(ii) Ticari markalar, lisanslar ve müşteri sözleşmeleri
UMS38(74),(97), (118)(a),(b)	Ayrı olarak satın alınan ticari markalar ve lisanslar tarihi maliyetinden gösterilir. Ticari markalar, lisanslar ve müşteri sözleşmeleri bir işletme birleşmesinden elde edildiğinde birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirilir. Bunların sınırlı yararlı ömürleri vardır ve ilk muhasebeleştirmenin ardından sonrasında maliyetinden tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir.
UMS1(119)	(iii) Yazılım
UMS38(57),(66),(74), (97),(118)(a),(b)	Yazılım programlarının korunması ile ilgili maliyetler oluştuğunda gider olarak muhasebeleştirilir. Aşağıdaki koşulların karşılanması durumunda, grup tarafından kontrol edilen tespit edilebilir ve benzersiz yazılım ürünlerinin tasarım ve test edilmesi ile doğrudan geliştirme giderleri, maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilir:
	• Yazılımın kullanıma hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması • Yönetimin yazılımı tamamlama ve bunu kullanma veya satma niyetinin bulunması • Bu yazılımı kullanma veya satma imkan ve kabiliyetinin olması • Yazılımın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını gösterilebilmesi • Geliştirme safhasını tamamlamak ve yazılımı kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve • Geliştirme sürecinde yazılımla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.
	Yazılımın bir parçası olarak doğrudan aktifleştirilen maliyetlere çalışanların maliyetleri ve ilgili genel giderlerin uygun kısmı içerir. Aktifleştirilen geliştirme giderleri maddi olmayan varlıklar olarak muhasebeleştirilir ve varlığın kullanıma hazır olduğu noktada itfa edilirler.
UMS1(119)	(iv) Araştırma ve geliştirme
UMS38(54),(71)	Yukarıdaki (iii)'deki ölçüleri sağlamayan araştırma ve geliştirme harcamaları (iii) olduğu anda gider olarak muhasebeleştirilir. Daha önce bir gider olarak muhasebeleştirilmiş olan geliştirme maliyetleri sonraki dönemde bir varlık olarak muhasebeleştirilmez.
UMS1(119)	(v) İtfa yöntemleri ve süreleri
	Grubun maddi olmayan duran varlıkları için kullandığı itfa yöntemleri ve sürelerinin detayı için dipnot 8(d) 'ye bakınız.

UMS1(119)

25(u) Ticari ve diğer borçlarUFRS7(21)
UFRS9(5.1.1)

Bu tutarlar mali yılsonundan önce gruba sağlanan mal ve hizmetler için ödenmemiş yükümlülükleri temsil etmektedir. Bu tutarlar teminatlıdır ve genellikle kayda alındıktan sonraki 30 gün içinde ödenirler. Ticari ve diğer borçlar, ödemeler raporlama döneminden sonraki 12 aydan uzun olmadığı sürece kısa vadeli yükümlülükler olarak sunulur. Bu borçlar ilk muhasebeleştirilme sırasında gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirilirler ve sonraki ölçümde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler.

UMS1(119)

25(v) Finansal borçlarUFRS7(21)
UFRS9(5.1.1),(4.2.1)

Finansal borçlar ilk muhasebeleştirme esnasında gerçeğe uygun değerden katlanılan işlem maliyetleri düşülerek muhasebeleştirilirler. Finansal borçlar ilk muhasebeleştirmenin ardından itfa edilmiş maliyetlerinden ölçülürler. Tahsil edilen tutar (işlem maliyetleri düşülmüş) ile geri alınan tutar arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılmak sureti ile dönem süresince kar veya zarda muhasebeleştirilir. Kredi olanaklarının temininde ödenen ücretler, kredi olanaklarının bir kısmı ya da tamamının kullanılmasının muhtemel olması durumunda kredinin işlem maliyeti olarak muhasebeleştirilirler. Bu durumda, bu ücretler kredi kullanılıncaya kadar ertelenirler. Kredi olanaklarının bir kısmı ya da tamamının kullanılacağına muhtemel olduğuna dair bir kanıt bulunmadığında, bu ücretler likidite hizmetinin peşin ödemesi olarak aktifleştirilir ve kredi olanaklarının ilgili olduğu dönem boyunca itfa edilir.

UMS32(18)

Belirli bir tarihte paraya çevrilecek geri alınması zorunlu kılınan imtiyazlı pay senetleri, borç olarak sınıflandırılırlar. Bu imtiyazlı pay senetleri üzerindeki temettüler finansman maliyetleri olarak kar veya zararda muhasebeleştirilirler.

UMS32(18),(28),
(AG31)(a)

Adi pay senedine dönüştürülebilir bir tahvilin borç bileşeninin gerçeğe uygun değeri, eşdeğer dönüştürülemeyen bir tahvilin piyasadaki faiz oranı kullanılarak hesaplanır. Bu tutar, adi pay senedine dönüştürülmesiyle ortadan kalkıncaya ya da vadesi gelinceye kadar borç olarak itfa edilmiş maliyet esasına göre kaydedilir. Getirinin kalanı dönüştürme opsiyonuna tahsis edilir. Bu tutar, gelir vergisi etkileri düşülmek suretiyle özkaynaklara dahil edilerek muhasebeleştirilir.

UFRS9(3.3.1),(3.3.3)

Finansal borçlar sözleşmede belirtilen yükümlülük yerine getirildiğinde, iptal edildiğinde veya zaman aşımına uğradığında finansal durum tablosundan çıkarılır. Ortadan kalkan veya başka bir tarafa devredilen finansal borcun defter değeri ile devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü borç da dahil olmak üzere anılan borca ilişkin olarak ödenen tutar arasındaki fark, diğer gelir veya finansman gideri olarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UFRYK19(9)

Bir finansal borcun koşulları yeniden görüşüldüğünde ve işletme finansal bir borcun tamamının ya da bir kısmının (borcun özkaynakla takası) ortadan kalkması amacıyla kredi verene özkaynağa dayalı araçlar ihraç ettiğinde, finansal borcun defter değeri ile ihraç edilen özkaynağa dayalı aracın gerçeğe uygun değeri arasındaki fark olarak ölçülen bir kar veya zarar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UMS1(69)

Finansal borçlar, grubun borcun ödemesini raporlama döneminin sonundan itibaren en az on iki ay süreyle erteleyebilmesine yönelik koşulsuz bir hakkının bulunmaması durumunda kısa vadeli olarak sınıflandırılır.

UMS1(119)
UMS23(8)**25(w) Borçlanma maliyetleri**

Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen genel ve özel amaçlı alınmış borçların maliyetleri, ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak, bu varlıkları amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi için gerekli süre boyunca aktifleştirilir. Özellikli varlıklar amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilebilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi gerektiren varlıklardır. Özellikli varlıklarla ilgili alınmış harcanması beklenen özel amaçlı borçların geçici olarak nemalandırılması ile kazanılan yatırım geliri, aktifleştirme koşullarını sağlayan borçlanma maliyetlerinden düşülür.

Diğer borçlanma maliyetleri oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilir.

UMS1(119)

25(x) KarşılıklarUMS37(14),(24),
(63)

Dava karşılıkları, hizmet garantileri ve bir yükümlülüğün ifası, Grubun geçmiş bir olaydan kaynaklanan hukuki veya zımni mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve tutarın güvenli bir biçimde tahmin edilebiliyor olmasına bağlı olarak finansal tablolara yansıtılır. Karşılıklar gelecekteki faaliyet zararları için ayrılmazlar.

Benzer bir takım yükümlülükler olduğunda, bu yükümlülüklerin yerine getirilmelerinde nakit çıkışının gerekeceği olasılığı, yükümlülüklerin sınıfını bir bütün olarak dikkate almak suretiyle belirlenir. Aynı sınıftaki yükümlülüklerden herhangi bir tanesinin nakit çıkışının olasılığı küçük olsa bile bir karşılık ayrılır.

UMS37(36),(45),
(47),(60)

Karşılıklar, raporlama dönemi sonundaki mevcut yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın yönetimin en gerçekçi tahmininin bugünkü değeri olarak ölçülür. İskonto oranı paranın zaman değerine ilişkin mevcut piyasa değerlendirmelerini ve borca özgü riskleri yansıtan vergi öncesi orandır. Zamanın geçmesine bağlı olarak karşılıktaki artış faiz gideri olarak muhasebeleştirilir.

UMS1(119)

25(y) Çalışanlara sağlanan faydalar**(i) Kısa vadeli yükümlülükler ¹²**

UMS19(11),(13)

Raporlama dönemi sonundan itibaren 12 ay içerisinde ödeneceği öngörülen çalışanların hizmetinin karşılığı olarak verilen parasal olmayan faydalar ve biriken hastalık izinleri de dahil olmak üzere maaş ve ücret yükümlülükleri, raporlama döneminin sonuna kadar çalışanların hizmetlerine istinaden muhasebeleştirilir ve yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ödeneceği tahmin edilen tutarlardan ölçülür. Bu yükümlülükler finansal durum tablosunda kısa dönemli çalışanlara sağlanan faydalar olarak gösterilirler.

UMS19(8),(155),(156)

(ii) Diğer uzun vadeli çalışanlara sağlanan fayda yükümlülükleri¹²

Bazı ülkelerde, grup ayrıca çalışanların sundukları hizmetler karşılığı uzun dönemli ücretli izinler ve yıllık izinlerden dolayı oluşan yükümlülükleri, raporlama dönemi sonundan itibaren 12 ay içerisinde ödemeyi öngörmemektedir. Bu nedenle, bu yükümlülükler, öngörülen birim kredi yöntemini kullanarak çalışanların raporlama döneminin sonuna kadar sunduğu hizmetler için yapılacak olan gelecekteki ödemelerin bugünkü değeri olarak ölçülür. Tutar beklenen gelecek maaş ve ücret düzeylerine, çalışanların ayrılma deneyimi ve hizmet süresine istinaden verilir. Beklenen gelecekteki ödemeler, dönemleri ve para birimleri beklenen gelecekteki nakit çıkışlarına mümkün olduğunca uyan yüksek kaliteli işletme tahvillerinin raporlama dönemi sonundaki piyasa faiz oranları ile iskonto edilir. Deneyim düzeltmelerinin ve aktüeryal varsayımlardaki değişikliklerin bir sonucu olarak yeniden ölçümler kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UMS1(69)

Yükümlülükler, gerçekte ödemenin ne zaman gerçekleşmesinin beklendiğine bakılmaksızın, işletmenin borcun ödemesini raporlama döneminin sonundan itibaren en az on 12 süreyle erteleyebilmesine yönelik koşulsuz bir hakkının bulunmaması durumunda kısa vadeli olarak gösterir.

(iii) İş ilişkisi sonrası yükümlülükler

Grup, hem tanımlanmış fayda hem de tanımlanmış emeklilik katkı planları ile işten ayrılma sonrası sağlık planlarını da içeren çeşitli iş ilişkisi sonrası programlar yürütmektedir.

Emeklilik yükümlülükleri

UMS19(57),(67)

Tanımlanmış fayda emeklilik planları açısından finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen yükümlülük ve varlıklar, raporlama dönemi sonundaki tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinden plan varlıklarının gerçeğe uygun değerinden indirilmesi ile bulunur. Tanımlanmış fayda yükümlülüğü yıllık olarak bağımsız aktüerler tarafından öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak hesaplanır.

UMS19(83),(86)

Tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değeri, iskonto edilmiş tahmini gelecekteki nakit çıkışlarının faydaların ödeneceği para biriminden ve ilişkili yükümlülüğün vadeleri ile tutarlı vadelerde olan özel sektör tahvillerinden yüksek kaliteli olanların raporlama dönemi sonundaki piyasa getirilerine bakılarak iskonto edilmesi ile bulunur. Bu tür tahviller için derin bir piyasanın bulunmadığı durumlarda, devlet tahvillerinin piyasa oranları kullanılır.

UMS19(123)

Net faiz maliyeti, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün net bakiyesine ve plan varlıklarının gerçeğe uygun değerine iskonto oranı uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu maliyet, kar veya zarar tablosunda çalışanlara sağlanan fayda giderlerine dahil edilir.

UMS19(57)(d)

Deneyim düzeltmeleri ve aktüeryal varsayımlardan kaynaklanan yeniden ölçüm kar ve zararları olduğu dönemde doğrudan diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir. Bunlar özkaynak değişim tablosundaki ve finansal durum tablosundaki geçmiş yıl karlarına dahil edilirler.

UMS19(103)

Tanımlanmış hizmet yükümlülüğünün şimdiki değerinde, plandaki düzeltme veya kısıtlardan dolayı oluşan değişiklikler doğrudan geçmiş hizmet maliyetleri olarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

UMS19(51)

Tanımlanmış katkı planları için, grup kamu veya özel emeklilik sigorta planlarına zorunlu, sözleşmeli veya gönüllü olarak katkıları öder. Katkı payları ödendikten sonra grubun ilave ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Peşin ödenen katkılar gelecekteki ödemelerin azalmasını veya nakit olarak geri alınmasını sağlayacağı ölçüde, varlık olarak muhasebeleştirilir.

Diğer iş ilişkisi sonrası yükümlülükler

UMS19(155)

Bazı grup işletmeleri emeklilerine emeklilik sonrası sağlık faydaları sağlamaktadır. Bu faydalara erişim hakkı genellikle emeklilik yaşına kadar hizmette kalma ve asgari hizmet süresini tamamlama koşuluna bağlıdır. Bu faydaların tahmini maliyetleri istihdam süresince tanımlanmış fayda emeklilik planları ile aynı muhasebe yöntemi kullanılarak tahakkuk edilir. Deneyim düzeltmeleri ve aktüeryal varsayımların değişikliklerinden kaynaklanan yeniden ölçüm kar ve zararları, oluştukları dönemde diğer kapsamlı gelirlerde özkaynaklara kaydedilir veya alacaklandırılır. Bu yükümlülükler bağımsız aktüerler tarafından yıllık olarak değerlendirilmektedir.

UMS1(119)

25(y) Çalışanlara sağlanan faydalar

UMS1(119)

(iv) Hisse bazlı ödemeler ¹³

Hisse bazlı katkı faydaları, çalışanlara DEĞER A.Ş. Çalışan Opsiyon Planı, yoluyla sağlanan çalışan pay programı, kısa vadeli yönetici teşvik planı ve pay kıymet takdiri haklarıdır. Bu planlarla ilgili bilgiler **dipnot 21**'de verilmiştir.

Çalışan opsiyonları

UFRS2(15)(b),(19)

DEĞER A.Ş. Çalışan Opsiyon Planı kapsamında verilen opsiyonların gerçeğe uygun değerleri özkaynakta bir artışa karşılık gelen çalışan faydaları giderleri olarak muhasebeleştirilir. Giderleştirilecek toplam tutar verilen opsiyonların gerçeğe uygun değerleri referans alınarak belirlenir:

UFRS2(21)

- Herhangi piyasa performans koşulları dahil edilerek (örneğin işletmenin pay fiyatı)

UFRS2(20)

- Herhangi hizmet ve piyasa dışı performans hak ediş koşullarının etkisini hariç tutarak (Örneğin karlılık, satış büyüme hedefleri ve belirli bir süre boyunca işletmenin kalan bir çalışanı), ve

UFRS2(21A)

- Herhangi hak ediş olmayan koşulların etkilerini dahil ederek (örneğin çalışanların tasarruf etmeleri için veya belirli bir sürede tuttuğu paylar için gereklilik).

UFRS2(19)

Toplam gider, tüm belirlenmiş hak ediş koşullarının sağlandığı hak ediş süresi boyunca muhasebeleştirilir. Her raporlama dönemi sonunda, piyasa dışı hak ediş ve hizmet koşullarına göre hak ediş beklenen işletme opsiyonların sayılarının tahminlerini yeniden değerlendirir. Eğer varsa, orijinal tahminlerdeki değişikliklerin özkaynaklara yapılan düzeltmelere karşılık gelen kar veya zarardaki etkisini muhasebeleştirir.

Dipnot 25(b) (i)'de sağlanan koşullar uyarınca konsolide edilen Çalışan Opsiyon Planı, DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından yönetilir. Opsiyonlar kullanıldığında, vakıf çalışanlara uygun miktardaki payları transfer eder. Doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri ile netleştirilen alınmış getiriler özkaynaklara doğrudan alacaklandırılır.

Çalışan pay planı

Çalışan pay planı altında, DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından çalışanlara hiç bir nakit bedel olmaksızın ihraç edilen paylar hak ediş tarihi itibarıyla hemen verilir. Bu tarihte, ihraç edilen payların piyasa fiyatı özkaynaklarda artışa karşılık gelen çalışan fayda giderleri olarak muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş paylar

UFRS2(15),(16),(19)

Kısa vadeli teşvik planı çerçevesinde çalışanlara bir karşılık ödemeksizin hak edilmiş ertelenmiş payların gerçeğe uygun değeri ilgili hizmet süresi boyunca ikramiyenin ilgili olduğu yılda ve payların hak ediş süresinde, gider olarak muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer payların hak edildiği tarihte ölçülür ve özkaynaklarda paya dayalı ödemeler fonunda muhasebeleştirilir. Hak edilmesi beklenen payların sayısı piyasa dışı hak ediş koşullarına bağlı olarak tahmin edilir. Tahminler her raporlama dönemi sonunda güncellenir ve düzeltmeler kar veya zararda ve paya dayalı ödemeler fonunda muhasebeleştirilir.

UFRS2(19)

Çalışanın hizmet şartlarını yerine getirmemesinden dolayı pay haklarını kaybettiğinde, ilgili paylar ile alakalı daha önce muhasebeleştirilmiş giderler, hakkın kaybedildiği yürürlük tarihinde ters çevrilir.

Ertelenmiş paylar piyasadan DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından hak ediş tarihinde elde edilir ve hak edilinceye kadar işletmenin geri alınmış pay senetleri olarak tutulur. (aşağıda **dipnot 25(z)**'ye bakınız).

Pay senedi kıymet takdiri hakları

UFRS2(30)

Grubun pay senedi kıymet takdiri hakları için olan yükümlülükler çalışan fayda gideri olarak ilgili hizmet süresi boyunca muhasebeleştirilir. Her raporlama döneminde yükümlülükler gerçeğe uygun değerinden tekrar ölçülür ve çalışan fayda yükümlülükleri olarak finansal durum tablosunda gösterilir.

UMS1(119)

(v) Kar paylaşımı ve ikramiye planları

UMS19(119)

Grup bir yükümlülüğü ve ikramiye ile ilgili olan bir gideri ile bazı düzeltmeler sonrası işletme ortaklarında atfedilebilecek karı dikkate alan bir formüle dayalı kar paylaşımını muhasebeleştirir. Grup sözleşmeye dayalı yükümlülükleri için veya zımni yükümlülük yaratıp bir geçmiş uygulama var ise karşılık ayırır.

UMS1(119)

25(y) Çalışanlara sağlanan faydalar

UMS1(119)

(vi) Kıdem tazminatları

UMS19(165),(166)

İstihdam normal emeklilik tarihinden önce grup tarafından sonlandırıldığında veya bir çalışan bu faydalar karşılığında gönüllü olarak ayrılmayı kabul ettiğinde kıdem tazminatları ödenir. Grup kıdem tazminatlarını takip eden tarihlerden önce olanında muhasebeleştirir: (a) Grubun artık bu faydaların teklifini geri çekemediğinde ve (b) işletmenin UMS 37 kapsamında yeniden yapılanma ile ilgili giderleri muhasebeleştirdiğinde ve kıdem tazminatlarının ödemesine dahil olduğunda. Gönüllü işten ayrılmayı teşvik etmek amacı ile yapılmış olan bir teklifin varlığı durumunda, kıdem tazminatları teklifi kabul etmesi beklenen çalışanların sayısına bağlı olarak ölçülür. Raporlama dönemi sonundan sonraki 12 aydan daha fazla bir döneme isabet eden tazminatlar bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

(vii) Çalışan fayda yükümlülüklerinin yeniden sınıflandırılması ¹⁴

UMS1(41)

Biriken hastalık izni ve diğer uzun vadeli çalışan faydaları için olan grubun yükümlülükleri finansal durum tablosunda daha önce yükümlülük olarak gösterilmişti. Ancak, yönetim tüm çalışan fayda yükümlülüklerinin finansal durum tablosunda ayrı tek bir satırda gösterilmesinin daha uygun olacağını dikkate almıştır. 31 Aralık 2018'deki önceki yıl karşılaştırmaları 470.000 TL'nin kısa vadeli karşılıklardan kısa vadeli çalışan fayda yükümlülüklerine ve 2.270.000 TL'nin uzun vadeli karşılıklardan uzun vadeli çalışan fayda yükümlülüklerine yeniden sınıflandırılmasından dolayı yeniden düzenlenmiştir (1 Ocak 2018 itibarıyla sırasıyla 440.000 TL ve 2.196.000 TL).

UMS1(119)

25(z) Ödenmiş sermaye

UMS32(18)(a)

Adi pay senetleri özkaynak olarak sınıflandırılır. Zorunlu olarak itfa edilebilir imtiyazlı pay senetleri yükümlülük olarak sınıflandırılır (**dipnot 7(g)**).

UMS32(35),(37)

Yeni pay senedi veya opsiyon ihraç etmekle doğrudan ilişkili ek maliyetler özkaynaklarda pay senetlerinden elde edilen gelirden vergiler netleştirilmek suretiyle indirim olarak gösterilir.

UMS32(33)

Herhangi bir grup şirketinin, şirketin özkaynağına dayalı araçlarını satın alması durumunda, örneğin bir pay geri alım veya paya dayalı ödeme planlarının bir sonucu, doğrudan atfedilebilen herhangi bir ek maliyet de dahil olmak üzere ödenen bedel (gelir vergisinden net olan) geri alınan pay senetleri olarak özkaynaklardaki DEĞER A.Ş. sahipleri paylarından, bu paylar iptal edilene veya yeniden düzenlenene kadar düşülür. Bu tip pay senetlerinin tekrar ihraç edildiği durumlarda, alınan herhangi bir bedel, doğrudan ilişkilendirilebilir ek işlem maliyetleri ve ilişkili gelir vergisi etkileri düşülerek, DEĞER A.Ş.'nin ortaklarına atfedilebilen özkaynaklarına dahil edilir.

UMS32(33)

DEĞER A.Ş. Çalışan Pay Vakfı tarafından tutulan pay senetleri, işletmenin geri satın alınan kendi payları olarak açıklanır ve ödenmiş sermayeden çıkartılır.

UMS1(119)

25(aa) Temettüleri

UMS10(12),(13)

Beyan edilen temettü tutarı için uygun bir şekilde yetkilendirilmiş ve artık işletmenin takdirine bağlı olmayan karşılık raporlama tarihinin sonunda ya da öncesinde ayrılır fakat raporlama dönemi sonunda dağıtılmaz.

UMS1(119)

25(ab) Pay başına kazanç**(i) Pay başına esas kazanç**

UMS33(10)

Pay başına esas kazançlar:

- Adi pay senetleri dışındaki herhangi bir özkaynağı yönetme maliyetleri hariç işletmenin pay senedi sahiplerinin payına düşen karının
- Yıl boyunca ihraç edilen ve hazine payları hariç tutularak adi pay senetlerinde ikramiye unsurları için düzeltilmiş, mali yıl boyunca ödenen adi pay senedi adedinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır (**dipnot 9(b)**).

(ii) Seyreltilmiş pay başına kazanç

UMS33(30)

Seyreltilmiş pay başına kazanç, pay başına esas kazancın hesaplamasında kullanılan rakamları aşağıdakileri dikkate alarak düzeltilir:

- Seyreltilme potansiyeli olan adi pay senetleri ile ilişkili faizin ve diğer finansman giderlerinin gelir vergisi sonrası etkisi ve
- Tüm seyreltilme potansiyeli olan adi pay senetlerinin dönüştürülmesinden kaynaklanan mevcut ilave adi pay senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi

UMS1(119)

25(ac) Tutarların yuvarlaması

UMS1(51)(e)

Finansal tablolarda açıklanan tüm tutarlar ve notlar aksi belirtilmedikçe en yakın bin TL'ye yuvarlanmıştır.

Önemli muhasebe politikalarının özeti

Bir muhasebe politikasını açıklayıp açıklamamak

- UMS1(119)
1. Belirli muhasebe politikalarının açıklanıp açıklanmamasına karar verirken, yönetim açıklamaların kullanıcıların işlemlerin, diğer olayların ve durumların raporlanan finansal performans ve finansal duruma nasıl yansıtıldığını anlamalarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını dikkate alır. Belirli muhasebe politikalarına ilişkin açıklamalar özellikle bu politikalar UFRS’de izin verilen alternatiflerden seçildiğinde kullanıcılar için özellikle yararlıdır.
 2. Bazı UFRS’ler özellikle belirli muhasebe politikalarının, farklı politikalar arasından yönetim tarafından yapılan seçimler de dahil olmak üzere açıklanmasını gerektirir. Örnek olarak, UMS 16 *Maddi duran varlıklar* maddi duran varlık sınıfları için kullanılan ölçüm esaslarının ve UFRS 3 *İşletme Birleşmeleri* dönem içerisinde elde edilen kontrol gücü olmayan paylar için kullanılan ölçüm esaslarının açıklanmasını gerektirir.
 3. Bu yayımda, biz işletmeye özgü olan ve finansal tablolardaki ayrı satır kalemlerinin ve bu satır kalemlerine ilişkin notlarla birlikte anlaşılabilirliğini sağlayan politikaları açıkladık. Diğer, daha genel politikalar **dipnot 25**’de açıklanır. Yerel mevzuatta izin verildiğinde, işletmeler bu işletmeye özgü olmayan politikaları ilave “Ek bölümlere” taşımayı dikkate alabilir.

Muhasebe politikalarındaki değişiklik - yeni ve yeniden düzenlenmiş muhasebe standartları

- UMS8(28)
4. Bir işletme, yeni veya yeniden düzenlenmiş bir muhasebe politikası neticesinde veya kendi isteğiyle herhangi bir muhasebe politikasını değiştirdiğinde, değişikliği notlarında açıklamalıdır. Bir politika geriye dönük olarak değiştirildiğinde ek açıklamalar yapmak gerekmektedir. Daha fazla bilgi için **dipnot 26**’ya bakınız.
- UMS8(28)
5. Yeni ve yeniden düzenlenmiş muhasebe standartları ve yorumlarının, cari yılı etkileyen veya gelecek dönemleri etkileme olasılığı olan bir muhasebe politikasında değişikliğe neden olmaları durumunda açıklanmaları gerekir. İşletmenin muhasebe politikaları ve finansal tablolarına yansıtılan tutarlar üzerinde herhangi bir etkinin olmadığı bildirinin açıklanmasına gerek yoktur.

Muhasebe politikalarının erken uygulanması

6. DEĞER A.Ş. genellikle herhangi bir standardı veya standartlardaki değişiklikleri, değişiklikler mevcut bir uygulamayı açıklığa kavuşturmadığı ve herhangi önemli bir değişiklik getirmediği sürece erken uygulamamaktadır. (örneğin UFRS Standartları 2015-2017 yıllık iyileştirmeler sonucunda yapılan değişiklikler) Erken uygulanmayan standartların ve yorumların etkileri **dipnot 25(a) (iv)**’de açıklanır.

Yayınlanan ancak henüz yürürlüğe girmeyen standartlar ve yorumlar

- UMS8(30)
7. İşletmelerin, henüz uygulanmamış ancak cari dönemde ve öngörülebilir yakın gelecekteki işlemlerde işletme üzerinde önemli etkisinin olması beklenen herhangi bir muhasebe politikası ve yorumun olması durumunda, açıklaması gerekir (örneğin UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri, gerektiğinde). Bir bildirinin henüz mevcut olmayan yeni bir muhasebe politikası seçeneğini açıklaması durumunda, işletme gelecekte bu kullanım seçeneğini seçip seçmeyeceğini ve/veya nasıl seçeceğini açıklamalıdır.
 8. Görüşümüze göre, beklenen etkinin önemli olması durumunda, işletmelerin yeni muhasebe bildirimlerinin bilanço tarihi sonrasında fakat finansal tabloların onayından önce yapılmış olsalar bile bu açıklamaları yapmaları gerekir.
 9. Sayfa 178 ‘deki örnek muhasebe politikaları dipnotu söz konusu tarihte bu standartların hiçbirinin DEĞER A.Ş. üzerinde önemli bir etkisi olmayacağını varsaymaktadır. Ancak, bu durum benzer tüm işletmelere geçerli olmayacak ve işletmelerin gerektiğinde uygun açıklamaları sağlaması gerekecektir. 31 Mayıs 2019 itibarıyla yayımlanmış olan fakat henüz zorunlu olmayan standartların ve yorumların tam listesi için lütfen EK D’ye bakınız.

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri gibi yeni büyük standartlar için, düzenleyiciler, genel olarak eğer bu standartlar işletme ile ilgiliyse, işletmenin geçiş yaklaşımına ilişkin özel açıklamaları ve nihai olarak bu standartların tahmini etkisini görmeyi bekler.

Önemli muhasebe politikalarının özeti

Finansal araçlar

10. Finansal araçların ölçüm esaslarının açıklanması aşağıdakileri içerebilir:

- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal varlık ve yükümlülüklerin niteliği, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülüklerin değerlendirme ölçütleri ve işletmenin bu ölçütleri UFRS 9 koşulları için nasıl karşıladığı
- (b) Finansal varlıkların normal yoldan alım ve satımlarının ticari işlem tarihinde mi yoksa ödeme tarihinde mi muhasebeleştirilip muhasebeleştirilmediği
- (c) Finansal araçların her bir kategorisi için net kar veya zararların nasıl belirlendiği (örnek olarak gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda takip edilen herhangi bir kalemin üzerindeki net kar veya zararların faiz veya temettü gelirini içerip içermediği)

Finansal varlık ve türevlerin gerçeğe uygun değer kar ve zararlarının sunumu

11. DEĞER A.Ş.'nin finansal varlıklar ve türevlere ilişkin muhasebe politikaları (**dipnot 25(o) ve (p)**), kapsamlı gelir tablosunda (veya geçerliyse kar veya zarar tablosunda) ilgili gerçeğe uygun değer kar veya zararlarının nerede sunulduğunu belirtir. Fakat UFRS 9 kapsamlı gelir tablosu gösterimine ilişkin açıklama getirmemektedir. Gerçeğe uygun değer kar ve zararlarının diğer yollardan sunulması aynı derecede uygun olabilir. Örneğin, faiz oranı riskinden korunma dolayısı ile oluşan gerçeğe uygun değer değişiklikleri veya faiz oranı riskinden korunma işleminin etkisiz kısmı finansman giderlerinden ziyade diğer gelir/(giderler) altında sunulabilir.

Çalışanlara sağlanan faydalar

Yıllık izin yükümlülüklerinin sunumu ve ölçümü

12. DEĞER A.Ş. tahakkuk etmiş yıllık izinler ile ilgili yükümlülüğünü kısa vadeli çalışan fayda yükümlülükleri içinde sunmuştur. Fakat bu tutarları karşılık (eğer gelecek dönemdeki ödemelerin zamanlama ve/veya tutarı belirsizse ve UMS 37'deki "karşılık" tanımını sağlıyorsa), veya diğer yükümlülükler olarak sunmak aynı şekilde uygun olabilir.

Ölçüm amacıyla, UMS 19'daki ilkeler uyarınca, DEĞER A.Ş.'nin hem kısa vadeli faydalar olarak sınıflandırılan yıllık izin yükümlülüklerinin ve hem de diğer uzun vadeli faydalar olarak sınıflandırılan yükümlülüklerin olduğunu varsaydık. En uygun uygulama, bireysel gerçeklere ve koşullara ile ilgili ülkelerdeki istihdam düzenlemelere bağlı olacaktır. Kısa vadeli fayda olarak sınıflandırılması ve ölçülmesi için, yükümlülüklerin, çalışanın ilgili hizmetleri verdiği yıllık raporlama döneminin bitiminden sonraki 12 ay içinde yerine getirilmesi beklenmelidir. UMSK bunun tek tek çalışan bazında değil, bir bütün olarak yıllık izin yükümlülüğü için değerlendirilmesi gerektiğini açıklamıştır.

Pay bazlı ödemeler - gideri muhasebeleştirme ve ödeme tarihi

13. Pay bazlı ödeme giderleri çalışanların ilgili hizmetleri yerine getirdikleri dönem boyunca muhasebeleştirilir. Bu dönem hibe tarihinden önce başlayabilir. Bu durumda, işletme hizmete başlama tarihi ile hibe tarihi arasındaki dönem boyunca aldığı hizmetleri muhasebeleştirmek amacıyla özkaynağa dayalı araçların hibe tarihindeki gerçeğe uygun değerini tahmin eder. Hibe tarihi belirlendikten sonra, işletme sonunda alınan hizmetlerin özkaynağa dayalı araçlarının hibe tarihindeki gerçeğe uygun değerine dayanması için daha önceki tahminini revize eder. DEĞER A.Ş. tarafından verilen ertelenmiş pay senetleri bu durumun bir örneğidir. Bunlar ikramiyelerin ilgili olduğu ve ertelenen payların hak edişlerinin 2 yıl sonrası dönemi olarak, üç yıl ve iki ay boyunca giderleştirilirler.

Yeniden sınıflandırma

14. Bir işletme sunumdaki bir değişiklikten ötürü karşılaştırma tutarlarında yeniden sınıflama yaptığında, notlarında yeniden sınıflamanın niteliğini ve yeniden sınıflandırma nedenini açıklamalıdır. Bu açıklamayı örneklemek için, bu yayında DEĞER A.Ş.'nin cari yılda finansal durum tablosunda çalışan yükümlülüklerini karşılıklardan ayrı bir satıra yeniden sınıflandırdığını varsaydık.

Önemli muhasebe politikalarının özeti

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

15. Bu yayında, Değer A.Ş.'ye uygun olmaması sebebiyle aşağıdaki gerekli açıklamalara yer verilmemiştir:

Örneklenen konular	İlgili açıklamalar ve referanslar
Değerleme yöntemi kullanılarak belirlenmiş gerçeğe uygun değer - ilk muhasebeleştirilmedeki fark	Kar veya zararda bu farkı finansal tablolara almak ile ilgili muhasebe politikasını açıklayın (her bir finansal araç sınıfı için)
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan finansal varlıklar ve yükümlülüklerin niteliğini, bu şekilde sınıflandırmada işletmenin gerekli şartları nasıl yerine getirdiğini açıkla. Örnek açıklamalar için dipnot 7 paragrafı 16'daki yoruma bakınız.
Yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama	Finansal tabloların ve karşılaştırmalarının yeniden düzenlendiğini, hangi yöntemin kullanıldığını (tarihi maliyet veya cari maliyet yaklaşımı) ve fiyat endeksinin ölçüm birimi ve düzeyi hakkında bilgileri açıklayın.

Sektöre özgü açıklamalar

16. **Ek C UFRS 6 Maden Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi** ve **UMS 41 Tarımsal Faaliyetler** ile ilgili örnek ve açıklama gereklilikleri hakkında bir açıklama sağlar. Sektöre özgü muhasebe politikaları ve diğer ilgili açıklamalar ile ilgili başka örnekler aşağıdaki PwC yayımlarında bulunabilir:

- (a) *UFRS Örnek Konsolide Finansal Tablolar - Yatırım amaçlı gayrimenkuller*
- (b) *UFRS Örnek Konsolide Finansal Tablolar - Yatırım fonları*
- (c) *UFRS Örnek Konsolide Finansal Tablolar - Özel sermaye fonu*
- (d) *UFRS 9 Bankalar için - Örnek Açıklamalar*

26 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler ¹⁻³⁻⁹⁻¹⁰

UMS8(28)

UMS8(28)(a)-(d)
UFRS16(C5)(b),(C7)
Yeni gösterim
Yeni gereklilik

Bu dipnot, UFRS 16 Kiralamalar standardının uygulanmasının grubun finansal tabloları üzerindeki etkisini açıklar.

Yukarıdaki dipnot 25 (a) 'da belirtildiği gibi, Grup 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geriye dönük olarak UFRS 16 Kiralamalar standardını uygulanmıştır, ancak standarttaki özel geçiş hükümleri uyarınca izin verilen 2018 raporlama dönemi için karşılaştırmalı düzeltmeleri yapmamıştır. Yeni kiralama kurallarından kaynaklanan yeniden sınıflandırmalar ve düzeltmeler bu nedenle 1 Ocak 2019 tarihli açılış bilançosunda muhasebeleştirilmiştir. Yeni muhasebe politikaları **not 8 (b) (iii)** 'de açıklanmıştır.

UFRS16(C8),(C12)(a)

UFRS 16'nın uygulanmasında, Grup, daha önce UMS 17 Kiralamalar standardının ilkeleri kapsamında "faaliyet kiralamaları" olarak sınıflandırmış olduğu kiralamalara ilişkin kiralama yükümlülüklerini muhasebeleştirilmiştir. Bu yükümlülükler, geri kalan kira ödemelerinin bugünkü değerinde ölçülmüş ve kiracının 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren alternatif faiz borçlanma oranı kullanılarak indirgenmiştir. 1 Ocak 2019 tarihinde, kiralama yükümlülüklerine uygulanan kiracının ağırlıklı ortalama alternatif faiz borçlanma oranı %2,5'tir.

İşletme, ilk uygulama tarihinde önceden finansal kiralama olarak sınıflandırılan kiralama sözleşmeleri için geçişten önceki kiralama varlık ve yükümlülüklerinin defter değerini, kullanım hakkı varlığı ve kiralama yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilmiştir. UFRS 16'nın ölçüm ilkeleri sadece bu tarihten sonra uygulanacaktır. Bu durum, **artık değer garantileri** için 29.000TL tutarında ve bir endeks veya oran üzerinden değişken kira ödemeleri için 24.000TL tutarında düzeltmeler yapılmasına neden olmuştur. Kiralama yükümlülüklerinin yeniden ölçülmesi, ilk uygulama tarihinden hemen sonra ilgili kullanım hakkı varlıklarında düzeltmeler olarak muhasebeleştirilmiştir.

(i) Kullanılan pratik uygulamalar

UFRS16(C13),(C10)

Grup UFRS 16'yı ilk kez uygularken, standardın izin verdiği aşağıdaki pratik uygulamaları kullanmıştır:

- makul derecede benzer özelliklere sahip bir portföy kiralamalarına tek bir iskonto oranının kullanılması
- değer düşüklüğü incelemesine alternatif olarak, kiralamaların ekonomik açıdan dezavantajlı olup, olmadığına dair önceki değerlendirmelerin dikkate alınması – 1 Ocak 2019 itibarıyla dezavantajlı sözleşme bulunmamaktadır.
- 12 aydan az kira süresi kalan faaliyet kiralamalarının 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla kısa vadeli kiralamalar olarak muhasebeleştirilmesi
- ilk uygulamada kullanım hakkı varlığının ölçümü için başlangıçtaki doğrudan maliyetlerin hariç tutulması ve
- sözleşmenin uzatma veya sonlandırma seçenekleri içerdiği kiralama süresinin belirlenmesinde kullanılması

UFRS16(C4)

Ayrıca grup, ilk uygulamada bir sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup, olmadığını ya da bir kiralama işlemi içerip, içermediğini yeniden değerlendirmemeyi seçmiştir. Bunun yerine, geçiş tarihinden önceki sözleşmeler için, UMS 17 ve UFRS Yorum 4 kapsamında yapılan değerlendirmeleri dikkate alarak, kiralama işlemi içerip, içermediğine karar vermiştir.

(ii) Kira yükümlülüklerinin ölçümü

2019

UFRS16(C12)(b)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla açıklanan operasyonel kiralama taahhütleri ^{6,7}	6.820
İlk uygulama tarihinde grubun alternatif borçlanma oranı xx.x% kullanılarak indirgenmiş	6.035
Artı: 31 Aralık 2018 itibarıyla muhasebeleştirilmiş finansal kiralama yükümlülükleri	5.688
(Eksi): kısa vadeli muhasebeleştirilmeyen kiralama yükümlülükleri	(210)
(Eksi): düşük değerli muhasebeleştirilmeyen kiralama yükümlülükleri	(222)
Artı/(Eksi): kiralama sözleşmesi olarak yeniden değerlendirilenler ⁸	-
Artı/(Eksi): uzatma ya da sonlandırma işlemlerinin farklı uygulama sonuçlarının düzeltmeleri ⁸	-
Artı/(Eksi): endeks ya da orana bağlı değişken kira ödemeleri düzeltmeleri ⁸	-
1 Ocak 2019 itibarıyla muhasebeleştirilen kiralama yükümlülüğü	11.291
Bunlardan:	
Kısa vadeli kiralama yükümlülükleri	2.777
Uzun vadeli kiralama yükümlülükleri	8.514
	11.291

UFRS16(C8)(b)
Zorunlu olmayan
açıklama

(iii) Kullanım hakkı varlıklarının ölçümü

Gayrimenkul kiralaması ile ilgili kullanım hakkı varlığının ölçümü geriye dönük olarak bu kural, her zaman varmış gibi uygulanmıştır. Kiralama yükümlülüğüne eşit tutarda ölçülen diğer kullanım hakkı varlıkları, 31 Aralık 2018 tarihli bilançoda muhasebeleştirilen kira sözleşmesiyle ilgili peşin ya da tahakkuk eden kira ödemelerinin tutarı ile düzeltilmiştir.

(iv) 1 Ocak 2019 finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen düzeltmeler

Muhasebe politikasındaki değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihli bilançoda aşağıdaki kalemleri etkilemiştir:

- Maddi duran varlıklar – 4.914.000TL azalış
- Kullanım hakkı varlıkları – 9.508.000TL artış
- Ertelenmiş vergi varlıkları – 328.000TL artış
- Önödemeler – 85.000TL azalış
- Borçlanmalar – 6.638.000TL azalış
- Kiralama yükümlülükleri – 11.291.000TL artış

1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçmiş yıl kar/zararlarına net etkisi 184.000TL artış olmuştur.

ii) Muhasebeleştirme – kiraya veren

UFRS 16'nın uygulanması sonucunda, Grup faaliyet kiralaması altında kiraya veren olarak tutulan varlıkların muhasebesinde herhangi bir düzeltme yapmak zorunda kalmamıştır (bakınız **dipnot 8 (c)**).

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

1. Bu dokümandaki açıklamalar, bir şirket grubunun UFRS 16 Finansal Kiralamalar standardının uygulandığında nasıl etkilenebileceğini göstermektedir. Diğer standartlardaki değişiklikler ve etkileri Ek D'de özetlenmiştir. Bu standartların grubun muhasebe politikaları üzerinde önemli bir etkisi olmadığı varsayılmıştır. Fakat, bu varsayım tüm işletmeler için geçerli olmayacaktır. İşletmenin finansal tablolarında raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olan bir politika değişikliği olması durumunda, bunun açıklanması gerekecektir.

UFRS 16 uygulanırken yapılan varsayımlar

2. Bu yayındaki açıklamaları derlerken, aşağıda açıklanmış olan birtakım varsayımlar yapılmıştır
 - a) DEĞER AŞ., aşağıdaki 3. paragrafta belirtilen kolaylaştırılmış geçiş yaklaşımını ve UFRS 16'daki mevcut tüm istisnaları kullanmıştır ve
 - b) UFRS 16'nın uygulanması, değer düşüklüğü hesaplamalarını etkilememiştir ve geçiş düzeltmelerinin bir parçası olarak ek bir değer düşüklüğü kaybının muhasebeleştirilmesini gerektirmemiştir.
 - c) DEĞER AŞ., yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılayan kullanım hakkı varlığına sahip değildir.
 - d) DEĞER AŞ.'nin kiraya veren olarak herhangi bir finansal kiralaması yoktur ve
 - e) UFRS 16'nın uygulanması, DEĞER AŞ.'nin faaliyet kiralaması kapsamında kiraya veren varlıklarla ilgili olarak muhasebeleştirdiği tutarlarda herhangi bir düzeltme gerektirmemiştir.

Kolaylaştırılmış geçiş yaklaşımı

3. Kiracının basitleştirilmiş yöntemi uygulaması durumunda, karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmez. Bunun yerine, standardın uygulanmasının birikimli etkisi ilk uygulama tarihinde geçmiş yıl karlarının (veya uygun olan diğer özkaynak bileşeninde) açılışında düzeltme olarak muhasebeleştirir. Geriye dönük uygulama isteğe bağlı olsa da, seçildiğinde tüm kiralamalara uygulanmalıdır. Bu durumda diğer kiralama sözleşmeleri için kolaylaştırılmış geçiş yöntemi uygulanmasına izin verilmemektedir.

UFRS16(C3),(C10),(C13)

UFRS16(C5),(C6)

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

UFRS16(C8)

Bilanço kalemi	Ölçüm
<i>Daha önce faaliyet kiralaması olarak sınıflanan kiralamalar</i>	
Kiralama yükümlülüğü	Kalan kira ödemelerinin bugünkü değeri, ilk uygulama tarihinde kiracının alternatif borçlanma oranı kullanılarak iskonto edilir.
Kullanım hakkı varlığı	Geriye dönük hesaplama, ilk uygulama tarihinde kiracının alternatif borçlanma oranına dayalı bir iskonto oranı kullanımı veya Kira yükümlülüğü tutarı (o kiralamayla ilgili ödenmiş veya tahakkuk eden kira ödemelerinin önceden muhasebeleştirilen tutarı ile düzeltilmiştir). Kiracılar, her sözleşme bazında bu alternatiflerden birini seçebilir.
Bilanço kalemi	Ölçüm
<i>Daha önce finansal kiralama olarak sınıflanan kiralamalar</i>	
Kiralama yükümlülüğü	İlk uygulama tarihinden hemen önceki kiralama yükümlülüğünün defter değerinin tutarı.
Kullanım hakkı varlığı	İlk uygulama tarihinden hemen önce kiralanan varlığın defter değerinin tutarı.
Kiralama yükümlülüğü ve kullanım hakkı varlığı	UFRS 16'yı uygulamaktan kaynaklanan herhangi bir ölçüm düzeltmesi, geçiş sonrası muhasebeleştirilir, örnek, dağıtılmamış karlar üzerinden muhasebeleştiririz.

UFRS16(C11)

UFRS 16 geçiş açıklamaları

UFRS16(C12),
UMS8(28)(f)

- Basitleştirilmiş yöntemi uygulayan işletmenin, standardın uygulanmasından dolayı etkilenen bireysel finansal tablo kalemlerini açıklaması gerekmez. İşletmenin, ayrıca bu standardın uygulanmasının cari döneme etkisini açıklaması gerekmez.
- Bununla birlikte, ilk uygulama tarihinde muhasebeleştirilen düzeltmelerin en azından açıklamalarının sayfa 196'da özetlendiği şekilde sunulması önerilir. Bir sonraki sayfada gösterildiği gibi, bazı işletmeler etkilenen tüm kalemlerin mutabakatının verilmesini faydalı bulabilir. UFRS 16'nın uygulanmasıyla, raporlanan bölüm sonuçlarının önemli ölçüde etkilenmesi durumunda, işletmeler ek açıklayıcı bilgiler vermeyi dikkate alabilir, **dipnot 2(f)**'de gösterilmiştir. Benzer olarak, işletmenin değer düşüklüğü hesaplamaları UFRS 16'nın uygulanmasından etkilenirse, değer düşüklüğü açıklamalarının bir parçası olarak veya muhasebe politikası değişikliği notunda, ek açıklamalar kullanıcılar için yararlı olabilir.
- Basitleştirilmiş yaklaşımı uygulayan işletmeler, ilk uygulama tarihinde muhasebeleştirilen kiralama borçlarına uygulanan ağırlıklı ortalama alternatif borçlanma oranını uygulayarak ve aşağıdakiler arasındaki herhangi bir farkı detaylı açıklamalıdır:
 - İlk başvuru tarihinden hemen önceki yıllık raporlama döneminin sonunda UMS 17 uygulanan operasyonel kiralama taahhütlerinin açıklamaları (ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma oranını kullanarak indirgenen) ve
 - UFRS 16'nın ilk uygulandığı tarihte kiralama yükümlülükleri muhasebeleştirilir.
- Bizim görüşümüze göre, bu bilginin sayfa 196'da gösterilen mutabakatla sağlanması daha anlamlı olur. Bununla birlikte, format belirtilmemiştir ve en önemli etkilerin tanımlandığı ve net olarak açıklandığı durumda, gerçek farkların sayısal etkisini vermeden ilgili bilgiyi anlatı biçiminde vermek uygun olabilir.
- Sayfa 196'daki mutabakat, DEĞER A.Ş. üzerinde herhangi bir etkisi olmayan potansiyel düzeltmeleri göstermektedir. Bu tamamen gösterim amaçlı olarak yapılmıştır ve işletme ile ilgili olmayan düzeltmelerden bahsetmenin gerekli olmadığı not edilmiştir. Değişken kira ödemelerini etkileyen endeksten veya orandaki değişikliklerden kaynaklanan düzeltmeler, ancak enflasyon veya piyasa rantındaki gözden geçirmelerin UMS 17 uyarınca açıklanan kira taahhütlerinde dikkate alınmaması durumunda geçerli olacaktır.

UFRS16(C12)

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

9. Kolaylaştırılmış geçiş yöntemini uygulamayan kiracı durumundaki şirketler, UFRS 16'nın kiralayan muhasebesi gerekliliklerini her raporlama dönemi için UMS 8 kapsamında geriye dönük olarak uygulaması gerekecektir. Bu şirketlerin, UFRS 16'nın etkisini cari dönem finansal tablolarına, aynı zamanda her bir önceki döneme ve bu dönemlerden önceki dönemlere uygulanabilir ölçüde sunmaları gerekecektir. Bu durum, aşağıdaki açıklamada gösterilmiştir.

DEĞER A.Ş., UFRS 16 kapsamında izin verilen kolaylaştırıcı geçiş yaklaşımı kullanılmadan geriye dönük olarak UFRS 16'yı uygulamıştır. Aşağıdaki tablo, her bir kalem için 1 Ocak 2018, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla muhasebeleştirilen düzeltmeleri göstermektedir. Değişikliklerden etkilenmeyen kalemler dahil edilmemiştir. Sonuç olarak, açıklanan alt toplamlar ve toplamlar verilen sayılardan yeniden hesaplanamaz.

	31 Aralık 2019 (UMS 17) '000TL	UFRS 16 '000TL	31 Aralık 2019 – sunulan '000TL	31 Aralık 2019 orjinal olarak sunulan '000TL	UFRS 16 '000TL	31 Aralık 2018 Yeniden düzenlenen '000TL
Bilanço (özet)						
Duran varlıklar						
Maddi duran varlıklar	132.686	(3.796)	128.890	106.994	(4.914)	102.080
Kullanım hakkı varlıkları	-	9.756	9.756	-	9.508	9.508
Ertelenen vergi varlığı	7.486	363	7.849	5.196	328	5.524
Dönen varlıklar						
Diğer dönen varlıklar	576	(85)	491	513	(85)	428
Toplam varlıklar	<u>304.582</u>	<u>6.238</u>	<u>310.820</u>	<u>237.843</u>	<u>4.837</u>	<u>242.680</u>
Uzun vadeli yükümlülükler						
Borçlanmalar	92.650	(3.535)	89.115	81.556	(4.956)	76.600
Kiralama yükümlülükleri	-	8.493	8.493	-	7.680	7.680
Kısa vadeli yükümlülükler						
Borçlanmalar	10.082	(1.682)	8.400	9.677	(1.682)	7.995
Kiralama yükümlülükleri	-	3.008	3.008	-	3.611	3.611
Toplam yükümlülükler	<u>147.145</u>	<u>6.284</u>	<u>153.429</u>	<u>122.028</u>	<u>4.653</u>	<u>126.681</u>
Net varlıklar	<u>157.437</u>	<u>(46)</u>	<u>157.391</u>	<u>115.815</u>	<u>184</u>	<u>115.999</u>
Geçmiş yıllar kar/zararı	45.154	(46)	45.108	34.319	184	34.503
Toplam özkaynak	<u>157.437</u>	<u>(46)</u>	<u>157.391</u>	<u>115.815</u>	<u>184</u>	<u>115.999</u>

	1 Ocak 2018 orjinal olarak sunulan' 000TL	UFRS 16 '000TL	1 Ocak 2018 Yeniden Düzenlenen '000TL
Bilanço (özet)			
Duran varlıklar			
Maddi duran varlıklar	95.697	(2.552)	93.145
Kullanım hakkı varlıkları	-	7.708	7.708
Ertelenen vergi varlığı	3.952	285	4.237
Dönen varlıklar			
Diğer dönen varlıklar	504	(85)	419
Toplam varlıklar	<u>208.802</u>	<u>5.356</u>	<u>214.158</u>

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

	1 Ocak 2018 orjinal olarak sunulan '000TL	UFRS 16 '000TL	1 Ocak 2018 Yeniden düzenlenen '000TL
Bilanço (özet)			
Uzun vadeli yükümlülükler			
Borçlanmalar	79.353	(3.546)	75.807
Kiralama yükümlülükleri	-	7.389	7.389
Kısa vadeli yükümlülükler			
Borçlanmalar	8.796	(927)	7.869
Kiralama yükümlülükleri	-	2.240	2.240
Toplam yükümlülükler	114.119	5.156	119.275
Net varlıklar	94.683	200	94.883
Geçmiş yıllar kar/zararı	19.980	200	20.180
Toplam özkaynak	94.683	200	94.883

	2019 (UMS 17) '000TL	UFRS 16 '000TL	2019 – sunulan '000TL	2018 orjinal olarak sunulan '000TL	UFRS 16 '000TL	2018 Yeniden düzenlenen '000TL
Kar veya zarar tablosu (özet)						
Dağıtım maliyeti	(35.739)	-55	-35.794	-29.435	73	-29.362
Yönetim gideri	(17.870)	-27	-17.897	-14.719	36	-14.683
Faaliyet karı	56.703	-82	56.621	44.770	109	44.879
Finansman maliyeti	(5.692)	-183	-5.875	-5.450	-168	-5.618
Vergi öncesi kar	51.351	-265	51.086	39.675	-59	39.616
Gelir vergisi gideri	(16.217)	35	-16.182	-11.592	43	-11.549
Dönem karı	35.134	-230	34.904	28.083	-16	28.067

	2019 (UMS 17) '000TL	UFRS 16 '000TL	2019 – Sunulan '000TL	2018 Orjinal olarak sunulan '000TL	UFRS 16 '000TL	2018 Yeniden Düzenlenen '000TL
Nakit akış tablosu (özet)						
İşletme faaliyetlerinden nakit akış	64.964	854	65.818	49.525	883	50.408
Ödenen faiz	(6.712)	(183)	(6.895)	(4.127)	(168)	(4.295)
İşletme faaliyetlerinden net nakit girişi	43.056	671	43.727	34.142	715	34.857
Kira ödemelerinin temel unsurları	(1.271)	(671)	(1.942)	(835)	(715)	(1.550)
Finansman faaliyetlerinden net nakit çıkışı	(4.475)	(671)	(5.146)	(12.480)	(715)	(13.195)
Nakit ve nakit benzerlerinde net artış	24.632	-	24.632	6.260	-	6.260

Değişikliğin geçmiş ara dönem finansal raporlarına etkisi

10. Mevcut yıllık raporlamanın geçmiş ara dönem raporlamasında, son ara dönemde yapılan muhasebe politikası değişikliğini açıklaması gerekmez. Bununla birlikte, önceki ara raporlama dönemleri üzerindeki etkinin önemli olduğu durumlarda, işletme bu gerçeği ve finansal etkiyi, UMS 8'in 28 ve 29 paragrafları uyarınca yapılan açıklamaların bir parçası olarak açıklamayı dikkate almalıdır.

UMS1(112)(c)

DEĞER A.Ş. Yönetim Kurulu'na Bağımsız Denetim Raporu

Denetim raporu finansal raporun denetiminin tamamlanması sonucunda işletmenin denetçisi tarafından sağlanacaktır. Raporun yazımı ülkeden ülkeye çeşitlilik gösterdiğinden, bu yayımda örnek bir rapor dahil edilmedi.

Bağımsız denetim raporu

Denetim raporunun şekli ve içeriği

1. Uluslararası denetim standartları uyarınca gerçekleştirilen denetimlerin sonucu olarak hazırlanan raporlar hakkındaki standartlar ve rehberler Uluslararası Denetim Standartları BDS 700(revize edilmiş) Finansal Tablolara İlişkin Görüş Oluşturma ve Raporlama'da verilmiştir.

BDS700

Ek A: İşletme faaliyetleri ve finansal durum incelemesi (yönetim yorumu)

Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü

1. 2010'da, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (UMKKÖ) Halka Açık İşletmeler'in uygulayacağı, periyodik açıklama gerekliliklerini geliştirme ve gözden geçirme amacı güden yetki mercilerine halka açık işletmeler için rehberlik sağlamak amacıyla ortak üst düzey ilkeler üzerinde uzlaşmayı kolaylaştırmak sureti ile Periyodik Açıklama İlkelerini yayımladı. UMKKÖ'nün ilke ve standartları zorunlu olmasa da, izahnameler ve yıllık raporlardan dolayı ulusal borsanın gerekliliklerine giderek daha fazla dahil olmaktadır. Takip eden yazı, UMKKÖ'nün işletme faaliyetleri ve finansal durum incelemeleri veya yıllık ve ara dönem raporlarındaki yönetimin müzakere ve analizi için olan ilkelerinin bir özetidir.
2. UMKKÖ'ye göre, bu incelemeler, müzakere ve analizler işletmenin finansal durumunu ve finansal tablolarının kapsadığı dönemler için olan faaliyetlerinin sonuçlarını etkileyen unsurların dengeli bir açıklamasını sağlamalıdır. Açıklamaların finansal sonuçların ve finansal durumun yorumlanabileceği ve yatırımcılara yönetimin bakış açısıyla bakılabileceği bir içerik sağlaması gerekmektedir. Örneğin, bölüm bilgisine dayanan bir müzakerenin ve finansal tablo satır kalemlerinde yıldan yıla olan önemli değişiklikler hakkında açıklamaların olması gerekmektedir. Bilhassa, incelemelerin şu konuları kapsaması gerekmektedir:

(a) Faaliyet sonuçları

Sık rastlanmayan ve olağan dışı olaylar veya yeni gelişmeler de dahil işletmenin faaliyetlerinden elde edilen geliri, önemli derecede etkileyen önemli unsurları ve gelirin bu unsurlardan ne ölçüde etkilendiğini müzakere ediniz. (örneğin enflasyonun etkileri, yabancı para kurlarındaki dalgalanmaların etkileri ve devletin işletmenin faaliyetlerini önemli derecede etkileyen veya etkileyebilecek ekonomik, mali, para veya siyasi politikaları veya unsurları). İşletmenin faaliyet sonuçlarını anlamak için gelirler ve giderlerin herhangi önemli bileşenleri hakkında bilgi de ayrıca faydalı olabilir.

(b) Likidite ve sermaye kaynakları

İşletmenin kısa vadeli ve uzun vadeli likiditesi hakkında bilgi sağlayınız, örneğin, nakit yükümlülüklerini karşılayabilmek için yeterli miktarda nakit üretme yeteneğini ve finansal ana performans göstergelerini (örneğin ihracının iç ve dış likidite kaynakları, ihracının yükümlülüklerini yerine getirmek için tutulan varlıkların likidite riski hakkında, kullanılmayan herhangi bir önemli likidite kaynağı ve tüm likidite kaynakları üzerinde herhangi bir önemli kısıtın olduğuna dair tartışma).

Sermaye kaynakları ile ilgili olarak, işletmenin sermaye harcamaları için en son mali yılın sonunda girdiği önemli taahhütleri, bu tarz taahhütlerin genel amacını ve bu taahhütlerin yerine getirilmesi için gerekli olan beklenen fon kaynaklarını açıklayınız.

(c) Trend bilgisi

İşletmenin görünümünü etkileyebilecek bilinen önemli eğilimleri çevreleyen unsurlar ve belirsizlikler hakkındaki bilgiyi sağlayınız (örneğin işletmenin net satışları veya hasılatları, faaliyetlerinden gelirleri, karlılığı, likiditesi veya sermaye kaynakları üzerinde önemli etkileri olması muhtemel bilinen mevcut eğilim, olay ve belirsizlikler veya gelecekteki faaliyet sonuçları ve finansal durumu hakkında aslında gösterge olması beklenmeyen finansal bilgiler).

(d) Bilanço dışı düzenlemeler

İhracının, finansal durumu üzerinde önemli bir etkisi olan veya olması muhtemel olan önemli herhangi bilanço dışı düzenlemeleri açıklayınız. Bu tür düzenlemeler, yatırımcılar için tamamen şeffaf olmayan kar veya zarara neden olabilir.

(e) Önemli muhasebe tahminleri

İşletmenin raporlanmış faaliyet sonuçları, finansal durumu ve finansal durumundaki değişiklikleri yanı sıra değişik raporlama dönemlerinde raporlanan bilgilerin karşılaştırılabilirliği üzerinde önemli etkisi olabilecek muhasebe politikaların uygulanması ile ilgili herhangi tahmin ve varsayımı açıklayınız, (örneğin, belirsiz konuları hesaba katmak için gereken öznellik ve muhakeme nedeniyle veya tahmin veya varsayımın finansal durum veya işletme performansı üzerinde önemli bir etkisi olabileceği için). Önemli muhasebe tahminlerinin belirlenmesinde uygulanan yöntemleri açıklayınız ve neden muhasebe tahminlerinin veya varsayımlarının değişebileceğini, değişecek önemli muhasebe politikalarının ve varsayımlarının mümkünse birleştirilmiş duyarlılık analizleri ile açıklayınız.

Yönetim yorumu için UMSK rehberi

3. Aralık 2010'da UMSK yönetim yorumu için zorunlu olmayan bir uygulama bildirimi yayımladı. Bu bildirim, işletmenin finansal performansı, pozisyonu ve nakit akımları üzerine raporun anlatımsal sunumuna ilişkin koşulları sağlamaktadır.
4. UMSK'nın uygulama bildirimi, finansal tablo okuyucularına karar vermeleri için gerekli bilgileri sağlayabilecek ilkeler, niteliksel özellikler ve unsurları hakkında geniş bir çerçeve sağlar. Uygulama bildirimi yorumun işletmeye özgü olduğunu ve aşağıdaki bileşenleri içerebileceğini tavsiye eder:
 - (a) Sektörler, pazarlar ve rekabet durumu; hukuki, düzenleyici ve makro-ekonomik çevre ve işletmenin yapısı ve ekonomik modeli gibi tartışma konuları dahil işletmenin bir tanımı,
 - (b) Yönetimin, finansal tablo okuyucularının sonuçlara ulaşmak için gereken aksiyon ve yönetilmesi gereken kaynakları anlayabilmesine yardımcı olmak için sağlanan hedefleri ve stratejileri,
 - (c) İşletmenin elde edebileceği önemli finansal ve finansal olmayan kaynaklar ve bu kaynakların işletme için yönetimin hedeflerini karşılamada nasıl kullanıldığı,
 - (d) Başlıca riskler ve yönetimin bu riskleri yönetmedeki planları ve stratejileri ve bu stratejilerin etkinliği,
 - (e) İşletmeyi etkileyen eğilimler ve unsurlar hakkında fikir edinmek ve finansal tablo okuyucularının geçmiş performansların ne ölçüde gelecekteki performansı gösterge olacağını anlamada yardımcı olmak üzere işletmenin performansı ve gelişimi,
 - (f) Hangi amaç ve hedeflere ne ölçüde erişildiğine dair finansal tablo okuyucularının değerlendirmelerine yardım eden yönetimin işletmenin hedefleri gerçekleştirmek için kullandığı performans ölçütleri.

Alternatif performans ölçütlerinin (APÖlerin) açıklanması veya genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki ölçütler)

5. Bazı işletmeler, OFİ'lerinde dönemin kar veya zararından ya da UMS 1'in gerektirdiği ara toplamaları veya satır kalemlerinden farklı performans ölçütlerini sunarlar. Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Kurulu (ESMA) ve ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC)'nu içeren birçok düzenleyici alternatif performans ölçütlerinin çeşit ve finansal tablolardaki konumu için rehber ve kurallar sağlarlar.
6. Ne tür sunumların kabul edilebilir olduğuna karar vermek gerekir. Alternatif performans ölçütlerini finansal tablo okuyucularının düzgün anlayabilmeleri için, görüşümüze göre, aşağıdaki gibi olmaları gerekmektedir:
 - (a) Finansal tablo okuyucularının finansal tabloları anlaması için alakalı olması,
 - (b) Şeffaf ve net bir şekilde finansal tablolarda açıklanmış olması,
 - (c) Açıkça ve doğru bir şekilde tanımlanmış olması,
 - (d) Bir yıldan diğer yıla tutarlı bir şekilde uygulanması,
 - (e) Tanıma uygun olarak uygulanmış olması ve
 - (f) Adil, tarafsız ve yanıltıcı olmayan bir şekilde sunulmuş olması.
7. Bazı alternatif performans ölçütleri UFRS finansal tablolarının unsurlarından doğrudan elde edilen ara toplamalar ve ek satır kalemleridir ve çoğunlukla finansal tablo okuyucuları tarafından anlaşılırlar, örnek olarak faiz ve vergi öncesi faaliyetlerden elde edilen kar (FVAÖK), OFİ'lerdeki bu ölçütlere atıfta bulunulmasının, finansal tablo okuyucularının performans ölçütlerini doğru bir şekilde anlamaları için yeterli bilgi sağlama olasılığı yüksektir.
8. Fakat diğer alternatif performans ölçütleri UFRS finansal tabloların unsurlarından doğrudan elde edilmemektedir ve bu nedenle genellikle doğru anlaşılabilmesi için ek açıklamaları gerektirirler. Bu tarz performans ölçütleri faiz, vergi ve amortisman öncesi kar (FVAÖK), düzeltilmiş FVAÖK veya örneğin değer düşüklüğü giderleri, yeniden yapılandırma giderleri veya diğer 'istisnai' veya 'nakit dışı' kalemler gibi özünde faaliyet olarak sayılan bazı kalemleri dışarıda bırakan faaliyet karının bir alt toplamını içerebilir. Görüşümüze göre, bu ek açıklamalar aşağıdakileri içermelidir:
 - (a) Alternatif performans ölçüsünün dayanağı ve nasıl elde edildiğinin bir anlatımı. Bu normalde bir ölçütün bir kar ölçütü ile veya UFRS'de tanımlı başka bir ölçüt arasındaki mutabakat ile elde edilebilir ve
 - (b) Ölçütü açıklamanın maksat ve hedefi, eğer uygulanabilir ise, ölçütün diğer işletmeler tarafından kullanılan (benzer açıklamalar yapılmış) ölçütler ile tutarlı olmayabileceğine dair bir beyanat.

9. Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasaları Kurumu (ESMA) kuralları işletmelerin şunları yapmasını gerektirir:
- (a) APÖ'leri açık ve okunaklı bir şekilde tanımlayınız ve anlamlı bir şekilde sınıflandırınız (değer düşüklükleri ve yeniden yapılanma masrafları nadiren olağandışı veya tekrarlamayan kalemlerdir).
 - (b) APÖ'leri, önemli mutabakat kalemlerini açıklayarak en doğrudan uzlaşılabilir genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri satır kalemleri ile mutabakatını yapınız.
 - (c) Finansal tablo okuyucularının uygunluğunu ve güvenilirliğini anlayabilmeleri için APÖ'leri kullanma amacını açıklayınız.
 - (d) APÖ'leri genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ölçütlerinden daha önemli, vurgulu veya yetkili göstermeyiniz.
 - (e) APÖ'leri, ayrı mutabakatının yapılması gereken karşılaştırmalarıyla birlikte sununuz.
 - (f) APÖ'leri zaman içerisinde tutarlı olarak tanımlayın ve yapılan değişiklikleri doğrulayınız.
10. Amerika Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'nun (SEC'in), genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki finansal ölçütlerin kullanımına ilişkin açıklayıcı rehberliği, potansiyel olarak yanılgıya sebep olabilen genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki ölçütlere örnekler verir ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki ölçütlerin daha belirgin olmasına sebep olabilecek, doğrudan genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ölçütleri ile kıyaslanabilecek örnek açıklamalar sunar. Rehberlik ayrıca ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki likidite ölçütlerinin, Komisyona sunulan ya da Komisyon ile birlikte sunulan belgelerde pay başına sunulamayacağını ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri dışındaki ölçütlerin gelir vergisi etkilerinin nasıl sunulması ve hesaplanması gerektiğini açıklamaktadır.

Ek B: Ana finansal tabloların alternatif sunumu

Konsolide kar veya zarar tablosu veya diğer kapsamlı gelir tablosu - Giderleri niteliklerine göre gösteren tek tablo

UMS1(10)(b),(10A)

UMS1(51)(c),(e)
UMS1(113)

UMS1(82)(a)

UMS1(82)(ba)

UMS1(82)(b)

UMS1(82)(c)

UMS1(82)(d)
UMS12(77)

UFRS5(33)(a)
UMS1(82)(ea)
UMS1(81A)(a)

UMS1(82A)(a)(ii)

UMS1(82A),(7)(da)

UMS1(82A),(7)(e)

UMS1(82A),(7)(c)
UMS21(32)
UFRS5(38)

UMS1(82A),(7)(e)

UMS1(82A),(7)(g)(h)

UMS1(82A),(7)(e)

UMS1(82A),(7)(c)
UFRS9(6.5.13)
UMS1(91)

Sürdürülen faaliyetler

	Dipnotlar	2019 '000TL	2018 Yeniden düzenlenmiş * '000TL
Hasılat	3	197.659	161.604
Finansman geliri	5(d)	1.616	905
Diğer gelir	5(a)	11.348	12.033
Diğer kar/(zararlar) - net	5(b)	4.593	(671)
Stoklardaki değişim		6.681	5.255
Ham maddeler		(62.218)	(54.108)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin giderler		(56.594)	(52.075)
Reklam		(14.265)	(6.662)
Nakliye		(8.584)	(6.236)
Amortisman ve itfa	3(b), 8 (a) 8(b),8(d)	(12.540)	(9.518)
Yeniden yapılandırma giderleri		(1.215)	(1.010)
Şerefiyede değer düşüklüğü	8(d)	(2.410)	-
Yangın nedeni ile silinen varlıklar		(1.210)	-
Diğer		(3.775)	(3.247)
Finansal ve sözleşme varlıklarında değer düşüklüğü zararı - net	12(c)	(849)	(595)
Finansman giderleri	5(d)	(7.491)	(6.355)
Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iştirak ve iş ortaklıklarındaki net kar üzerindeki paylar	16(e)	340	355
Gelir vergisi öncesi kar		51.086	39.675
Gelir vergisi gideri	6	(16.182)	(11.592)
Sürdürülen faaliyetlerden kar		34.904	28.083
Durdurulan faaliyetlerden kar (Ana ortaklığa ait)	15	727	399
Dönem karı		35.631	28.482
Diğer kapsamlı gelir			
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar</i>			
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim	9(c)	126	(228)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlardan elde edilen diğer kapsamlı gelirler	9(c)	20	15
Yurt dışındaki işletmeye ilişkin yabancı para çevrim farkları	9(c)	(617)	185
Durdurulan faaliyetlere ilişkin diğer kapsamlı gelir	15	170	58
Nakit akış riskinden korunma	9(c)	326	1.423
Finansal riskten korunma maliyetleri	9(c)	(88)	73
Kar veya zarara sınıflanan riskten korunma zararları	12(a)	(155)	(195)
Net yatırım riskinden korunma	9(c)	190	-
Bu kalemlere ilişkin gelir vergisi	9(c)	(68)	326
Döneme ilişkin diğer kapsamlı gelirler		(96)	1.005

UMS1(10)(b),(10A)

UMS1(51)(c),(e)
UMS1(113)

Konsolide kar veya zarar tablosu veya diğer kapsamlı gelir tablosu- Giderleri niteliklerine göre gösteren tek tablo

	Not	2019 '000TL	2018 Yeniden düzenlenmiş* '000TL
Döneme ilişkin diğer kapsamlı gelirler		(96)	1.005
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</i>			
Arazi ve binaların yeniden değerlendirme artışları	9(c)	7.243	5.840
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan			
Özkaynak yatırımlarının gerçeğe uygun değerindeki değişim	9(c)	632	(1.230)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlardan elde edilen			
diğer kapsamlı gelirler	9(c)	300	100
Çalışanlara sağlanan fayda yükümlülüklerine ilişkin yeniden			
ölçümlemeler	9(c)	119	(910)
Bu kalemlere ilişkin vergi etkisi	9(c)	(2.489)	(1.140)
Diğer kapsamlı gelirler, vergi sonrası		5.709	3.665
Toplam kapsamlı gelir		41.340	32.147
Kar dağılımı:			
Ana ortaklık payları		32.626	26.164
Kontrol gücü olmayan paylar		3.005	2.318
		35.631	28.482
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Ana ortaklık payları		38.434	29.571
Kontrol gücü olmayan paylar		2.906	2.576
		41.340	32.147
Ana ortaklığa ait toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Sürdürülen faaliyetlerden		37.549	29.114
Durdurulan faaliyetlerden		885	457
		38.434	29.571
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına esas karın dağılımı:			
Pay başına esas kazanç	22	57,1	46,6
Seyreltilmiş pay başına kazanç	22	56,0	47,3
Pay başına esas karın dağılımı:			
Pay başına esas kazanç	22	58,4	48,3
Seyreltilmiş pay başına kazanç	22	57,3	48,0
* Geçmiş dönemlerde bir hata sebebiyle yapılan yeniden düzenlemenin etkisi not 11(b)'de açıklanmıştır.			

Yukarıdaki konsolide kapsamlı gelir tablosu dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Zorunlu olmayan
açıklama

UMS1(10)(d)
UMS7(1),(10)
UMS1(113)

Konsolide nakit akış tablosu - doğrudan yöntem

		Dipnotlar	2019 '000TL	2018 '000TL
UMS7(10),(18)(a)	İşletme faaliyetlerinden nakit akışları			
UMS7(14)(a)	Müşterilerden tahsilatlar (mal ve hizmet vergisi dahil)		196.280	185.292
UMS7(14)(c),(d)	Tedarikçi ve çalışanlara yapılan ödemeler (mal ve hizmet vergisi dahil)		(137.967)	(142.016)
			58.313	43.276
UMS7(14)(g)	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda takip edilen finansal varlıklar için yapılan ödemeler		(135)	(1.235)
UMS7(14)(g)	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda takip edilen finansal varlıkların elden çıkarılması ile elde edilen nakit girişleri		600	-
UMS7(14)(b)	Yangına ilişkin sigortadan alınan	4(b)	300	-
UMS7(16)	Bağlı ortaklık edinimine ilişkin işlem maliyetleri	14	(750)	-
UMS7(14)(b)	Diğer gelirler		7.490	7.484
UMS7(31)-(33)	Alınan faiz		1.262	905
UMS7(31)-(33)	Ödenen faiz		(6.895)	(4.127)
UMS7(14)(f),(35),(36)	Ödenen gelir vergileri		(16.458)	(12.161)
	İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit girişleri		43.727	34.142
UMS7(10),(21)	Yatırım faaliyetlerinden nakit akışları			
UMS7(39)	Bağlı ortaklık edinimi için yapılan ödeme, edinilen nakit ile net	14	(2.600)	-
UMS7(16)(a)	Maddi duran varlıklar için yapılan ödemeler	8(a)	(25.387)	(17.602)
UMS7(16)(a)	Yatırım amaçlı gayrimenkul için yapılan ödemeler	8(b)	(1.900)	-
UMS7(16)(c)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirden takip edilen finansal varlıklar için yapılan ödemeler		(259)	(2.029)
UMS7(16)(c)	İtfa edilmiş maliyet bedelinden tutulan yatırımlar için yapılan ödemeler	7(b)	-	(1.175)
UMS7(16)(a)	Yazılım geliştirme maliyetleri için yapılan ödemeler	8(c)	(880)	(720)
UMS7(16)(e)	İlişkili taraflara verilen krediler		(1.180)	(730)
UMS7(39)	Mühendislik bölümünün satışından elde edilen nakit girişi	15	3.110	-
UMS7(16)(b)	Maddi duran varlık satışından elde edilen nakit girişi		9.585	639
UMS7(16)(d)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirden takip edilen finansal varlık satışından sağlanan nakit		1.375	820
UMS7(16)(f)	İlişkili tarafların kredi geri ödemelerinden elde edilen nakit girişi		469	626
UMS7(38)	İştirakler ve iş ortaklıklarından temettülerden elde edilen nakit girişi	16(e)	160	220
UMS7(31),(33)	Temettülerden elde edilen nakit girişi		3.300	4.300
UMS7(31),(33)	Yatırım amaçlı tutulan finansal varlıklardan elde edilen faiz		258	249
	Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit (çıkışları)		(13.949)	(15.402)
UMS7(10),(21)	Finansman faaliyetlerinden nakit akışları			
UMS7(17)(a)	Pay ya da diğer özkaynak araçları ihraç etmek dolayısı ile elde edilen nakit girişleri	9(a)	12.413	-
	Çağrılan paylara veya çağrılan ödenmemiş paylara ilişkin elde edilen nakit girişleri	9(a)	1.500	-
UMS7(17)(c)	Finansal borçlanmalardan elde edilen nakit girişi	10(c)	46.053	25.796
UMS7(17)(b)	Geri alınan paylar için yapılan ödemeler	9(a)	(1.350)	-
UMS7(17)(b)	İşletmenin kendi paylarını edinmesi		(1.217)	(299)
	Pay ihracı ve geri alım işlem maliyetleri	9(a)	(245)	-
UMS7(17)(d)	Finansal borçların geri ödemesi	10(c)	(33.484)	(24.835)
UMS7(17)(e)	Finansal kiralama anapara ödemeleri	10(c)	(1.942)	(835)
UMS7(42A),(42B)	Kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler	16(c)	(1.500)	-
UMS7(31),(34)	İşletmenin ortaklarına ödenen temettüler	13(b)	(22.357)	(10.479)
UMS7(31),(34)	Bağlı ortakların kontrol gücü olmayan paylarına yapılan temettü ödemeleri	16(b)	(3.017)	(1.828)
	Finansman faaliyetlerinden net nakit akışı (çıkışları)		(5.146)	(12.480)
	Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalışlar)		24.632	6.260
UMS7(28)	Yılbaşındaki nakit ve nakit benzerleri		28.049	21.573
	Nakit ve nakit benzerleri üzerindeki kur değişim etkileri		(248)	216
	Yılsonundaki nakit ve nakit benzerleri	7(e)	52.433	28.049
UMS7(43) UFRS5(33)(c)	Gayri nakdi finansman ve yatırım faaliyetleri	10(b)		
	Durdurulan operasyonların nakit akımları	15		

Zorunlu olmayan
açıklama

Yukarıdaki konsolide nakit akış tablosu dipnotlar ile birlikte okunmalıdır.

Ek C: DEĞER A.Ş.'nin finansal tablolarında gösterilmemiş olan alanlar

Canlı varlıklar

UMS1(10)(b),(10A)

Konsolide kar veya zarar tablosu (özet)

	Dipnotlar	2019 '000TL	2018 '000TL
Hasılat			
UMS41(40) Canlı varlıkların gerçeğe uygun değer değişimi	3 8(b)	26.240 22.500	27.548 18.028
Besicilik ve palmiye yağı satışlarının maliyeti		(23.180)	(24.348)

UMS1(10)(a)

Konsolide finansal durum tablosu (özet)

	Dipnotlar	31 Aralık 2019 '000TL	31 Aralık 2018 '000TL	1 Ocak 2018 '000TL
Duran varlıklar				
UMS1(60),(66) Maddi duran varlıklar	8(a)	X	X	X
UMS1(54)(a) Canlı varlıklar	8(b)	4.300	5.760	3.500
Dönen varlıklar				
UMS1(60),(66) Canlı varlıklar	8(b)	19.188	12.437	18.920

2 Bölüm bilgisi

2(a) Bölümlerin ve ana faaliyetlerin açıklaması

UMS1(138)(b)
UMS41(46)(a)

Grup öncelikle et işleyicilerine satmak üzere koyun yetiştiriciliği işi yapmaktadır. Grup ayrıca palmiye yağı satmak üzere palmiye yağı tarlalarını büyütmek ve yönetmek işi yapmaktadır. Grup, yün gibi çeşitli tarımsal ürünlerden yan gelir elde etmektedir.

UFRS8(22)(a),(b),(aa)

Grubun genel müdür, mali isler yöneticisi ve kurumsal planlama müdüründen oluşan stratejik yönlendirme komitesi her koyun çiftliği ve palmiye yağı tarlaları için ayrı raporlar almaktadır. Fakat çiftlikler ve tarlalar iki ayrı operasyon bölümü olarak belirlense de aynı ekonomik özelliklere sahiptirler.

3 Hasılat

UFRS8(23)(a)

Grup faaliyet bölümleri bazında aşağıdaki hasılat tiplerini elde eder:

	2019 '000TL	2018 '000TL
UMS15(114) Koyun		
Besi satışı (not 8(b))	9.225	12.096
Yün satışı	2.500	2.350
Palmiye yağı satışı (not 8(b))	14.515	13.102
Toplam hasılat	26.240	27.548

8 Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

8(a) Maddi duran varlıklar

	Uzun vadeli	Olgun palmye ağaçları '000 TL	Olgunlaşmamış palmye ağaçları '000 TL	Boş tutulan arazi '000 TL	Boş tutulan binalar '000 TL	Diğer kurumsal varlıklar '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak 2018							
UMS16(73)(d)	Maliyet veya gerçeğe uygun değer	8.200	2.000	X	X	X	X
UMS16(73)(d)	Birikmiş amortisman	-	-	X	X	X	X
	Net defter değeri	8.200	2.000	X	X	X	X
31 Aralık 2018							
UMS16(73)(e)	Açılış net defter değeri	8.200	2.000	X	X	X	X
UMS16(73)(e)(i),(74)(b)	İlaveler		2.503	X	X	X	X
UMS16(73)(e)(ix)	Transferler	3.000	(3.000)				
UMS16(73)(e)(vii)	Amortisman gideri	(2.000)	-	X	X	X	X
UMS16(73)(e)	Kapanış net defter değeri	9.200	1.503	X	X	X	X
31 Aralık 2018							
UMS16(73)(d)	Maliyet veya gerçeğe uygun değer	11.200	1.503	X	X	X	X
UMS16(73)(d)	Birikmiş amortisman	(2.000)	-	X	X	X	X
UMS1(77)	Net defter değeri	9.200	1.503	X	X	X	X
31 Aralık 2019							
UMS16(73)(e)	Açılış net defter değeri	9.200	1.503	X	X	X	X
UMS16(73)(e)(i),(74)(b)	İlaveler	-	4.309	X	X	X	X
UMS16(73)(e)(ix)	Transferler	2.700	(2.700)				
UMS16(73)(e)(v)	Amortisman gideri	(2.400)	-	X	X	X	X
UMS36(126)(a),(b)	Değer düşüklüğü zararı	-	-	X	X	X	X
UMS16(73)(e)	Kapanış net defter değeri	9.500	3.112	X	X	X	X
31 Aralık 2019							
UMS16(73)(d)	Maliyet veya gerçeğe uygun değer	13.900	3.112	X	X	X	X
UMS1(77)	Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü	(4.400)	-	X	X	X	X
UMS1(117)	Net defter değeri	9.500	3.112	X	X	X	x
UMS16(73)(a)							

(vii) Arsa ve binalar ve palmye ağaçlarının muhasebeleştirilmesi

Arsa ve binalar periyodik olarak, ama en azından üç yılda bir, bağımsız değerleme uzmanlarınca yapılan değerlemelere dayanan gerçeğe uygun değerden binaların müteakip amortismanı düşülmek suretiyle muhasebeleştirilirler. Bir yeniden değerleme fazlası özkaynaklar altında diğer fonlara alacaklandırılır (dipnot9(b)). Diğer tüm maddi duran varlıklar palmye ağaçları da dahil tarihi maliyetinden amortisman düşülmek suretiyle muhasebeleştirilirler.

Amortisman, faydalı ömürleri veya aşağıdaki özel maliyetler ve bazı kiralanan tesis ve donanımların kısa kira dönemleri üzerinden kalıntı değerlerinden netleştirilerek, maliyet veya yeniden değerlendirilmiş tutarlarını dağıtmak üzere doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanır:

- Binalar 25-40 yıl
- Palmye ağaçları 25 yıl
- Kurumsal varlıklar 3-10 yıl

Grubun palmye ağaçları UMS 41 Tarımsal Faaliyetler standardı kapsamında taşıyıcı bitkiler olarak nitelendirilmektedir ve bu nedenle maddi duran varlıklar kurallarına göre muhasebeleştirilmiştir. Palmye ağaçları, ürün ticari olarak hasat edilinceye kadar olgunlaşmamış olarak sınıflandırılır. Bu noktada yeniden sınıflandırılırlar ve amortisman tabi tutulurlar. Olgunlaşmamış palmye ağaçları birikmiş maliyet değerinden ölçülürler.

8(b) Canlı varlıklar ²**(i) Grup bazında canlı varlıklar analizi**

UMS41(41)	Canlı varlıklar koyunlar ve palmye ağaçlarında yetişen yağ palmyesi taze meyve salkımlarından oluşmaktadır.						
UFRS13(93)(e)		2019 Yağ palmyesi Taze meyve salkımı			2018 Yeniden düzenlenmiş Yağ palmyesi UMS		
UMS41(50)		Koyun	Toplam		Koyun	Toplam	
UMS41(50)(b)		'000TL	'000TL	'000TL	'000TL	'000TL	'000TL
UMS41(50)(a)	1 Ocak açılış bakiyesi	11.450	6.747	18.197	18.781	3.639	22.420
UMS41(50)(a),(51)	Alımlar neticesindeki artışlar	5.971	-	5.971	2.097	-	2.097
UMS41(50)(a),(51)	Besi zararları	(480)	-	(480)	(350)	-	(350)
UMS41(50)(a),(51)	Biyolojik dönüşümden ötürü gerçeğe uygun değerdeki değişim	3.444	18.006	21.450	1.430	15.500	16.930
UMS41(50)(d)	Fiyat değişikliklerine istinaden gerçeğe uygun değerdeki değişiklik	1.180	350	1.530	1.088	360	1.448
UMS41(50)(e)	Hasat edilmiş taze meyvelerin stoklara transferi	-	(14.115)	(14.115)	-	(12.752)	(12.752)
UMS41(50)	Kesim amacıyla satılan kuzulardaki azalış	(9.065)	-	(9.065)	(11.596)	-	(11.596)
	31 Aralık kapanış bakiyesi	12.500	10.988	23.488	11.450	6.747	18.197
	Dönen varlıklar:						
	- Kesim için tutulan koyunlar	8.200	-	8.200	5.690	-	5.690
	- Ağaçlardaki yağ palmyesi taze meyve salkımları	-	10.988	10.988	-	6.747	6.747
		8.200	10.988	19.188	5.690	6.747	12.437
	Duran varlıklar:						
	- damızlık- ergin	3.950	-	3.950	5.190	-	5.190
	- damızlık- toy	350	-	350	570	-	570
	Toplam duran varlıklar	4.300	-	4.300	5.760	-	5.760

UMS41(46)(b)

31 Aralık 2019'da Grubun 6.500 adet koyunu bulunmaktaydı (2018: 5.397 koyun) ve 3.123 koyun yıl içerisinde satıldı (2018: 4.098).

31 Aralık 2019 'da 2.600.000 hektar palmye tarlaları vardı (2018: 2.170.000 hektar). Yıl içerisinde Grup 550.000 hektarlık palmye tarlasını satmıştır (2018: 545.000 hektar).

(ii) Canlı varlıkların muhasebeleştirilmesi

Canlı varlıklar gerçeğe uygun değerlerinden satış için gereken maliyetler düşülmek suretiyle ölçülürler, gerçeğe uygun değer belirlenmesinde aşağıda (iii)'e bakınız.

UMS41(117)

Satış maliyetleri açık artırım ücretleri, satıcı ve brokerlere ödenen komisyonlar ve piyasaya yapılan tahmini nakliye giderleri gibi ek maliyetleri içerir fakat finansman giderleri ve gelir vergilerini hariç tutar.

UMS41(43)

Kesim için tutulan koyunlar kesime hazır hale gelinceye kadar toy olarak sınıflandırılırlar. Besiler bir sene içerisinde satılacaklar ise dönen varlık olarak sınıflandırılırlar.

UMS41(7),(13)

UMS16(6)

Palmye ağaçları taşıyıcı bitkilerdir ve dolayısı ile maddi duran varlık olarak sunulmalı ve muhasebeleştirilmelidir, not 8(a)'ya bakınız. Fakat hasat edilinceye kadar ağaçlarda büyüyen taze meyve salkımları canlı varlık olarak muhasebeleştirilirler. Hasat edilen taze meyveler hasat edildikleri tarihte gerçeğe uygun değerden satış için katlanılan maliyetler düşülmek suretiyle stoklara transfer edilirler.

UMS41(26)

Besilerin ve ağaçlardaki taze meyvelerin gerçeğe uygun değerlerindeki değişiklikler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilirler.

Çiftçilik maliyetleri örneğin; besleme, işçilik maliyetleri, mera bakımı, veterinerlik hizmetleri ve kesim olduğunda gider kaydedilir. Koyunun alım maliyeti ile birlikte nakil ücretleri canlı varlığın bir parçası olarak aktifleştirilirler.

8(b) Canlı varlıklar

UMS1(117)

(iii) Canlı varlıkların gerçeğe uygun değerden ölçümü

UFRS13(91)(a),(93)(d)

Koyun, gerektiğinde değişiklikleri de yansıtmak amacı ile düzeltmelerini de içererek açık arttırmadaki benzer yaş, cins ve genetik değere sahip besilerin piyasa fiyatlarını esas alarak gerçeğe uygun değerden satış için gerekli masraflar düşülerek ölçülür. Piyasa fiyatları değerlendirme amacıyla başlıca piyasa olarak kabul edilen haftalık açık arttırmalardan elde edilir.

UFRS13(91)(a),(93)(d)

Büyüyen palmye ağaçlarının taze meyve salkımlarının gerçeğe uygun değeri, tahmini palmye yağı tarla büyüklüğü, ham palmye yağı ve palmye kernel yağı için piyasa fiyatı ve hasat masraflarından sonra, işletmenin sahibi olduğu arazi ve palmye ağaçları için katkı varlık ücretleri ve meyve salkımlarının olgunlaşması için henüz katlanılacak diğer maliyetleri temel alan indirgenmiş nakit akımları modeli kullanılarak belirlenir.

UMS1(122),(125)
UFRS13(93)(d)**Önemli tahminler ve değerlendirmeler**

Koyun ve yağ palmyesi taze meyve salkımlarının gerçeğe uygun değerini ölçerken çeşitli yönetim tahminleri ve değerlendirmeleri gerekmektedir:

Koyun

Koyunun gerçeğe uygun değerini belirlerken kullanılan tahminler ve değerlendirmeler piyasa fiyatı, hayvanların ortalama ağırlığı ve kalitesi ve ölüm oranlarına bağlıdır.

Koyun farklı oranlarda büyür ve kalite ile hayvanların ağırlığında ulaşılan fiyatları etkileyen önemli bir dağılım olabilir. Henüz pazarlanabilir ağırlıkta olmayan kesim koyun besisi için, bir ortalama ağırlık varsayılır.

Palmye ağaçları üzerindeki yağ palmyesi taze meyve salkımları

Palmye ağaçlarının üzerinde büyüyen taze meyve salkımlarının gerçeğe uygun değerini belirlemedeki tahminler ve değerlendirmeler bilanço tarihindeki taze meyve salkımlarının hacim ve olgunluk aşamalarını, palmye yağı randımanını, uzun vadeli ham palmye yağı fiyatını, uzun vadeli palmye kernel fiyatını ve indirim oranlarını içerir. Gözlemlenemeyen veriler ve onların gerçeğe uygun değerleri ile olan ilişkileri hakkındaki önemli varsayımlar için aşağıya bakınız.

(iv) Gerçeğe uygun değer hiyerarşisi

Bu not finansal tablolarda gerçeğe uygun değerinden ölçülen ve sunulan canlı varlıkların gerçeğe uygun değerini belirlemede kullanılan değerlendirmeleri ve tahminleri açıklar. Gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde kullanılan verilerin güvenilirliği hakkında bir gösterge sağlamak için, muhasebe standartlarında tarif edildiği üzere Grup finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerini üç grupta sınıflandırır. Her düzeyin açıklaması not 7(h)'de verilmiştir.

UFRS13(93)(a),(b)

		Seviye 1 '000TL	Seviye 2 '000TL	Seviye 3 '000TL	Toplam '000TL
31 Aralık 2019	Not				
Koyun					
Ergin - damızlık		-	3.950	-	3.950
Toy - damızlık		-	350	-	350
Kesim için tutulan		-	8.200	-	8.200
Ağaçlardaki palmye yağı taze meyve salkımları		-	-	10.988	10.988
Toplam canlı varlıklar		-	12.500	10.988	23.488

UFRS13(93)(a),(b)

		Seviye 1 '000TL	Seviye 2 '000TL	Seviye 3 '000TL	Toplam '000TL
31 Aralık 2018	Not				
Koyun					
Ergin - damızlık		-	5.190	-	5.190
Toy - damızlık		-	570	-	570
Kesim için tutulan		-	5.690	-	5.690
Ağaçlardaki palmye yağı taze meyve salkımları		-	-	6.747	6.747
Toplam canlı varlıklar		-	11.450	6.747	18.197

Yıl içerisinde seviyeler arası herhangi bir transfer olmamıştır

8(b) Canlı varlıklar

Yerel pazarlarda satılan besilerin kalitesinin Grup'un beslediği ve kesim besilerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Gerçeğe uygun değer hiyerarşisinde koyun o halde, yerel piyasalardan alınmış olan fiyatlar üzerinde önemli düzeltmeler yapılması gerekmediği için, Seviye 2 olarak sınıflandırılmıştır.

UFRS13(93)(e)

Ağaçlar üzerinde büyüyen tzae meyve salkımları için, seviye 3'deki varlıkların gerçeğe uygun değerindeki hareketler, aşağıdaki tabloda (i)'de görülebilir. Palmiye meyvesi salkımları ile ilgili muhasebeleştirilmiş kar veya (zararlar) aşağıdaki gibidir:

UFRS13(93)(e)(i)

UFRS13(93)(f)

'Canlı varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişim' başlığı altında kâr veya zararda muhasebeleştirilen dönem için toplam kar Raporlama dönemi sonunda elde edilmiş olan palmiye meyve salkımı ile ilgili gerçekleşmemiş kar veya zararlarıdaki değişikliğin dönem için kar veya zararda muhasebeleştirilmesi

	2019 '000TL	2018 Yeniden düzenlenmiş '000TL
	18.356	15.860
	9.300	5.900

(v) Değerleme verileri ve gerçeğe uygun değerle olan ilişkileri

UFRS13(93)(d),(99)

Ağaçlar üzerindeki palmiye meyvesi salkımlarının gerçeğe uygun değer ölçümlerinde kullanılmış olan önemli gözlemlenemeyen veriler ile ilgili niceliksel bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Gerçeğe uygun değerler indirgenmiş nakit akımlarını esas alarak belirlenir.

UFRS13(91)(a),(93)(d),
(h)(i)

Açıklama	Gerçeğe uygun değer		Gözlemlenemeyen veriler*	Girdi aralığı (olasılık ağırlıklı ortalama)		Gözlemlenemeyen verilerin gerçeğe uygun değer ile olan ilişkisi
	31 Ara 2019 '000TL	31 Ara 2018 '000TL		2019	2018	
Ağaçlar üzerindeki yağ palmiyesi tzae meyve salkımları	10.988	6.747	Palmiye yağı verimi -hektar başına ton	20-30 (24) yıllık	20-30 (25) yıllık	Palmiye yağı verimi ne kadar yüksekse, gerçeğe uygun değer o kadar yüksektir
			Ham Palmiye Yağı fiyatı	800-1.100 ABD Doları (900 ABD Doları) ton başına	750-1.070 ABD Doları (900 ABD Doları) ton başına	Piyasa fiyatı ne kadar yüksekse, gerçeğe uygun değer o kadar yüksektir
			Palmiye Kernel Yağı fiyatı	1.000 - 1.200 ABD Doları (1.050 ABD Doları) ton başına	900 - 1.150 ABD Doları (1.030 ABD Doları) ton başına	
			Iskonto oranı	%9-%11 (%10.5)	%9-%11 (%10.5)	Iskonto oranı ne kadar yüksekse, gerçeğe uygun değer o kadar düşüktür

(vi) Değerleme işlemleri

UFRS13(93)(g)

Grup'un finans bölümü, seviye 3 gerçeğe uygun değerlerini de ihtiva eden finansal raporlama amaçlı Grup'un canlı varlıklarının değerlemesini gerçekleştiren bir ekibi içermektedir. Bu ekip doğrudan mali işler genel müdür yardımcısına ve denetim komitesine raporlar. Değerleme süreçlerinin ve sonuçlarının değerlendirilmesi mali işler genel müdür yardımcısı, denetim komitesi ve değerlendirme ekibi arasında her altı ayda bir, Grup'un yarıyıllık raporlama gerekliliklerine uygun olarak yapılır.

Grup tarafından kullanılan seviye 3 temel verileri aşağıdaki şekilde elde edilir ve değerlendirilir:

- Palmiye yağı verimi ekim yaşına, tarihi verim verilerine, şiddetli hava olayları, bitki zararları ve yeni alanlar gibi iklim kaynaklı değişimlere bağlı olarak belirlenir.
- Ham palmiye yağı ve kernel yağı fiyatları ilgili bölge için kote fiyatlardır.
- Iskonto oranları, cari piyasa tahminlerini ve varlığa özgü riski yansıtan vergi öncesi bir oran hesaplamak için sermaye varlıkları fiyatlama yöntemi kullanılarak belirlenir.

Gerçeğe uygun değer seviye 2 ve seviye 3'teki değişiklikler her raporlama dönemi sonunda, mali işler genel müdür yardımcısı, denetim komitesi ve değerlendirme ekibinin arasındaki yarıyıl değerlendirmesinde analiz edilir. Değerlendirmenin bir parçası olarak ekip gerçeğe uygun değer hareketlerinin nedenlerine dair bir rapor sunar. Nakit çıkışları işletmenin sahip olduğu arazi ve palmiye ağaçları için kavramsal nakit akımlarını da içerir (katkıvarlık ücretleri). Bunlar, benzer büyüklük ve olgunluktaki meyve bahçelerinin ödenebilir piyasa kiralarnı esas almaktadır.

12 Finansal risk yönetimi (özet)

12(a) Canlı varlıklar için finansal risk yönetim stratejileri

UMS41(49)(c)

Grup, çevresel ve iklim değişiklikleri, emtia fiyatları ve finansman risklerine maruz kalmaktadır. Grup'un çiftliklerinin coğrafi dağılımı, kuraklık, seller ve salgınlar gibi olumsuz iklim koşullarına karşı yüksek dereceli bir tedbir imkanı vermektedir. Çevresel ve diğer kanunlara uymak üzere Grup'un yürürlükte olan güçlü çevresel politikaları ve prosedürleri bulunmaktadır.

Grup koyun fiyatlarında ve satış hacmindeki dalgalanmalardan ötürü risklere maruzdur. Mümkün olduğunda, grup et işleme işletmelerinin satış hacimlerini karşılayabilmesini garanti altına almak üzere koyun için tedarik sözleşmelerine girer. Grup'un başlıca müşterilerine palmye yağı tedariki için girdiği uzun vadeli sözleşmeleri vardır.

Koyun yetiştiriciliği işinin mevsimsellik niteliği senenin ikinci yarısında yüksek nakit düzeylerini gerektirir. Grup çalışma sermayesi gerekliliklerini aktif bir şekilde yönetmektedir ve nakit akış ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli kredi imkanlarını garantilemiştir.

18 Taahhütler

UMS41(49)(b)

Grup 31 Aralık 2019'da 1.250.000 TL'ye (2018: yoktur) 250 damızlık koyun almak üzere bir sözleşme yapmıştır.

UMS1(117)

25 Önemli muhasebe politikalarının özeti (özet)

UMS1(112)(a),(117)

25(a) Sunuma ilişkin esaslar

(ii) Tarihi maliyet uzlaşısı

UMS1(117)(a)

Aşağıdakiler dışında finansal tablolar tarihi maliyeti esas olarak hazırlanır:

- Belirli finansal varlık ve yükümlülükler (türev araçlar dahil) belirli sınıf maddi duran varlıkları ve yatırım amaçlı gayrimenkuller - gerçeğe uygun değerden ölçülen
- Satış amaçlı elde tutulan varlıklar-elden çıkarılma maliyetleri düşülmek suretiyle gerçeğe uygun değerden ölçülen
- Belirli biyolojik varlıklar - satış için gereken maliyetler indirilmek suretiyle gerçeğe uygun değerden ölçülen
- Tanımlanmış fayda emeklilik planları - gerçeğe uygun değerden ölçülen plan varlıkları.

Canlı varlıklar

Değer A.Ş.'ye uygun olmayan ve örnek finansal tablolarda gösterilmeyen notlar

1. UMS 41 Tarımsal faaliyetler'in açıklama gereklilikleri yukarıda örneklenmemiştir:

UMS41(49)(a)

UMS41(50)(e),(f)

UMS41(53),UMS1(97)

UMS41(54)-(56)

UMS41(57)

Kalem	Açıklamanın niteliği
Kısıtlanmış ve/veya teminat olarak rehin edilmiş canlı varlıklar	Mevcut durumu ve defter değerini açıklayın.
Canlı varlıkların defter değerinin mutabakatı	İşletme birleşmelerine istinaden artışları ve net çevrim farklarını ayrı olarak gösterin.
İklimsel, hastalık veya diğer doğal riskler sonucundaki önemli gelir ve giderler kalemleri	Tutar ve niteliği açıklayın.
Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen canlı varlıklar	Ek bilgiler sağlayın.
Tarımsal faaliyetler ile ilgili olarak alınmış devlet teşvikleri	Teşviklerin nitelik ve kapsamlarını, yerine getirilmemiş koşullarını ve diğer koşulları ve eğer devlet teşviklerinin seviyesinde önemli bir düşüş bekleniyorsa açıklayın.

Petrol ve Gaz Arama Varlıkları

8 Finansal olmayan varlıklar ve yükümlülükler

8(a) Maddi Duran Varlıklar (özet)

UMS16(73)
UFRS6(24)(b),(25)

	Aktifleştirilen arama ve değerlendirme giderleri '000TL	Aktifleştirilen geliştirme giderleri '000TL	Ara Toplam - yapım aşamasındaki varlıklar '000TL	Üretim varlıkları '000TL	Diğer işletme ve kurumsal varlıklar '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak 2019						
Maliyet	218	12.450	12.668	58.720	3.951	75.339
Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü	(33)	-	(33)	(5.100)	(77)	(5.210)
	185	12.450	12.635	53.620	3.874	70.129
31 Aralık 2019						
Net defter değeri - açılış	185	12.450	12.635	53.620	3.874	70.129
Yabancı para çevirim farkları	17	346	363	1.182	325	1.870
Satın alımlar	-	386	386	125	4	515
İlaveler	45	1.526	1.571	5.530	95	7.196
Transferler	(9)	(958)	(967)	1.712	-	745
Çıkışlar	(12)	(1.687)	(1.699)	-	-	(1.699)
Amortisman gideri	-	-	-	(725)	(42)	(767)
Değer düşüklüğü gideri	(7)	(36)	(43)	(250)	(3)	(296)
Net defter değeri - kapanış	219	12.027	12.246	61.194	4.253	77.693
31 Aralık 2019						
Maliyet	264	12.027	12.291	67.019	4.330	83.640
Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü	(45)	-	(45)	(5.825)	(77)	(5.947)
	219	12.027	12.246	61.194	4.253	77.693

(i) Petrol ve gaz arama varlıklarının muhasebeleştirilmesi

UFRS6(24)(a)
UMS1(117)

Petrol ve gaz araştırma ve değerlendirme masrafları 'başarılı sonuç' yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. Maliyetler bölge bazında toplanır. Jeolojik ve jeofiziksel maliyetler gerçekleştiğinde giderleştirilir. Petrol kuyusu arama, araştırma ve maddi duran varlık alınmasına ilişkin doğrudan maliyetler, rezervlerin değerlendirilmesinin tespitine kadar aktifleştirilebilir. Ticari uygulanabilirliğinin olmadığı durumlarda bu maliyetler gider olarak yazılır.

Giderler niteliklerine göre, maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar olarak aktifleştirilir.

Ticari rezervler bulunduktan sonra, arama ve değerlendirme varlıkları değer düşüklüğü için test edilir ve maddi ve maddi olmayan duran varlıklara transfer edilir. Arama ve değerlendirme safhasında herhangi bir amortisman ya da itfa payı ayrılmaz.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar

Platformlar, boru hatları ve ticari uygulanabilirliği kanıtlanan petrol kuyularının kazılması gibi inşaat, altyapı hizmetlerinin tesisatı veya tamamlanması için katlanılan maliyetler niteliğine göre maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar olarak aktifleştirilebilir. Belirli bölgedeki çalışma tamamlandığında, ilgili yatırımlar üretime ya da maddi olmayan duran varlıklara transfer edilir.

Petrol ve gaz üretim tesisleri

Petrol ve gaz tesisleri; keşif ve değerlendirme maddi duran varlıkları ile görünür rezervlerdeki üretimle alakalı geliştirme harcamalarını kapsar.

Amortisman/İtfa

Araştırma ve değerlendirme safhasında amortisman ya da itfa payı ayrılmaz.

Petrol ve gaz üretim yerleri/maddi olmayan duran varlıklar üretim miktarları temel alınarak amortismanına tabi tutulur/itfa edilir. Üretim miktar oranı, görünür rezervden faaliyet yöntemleri kullanılarak mevcut imkanlar dahilinde ortaya çıkan petrol, gaz ve diğer minarellerin çıkarılmasına dayanır. Petrol ve gaz miktarları, üretimden dağıtımına kadarki metre veya satış noktasındaki depolama tankındaki vana dikkate alınarak ölçülür.

8(a) Maddi Duran Varlıklar (özet)*Değer düşüklüğü - arama ve değerlendirme varlıkları*

UFRS6(18)

Arama ve değerlendirme varlıkları, maddi veya maddi olmayan varlıklara sınıflandırıldığında veya gerekli göstergeler olması durumunda değer düşüklüğü testine tabi tutulurlar. Arama ve değerlendirme varlıklarının kayıtlı değeri geri kazanılabilir tutarı aşıyorsa aradaki fark kadar değer düşüklüğü ayrılır. Geri kazanılabilir tutar araştırma ve değerlendirme varlığının gerçeğe uygun değerinden satış maliyetleri indirildikten sonra kalan tutarla, kullanımdaki değerinin büyük olanıdır.

Değer düşüklüğü - kanıtlanmış petrol ve gaz tesisleri ve maddi olmayan duran varlıkları

UMS36(9),(18),(59)

Mevcut durum veya koşullardaki değişiklikler, kanıtlanmış petrol ve gaz tesisleri ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerinin geri kazanılabileceğini gösteren durumlarda değişiklik olduğunda ilgili varlıklar değer düşüklüğü açısından değerlendirilir. Kayıtlı değerinin geri kazanılabilir tutarı aştığı tespit edildiğinde, değer düşüklüğü ayrılır. Geri kazanılabilir tutar, varlığın gerçeğe uygun değerinden satış maliyetinin düşüldüğü halinden ve kullanım değerinden yüksek olanı kadardır. Değer düşüklüğü tespitinin yapılması amacıyla, varlıklar ayrı olarak nakit akışlarının belirlenebilmesine imkan verecek şekilde en küçük birimler bazında gruplandırılır.

(ii) Diğer araştırma ve değerlendirme varlıkları ve yükümlülükleri

UFRS6(24)(b)

Yukarıda açıklanan araştırma ve değerlendirme varlıkları yanı sıra, grubun araştırma ile ilgili aşağıdaki varlık ve yükümlülükleri bulunmaktadır:

	2019 '000TL	2018 '000TL
İş ortaklıklarından alacaklar (dipnot 7(a))	35	22
Taşıeron ve operatörlere borçlar (dipnot 7(f))	32	34

(iii) Kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar

UFRS6(24)(b)

Araştırma ve değerlendirme faaliyetlerinden kaynaklanan toplam 5.900.000 TL giderin (2018: 5.700.000 TL) maliyetlerinin 5.200.000 TL tutarındaki kısmı (2018: 4.300.000 TL) başarısız araştırma ve değerlendirme faaliyetlerinin değer düşüklüklerinden kaynaklanmaktadır.

2018 yılında, yabancı bir bölgede keşif aşamasındaki Saha X'deki %16,67'lik payın satılması ile vergi sonrası 3.000.000 TL kar elde edilmiştir (2018:yoktur).

Keşif ve değerlendirme faaliyetleriyle ilgili 41.500.000 TL nakit harcama yapılmıştır (2018: 39.000.000 TL). Saha X'in satışından 8.000.000 TL nakit girişi olmuştur (2018:yoktur).

8(c) Maddi Olmayan Duran Varlıklar (özet)UMS38(118)
UFRS6(24)(b),(25)

	Aktifleştirilen arama ve değerlendirme giderleri '000TL	Aktifleştirilen geliştirme giderleri '000TL	Ara Toplam - yapım aşamasındaki varlıklar '000 TL	Üretim varlıkları '000 TL	Şerefiye '000TL	Diğer '000TL	Toplam '000TL
1 Ocak 2019							
Maliyet	5.192	750	5.942	3.412	9.475	545	19.374
Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü	(924)	-	(924)	(852)	(75)	(19)	(1.870)
	4.268	750	5.018	2.560	9.400	526	17.504
31 Aralık 2019							
Net defter değeri - açılış	4.268	750	5.018	2.560	9.400	526	17.504
Yabancı para çevirim farkları	152	8	160	195	423	28	806
Satın alımlar	26	32	58	5	-	5	68
İlaveler	381	8	389	15	-	86	490
Transferler	(548)	(302)	(850)	105	-	-	(745)
Çıkışlar	-	(28)	(28)	(15)	-	-	(43)
Amortisman gideri	-	-	-	(98)	-	(42)	(140)
Değer düşüklüğü	(45)	-	(45)	-	(175)	(5)	(225)
Net defter değeri - kapanış	4.234	468	4.702	2.767	9.648	598	17.715
31 Aralık 2019							
Maliyet	5.203	468	5.671	3.717	9.898	659	19.945
Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü	(969)	-	(969)	(950)	(250)	(61)	(2.230)
	4.234	468	4.702	2.767	9.648	598	17.715

Petrol ve gaz arama varlıkları**Karşılaştırmalı bilgi gereklidir***Açıklamaların amaçları*

1. Bu EK, örnek açıklamalarda herhangi bir karşılaştırmalı bilgi göstermez. Ancak, okuyucular karşılaştırmalı tutarların UMS 1 uyarınca açıklanması gerektiğine dikkat etmelidirler.

UMS1(38)

Ek D: Yeni standartlar ve değişiklikler

Bu EK (a) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olan yeni standartlar ve standartlarda yapılan değişiklikler; (örnek; yılsonu 31 Aralık 2019) ve (b) gelecek dönemlere ait değişiklikler, 1 Ocak 2020 tarihinden sonra geçerli olacak ve yayınlanan yeni standartlar ve standartlarda yapılan değişiklikleri özetlemektedir.

(a) Yeni standartlar ve değişiklikler - 1 Ocak 2019 tarihinde geçerli

Aşağıdaki standartlar 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren finansal raporlama dönemlerinde ilk kez uygulanan standartlar ve yorumlardır:

Başlık	Temel gereklilikler	Geçerlilik tarihi *
UFRS 16 Kiralama İşlemleri	UFRS 16 öncelikle kiralaayanların muhasebesini etkileyecektir ve finansal durum tablosunda neredeyse tüm kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile sonuçlanacaktır. Standart mevcut faaliyet ve finansal kiralama arasındaki ayrımı ortadan kaldırmakta ve bir varlığın (kiralanan kalemin kullanma hakkı) ve hemen hemen tüm kiralama sözleşmeleri için finansal yükümlülüğün muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir. Uygulanması isteğe bağlı olan, kısa vadeli ve düşük değerli kiralama işlemleri için istisnalar mevcuttur. Gelir tablosu etkilenecektir çünkü bir kiralama işleminin önceki yıllarına nazaran toplam gider tipik olarak daha yüksek sonraki yıllardan daha düşüktür. Ayrıca, faaliyet gideri faiz ve amortisman ile değiştirileceğinden, FAVÖK gibi önemli ölçütler değişecektir. İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, kiralama işleminin anapara kısmı için nakit ödemeleri finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları olarak sınıflandırıldığından daha yüksek olacaktır. Sadece ödemelerin faiz kısımları faaliyetlere ilişkin nakit akışları olarak sınıflandırılmaya devam edilebilecektir. Kiraya verenlerin muhasebesi önemli derecede değişmeyecektir. Kiralama işleminin tanımı hakkındaki yeni uygulama rehberinin bir sonucu olarak bazı değişiklikler ortaya çıkabilir. UFRS 16 gereğince, eğer sözleşme bir bedel karşılığında bir süre için belirlenmiş bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkı sağlıyorsa sözleşme, bir kira sözleşmesidir ya da bir kira işlemi içerir.	1 Ocak 2019 UFRS 15 ile aynı anda uygulanacaksa, erken uygulamaya izin verilir.
Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler	Yorum, bir vergi uygulaması konusunda belirsizliğin olduğu durumlarda, ertelenmiş ve cari vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin nasıl muhasebeleştirileceğini ve nasıl ölçüleceğini açıklar. Özellikle şunlar tartışılır: - uygun hesap biriminin nasıl belirleneceği ve belirsizliğin çözümünün hangi yaklaşıma göre daha iyi tahmin edileceğine bağlı olarak her belirsiz vergi uygulamasının ayrı ayrı veya birlikte grup olarak değerlendirilmesi gerektiği - işletme, belirsiz vergi uygulamalarını bir vergi otoritesinin inceleyeceğini ve tam bilgiye sahip olduğunu varsayar, örnek, tespit riskinin göz ardı edilmesi. - işletme, vergi otoritelerinin uygulamayı kabul etmesinin muhtemel olmadığı durumlarda, gelir vergisi muhasebesindeki belirsizliğin etkisini yansıtmalıdır. - hangi yöntem belirsizliğin çözümünü daha iyi öngöreceyse, belirsizliğin etkisini, en muhtemel tutar veya beklenen değer yöntemini kullanarak ölçmesi gereklidir. - yapılan değerlendirmeler ve tahminler, şartlar değiştiğinde veya değerlendirmeleri etkileyecek yeni bilgiler olduğunda yeniden değerlendirilmelidir. Yeni bir açıklama zorunluluğu olmamakla birlikte, finansal tabloların hazırlanmasında yapılan değerlendirmeler ve tahminler hakkında, işletmeler genel bilgileri sağlamalıdır.	1 Ocak 2019
UFRS 9 Finansal Araçlar standardındaki değişiklikler - Negatif Bedele Yol Açan Erken Ödeme	Ekim 2017’de UFRS 9 Finansal Araçlar’da yapılan dar kapsamda değişiklikler, işletmenin bazı peşin ödenmiş finansal varlıklarını itfa edilmiş maliyetleriyle negatif tazminatla ölçmelerini sağlar. Bazı kredi ve borç senetlerini içeren bu varlıklar, aksi takdirde gerçeğe uygun değerden kâr veya zarar yoluyla ölçülmek zorunda kalacaklardır. İtfa edilmiş maliyet ölçümünden yararlanabilmek için, negatif ödemenin “sözleşmenin erken sona erdirilmesi için makul bir ödeme” olması ve varlığın “tahsil etmek için elde tutma” iş modelinde olması gerekir.	1 Ocak 2019
UMS 28 İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar standardındaki değişiklikler	Bu değişiklik, iştirak ve iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan fakat özkaynak yöntemi uygulanmayan, iştirak ve iş ortaklıklarına uzun vadeli yatırımların muhasebeleştirilmesini açıklamaktadır. İşletmeler, UMS 28 İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardının zarar dağılımı ve değer düşüklüğü gerekliliklerini uygulamadan önce UFRS 9 Finansal Araçlar kapsamındaki bu tür payları muhasebeleştirilmelidir.	1 Ocak 2019

* Bu tarihte ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri için geçerlidir.

(a) Yeni standartlar ve değişiklikler - 1 Ocak 2019 tarihinde geçerli

Başlık	Temel gereklilikler	Geçerlilik tarihi *
2015-2017 Dönemi UFRS yıllık iyileştirmeleri	Aşağıdaki iyileştirmeler Aralık 2017’de tamamlanmıştır: - UFRS 3 İşletme Birleşmeleri - Müşterek faaliyette bulunan bir işletmenin kontrolünün elde edilmesinin, kademeli olarak gerçekleştirilen bir işletme birleşmesi olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. - UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar - müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez. - UMS 12 Gelir Vergileri - özkaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlardan temettülerin gelir vergisi etkileri, dağıtılabilir kar üreten geçmiş işlemlerin ve olayların muhasebeleştirildiği yerde muhasebeleştirilmelidir. - UMS 23 Borçlanma Maliyetleri - özellikli bir varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale geldikten sonra belirli bir borçlanmanın kalması durumunda, genel borçlanmanın bir parçası haline gelir.	1 Ocak 2019
UMS 19 ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler	UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar’a yapılan değişiklikler, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirmenin muhasebeleştirilmesine açıklık getirmektedir. İşletmelerin yapması gerekenler; - planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası geri kalan raporlama dönemi için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması; - fazla değerdeki herhangi bir azalma, geçmiş hizmet maliyetinin bir parçası da olsa yerine getirmedeki bir kar ya da zarar olarak hemen finansal tablolara alınır. Başka deyişle, fazlalıktaki bir azalma, varlık tavanının etkisinden dolayı daha önceden muhasebeleştirilse bile, derhal kar veya zararda muhasebeleştirilmelidir. - varlık tavanındaki değişiklikler diğer kapsamlı gelirden ayrı olarak muhasebeleştirilir.	1 Ocak 2019

(b) Gelecek Döneme İlişkin Gereklilikler

31 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren raporlama dönemleri için yayımlanmış zorunlu olmayan standart ve yorumlardır. Daha güncel bilgi için www.pwc.com/ifrs adresini ziyaret ediniz.

Başlık	Temel gereklilikler	Geçerlilik tarihi *
UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri	UFRS 17, Mayıs 2017’de UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri standardının yerine geçmiştir. Her raporlama döneminde tahminlerin yeniden ölçüldüğü güncel bir ölçüm modeli gerektirir. Sözleşmeler şu temelleri kullanarak ölçülür: - indirgenmiş olasılık ağırlıklı nakit akışları - açık bir risk düzeltmesi, ve - sözleşmeye dayalı hizmet marjı (“CSM”) teminat süresi boyunca gelir olarak kaydedilmiş sözleşmenin kazanılmamış kârını temsil eder. Standart, iskonto oranlarındaki değişikliklerin, kâr veya zarar tablosunda veya doğrudan diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilmesi arasında seçim yapılmasına izin verir. Bu seçim, sigorta işletmelerinin UFRS 9’a göre finansal varlıklarını nasıl muhasebeleştirdiğini yansıtmaktadır. İsteğe bağlı, basitleştirilmiş bir prim dağıtımı yaklaşımına, genellikle hayat dışı sigortacılar tarafından yazılan kısa süreli sözleşmelerde kalan teminat yükümlülüğü için izin verilmektedir. Police sahiplerinin temel kalemlerden elde ettikleri gelirleri hayat sigortacıları tarafından yazılan belirli sözleşmeler için “değişken ücret yaklaşımı” olarak adlandırılan genel ölçüm modelinde bir değişiklik yapılmıştır. Değişken ücret yaklaşımını uygularken, işletmenin, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinden payları sözleşmeye dayalı hizmet marjına dahil edilir. Bu nedenle bu modeli kullanan sigorta işletmelerinin sonuçlarının genel modelden daha az değişken olması muhtemeldir. Yeni kurallar, ihtiyari katılım özellikli sigorta sözleşmeleri veya yatırım sözleşmeleri olan tüm işletmelerin finansal tablolarını ve kilit performans göstergelerini etkileyecektir.	1 Ocak 2021 (1 Ocak 2022’ye uzatılması muhtemel)
Önemlilik tanımı- UMS1 ve UMS 8’e getirilen değişiklikler	UMSK, UMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu, UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar standartlarındaki önemlilik tanımına Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ve Finansal Raporlama için Kavramsal Çevre’de tutarlı tanım kullanılması, bilginin ne zaman önemli olduğunun netleşmesi ve UMS 1’deki önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak UMS 1’e bazı rehberliklerin eklenmesi konularında değişiklikler yapmıştır. Özellikle değişiklikler aşağıdaki konuları açıklığa kavuşturmaktadır: - bilgi gizlemeye ilişkin durumlardaki etkinin bu bilginin ihmal edilmesi veya yanlış yazılmasına benzediğini ve işletmenin bir bütün olarak finansal tablo bağlamında önemliliğini değerlendirdiğine atfetmektedir, ve - değişiklik ayrıca, “genel amaçlı finansal tabloların öncelikli kullanıcılarının” anlamını, bu finansal tabloların yönlendirildiği “mevcut ve potansiyel yatırımcılar, borç verenler ve diğer alacaklılar” olarak tanımlayarak ihtiyaç duyulan finansal bilgilerin çoğu için genel amaçlı finansal tablolara dayanmalıdır şeklinde netleştirmektedir.	1 Ocak 2020
İşletme tanımı-UFRS 3 ‘e getirilen değişiklikler	Değiştirilmiş “işletme” tanımı, girdi, bu girdilere uygulanan çıktı yaratma yeteneğine önemli ölçüde katkıda bulunan bir süreç gerektirir. “Çıktı” teriminin tanımı müşterilere sağlanan mal ve hizmetlere, yatırım geliri ve diğer gelirler elde etmeğe odaklanacak şekilde daraltılmıştır ve düşük maliyetler ve diğer ekonomik fayda getirileri hariç tutulmuştur. İşletme tanımındaki değişiklik muhtemelen daha fazla “varlık alımı” muhasebeleştirilmesiyle sonuçlanacaktır.	1 Ocak 2020

* Bu tarihte ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri için geçerlidir.

(b) Gelecek Döneme İlişkin Gereklilikler

Başlık	Temel gereklilikler	Geçerlilik tarihi *
Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve	UMSK standart belirleme sürecinde derhal yürürlüğe girecek olan güncellenmiş bir Kavramsal Çerçeve yayımlanmıştır. Temel değişiklikler: - Finansal raporlamanın önemi için yönetimin önemini arttırmak - Tarafsızlığın bir bileşeni olarak ihtiyatı yeniden sağlamak - Tüzel kişilik veya tüzel kişiliğin bir kısmı olabilen raporlayan işletmenin tanımlanması - Varlık ve yükümlülük tanımlarının gözden geçirilmesi - Muhasebeleştirme için olasılık eşliğinin kaldırılması ve bilanço dışı bırakma konusunda rehberlik eklenmesi - Farklı ölçümler bazında rehberlik eklenmesi ve - Kar veya zararın birincil performans göstergesi olduğunu ve ilke olarak, diğer kapsamlı gelirdeki gelir ve giderlerin finansal tabloların uygunluğunu ve güvenilir sunumunu güçlendirdiği durumlarda geri dönüştürülmesi gerektiğini belirtir. Mevcut muhasebe standartlarının hiçbirinde değişiklik yapılmayacak. Bununla birlikte muhasebe standartları kapsamında başka türlü ele alınmamış olan işlemler, olaylar ve koşullar için muhasebe politikalarını belirlemede Kavramsal Çerçeveyi benimseyen kuruluşların, revize edilmiş Kavramsal Çerçeveyi 1 Ocak 2020'den itibaren uygulaması gerekecektir. Bu kuruluşlar muhasebe politikalarının gözden geçirilmiş Kavramsal Çerçeve kapsamında hala uygun olup olmadığını değerlendirmek zorunda kalacaktır.	1 Ocak 2020
Bir yatırımcı ile iştiraki ya da iş ortaklığı arasındaki varlıkların satışı ya da katkısı- UFRS 10 ve UMS 28'deki değişiklikler	UMSK UFRS 10 Konsolide mali tablolar ve UMS 28 İştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıklar standartlarına sınırlı kapsamda değişiklikler yapmıştır. Değişiklikler yatırımcı ve iştirakler veya müşterek yönetime tabi ortaklıklar arasındaki varlık satış veya katkısı için muhasebeleştirme işlemlerini belirler. Muhasebeleştirilmenin bir iştirak veya iş ortaklığına parasal olmayan bir varlığın satışında veya katılımda, bu varlığın 'İşletme' teşkil edip etmediğine (UFRS 3 İşletme birleşmelerinde tanımlandığı gibi) bağlı olduğunu doğrular. Parasal olmayan varlıkların bir iş teşkil etmesi durumunda, yatırımcı varlıklarının satışı veya katkısı tamamen kar veya zarar olarak muhasebeleştirilecektir. Eğer varlıklar iş tanımına uymuyorsa, kazanç veya kayıp; yatırımcı tarafından sadece diğer yatırımcıların payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Değişiklikler ileriye dönük uygulanır. ** Aralık 2015'te UMSK bu değişikliğin uygulama tarihini, özkaynak yöntemi araştırma projesinin tamamlanacağı zamana kadar ötelemeye karar verdi	Uygulanamaz**

* Bu tarihte ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri için geçerlidir.

www.pwc.com.tr

© 2019 PwC Türkiye. Tüm hakları saklıdır. Bu belgede PwC ifadesi, PwC ağını veya PwC ağının üyesi olan bağımsız ve farklı tüzel kişiliklerden oluşan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir. Daha detaylı bilgi için www.pwc.com/structure adresini ziyaret edebilirsiniz.